

JOZUA GENADIG GELEID DOOR DE HEERE

12 PREKEN UIT HET LEVEN VAN JOZUA

EN LEVENSOVERZICHT

DOOR

Ds. A. W. VERHOEF

PREDIKANT DER GEREFORMEERDE GEMEENTE

TE CHILLIWACK, BR. COLUMBIA, CANADA

BOEKHANDEL HET ANKER - ZWIJNDRECHT - 1980

STICHTING DE GIHONBRON

MIDDELBURG

2015

INHOUDSOPGAVE

LEVENSOVERZICHT

1. Een beeld van Jozua's leven - Numeri 13: 16
"En Mozes noemde Hoséa, den zoon van Nun, Jozua."
2. De mens Jozua, één uit de tienduizenden - Deuteronomium 33:17
"Deze nu zijn de tienduizenden van Efraïm."
3. Jozua, de godvrezende bevelhebber - Exodus 17: 16 .
"Jozua nu deed als Mozes hem gezegd had, strijdende tegen Amalek."
4. Een gelovige verspieder en een ongelovig volk - Deuteronomium 1: 38, 39
"Jozua, de zoon van Nun, die voor uw aangezicht staat, die zal daarin komen; sterk dezelve, want hij zal het Israël doen erven. En uw kinderkens, waarvan gij zeidet: Zij zullen tot een roof zijn, en uwe kinderen die heden nog goed nog kwaad weten, die zullen daarin komen, en dien zal Ik het geven, en die zullen het erfelijk bezitten"
5. De opdracht voor Jozua de zoon van Nun -Jozua 1: 9
"Heb Ik het u niet bevolen? Wees sterk en heb goeden moed, en verschrik niet, en ontzet u niet; want de Heere, uw God, is met u alom, waar gij heengaat."
6. Jozua met het volk door de Jordaan - Jozua 3: 5, 6
"Jozua nu zeide ook tot het volk: Heiligt u, want morgen zal de Heere wonderheden in het midden van u doen. Desgelijks sprak Jozua tot de priesters, zeggende: Neemt de ark des verbonds op, en gaat door voor het aangezicht van dit volk. Zij dan namen de ark des verbonds op, en zij gingen voor het aangezicht des volks."
7. Gedenkstenen voor Gods aangezicht - Jozua 4: 8, 9
"De kinderen Israëls nu deden alzo, gelijk als Jozua geboden had; en zij namen twaalf stenen op midden uit de Jordaan, gelijk als de Heere tot Jozua gesproken had, naar het getal der stammen van de kinderen Israëls; en zij brachten ze met zich over naar het nachtleger, en stelden ze aldaar. Jozua richtte ook twaalf stenen op, midden in de Jordaan, ter standplaats van de voeten der priesteren, die de ark des verbonds droegen; en zij zijn daar tot op dezen dag."
8. De kracht des geloofs - Jozua 6: 2
"Toen zeide de Heere tot Jozua: Zie, Ik heb Jericho met haar koning en strijdbare helden in uw hand gegeven."
9. De Heere voert Zijn oordeel uit - Jozua 7: 25
"En Jozua zeide: Hoe hebt gij ons beroerd? De Heere zal u beroeren te dezen dage! En gans Israël stenigde hem met stenen en zij verbrandden hem met vuur en zij overwierpen hen met stenen."
10. Jozua predikt in opdracht des Heeren zegen en vloek - Jozua 8: 30, 32, 34
"Toen bouwde Jozua een altaar den Heere, den God Israëls, op de berg Ebal."

Aldaar schreef hij ook op stenen een dubbel van de Wet van Mozes, hetwelk hij geschreven heeft voor het aangezicht der kinderen Israëls. En daarna las hij overluid al de woorden der wet, de zegening en de vloek, naar alles, wat in het wetboek geschreven staat."

11. Jozua mag door genade Gods belofte vervullen - Jozua 14: 13

"Toen zegende hem Jozua, en hij gaf Kaleb, den zoon van Jefunne, Hebron ten erfdeel."

12. Jozua's laatste levensdagen en zijn einde - Jozua 24: 29, 30

"En het geschiedde na deze dingen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des Heeren, stierf, oud zijnde honderdentien jaren. En zij begroeven hem in de landpaal zijns erfdeels, te Timnath-Serah, welke is op een berg van Efraïm, aan het noorden van den berg Gaäs."

Arie Willem VERHOEF, 1917-1996

Hij was nog jong, toen ds. G.H. Kersten tegen hem zei: 'Zalig worden is zo gemakkelijk.' Maar Arie Verhoef dacht toen boos: 'Man, schei uit, ik doe zo mijn best en ik krijg maar niets.'

Maar ondertussen vervolgde ds. Kersten: 'Weet je waarom het zo gemakkelijk is? Omdat de Heere het doet.'

Later zou A.W. Verhoef als predikant van de Gereformeerde Gemeenten 29 jaar lang in volle vrijmoedigheid dezelfde boodschap verkondigen, de leer van Gods soevereine genade, waartegen hij zich aanvankelijk zo had verzet, de leer van een eenzijdig Godswerk, dat verheerlijkt wordt in de harten van dode zondaren.

Arie Willem Verhoef werd op 23 oktober 1917 in Zevenhuizen geboren. Hij werd hervormd gedoopt en groeide op in een kerkelijk meelevend gezin. Vader Verhoef was tuindersknecht. Arie ging in Zevenhuizen op de lagere school en nam in later jaren de avondstudie ter hand, waardoor hij in de gelegenheid was om boekhouder te worden.

Toen het gezin Verhoef verhuisde naar Capelle aan den IJssel, vond men daar aanvankelijk geen geordend kerkelijk verband dat de bevindelijke waarheid voorstond. Wel waren er kringen waar het gezelschapsleven werd beoefend.

Op 14-jarige leeftijd kwam Arie Verhoef in Nieuwerkerk aan den IJssel 'als door een wonder' terecht in een kerkdienst waar ds. G.H. Kersten voorging. Het was bediening van het Heilig Avondmaal en dat had hij nog nooit meegemaakt.

'Daar heb ik gehoord', zei hij jaren later in een preek, 'wat ik nog nooit gehoord had.' 'Daar trof een pijn', schreef veel later zoon A.H. Verhoef (Grand Rapids), 'en kreeg hij de eerste boodschap van God: "Voor een doorn zal een dennenboom opgaan, voor een distel zal een mirtenboom opgaan."

Die doorn en distel was hij. Een krachtdadig bekeerde kroegbaas mocht die morgen voor het eerst deelnemen aan de bediening en mijn vader hoorde met jaloersheid na afloop ds. Kersten met de kroegbaas spreken van hart tot hart.'

De Heere gebruikte die preek van ds. Kersten om Verhoef in zijn ongeluk te zetten en hem aan zijn verloren staat te ontdekken. Ds. C. Vogelaar schreef daarover: 'Hij werd een ongelukkig mens die God niet ontmoeten kon. Na veel strijd en zielsbenauwdheid behaagde het de Heere de weg der zaligheid te ontsluiten in de Middelaar.'

Er volgde een leven van opknappen. Verhoef zou alles goedmaken, zou de schuld betalen, hij zou zichzelf wel reformeren, zoals hij het zelf uitdrukte.

Trouw ging hij naar de kerk, waar hij vaak in steno de preken opschreef van predikanten als M. Blok, J. Fraanje en W.C. Lamain.

Trouw volgde hij ook zes jaar lang de catechisatie. De Heere gaf liefde tot de Gereformeerde Gemeenten, maar Verhoef ijverde ook voor Staatkundig Gereformeerde politiek.

In Capelle aan den IJssel was hij raadslid (1946-1959), wethouder (1948-1949 en 1953-1959) en loco- burgemeester. In 1947 maakte Verhoef (samen met onder meer de predikanten M. Blok en W.F. Laman) deel uit van een commissie waarin mensen zitting hadden genomen die moeite hadden met de gang van zaken binnen de Staatkundig Gereformeerde Partij. Men vroeg het hoofdbestuur om een rechtvaardige en oprechte behandeling van een aantal kwesties die binnen de partij leefden. Het hoofdbestuur bleek voor hun argumenten echter niet ontvankelijk.

Verhoef leidde een actief leven. Maar de Heere zou al zijn verdiensten uit zijn handen

slaan. 'Op een avond reed hij op de fiets naar huis na een spannende raadsvergadering, waar hij middelijkerwijs de zondagssport op het dorp had mogen tegenhouden. Op de dijk kwam God hem tegen: "Al uw gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet." Toen werd het een verloren zaak.

Maar de Heere openbaarde Zich ook genadiglijk in Christus, want daar was plaats voor gemaakt, en onder de nodiging tot het Heilig Avondmaal door ds. M. Blok werd de weg ontsloten in de plaatsbekledende Middelaar. Als een kreupele werd mijn vader aan de tafel gebracht. De hemel was laag die dag. "Ik voor u (daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven)." Dat werd waar in die ure.

Later ontving hij nader onderwijs, vooral met het sterven van ons zusje dat slechts zes dagen geleefd heeft op aarde. "t Is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, maar 'k ben in ongerechtigheid geboren." God leerde hem eronder te buigen. Vanuit Psalm 121 mocht hij geloven dat de Heere hem eeuwig bewaren zou, alsook ons zusje' (A.H. Verhoef).

Verhoef werd in 1955 ouderling in Capelle aan den IJssel, maar er kwamen ook werkzaamheden met het leraarsambt. Na enkele afwijzingen werd Verhoef in 1959 (inmiddels getrouwd met Adriaantje van Os en vader van enkele kinderen) door het curatorium toegelaten tot de studie aan de Theologische School aan de Boezemsingel in Rotterdam. In 1963 was kandidaat A.W. Verhoef beroepbaar.

Uit vele beroepen nam hij, onder veel strijd, het beroep aan naar de grote gemeente van Barneveld. Op 17 september 1963 deed hij in de Pluimveehal te Barneveld intrede. De bevestigingsdienst werd geleid door ds. L. Rijksen met de woorden uit Richteren 6:14: 'Ga heen in deze uw kracht.'

Aan de handoplegging namen de predikanten K. de Gier, G. Schipaanboord en C. Wisse, alsmede de Barneveldse ouderling A. Schreuder.

In de avonddienst (die door ± drieduizend mensen werd bezocht) deed ds. Verhoef intrede met de tekst uit Johannes 1:8: 'Hij was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou.'

Ds. Verhoef zou Barneveld in latere jaren stevast blijven benoemen als zijn 'eerste grote liefde', dat nam echter niet weg dat hij aanvankelijk helemaal niet naar Barneveld wilde. Verhoef ging, naar eigen zeggen, liever naar het veel kleinere Beekbergen. Daar had hij als student altijd aangenaam mogen preken.

De oude ouderling M. Wilbrink (Martenoorn) zei toen eens tegen kandidaat Verhoef: 'Ik denk datje voor ons bestemd bent.' Die woorden zouden Verhoef altijd bijblijven. Ze zouden zelfs uitkomen, alleen geheel anders dan was gedacht: Beekbergen werd niet zijn eerste, maar zijn laatste gemeente.

Tijdens de periode dat ds. Verhoef in Barneveld stond, werd er een nieuw kerkgebouw gebouwd. Samen met ouderling Schreuder legde ds. Verhoef op 30 september 1965 de eerste steen: 'Rehoboth'. Op 23 februari 1967 kon de nieuwe kerk in gebruik worden genomen, waarbij ds. Verhoef preekte over Haggai 2:8b: 'En Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen.'

Ook was ds. Verhoef de initiatiefnemer voor het verplaatsen van het rusthuis Elim van Beekbergen naar Barneveld. Per jaar legde de predikant in Barneveld ongeveer 800 bezoeken af; dat deed hij liever dan zitting te nemen in allerlei deputaatschappen en besturen.

Toch was hij enige jaren (1965-1969) lid van het deputaatschap voor kindertehuis De Berenbos en voorzitter van het deputaatschap voor hulpverlening bij kerkbouw (1968-1969).

Ook was ds. Verhoef in Barneveld voorzitter van het bestuur van de ds. J.

Fraanjeschool. Er ontstond een band met Barneveld. 'Ik wil hier heel mijn leven wel blijven', zei de dominee.

In 1969 leidde de wolkkolom ds. Verhoef echter Barneveld uit en zelfs het vaderland uit. Met de woorden 'Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn' (Joh. 10:16) werd hij gewezen op Canada. Hij moest naar Lethbridge. Daar ontmoette hij tot zijn verrassing vele voormalige Veluwenaren, onder wie ook een aantal Barnevelders. In Canada legde ds. Verhoef zich toe op de studie van de Engelse taal. Hij wilde vooral de jeugd in haar eigen taal kunnen aanspreken.

Van 1972 tot 1989 diende ds. Verhoef de gemeente van Chilliwack, aan de westkust van Canada. Tijdens zijn verblijf in Canada maakte hij deel uit van het curatorium. Vijfmaal was hij vice-voorzitter van de synode; tevens had hij zitting in diverse deputaatschappen. Opnieuw was hij voorzitter van het schoolbestuur.

In 1981 publiceerde ds. Verhoef het boek 'Jozua', bevattende twaalf predikaties over het leven van de opvolger van Mozes (uitgegeven te Zwijndrecht).

In De Saambinder schreef ds. W.C. Lamain over dat boek: 'Vooral ouden van dagen en zieken, en allen die door wettige redenen niet op kunnen komen onder de prediking van Gods Woord, en onder de leesdiensten, mocht het onderwijs nog voor velen een eeuwige zegen zijn.'

Aan het einde van de ambtsperiode in Chilliwack namen zijn lichaamskrachten af. De kerkelijke moeiten werden gaandeweg zwaarder en ds. Verhoef dacht in grote moedeloosheid de herdersstaf maar neer te leggen.

Op de zendingsdag in Rotterdam in 1984 schuifelde de toen 66- jarige predikant als een oude man naar het spreekgestoelte. Op medisch advies vervulde hij in de weken dat hij in Nederland was slechts een klein aantal predikbeurten. Zevenmaal werd hij in Canada in het ziekenhuis opgenomen. Een ernstige hartaanval bracht hem er uiteindelijk toe om bij de classis een emeritaatsaanvraag in te dienen.

Ds. Verhoef was echter nog niet uitgediend. De hemel had anders beschikt en dus liep de weg anders.

In 1989 preekte hij, tijdens een verblijf in Nederland, in het toen vacante Beekbergen. Aan het einde van de dienst zei hij, voor het uitspreken van de zegen: 'Beekbergen, ik had nog één boodschap; ik ben zeer bewogen over deze gemeente.'

Het bracht Beekbergen ertoe om ds. Verhoef, samen met ds. A.F. Honkoop, op het tweetal te zetten. Ds. Verhoef werd beroepen. Hij nam het aan, tot veler verwondering. Met opgewektheid ging het echtpaar Verhoef terug naar Nederland. Toch was er een schaduwzijde aan de reis terug naar het oude vaderland. Het echtpaar Verhoef liet in Chilliwack een ernstig zieke dochter achter. Ze waren nog maar enige maanden in Beekbergen toen ze terug moesten om hun geliefde dochter te begraven. Beekbergen mocht de oude leraar ruim drie jaar in haar midden hebben. In oktober 1992 werd hem, na 29 dienstjaren, eervol emeritaat verleend. Op de desbetreffende vergadering van de classis Rijssen stond ds. E. Venema (deputaat art. 49 DKO) stil bij het feit dat, als de Heere Zijn knechten de herdersstaf geeft, Hij deze ook eens weer terugvraagt.

Op 12 november 1992 werd afscheid genomen van Nederland. Nu voor de laatste maal. Nog enkele jaren woonden ds. en mevrouw Verhoef bij kinderen en kleinkinderen in Lethbridge. Iedere maand mocht hij daar nog voorgaan in een Hollandse dienst.

En opnieuw verschenen er meditatie van zijn hand in het kerkelijk maandblad The Banner of Truth. Ook in Nederlandse bladen als De Banier en Terdege verschenen in deze periode vele meditatie van de emeritus predikant uit Canada.

Met zijn verjaardag op 23 oktober 1995 wist ds. Verhoef dat het zijn laatste verjaardag zou zijn. Op nieuwjaarsdag 1996 mocht hij nog spreken over Psalm 73:24: 'Gij zult mij leiden door Uw raad en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen.'

Drie weken later bracht hij in Lethbridge zijn laatste boodschap, uit Mattheüs 11:28: 'Komt herwaarts tot Mij allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.'

In de kerkbode nam hij afscheid, van Lethbridge, van vrienden en bekenden, van de gemeenten en van alle ambtsbroeders, en bedankte hij een ieder voor betoonde hulp en zorg.

Het einde was nabij. Ds. Verhoef wist het, helder en klaar. 'Hoe lang het duren zal, weten wij niet', schreef hij. 'De Heere regeert, en heeft ook ons leven in Zijn hand. Laat jong en oud eraan denken! Het is een troost om te weten dat Hij alles goed doet.' Tijdens zijn laatste weken trok hij, met zijn echtgenote, nog in bij kinderen in Alberta. Uiteindelijk moest hij toch in het ziekenhuis worden opgenomen.

Zoon A.H. Verhoef schrijft over een laatste telefoongesprek dat hij met zijn vader heeft gehad: 'Hij was zo verenigd met de wil des Heeren. Het wonder van de goedertierenheden des Heeren, die nieuw zijn iedere morgen, was hem te groot. Hij mocht inleven:

*"En mijn hart, wat mij moog' treffen,
tot den God mijns levens heffen."*

Zoon A.H. Verhoef was ook getuige van de laatste uren van zijn vader op deze aarde. 'Jaren voordien, in grote zielennoed, na een hartaanval, had de Heere uit Nahum beloofd: "De benauwdheid zal niet tweemaal oprijzen." God is een Waarmaker van Zijn Woord en zonder benauwdheid mocht hij zeer vredig in de Heere ontslapen.'

In de nacht van 29 februari 1996, 1.30 uur (Alberta-tijd), werd de oude dienstknecht afgelost van zijn post.

Zijn ambtsbroeder ds. C. Vogelaar schreef in De Saambinder: 'Broeder Verhoef was een harde werker. Maar ook zijn werk was met zonde bevuurd. Ook hij is alleen uit genade zalig geworden. Om het werk van de geheel enige dierbare Knecht des Vaders, Jezus Christus. Dat werk op aarde is voltooid en daar hoeft, mag en kan niets van ons meer bij. Gelukkig als we er bevindelijk weet van hebben wat het is met al het onze schipbreuk te lijden en neer te mogen zinken op die ene Grondslag die de Heere gelegd heeft, Jezus Christus en Die gekruisigd.'

Ds. A.M. den Boer, predikant te Sunnyside, leidde de begrafenisdienst met de woorden: 'En Aron stierf.'

Geschriften

Jozua genadig geleid door de Heere, Zwijndrecht 1984.

's Heeren genade voor een arme zondaar, Geldermalsen 1979.

Levensschets overgenomen uit J. Mastenbroek

BIBLIOTHEEK VAN DE KLEINE KERKGESCHIEDENIS. A. Bel/ P. van de Breevaart / drs. H. Florijn / J. Mastenbroek / H. Natzijl / A. Ros. Predikanten en Oefenaars Biografisch Woordenboek van de Kleine Kerkgeschiedenis - DEN HERTOOG B.V. - HOUTEN

In Memoriam ds. A.W. Verhoef. 23 oktober 1917 - 29 februari 1996

Saambinder 7 maart 1996 ds. C. Vogelaar

De apostel mag aan het einde van zijn loopbaan zeggen: "Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop beëindigd, ik heb het geloof behouden". Dat was een wonder voor hem. Hij mag weten: "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad".

Gods kerk wordt eerlijk zalig, op grond van recht, en wordt bewaard tot die zaligheid. Paulus eindigt met een lofprijzing, waarin u iets hoort van het hemelwerk: "Dewelke zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid".

Dat zal het deel zijn en het werk van allen die de verschijning van Christus hebben liefgehad. Dat mogen we ook geloven van onze geliefde ambtsbroeder, ds. A.W. Verhoef

Vrijdagnacht, 29 februari 1996, half twee (Alberta tijd) heeft de Heere Zijn oude dienstknecht thuisgehaald. Aan een werkzaam leven is een eind gekomen. Broeder Verhoef heeft gewerkt zo lang hij kon. Zelfs toen de verdere afbraak van lichaamskrachten geleidelijk doorzette, ging hij nog iedere maand voor in een Hollandse dienst in Lethbridge, Alberta.

Ds. A.W. Verhoef werd geboren op 23 oktober 1917 in Zevenhuizen. Daar mocht hij opgroeien in een kerkelijk meelevend gezin. Na lager onderwijs, gevolgd door avondstudie, was hij als boekhouder werkzaam in Rotterdam. Ook op politiek terrein was hij actief. Eerst was hij raadslid, daarna wethouder in Capelle a/d IJssel.

De Heere gebruikte een preek van ds. G.H. Kersten om Verhoef in zijn ongeluk te zetten en hem aan zijn verloren staat te ontdekken. Hij werd een ongelukkig mens die God niet ontmoeten kon. Na veel strijd en zielsbenauwdheid behaagde het de Heere de weg der zaligheid te ontsluiten in de Middelaar.

Verhoef kreeg ook werkzaamheden met het leraarsambt. In 1959 kwam hij, inmiddels getrouwd en vader van enkele kinderen, met een attest van zijn kerkenraad naar Rotterdam, waar hij door het curatorium werd toegelaten tot het volgen van de lessen aan de Theologische School.

In 1963 werd hij beroepbaar gesteld en uit vele beroepen werd dat van de grote gemeente Barneveld aangenomen. Ds. L. Rijksen bevestigde hem op 17 september 1963 met de woorden uit Richteren 6 : 14: "Ga heen in deze uw kracht". 's Avonds mocht ds. Verhoef zijn intrede doen uit Joh. 1 : 8: "Hij was het licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou".

In 1969 nam ds. Verhoef na veel strijd het beroep aan naar Lethbridge. Hij ging het vaderland verlaten en aan het eind van dat jaar werd afscheid genomen van Barneveld. In Lethbridge vond hij veel voormalige Veluwenaren, velen afkomstig uit de omgeving van Barneveld. Hoewel er, tot vandaag toe, nog veel Nederlands wordt gesproken en in ieder geval wordt verstaan, voelde br. Verhoef de noodzaak aan, zich de taal van het land eigen te maken om ook de jeugd in hun eigen taal te kunnen bereiken. En Verhoef had een warm hart voor de jeugd.

In 1972 werd Lethbridge verwisseld voor Chilliwack, nabij de westkust van Canada. Daar heeft br. Verhoef de langste tijd mogen arbeiden, nl. van 1972 tot 1989.

Toenemende lichaamszwakte na een ernstige hartaanval nu ongeveer 13 jaar geleden, bracht hem ertoe een emeritaatsaanvraag bij de classis in te dienen. Tot veler

verbazing nam hij echter onverwacht nog een beroep aan naar Beekbergen.

In de avond van zijn leven mocht hij daar nog enige jaren werken. Nu echter ver van zijn kinderen en kleinkinderen die hij alleen in Canada achterlaten moest. Ongetwijfeld voor zijn vrouw ook een moeilijke zaak. Wat nog smartelijker was, ze moesten bij het afscheid in Chilliwack een ernstig zieke dochter achterlaten. Toe ze nog maar een paar maanden in Beekbergen waren moesten ze terug om haar te begraven. De Heere heeft Zijn genadige ondersteuning ook in die weg niet onthouden. In 1992 echter voelde br. Verhoef dat de tijd gekomen was met emeritaat te gaan, hetwelk hem in oktober van dat jaar eervol verleend werd.

Een aantal jaren hebben br Verhoef en zijn vrouw daarna nog dichtbij kinderen en kleinkinderen mogen wonen, in de hun niet onbekende omgeving van Lethbridge, Canada. Ook daar mocht br. Verhoef nog voorgaan, zij het niet meer in het Engels. Ook verschenen nog meditaties van zijn hand in ons kerkelijk maandblad "The Banner off Truth".

Nieuwjaarsdag 1996 heeft hij nog mogen spreken van Psalm 73 : 24: Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen".

Op 21 januari van dit jaar ging hij voor het laatst voor in Lethbridge. De tekst was uit Matth. 11: 28: Komt herwaarts tot Mij allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven". Dat was de laatste boodschap. Komt allen tot Mij... Wat een wonder als vermoeiden en belasten die rust eens voor eeuwig mogen beërven.

Ook schreef hij nog een stukje in de kerkbode, waarin hij afscheid nam van iedereen. Hij voelde zijn einde naderen, dat was wel duidelijk: "Hoe lang het duren zal weten wij niet. De Heere regeert, en heeft ook ons leven in Zijn hand. Laat jong en oud eraan denken! Het is een troost om te weten dat Hij alles goed doet". Hij dankte iedereen voor alle hulp en zorg.

De krachten werden snel minder De laatste weken kon hij soms niet meer staan en lopen en trok hij met zijn vrouw bij kinderen in Alberta in, totdat hij in het ziekenhuis opgenomen moest worden.

Daar is hij na enige dagen afgelost van zijn post. De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies. Hij zij tot een Toevlucht en Sterkte in deze dagen van rouw en gemis. Hij leide tot Hem, de Man der weduwen, de Vader der wezen, Die troosten kan meer dan een moeder kan doen.

Ook in de gemeenten hier, waar ds. Verhoef zo veel en zo lang heeft mogen arbeiden, in de grote gemeente Chilliwack en daarbuiten, in curatorium en verscheiden deputaatschappen, is een lege plaats gekomen.

De Heere gedenke Zijn kerk in de bangheid der tijden. Hij verwekke Zelf mannen door Zijn Geest geleerd en bekwaamd, die de ledige plaats vervullen mogen.

Broeder Verhoef was een harde werker. Maar ook zijn werk was met zonde bevlekt. Ook hij is alleen uit genade zalig geworden. Om het werk van de geheel enige dierbare Knecht des Vaders, Jezus Christus. Dat werk op aarde is voltooid en daar hoeft, mag en kan niets van ons meer bij.

Gelukkig als we er bevindelijk weet van hebben wat het is met al het onze schipbreuk te leiden en neer te mogen zinken op die ene grondslag die de Heere gelegd heeft, Jezus Christus en Die gekruisigd. Moge het werk van deze Knecht des Vaders onder ons zijn voortgang hebben, Gode tot eer, en veler zielen, van jong en oud, tot zaligheid.

Wyckoff, New Jersey,
Ds. C. Vogelaar.

1. Een beeld van Jozua's leven

Zingen: Psalm 1: 1 en 2

Lezen: Numeri 13: 16-33

Zingen: Psalm 17: 2, 3, 4 en 8

Zingen: Psalm 19: 5

Zingen: Psalm 138: 4

Geliefde medereizigers,

Het boek Jozua is in de rij der Oud Testamentische boeken het zesde. Ook dit boek is door de inspiratie van God de Heilige Geest geschreven. Het behoort tot het onfeilbare Woord van God en is geschreven tot lering en onderwijzing; tot bestraffing en vermaning; tot opbouw in het allerheiligste geloof en versterking van hetgeen de Heere gewrocht heeft in het hart van een waarlijk arme zondaar.

Geschiedkundig sluit het aan op het vijfde boek van Mozes, genaamd Deuteronomium. Het spreekt van de wonderen die de God des hemels heeft verricht voor een onwaardig geslacht; een volk dat niet verdiende nog enige gunst van de Heere te ontvangen. En ook door dit boek heen loopt de gouden draad van Gods genade, welke ook in de Oud-Testamentische kerk zo rijk is openbaar gekomen. Ja, het spreekt van Hem, de meerdere Jozua, Die Zijn volk uitleidt uit het Egypte der zonden en eigenwillige godsdienst en ze leidt door de woestijn van dit aardse tranendal naar het land der .Ruste hier boven. Daar waar geen rouw meer zal zijn en geen dood, omdat er geen zonden meer zijn. Waar de vrijgekochten des Heeren eeuwig zullen wonen en Christus verheerlijken tot in alle eeuwigheid.

Het boek Jozua, evenals het gehele Woord des Heeren, verdient onze bijzondere aandacht. Het laat ons zien de eeuwige trouw Gods, Die trekt uit de duisternis tot Zijn Wonderbaar licht en Zijn volk leidt door Zijn Raad en hen daarna (na Zijn Raad uitgediend te hebben) brengt in het Vaderhuis met de vele woningen, waar Koning Jezus eeuwig in haar midden zal zijn.

In dit boek komt ook uit: *God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens mensenkind, dat het Hem berouwen zou; zou Hij het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken?*

Geliefden, Hij is een Waarmaker van Zijn Woord.

De inhoud van het boek Jozua is een bevestiging van Gods belofte aan Jozua. "Gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal ik met u zijn; Ik zal u niet begeven, en zal u niet verlaten," zo lezen we in Jozua 1 vers 5.

Dit boek is tegelijkertijd een document van Gods onwankelbare goedheid voor een goddeloos volk. Hij is taai van geduld en groot van goedertierenheid. Maar het leert ons ook: "In het houden van Gods geboden is grote loon." Zalig wie op die plaats gebracht mag worden; dan wordt Gods Wet niet een drukkende last, maar is er door genade een begeerte geboren om naar al Gods geboden te leven.

Nu was Mozes de leidsman geweest van een hard en stuurs volk, een volk dat telkenmale God vergat en eigen gekozen wegen ging. Het merendeel is dan ook nimmer in Kanaän gekomen vanwege de zonde en de ongerechtigheid. Maar de Heere heeft Mozes bekrachtigd en gesterkt, opdat hij dat volk mocht uitleiden uit Egypte en begeleiden op de 40-jarige reis door de woestijn. Maar Jozua was door de Heere verkoren om dat volk in Kanaän te brengen.

Sommige schrijvers menen dat Jozua het laatste deel van het boek Deuteronomium,

het sterven van Mozes, heeft beschreven en dat hij de auteur is van het boek dat zijn naam draagt, namelijk Jozua. En dat Pinehas met het beschrijven van het sterven en begraven van Jozua dit boek beëindigd heeft.

Er zijn echter anderen die geloven dat het boek Jozua geschreven is in de tijd der Richteren, opdat het volk Gods grote daden niet zou vergeten en de waarschuwingen die er in beschreven zijn ter harte zou nemen. Maar ook dat ze zouden letten op het feit, dat, indien ze de Heere mochten volgen, Hij hen zegenen zou; en indien ze wandelden in hun eigen wegen dat de Heere hen met de roede en bittere tegenheden zou bezoeken. Immers het blijft waar: "Zo Mijn kinderen ooit Mijn zuivere Wet verlaten, zo het richtsnoer van mijn recht ter regeling niet kan baten; zo zij ontheiligen wat ik heb voorgeschreven, dan mogen ze gewis voor Mijne straffen beven."

Hoe het ook zij, de Heere heeft er met een wijs oogmerk, in Zijn Goddelijke voorzienigheid voor gezorgd dat niet alleen het volk Israël, maar ook wij kennis kunnen nemen van wat de Heere ook in het bijzonder door middel van Jozua, Zijn kind en knecht heeft gedaan.

Wij en toch ook zeker de schoolkinderen, kunnen weten, dat Jozua eerst de naam Hoséa droeg. Letterlijk betekent dat woord "help."¹ Nu, Gods Woord leert ons overduidelijk dat hij door genade, een van God gezonden helper van Mozes is geweest. Maar Mozes, de oude dienaar des Heeren geeft hem door de Heilige Geest geleid, de naam "Jozua." We kunnen het zo verklaren dat de betekenis van deze naam is: "de Heere helpt"; hoewel de diepere achtergrond is: "redder"; en in deze zin was hij, waarover straks nog meer, een type van de Heere Jezus Christus.

Wel, in deze ure willen we met u spreken over wat u kunt vinden in het boek Numeri, het 13e hoofdstuk, het 16e vers, het laatste gedeelte:

"En Mozes noemde Hoséa, den zoon van Nun, Jozua."

We willen met u spreken over: Een beeld van Jozua's leven.

We letten dan op:

1. Een vergelijking met Mozes.
 2. Als type van Christus.
- En tenslotte een woord van toepassing.

Ten eerste dus: **Een vergelijking met Mozes.**

Gemeente, beiden, Mozes zowel als Jozua, waren door Gods genade geroepen om leidslieden van het volk te zijn. Beide mochten in de dienst van de grote Koning zijn om het volk te bevrijden van het wreed geweld der Egyptenaren.

Hebben wij ooit de nood ervaren dat we verlost moeten worden uit het Egypte der zonden en uit de klauwen van de helse Farao en gebracht moeten worden op de weg door de woestijn; naar het land dat de Heere al Zijn volk beloofd heeft, om dan nooit meer een slaaf van de zonde te zijn, maar altijd in volmaaktheid de Heere te dienen? Immers, het kan toch niet anders, dat, als God ingrijpt, dat we dan de vleespotten van Egypte zat worden, maar ook een behoefte in onze ziel ontvangen om niet langer meer een dienaar van de duivel te zijn, maar door de genade des Heeren een navolger van de meerdere Jozua te worden.

Nu heeft de Heere beiden, Jozua en Mozes, voor onderscheiden taken gebruikt, maar met één en hetzelfde doel. Namelijk de verheerlijking van Zijn Naam en de zaligheid

¹ De Heere helpt, of behoudt

van alle uitverkorenen, die dan ook in de tijd der minne worden toegebracht.

Mozes werd door de Heere aangewezen om het volk uit het diensthuis der ellende te brengen op de weg naar Kanaän. Hij mocht hen als middel in de Hand van Hem, Die alles regeert en bestuurt tot een zeker bepaald einde, Gods wetten en inzettingen geven. Opdat ze niet meer zouden buigen voor hout en steen, maar de levende God zouden dienen. Zo moeten ook wij uit de dienst van duivel, wereld en eigen vlees verlost worden. Al is het waar dat ook de meest bevoorrechte kinderen Gods nog maar een klein beginsel hebben van de nieuwe gehoorzaamheid. Maar als het recht ligt en dat mogen we in deze duistere tijd toch wel bijzonder benadrukken, dan is er een behoefte geboren om niet maar één maar naar al de geboden Gods te leven. Ja, dat het een begeerte wordt naar de inwendige mens die naar God geschapen is. Vanzelfsprekend hoop ik dat u verstaan of leren mag dat dit alleen mogelijk is als de Heere ons waarlijk uit de duisternis leidt tot Zijn wonderbaar licht. Jozua die het werk van Mozes op last van Zijn Goddelijke Zender, mocht voortzetten, verloste hen als middel in Gods hand, uit de woestijn der ellende en bracht hen in Kanaän. Zo mocht het in onze dagen wel meer de hunkering der ziel worden om verlost te worden, niet alleen van de woestijn, maar van alle in- en uitwendige vijanden.

Mozes heeft door een Goddelijk wonder de Rode Zee vaneen mogen scheiden. Zo de weg openend naar de weg die leiden zou in Kanaän. Denk hierbij aan ons Doopsformulier dat er zo nadrukkelijk op wijst in het gebed alvorens de Heilige Doop wordt bediend: "Gij, Die de verstokte Farao met al zijn volk in de Rode Zee verdrongen hebt, en Uw volk Israël droogvoets daardoor geleid, door hetwelk de Doop beduid werd." Nu werkt het doopwater de afwassing der zonden niet, maar het wijst heen op het bloed van de enige en volkomen Zaligmaker. Zo is het noodzakelijk voor een ieder door de Rode Zee van Christus bloed geleid te worden, zal het wel zijn op weg en reis naar de allesbeslissende eeuwigheid.

Dat was de taak die de Heere Mozes toebetrouwde. Maar Jozua mocht verwaardigd worden om te midden van de strijd, in de naam des Heeren uit te roepen: "Zon, sta stil te Gibeon, en gij, maan, in het dal van Ajálon." En de Heere voegt hieraan toe in Jozua 10 vers 13 het laatste gedeelte: "De zon nu stond stil in het midden des hemels en haastte niet onder te gaan omtrent een volkomen dag."

"Ja maar, hoor ik iemand zeggen: de wetenschap heeft toch maar uitgevonden dat de aarde om de zon draait, dus wat Jozua zei dat klopt helemaal niet. Daar hebt u weer het vergif van de Bijbelkritiek, die er altijd op uit is om de Heere en Zijn Woord te bespotten.

Jozua zag het zo als wij het allemaal zien en ook zeggen: de zon komt op en de zon gaat onder. En meermalen spreekt de Heere van de opgang der zon.

Och, het heeft allemaal zo weinig zin om over deze dingen te twisten. Want waar gaat het eigenlijk om? Dat de Heere een groot wonder deed ten voordele van Zijn volk; en dat op het gebed van Jozua. Daarbij komt dat de valse zogenaamde wetenschap, die altijd weer tracht om Gods Woord verdacht te maken, elke eeuw weer een nieuwe theorie naar voren schuift. Bovendien, als de Heere ons eens tot stilstand brengt in ons leven, dan zullen we dat mogen gaan bewonderen door genade. We zullen ook zien dat Hij de aarde, de zon, de maan en de sterren in Zijn hand heeft. Het is al gehoorzaam op Zijn wenken.

Lieve jeugd, laat satan deze dingen niet kunnen gebruiken in je leven, om zo te trachten Gods Woord tot een leugenboek te verklaren, maar veeleer dat u onder de majesteit van dat lieve Woord zou mogen leren bukken.

Ik heb eens en dat was blijkbaar een bijzonderheid die weinig voorkwam, de piloot

van het vliegtuig waar ik mee reisde, (hoog boven de bergen in Canada) horen zeggen tot ons: kijkt u eens naar buiten. Wat zagen we toen? Dat we boven de regenboog vlogen. Zo op het oog van de aarde afgezien is het slechts een nietige streep, waarin je veel mooie kleuren kan zien. Het duurde echter verscheidene minuten voor we er overheen gevlogen waren. En wie de snelheid van een groot vliegtuig kent, kan zich er alleen maar over verbazen hoe schoon en groot de Heere alles gemaakt heeft.

De belijdenis zegt dan ook zo terecht in artikel 2 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, waar gesproken wordt over Gods schepping, onderhouding en regering der gehele wereld: overmits deze voor onze ogen is als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen (dus ook de levenloze schepselen als de zon, maan en sterren) grote en kleinen, gelijk als letteren zijn, die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk, Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, als de apostel zegt in Romeinen 1 vers 20: welke dingen alle genoegzaam zijn om de mens te overtuigen en hun alle onschuld te ontnemen. Neen wereld, neen wijsheid dezer eeuw, u kunt het toch niet winnen. God wint het en die won het ook in die dagen toen Jozua vroeg om de stilstand van zon en maan.

Maar om terug te komen op het onderscheid en de overeenkomst in de arbeid van Mozes en Jozua; hebt u er weleens op mogen letten dat beiden voor de aanvang van hun arbeid een ontmoeting mochten hebben met de Heere tot lering en bemoediging in het strijdperk van dit leven?

De Heere heeft hen wijsheid van Boven gegeven en geloof in Hem die hen zond. Het ware te wensen dat in onze dagen Gods volk meer mocht spreken over een ontmoeting met God. Dat zou ook naar buiten, in de gezinnen, in de kerk en in het dagelijks leven meer respect afdwingen dan dat we zo ver mogelijk met de wereld meegaan, omdat we bang zijn voor een zuur gezicht.

Verder mogen we opmerken dat Mozes het Pascha vierde met het volk in de nacht voordat Gods verderfengel alle eerstgeborenen der Egyptenaren sloeg. God ruimde de vijand uit de weg. Het volk behoefde dat niet te doen. De Heere deed het. Zo mocht het volk bemoedigd worden voordat het de strijd in moest.

Hoe is het volk, als de tafel des Heeren aangericht wordt? Wil de Heere het dan wel eens gebruiken als een bemoediging voor de strijd die er zeker op volgt? Of behoren we bij het geslacht dat zonder Goddelijk recht, zichzelf aan de tafel des Heeren brengt en niet weet van strijd, maar dan ook niets kent en ervaart van de bemoediging die de Heere soms wil geven? Dat het zo spaarzaamlijk gebeurd is niet Gods schuld, nog van Hem die Zich overgaf in de dood. Het ligt aan onze dodigheid en dorheid. Gods Sion mocht wel leren bidden: Heere leer me waarlijk Pascha dat spreekt van het bloed dat vergoten is voor in zichzelf gans melaatse zondaren en zondaressen houden.

Maar nu Jozua. Jozua vierde ook het Pascha met het volk en wel voordat Jericho, een stad der zonde en stinkende van ongerechtigheid, door de Heere werd ontruimd. Te Gilgal hield men Pascha. Toen waren ze al in het land, maar er zou nog hevige strijd volgen voordat een iegelijk onder zijn vijgenboom en wijnstok mocht zitten. Te Gilgal en er staat nadrukkelijk bij "in de avond." Zo heeft Koning Jezus, in de nacht toen Hij verraden werd zijn discipelen het Pascha uitgereikt, als een onweersprekelijk teken dat de overwinning des Heeren was. Hoewel Hij nog door de grootste zielsangsten moest gaan, stond de overwinning vast. Dat was de belofte Zijns Vaders, hoewel de discipelen het toen nog niet verstaan hebben. Hij was door genade hun Zaligmaker. Dat dit door de diepte van de dood van Gods dierbare Zoon heen moest, neen, ze verstonden het niet. Zo zou het ook zeker in onze tijd meer profijit afwerpen als de

kerk niet op de belofte kon blijven leven, maar bevindelijk nodig kreeg een Zaligmaker, Die door de dood heen de weg baande voor hen die Hij gekocht heeft met Zijn dierbaar hartebloed.

We kunnen ook weten dat Mozes het volk droogvoets door de Schelfzee mocht leiden. Wat een aanvankelijke bemoediging, wat een troost voor een geprangd en benauwd volk. Maar nu moeten we er ook eerlijk bij zeggen (en u ziet dat ook in het volk Israël): we hebben toch altijd nog weer te strijden met ons verdorven bestaan, dat als God het niet verhoedt liever de strijd ontloopt en dan maar probeert om het met de Egyptenaren op een akkoord te gooien. En als de Heere door Zijn onweerstandelijk genade de voeten aanvankelijk zet op het pad des vredes en het eens meevalt (ook te midden van hoge muren van water) dan zijn we nog niet in het land der Ruste. Daarom was het Jozua gegeven om het volk door de Jordaan te voeren naar het land dat de Heere hun als een erfdeel gegeven had. Laat er dan voor ons de volgende les in zijn: De Heere deed het alleen toen de ark in het midden der rivier stond. We lezen immers in Jozua 3 vers 17: "Maar de priesters, die de ark des verbonds des Heeren droegen, stonden steevast op het droge in het midden der Jordaan; en gans Israël ging over op het droge, totdat al het volk geëindigd had door de Jordaan te trekken."

Zo zal het ook God kind, dat zo vol vreze voor de dood kan zijn, moeten leren dat we alleen droogvoets door de Jordaan des doods mogen trekken, als Christus, de Arke der Behoudenis, in het midden staat. Ja, dan kan het waar worden: "Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf die vertroosten mij."

Mozes bracht het volk tot Kanaän; Jozua bracht het volk in Kanaän. Dat de Heere daarover eens een meditatie in het hart gaf.

Verder kunnen we nog dit zeggen: beiden Mozes en Jozua, waren begenadigde kinderen des Heeren, hoewel er een groot verschil in levensleiding was. Ze waren beiden gekenden van de nooit begonnen stilte der eeuwigheid. Ze hebben samen hun zonden leren bewenen, en hun leven alleen in Christus gezocht en gevonden. Staat er niet in Hebrëen 11 vers 24, 25 en 26: "Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden; verkiezende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor enen tijd de genieting der zonde te hebben; achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn, dan de schatten van Egypte; want hij zag op de vergelding des loons."

Hoort u, dat hij buiten Christus niet kon leven. Wat zou het een weldaad zijn als het meer gehoord werd in onze tijd. Het zou tot de ere des Heeren zijn en de zaligheid van onze ziel. Mozes had vele voorrechten van de Heere gekregen. De Heere sprak tot hem van boven het verzoendeksel en het kon ook door middel van Urim en Thummim. Hij was de middelaar van het Oude Verbond.

Van Jozua staat geschreven dat hij vol was van de Geest der wijsheid, want Mozes had zijn handen op hem gelegd. Maar ook hier komt het verschil openbaar in de leidingen des Heeren met Zijn volk. Hij stond niet in dezelfde verhouding tot de Heere als Mozes. Hij werd niet door de Heere toegesproken vanaf het verzoendeksel, alleen door Urim en Thummim en dan nog via de Hogepriester.

Hier wijst Numeri 27 vers 20 op: "En leg op hem uw heerlijkheid." Met andere woorden: een deel, iets van het geen gij, Mozes, ontvangen hebt. In elk geval was Jozua rijkelijk begiftigd want in hem was Gods Geest.

En Mozes heeft Jozua er ook op gewezen wat er geschied was in het verleden, maar

dat de Heere ook hen zal helpen in de strijd tegen de vijanden.

Och, ware er onder ons meer de behoefte aan 's Heeren hulp tegen de driehoofdige vijand; duivel, wereld en eigen goddeloos vlees.

Jozua is een zeer gezegende dienstknecht des Heeren geweest. Hij wist zich geborgen in Christus. Lees maar eens wat hij zelf getuigt in Jozua 6 de verzen 13 tot 15. Hoe nederig was hij gemaakt. Hij zeide: Wat spreekt mijn Heere tot Uw knecht? Wat een lief afhankelijk leven was dat.

Nochtans blijft er een verschil in de bedeling der genade en wijsheid. God is daarin volkomen vrij. Van Mozes staat dan ook geschreven in Deuteronomium 34 vers 10: En er stond geen profeet meer op in Israël, gelijk Mozes, die de Heere gekend had, van aangezicht tot aangezicht.

Hoe het ook zij, we mochten niet alleen jaloers worden op wat Mozes gekregen had van de Heere, maar ook iets van de rijke genade verstaan die de Heere, Jozua Zijn knecht gegeven heeft bij monde van Mozes: "Wees sterk en heb goede moed en vreest niet en verschrikt niet voor hun aangezicht; want het is de Heere Uwe God Die met U gaat. Hij zal u niet begeven, noch verlaten."

Och, ondanks het verschil in levensleiding hebben beiden genade gekregen uit vrije gunst die eeuwig God bewogen had. We mochten er voor het eerst van ons leven, maar ook bij vernieuwing maar jaloers op worden. Wat zou het gezegende vruchten afwerpen, tot heil en zaligheid onzer zielen en tot jaloersmaking van de onbekeerde. Want een ieder van de levende kerk moge zich maar afvragen: Wat gaat er van mijn leven uit? Helaas is dat in onze tijd maar weinig goeds. Waar het nog eens waar mag worden:

*"Men hoort der vromen tent weergalmen,
Van hulp en heil ons aangebracht,
Daar zingt men blij, met dank'bre psalmen,
Gods rechterhand doet grote kracht."*

Geloof me, ziende op Gods Sion van nu, waar zo'n grauwigheid op ligt en waar we alle aan schuldig zijn, dan zouden we de neus wel in het stof moeten steken. Maar gezegend waren Mozes en Jozua, hoe onderscheiden des Heeren leiding ook met hen geweest is. Bovendien hadden beiden voorzichtigheid van de hemel geleerd. Iets waar we in onze tijd ook wel meer behoefte aan mochten hebben. Ze mochten volkomen op de Heere vertrouwen, maar ze deden geen onvoorzichtige dingen. Ze zonden spionnen uit om het land te verkennen. Maar hier komt ook al weer een verschil uit.

Toen Mozes ze uitgezonden had kwamen ze maar met slechte berichten thuis. Dit kon niet en dat kon niet, er waren zelfs reuzen in het land. Het was in één woord bedroevend wat de verspieders (met uitzondering van Jozua en Kaleb) voor een verhaal meebrachten. De Heere heeft er hen ernstig voor gestraft.

Toen Jozua ze mocht sturen was het anders. Toen hij de verspieders uitzond om Jericho te verkennen heeft de Heere de mannen rijkelijk gezegend. U kent toch de geschiedenis van Rachab de hoer? Toen de twee verspieders terugkeerden tot Jozua, zeiden ze (Jozua 2: 24): "Zekerlijk, de Heere heeft dat ganse land in onze handen gegeven; want ook zijn al de inwoners des lands voor onze aangezichten versmolten."

We willen u hiermee laten zien dat Mozes en Jozua beiden de middelen gebruikt hebben die de Heere hen gegeven had. Dat bewaarde hen voor een onrijp en onvoorzichtig oordeel en het versterkte in Jozua's omstandigheden vooral het geloof dat de Heere in hem gewerkt had. De Heere zou het voor hem voleinden. Kunnen wij dat ook zeggen als we in moeilijkheden zitten, of we hebben belangrijke beslissingen te nemen? Mozes en Jozua hebben ook beide de Heere de eer mogen geven. Beiden

hebben opdracht gehad om gedenktekenen op te richten ter ere des Heeren en tot een eeuwige gedachtenis voor het volk, dat God een Waarmaker is van Zijn Woord.

Mozes heeft die opdracht gehad en Jozua heeft dat bevel Gods mogen uitvoeren. De Heere had Mozes meegedeeld dat hij grote stenen moest oprichten die veel tekst konden bevatten, waarop des Heeren Wet moest worden aangebracht. Waarom moest dat gebeuren? Zodra het volk over de Jordaan getrokken zou zijn, moesten deze stenen geplaatst worden op de berg Ebal. God had opdracht gegeven dat op de berg Gerizim de zegen moest worden uitgesproken voor een volk dat voor Hem mocht buigen en Zijn geboden, waarin grote loon ligt, zou onderhouden. Op de berg Ebal moest de vloek worden uitgesproken over dezulken die weigerden om in des Heeren inzettingen te wandelen. Voorzeker ligt hierin dat Israël opgewekt moest worden om uit te zien naar Hem, Die hen van de vloek der Wet zou verlossen. Nu weten wij dat Mozes niet in het land Kanaän mocht komen, maar voor die tijd door de Heere werd weggenomen, Jozua heeft toen die opdracht des Heeren uitgevoerd. 's Heeren wetten werden op die stenen geschreven, zodat men nimmer zou kunnen zeggen: ik heb het niet geweten. Maar we dachten zo dat de vraag hier wel past: is die Wet al in onze harten geschreven, de Wet die spreekt van zegen en vloek?

Verder liet Jozua in opdracht des Heeren, twaalf gedenkstenen oprichten in de Jordaan, daar waar de Ark des Heeren had gestaan. Dit tot een eeuwig teken dat de Heere hen zelf bewaard had, om Hem, Die de ware Arke der behoudenis is. Toen men aan de overzijde kwam, heeft men op de eerste plaats waar ze legerden, namelijk te Gilgal, ook twaalf stenen, die men uit de Jordaan moest dragen, opgericht. Voor elke stam één steen. En als de kinderen dan later zouden vragen: "Wat zijn nu deze stenen?" Dan moest het volk vertellen van de grote wonderen des Heeren, Die hen verlost had uit de ballingschap en een plaats gegeven in dit goede land.

Vaders en moeders, weet u ook van gedenkstenen in uw leven? Hebt u ook uw kinderen nog wat goeds van God te vertellen? Wat zou het groot zijn als u uw nageslacht eens iets kon vertellen van wat de Heere gedaan had. Helaas, we hebben het allemaal zo druk met de wereld, dat ik vrees dat ook in de huizen van Gods kinderen weinig meer met de kinderen over zulke dingen wordt gesproken. En het is ook hier waar: *Mijn volk gaat verloren omdat het geen kennis heeft.*

Nee, het gaat hier niet over een hoofd vol met verstandelijke kennis der waarheid; het gaat over die geestelijke kennis die de Heere door de Heilige Geest en Zijn dierbaar Woord in de harten van arme zondaren legt.

Beiden, Mozes en Jozua, hebben tijden van groot verdriet en moedeloosheid gehad. Wat heeft Mozes smart ondervonden wanneer het volk murmureerde. Wat heeft Mozes door diepe wegen heen moeten gaan. Een volk dat vele malen murmureerde en tegen de God des Levens opstond, Zijn wetten overtrad, een gouden kalf oprichtte, Mozes uitschold en bedreigde. Zelfs Mirjam en Aron stonden tegen hem, de van God gegeven leidsman op. En zo is er meer te noemen. Maar de Heere heeft hem bekrachtigd en keer op keer uitgered. Och, als we in onze tijd om ons heen zien, wat is er een opstand en verzet tegen de Heere en Zijn gezalfde.

Voorwaar, Sion zou wel mogen uitroepen: wat klaagt dan een levend mens, een iegelijk klage vanwege zijne zonden.

Maar ook Jozua's weg was dikwijls in de diepte. Hoe heeft hij in grote nood eens moeten uitroepen: "Wat zult Gij dan met Uwen groten Naam doen." En hoe heeft het hem verdriet dat het volk Gods bevelen niet uitvoerde, en velen te midden van de heidenen gingen wonen, wat straks zal blijken tot hun verderf te zijn. Maar Jozua heeft hartelijk kunnen getuigen dat hij het goede voor zijn volk heeft gezocht. O, hij

kende hen wel, en zeide daarom: "kiest u heden wien gij dienen zult; hetzij de goden, welke uwe vaders, die aan de andere zijde der rivier wonen gediend hebben."

Mijn lieve vrienden, hij zocht het welzijn van zijn volk. Zo is het ook de dure plicht van Gods knechten en ambtsdragers om het goede des Heeren voor het volk te zoeken; ja om te waarschuwen tegen het kwade. Maar ook zelf door genade een voorbeeld te zijn voor onze medereizigers naar de eeuwigheid. Door genade kon die man zeggen: "Maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen." Dat was niet uit eigen kracht of eigenwillige godsdienst, maar dat was uit de kracht die God verleende.

En al weer vraag ik u: Hoe staat dat in ons leven? De wereld wat en God wat? Hoe anders was het met Mozes en Jozua. Beiden hebben ze het volk met kracht gewaarschuwd tegen de zonden en ongerechtigheid en beiden hebben ze er op gewezen dat in het houden van Gods geboden grote loon ligt.

Verder heeft de Heere beiden opdracht gegeven om vrijsteden op te richten. Aan deze zijde van de Jordaan en aan gene zijde, in ieder deel van het land drie vrijsteden. U kent, hopen we tenminste, de bedoeling van de vrijsteden. Maar hoofdzakelijk mochten we leren verstaan en Mozes en Jozua kenden dat voor eigen hart en leven: de Ware Vrijstad voor een schuldig zondaar is Christus. O, hebben we ooit al de nood gevoeld om naar die vrijstad te mogen vluchten. Het zou tot eeuwige winst zijn.

2. Nu onze tweede gedachte: **Jozua als type van Christus.**

Jozua's naam kan uitgelegd worden als: "De Heere is heil", "de Heere is hulp", "de Heere is redding", "de Heere is zaligheid." Dat is voor ons een heenwijzing naar Hem die niet alleen alle heil en zaligheid verdiende maar ook toepast in het hart van een gans verloren zondaar, die zichzelf niet meer redden en helpen kan.

Immers Hij, die gezegende des Vaders is het ware heil, de enige redding en verlossing voor zijn uitverkorenen. Hij is de volkomen Zaligmaker. Hij is de grote Helper in nood en dood. Hij verlost van het grootste kwaad en schenkt het hoogste goed. Jozua is in zijn leven en arbeid een type van Hem, die de meerdere Jozua is. Hoe onze oudjes daarover dachten?

Wel, ik wil u uit mijn Engelse bijbel (de King James version) uitgave 1826, vertellen wat zij over Jozua's naam geschreven hebben. (Die bijbel kreeg ik eens van een oude ouderling in de Verenigde Staten van Amerika. Ik ben nog blij met dat geschenk en ik lees graag de kanttekeningen die verklarend naast en onder de teksten zijn gevoegd).

Voorin staat een kostelijk gebed, geschreven met de hand van een persoon die al jaren in de hemel is. Hij klaagt in dat gebed over eigen verdorvenheid en totale onwilligheid om iets goeds te kunnen doen. Maar ook smeekte hij om de genade van die meerdere Jozua. Hij vraagt daarin of de Heere hem een nederige en ootmoedige geest wil schenken en meer en meer bekend wil maken met zijn totale onwaardigheid voor Gods aangezicht. Maar tevens pleit hij (omdat hij geen pleitgrond had) om meer en meer in Christus geworteld en gegrondvest te mogen worden.

De verleiding is groot om het gehele gebed weer te geven juist omdat het heenwijst naar de meerdere Jozua, die zondaren kan redden van het verderf, omdat Hij de toorn van Zijn Vader gestild heeft en volkomen genoeg gedaan heeft aan de wil Zijns Vaders. De kanttekening bij Numeri 13 vers 16 vermeldt ondermeer Handelingen 7 vers 45, waar staat: "Welken ook onze vaders ontvangen hebbende, met Jozua gebracht hebben in het land, dat de heidenen bezaten, die God verdreven heeft van het aangezicht onzer vaders, tot de dagen Davids toe."

Hier in de Nederlandse tekst wordt de naam Jozua genoemd. In de Engelse vertaling

staat het woord: "Jezus", als het ware er speciaal op wijzende dat Jozua een type is van de gezegende Koning der Kerk. De kanttekening gaat verder, door te wijzen op Hebreëën 4 vers 8, waar geschreven staat: "Want indien Jozua hen in de rust gebracht heeft, zo had Hij daarna niet gesproken van enen andere dag."

En weer mogen we opmerken dat in de Engelse vertaling het woord "Jezus" gebruikt wordt. We kunnen hierbij aantekenen dat dit alles er op wijst dat Jozua een type was van de Ware Rustaanbrenger. Hij bracht het volk in het aardse Kanaän; Koning Jezus brengt de Zijnen in het hemelse Kanaän.

Verder vermeldt deze kanttekening dat ze hem noemden: "Jezus", dat is een Redder, daar hij aangewezen was om Zijn volk te redden en hen te brengen in het land Kanaän, om dat erfelijk te bezitten. In dit alles was hij een type van onze gezegende Zaligmaker. Hij was genoemd met deze naam spoedig als het volk uit Egypte kwam, wanneer hij vocht met de Amalekieten en hen overwon. Mozes zag dit als een bewijs dat hij het volk van Israël zou redden en verlossen. En noemde hem bij deze naam. Deze naam was ongetwijfeld in Gods voorzienigheid, of door Mozes, bij goddelijke bezieling, eerst gegeven in relatie met de Messias. Want van al de oude types vertegenwoordigde Jozua de Messias het meest nauwkeurig, in zijn ambt en daden. Zijn daden komen ook in een wondervolle weg overeen met deze, die we toeschrijven aan Jezus, de Zoon van God." Tot zover de kanttekeningen.

We vermelden dit zo uitvoerig, zodat u kunt zien dat we geen kunstig verdichte fabels nagevolgd zijn. Maar dat ook de oude Engelse Kanttekenaren Jozua mogen zien als een begenadigd type van de Heere Jezus Christus.

En in die Bijbel staat er bij gedrukt: "Voor familiegebruik." Dat is ook een les voor ons. Ouders, jongens en meisjes, kijk je de kanttekeningen weleens na. Je zou er niet alleen een duidelijker historisch inzicht in kunnen krijgen, maar als God het wil gebruiken, kan het ook nuttig zijn voor je ziel! Laten we eens zien op welke wijze Jozua een type was van de Heere Jezus. In de eerste plaats heeft Jozua vele overwinningen op de vijanden behaald. Hen verslagen door Goddelijke kracht. Het zijn er vele geweest, omdat de Heere aan zijn zijde stond en hem niet begaf nog verliet.

We zullen ze niet allemaal opnoemen. Laat het ons genoeg zijn te weten, dat hij het niet in eigen kracht mocht doen, maar in de kracht van Hem die Hem gezonden had als verlosser van Zijn volk. En zie nu op Christus, de meerdere Jozua. Hij versloeg de drie doodsvijanden van de kerk. Hij gaf er Zijn dierbaar leven voor om de Zijnen te redden uit nood en dood en een plaats te geven, beter dan der zonen en dochteren. Hij was de Overwinnaar in de strijd en gaf en geeft Zijn volk de zegen.

(1) Hij versloeg de duivel, de mensenmoorder van de beginne, die het op de ondergang van de kerk heeft toegelegd. In de hoop zo de Almachtige God te kunnen treffen en Zijn soeverein voornemen te vernietigen. Het is hem niet gelukt. Christus heeft, ook in de bangste uren van Zijn leven hier op aarde de volkomen overwinning behaald. Satans kop is vermorzeld, ook al kan hij met zijn -staart nog geweldig te keer gaan. En het is dan ook volkomen waar, wat de Psalmist zingt:

"Mijn hand zal, hoe 't ook ga, Hem sterken dag en nacht."

Ja elders staat geschreven:

*"Wat vijand tegen hem zich kant',
Mijn hand, Mijn onweerstaanb're hand*

*Zal hem bekleên met schaamt' en schand';
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids groten Zoon."*

(1) En dan is er die andere doods vijand: de wereld, die het op de ondergang van Gods Sion, hetzij op een goddeloze of vrome wijze, gemunt heeft. Aan de ene zijde is de wereld o zo aardig voor je als je luisteren wil. Je mag toch wel wat, je mag gerust naar de bioscoop gaan en tegelijk een navolger van Koning Jezus; je mag gerust televisie in je huis halen. Je mag best wat vermaak hebben. O zeker, je moet het allemaal niet zo zwaar opnemen.

Jongelui, weet je wat hierin zo gevaarlijk is? De duivel verleidt van stap tot stap. Een beetje christelijkheid mag best. Je mag ook nog wel naar de kerk gaan, maar je moet hem volgen, en hij zal wel zorgen dat je een plezierig leven hebt. Maar, o luister het is allemaal bedrog, want als het eeuwigheid wordt, vlucht hij weg. Dan laat hij je alleen staan.

O je mag gerust onder allerlei drogredenen het ongebooren leven doden, en als je vader of moeder oud wordt, wel laat ze een spuitje geven, dan verlos je ze uit hun lijden. Je kunt ook gerust allerlei soorten drugs gebruiken. Dat je lichaam er door verwoest wordt en je ziel ten verderve geleid wordt, dat is voor de overste dezer wereld een onverschillige zaak. O arm geslacht, dat luistert naar de zoete tonen en mooie woorden van de vorst der duisternis! Ook op andere wijze kan hij je allerlei leugen en bedrog influisteren, zodat je gerust met de wereld mee kan gaan, en tegelijk je zelf beschouwen als een kind van God. Je bent toch gedoopt? Je hebt toch belijdenis gedaan? Je leeft toch onberispelijk? Welnu, dan is Jezus voor je gestorven. Dan hoor je bij de Verbondskinderen. Waarom dan vrezen? Wees blij, wees vrolijk, heb plezier in dit leven. Och zo kunnen we doorgaan.

(3) Maar er is nog een derde vijand en die is mogelijk wel de gevaarlijkste. Namelijk ons eigen verdorven vlees. Wat een hardnekkige vijand. Wat welt er toch allemaal op in ons hart. Het is een onzalige fontein, waar al het vuil van de hel uit opkomt. Zelfs Gods geoefende volk moest oudtijds al uitroepen: Als ik het goede wil doen ligt het kwade mij bij. Het goede dat ik wil dat doe ik niet en het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. De Heere geve meer zelfkennis, opdat we niet altijd in die strijd onderliggen; hetgeen helaas zo dikwijls het geval is, omdat Sion zo ver van God afleeft. Maar ook mijn onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid: De Heere moge u leren smeken om meer zelfkennis. Dan komt u wel aan de weet, dat alleen de meerdere Jozua ook uw hart kan overwinnen. Dat Hij het alleen is die de duivel overwon en de hel beschaamt maakt en die ook uw hart kan reinigen van ongerechtigheid.

Jozua was door de Heere aangewezen om het volk uit de woestijn in Kanaän te brengen. Om dat volk rust te geven van alle vijanden. Nu is Jozua zelf alleen maar verlost door het bloed van het Lam dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld. Hij kon niemand zalig maken. Maar de meerdere Jozua leidt Zijn kinderen uit de woestijn van zonde en ongerechtigheid, en na dit moeitevolle leven brengt Hij het in de eeuwige tabernakelen. Maar Hij leert dat volk ook dat de druk en de moeite in- en uitwendig nodig zijn om des te meer aan Hem verkleefd te raken. Hij die de leeuw uit de stam van Juda is en de totale overwinning behaald heeft. Waardoor Zijn geheiligd volk van Zijn trouw mag zingen. Hier bij aanvang, bij ogenblikken en straks eeuwig in het Kanaän der Rust hierboven.

Want de zoon van Nun had van de Heere de kostelijke opdracht ontvangen om dat

volk, hoewel onwaardig om ooit in het beloofde land te komen, daar te brengen en ze hun plaats te wijzen. Een plaats voor hen bestemd krachtens Gods eeuwig welbehagen. Christus echter leidt dat volk, dat zich totaal onwaardig leert kennen vanwege haar aangeboren en werkelijke zonden, in het hemelse Kanaän. In het Huis met de vele woningen.

Hij als de volmaakte Knecht des Vaders kwam om hulpeloze en ellendige slaven van de vorst der duisternis op te zoeken, te vernieuwen, om ze voor- en toe te bereiden voor de grote dag der eeuwigheid. O, hier kan de dood Gods kind zo vaak benauwen. Nee, het is niet iets om licht over te denken. Het is de laatste vijand die teniet gedaan moet worden. En als de scheiding van ziel en lichaam komt, dan kan dat alleen maar in vrede als de Leeuw uit Juda's stam hen voor Zijn rekening heeft genomen en hen laat weten dat Hij voor hen zorgt ook in die ure.

We kunnen verder ook in Gods Woord lezen hoe Jozua nauwkeurig opdracht had om het land dat de Heere hen beloofd had, te verdelen onder de stammen Israëls. En het zou hun tot een eeuwige erfenis zijn.

Maar Christus bereid een plaats in de stad die fundamenten heeft en welks kunstenaar en bouwmeester God is. O, we weten het, dat volk heeft het meermalen verzondigd, zodat ze meermalen onder de druk van de vijand kwamen en 70 jaren in ballingschap werden gezonden. Maar dat kan met de Kerk nooit meer. Als ze daarboven mogen komen, dan is er geen zonde meer, ook geen ballingschap meer en geen scheiding meer tussen den Heere en Zijn volk. Om het volk Israël in het land Kanaän te brengen was het nodig dat Jozua hen bracht door de Jordaan. Ze mochten er droogvoets doorgaan, omdat de Heere een pad baande. Ja, *God baande door de woeste baren en brede stromen hen een pad*. En dan kon er op volgen: *Daar rees Zijn lof op stem en snaren, nadat Hij hen beveiligd had*.

Zo alleen is het Christus Jezus, de Leidsman van Zijn volk, die ze leiden wil en zal door de Jordaan des doods. En dan zullen ze altijd bij de Heere zijn. O, hier op aarde kunnen de wateren soms de ziel overstromen en moet soms geklaagd worden: de vloed is mij te groot.

Dan kan de ervaring soms zijn: ik zink in het slijk, en ik kom er nooit meer uit. Maar Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave, dat Hij Zijn enige en geliefde Zoon zond, degene die meer is als Jozua, die meer is dan alle oudtestamentische typen die er ooit geweest zijn. Dan heb je Mozes, de middelaar van het Oude Verbond niet meer nodig, dan zijn ze eeuwig bij Hem die de Middelaar van het Nieuwe en veel betere verbond is. Dan hebt u David, die in zijn koninklijk en profetisch ambt ook een type van de Zaligmaker was, niet nodig; want de grote Koning zelf beschermt Zijn kinderen in dit leven en in de ure des doods. Ook niet in zijn profetisch ambt. Want David mocht als profeet veel getuigen van Zijn Heere en Zaligmaker, die voor zover het vlees aangaat uit zijn lendenen is voortgekomen, maar hij kon ook alleen maar zalig worden door Hem die krachtens Zijn profetische bediening David leerde welke weg hij te gaan had, om te mogen wandelen in Zijn gezegende voetstappen.

De Hogepriester, die ook een type van Christus was, mocht hier de offers brengen en eenmaal per jaar het bloed brengen in het binnenste Heiligdom. Maar hijzelf moest ook, zou het wel met hem zijn, gewassen worden in het bloed van Christus. Maar Christus is de grote Hogepriester en tegelijkertijd het enige Lam dat geslacht is voor de grondlegging der wereld. Zijn bloed reinigt van alle zonden. O, Hij is een Hogepriester van voorspraak en verzoening. Immers, als de Heere het ons leert, dan mogen we weten: wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Recht-

vaardige en Hij is een verzoening voor onze zonde. Zalig voorrecht als we die meerdere Jozua in alles maar nodig krijgen door hartvernieuwende genade.

En tenslotte: toen Jozua zijn, hem van den Heere opgedragen taak, hier op aarde had volbracht, trok hij zich bescheiden terug. Toen zijn dagen geteld waren ging hij de weg van alle vlees. Maar door Christus genade ging hij naar huis. Verlost van zichzelf, van de zonde en van alles dat hem hier zoveel leed bezorgd heeft. Maar zo zal eenmaal de Zaligmaker, de grote Jozua, als Zijn taak tot redding van zondaren is volvoerd en het oordeel over de goddelozen is uitgesproken, Zich onderwerpen aan Hem, die Hem alles aan zich onderworpen heeft. Opdat God zij alles en in allen! Jozua stierf, hij was een mens; een gezaligd mens; Christus stierf voor de zonden van Zijn volk, opdat ze Zijn navolgers mochten worden als geliefde kinderen.

Opdat ze hier in dit leven er een weinig van mogen gaan ervaren wat we samen willen zingen uit Psalm 19 vers 5:

*Des HEEREN vrees is rein;
Zij opent een fontein
Van Heil dat nooit vergaat,
Zijn dierb're leer verspreidt
Een straal van billijkheid,
Daar z'all onwaarheid haat,
Z'is 't mensdom meerder waard,
Dan 't fijnste goud op aard';
Niets kan haar glans verdoven;
Zij streeft in heilzaam zoet,
Tot streling van 't gemoed,
Den honing ver te boven.*

Van nature volgen wij allen een verkeerde, een goddeloze leidsman, namelijk de overste dezer wereld, die niets anders op het oog heeft dan om een mens ten verderve te slepen. Toen de duivel met zijn ganse aanhang tegen de levende God opstond is hij uit de hemel geworpen. En sindsdien heeft hij maar één doel: om als het mogelijk ware Gods werk te vernietigen. Ja, zijn macht is zo groot, dat de Heere Zelf zegt, dat indien het mogelijk ware hij zou de uitverkorenen verleiden.

Nu weten we dat Gods kind kan vallen, diep vallen, maar vervallen kan niet. Daar staat God voor in. En hij of zij die valt, zal dan ook zeker op 's Heeren tijd worden teruggebracht. Maar dan zal wel ervaren worden hoe erg het is om te luisteren naar de oorblazer en zijn schoonschijnende redenen aan te nemen en het pad der zonden op te gaan. O, bitter is het tegen God te zondigen. En hoe komt het nu dat Gods kind soms zo diep valt? Wel, omdat we zo weinig behoefte hebben uit en van onszelf om de leiding te leren benodigen bij aan- en voortgang van die Enige Jozua.

Zie maar naar het volk Israël. Mozes was de mond Gods tot het volk. Indien ze luisterden dan gaf de Heere ook gehoorzaamheid. Maar zij en wij ook, moeten gedurig maar leren dat de Heere zelf ons een luisterend oor en een opmerkzaam hart moet geven. Zo was het in Jozua's dagen ook. De Heere Zelf had hem aangesteld als Zijn knecht om dat volk te leiden. Dat was voor het vlees niet zo'n aangename taak. Menigmaal wilde het volk immers eigen gekozen wegen volgen. En toch: de Heere heeft Jozua's arbeid als leidsman, als redder gezegend. Zo zeer zelfs, dat de Heere hem meermalen met ere noemt in Zijn Heilig Woord.

O nee, dat was niet omdat Jozua zo'n goed mens was. Hij is ook alleen uit genade

zalig geworden; maar kon daardoor ook als een licht schijnen te midden van een krom en verdraaid geslacht. De Heere heeft evenwel de ere ontvangen; in voor ons soms onbegrijpelijke wegen.

In Jozua's leven is wel uitgekomen dat Gods wegen hoger zijn dan de onze. Daarom, jeugd, meisjes, jongens, vaders, moeders, grootouders, de Heere geve ons te leren dat het bitter is tegen God te zondigen en dat het gezegende vruchten afwerpt als we de Heere mogen leren dienen door genade. De zonde werpt alleen maar bittere vruchten af. En menigeen heeft het later uit moeten kermen:

*Sla de zonden nimmer gá,
Die mijn jonkheid heeft bedreven.*

Wat moet er nu gebeuren? De Heere moet ons van onze goddeloze leidsman, de duivel, verlossen en ons leren zien hoe erg het is om tegen een heilig en rechtvaardig God te zondigen. Dan maakt hij ook plaats voor de genade, die de meerdere Jozua heeft verworven. Dan worden we bang van de zonde en de wereld die in ons hart woont. Dan wordt er een roepen geboren: "Gena, o God, gena, hoor hoe een boeteling pleit."

Zijn we al in de schuld gekomen? Hebben we de grootheid van ons kwaad al leren zien? Zo niet, dan weten we niets van de leiding van de meerdere Jozua; zo ja, dan komt er een behoefte om door Hem geleid te worden in het strijdperk van dit leven. Daarom geve de Heere een innerlijke behoefte om die enige Leidsman tot ons deel te verkrijgen. Voorwaar, het zou tot eeuwige winst zijn.

En dan, misschien wel na een leven van strijd en zeker een leven van tegenvallen van jezelf, zal Hij, die grote Koning de Zijnen binnen halen. *Komt in gij gezegende Mijns Vader, beërf dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van voor de grondlegging der wereld.* Amen.

Zingen: Psalm 138 vers 4:

*Als ik, omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
Uw rechterhand,
Zal redding geven.
De HEER is zo getrouw als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij vol-enden;
Verlaat niet, wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

2. De mens Jozua een uit de tienduizenden

Zingen: Psalm 48: 4

Lezen: Deut. 33: 1-17

Zingen: Psalm 81: 4, 5, 6, 12

Zingen: Psalm 89: 7

Zingen: Psalm 91: 8

Geliefden,

Elk mens heeft een voorgeslacht. Wij zijn zonen en dochteren van onze ouders, kleinkinderen van onze grootouders. En zo kunnen we het verder proberen uit te vinden. En soms kunnen mensen, met behulp van kerkregisters of de burgerlijke stand uitvinden wie hun voorouders waren, waar ze gewoond hebben, waar ze geboren zijn en geleefd hebben en hoe wij op een bepaalde plaats, door God bepaald, onze woonstede hebben verkregen.

Er zijn mensen die er lust in hebben om een stamboom op te zetten. In oude archieven kan men soms feiten en omstandigheden terug vinden, die een mens verbaast doen staan. Zo zijn er in Nederland velen die afkomstig zijn van de Hugenoten; die in de 17e en 18e eeuw vervolgd werden om de Naam en de Zaak van Koning Jezus en die om lijfsbehoud hebben moeten vluchten naar verschillende streken in ons vaderland.

In vroeger tijden was het niet allemaal zo precies geregistreerd als in onze moderne tijd met behulp van computers en andere uitvindingen. Zo hebben we eens een stamboom gezien die terug ging tot de 15e eeuw, waarin de namen van de mensen, of door onnauwkeurigheid, of op wens van deze mensen, veranderd werden in de namen die we nu dragen. Soms komt men ook aan de weet dat het voorgeslacht vervolgd is geworden om der gerechtigheid wil en dat het nageslacht in een valse godsdienst terecht gekomen is, of totaal met de God van hemel en aarde gebroken heeft. Maar soms kan men ook zien dat mensen die uit een geslacht afstamden dat van God en Zijn heilige geboden totaal onwetend of vervreemd was, door de Heere op het pad des levens gebracht zijn.

Een groot voorrecht als dat ons ten deel mag vallen. Gelukkig zijn er ook meerdere geslachten aan te wijzen, waarin de Heere van het ene geslacht naar het andere geslacht de gouden draad van Zijn verkiezende genade openbaar maakt en dat het bevestigd wordt: "Zijn trouw rust zelfs op het late nageslacht." En dat het ook van toepassing mag zijn door hartvernieuwende genade dat de Heere het waar maakt:

*"Maar over hen Mijn goedheid nooit doen enden;
niet feilen in Mijn trouw, noch Mijn Verbond ooit schenden."*

Gezegend voorrecht, ook als godvrezende ouders nog mogen zien dat de Heere ook met een of meer van hun kinderen te doen wil hebben.

Maar vergeet het nooit jong en oud: Genade is particulier. Genade is een persoonlijke zaak. En als we er op vertrouwen dat ons voorgeslacht naar Boven mocht gaan om altijd bij de Heere te mogen zijn, dat het dan met ons ook wel goed zal zijn, dan bedriegt ge uzelf voor de allesbeslissende eeuwigheid.

Hoe kostelijk het ook is als de Heere leden van onze familie in de hemel bracht door die vrije gunst die eeuwig Hem bewoog, dan zal het toch geleerd moeten worden in ons persoonlijk leven dat genade geen erfgoed is. Ja, dat we zullen moeten leren dat het een wonder van de hemel is als we aan des Heeren voeten worden gebracht als arme verloren zondaren, die het met de genade van een godvrezende vader of moeder, grootvader of grootmoeder niet kunnen doen. Maar wel is het waar dat er soms, en dat

horen we soms later pas, door hen vele verzuchtingen en gebeden zijn opgezonden naar de troon der genade voor hun nazaat. Gelukkig als we nog biddende, smekende ouders mogen hebben. En, jeugd, laten we hun vermaningen niet in de wind slaan.

En nu moeten we er wel op letten dat alleen van onze eerste voorvader geschreven staat: "Adam, de zoon van God." Immers, de Heere heeft hem uit het stof der aarde geformeerd en in zijn neusgaten de adem des levens geblazen; alzo werd de mens een levende ziel. Zie maar in Genesis 2 vers 1, waar de Heere ons openbaart hoe Hij de mens geschapen had. Rein en zonder zonden mocht hij de aarde in gebruik nemen, bouwen en bewaren. Maar... het heeft de mens niet goed gedacht God in erkentenis te houden. Dat is de vreselijke realiteit van onze diepe val in Adam. Evenwel is het krachtens Gods eeuwig besluit dat de oorsprong van de mens in de eeuwigheid ligt. Wij zijn hier op aarde omdat God het gewild heeft. Daarom is het zo ontzettend dat de mens - en dat zeker in onze tijd - het recht in eigen hand neemt en hetgeen God leven gaf, koelbloedig durft vermoorden. Maar, en ge kunt het soms in medische rubrieken lezen, soms na jaren geeft het hen die zich schuldig maakten aan zulke grote zonden een depressie die zelfs wel tot zelfmoord kan leiden. Zeker, we weten, ook dezulken kan de Heere genade bewijzen als ze tot inkeer worden gebracht, maar dan blijven de littekenen wel nabranden tot aan het einde van ons leven. Helaas nemen wij het recht en dat is één van de nameloos diepe gevolgen van de zonde, om onze eigen heer en meester te zijn.

Groot wonder dan ook indien de Heere trekt uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dat zal ons ook doen vrezen voor de zonden. O, dan is er geen zondaar te groot en geen goddeloze te slecht. Als de Heere komt dan wordt het: "Ik wil, en zij zullen." Daarom trekt Hij er ook tot op heden nog uit het heidendom, maar dan hebben we ons tegelijkertijd maar af te vragen: Hoe ver is onze westerse beschaving van God afgedwaald? O, zouden dan de heidenen die tot bekering gebracht worden, ons, die de Waarheid zo goed kennen, voorgaan in het Koninkrijk der hemelen? En zullen wij dan met een geopenbaarde Waarheid, tegen beter weten in ons doodzondigen en eeuwig naar de rampzaligheid moeten gaan? De Heere lere ons Zijn heilige vrede gedurende de tijd onzer inwoning op aarde.

Wij zijn allen mensen; van God afgefallen mensen. Maar we zijn door de God des hemels met rede, verstand en wil begiftigd. En zeker, de algemene genade strekt zich uit tot elk mens en in Zijn algemene genade brengt Hij ons nog in aanraking met Zijn Woord en Wet. Maar laten we toch nooit vergeten, algemene genade is een groot goed, maar bijzondere genade die verworven is door de enige Zaligmaker, kan alleen ons deel worden door de werkingen van Gods dierbare Geest in ons hart.

En onthoudt, in een wereld waar de mens meer en meer verdierlijkt: wij zijn geen dieren, maar schepselen Gods met ziel en lichaam. Eens het pronkjuweel van de schepping. En nu is het gedrag van de mens soms zo vreselijk, dat het niet uit te drukken is. Maar de Heere waarschuwt u en mij in het boek Prediker, hoofdstuk 3 vers 21: "Wie merkt, dat de adem van de kinderen der mensen opvaart naar boven, en de adem der beesten nederwaarts in de aarde?" Wel, wij zijn allen voortgekomen uit enen bloede. We hebben een voorgelacht en kwamen in het leven omdat God het gewild heeft.

Zo was ook Jozua voortgekomen uit een geslacht. Hij was een mens. Een gevallen mens. Maar door Gods genade ook een begenadigd mens. En zijn naam staat met gulden letters opgetekend in het Heilige Woord des Heeren. Niet omdat hij beter was

dan andere mensen, want we zijn allen van dezelfde lap gescheurd, maar omdat God van eeuwigheid gedachten des vredes en niet des kwaads, over hem gehad heeft. In zijn leven is de vrije gunst die eeuwig God bewogen heeft wel kostelijk openbaar gekomen. Laten we daarom eens wat nader bij hem, een navolger Gods als een geliefd kind, mogen stilstaan. Onze tekst vindt u opgetekend in Deuteronomium 33 vers 17 het middelste gedeelte:

"Deze nu zijn de tienduizenden van Efraïm."

We willen met u stilstaan bij: "De mens Jozua één uit de tienduizenden."

Twee hoofdgedachten

1. Zijn voorgeslacht.

2. Zijn rijkdom.

Om daarna met een woord van toepassing te eindigen.

Ten eerste willen we dus met u spreken over: **Zijn voorgeslacht.**

Gods Woord spreekt over Jozua, de zoon van Nun. Kennelijk de naam van zijn vader. Nun nu was uit de stam van Efraïm. En deze was geboren uit Jozefs huwelijk met Asnath, de dochter van Potifera. Twee zonen ontvingen ze. De oudste kreeg de naam Manasse, Jozef deed dit met een speciale bedoeling, want hij zeide, God heeft mij doen vergeten al mijne moeite, en het ganse huis mijns vaders. Wel een bewijs dat de Heere aan Jozef geleerd had dat Zijn wegen onbegrijpelijk zijn voor het verstand, maar dat het wijze en heilige wegen zijn. Wat God doet is altijd goed. Maar om dat van harte te beamen, daar moeten we toch wel genade voor ontvangen hebben. En dat mogen we toch van Jozef wel zeggen; de Heere had hem die rijkelijk geschonken. Bovendien is het wel uitgekomen (en we volgen hier de tekst van Gods Woord in Genesis 49 vers 22-26) "Jozef is een vruchtbare tak aan ene fontein; elk der takken loopt over de muur. De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan, en hem beschoten en hem gehaat; maar zijn boog is in stijvigheid gebleven, en de armen zijner handen zijn gesterkt geworden, door de handen van den Machtige Jacobs; daarvan is hij een herder, een steen Israëls; van uws vaders God, Die zal u helpen, en van de Almachtige, Die u zal zegenen, met zegeningen der borsten en der baarmoeder! De zegeningen uws vaders gaan te boven de zegeningen mijner voorvaderen, tot aan het einde van de eeuwige heuvelen; die zullen zijn op het hoofd van Jozef, en op de hoofdschedel des afgezonderden zijner broederen!"

Rijke zegeningen, voor tijd en eeuwigheid, zijn aan Jozef en zijn geslacht vermaakt, als dat geslacht mocht wandelen in de wegen des Heeren.

Een vraag is hier wel op zijn plaats: "Kan de Heere van ons zeggen, wat Hij van Jozef zeide?" Een vraag die we wel mochten leren beantwoorden tussen God en onze ziel. Jozef had dus twee zonen. Manasse was de eerste. De betekenis van zijn naam is: "Die doet vergeten."

Ja zo kan de Heere Zijn kinderen weleens zo zegenen, dat ze wat hen aangedaan is, zelfs door eigen vlees en bloed, door Gods genade mogen vergeten. Weet u hoe dat mogelijk is? Als ze door 's Heeren genade mogen volgen, waar Hij ook heen gaat met hen.

De tweede zoon kreeg de naam Efraïm, de voorvader van Jozua. Efraïm betekent "dubbele vrucht" of "dubbele vruchtbaarheid." Immers Jozef mocht zeggen: "God heeft mij doen wassen in het land mijner verdrukking." Wel een bewijs dat Jozef ogen had gekregen voor Gods grote weldaden in zijn leven en zo ook mocht erkennen, iets

wat vandaag de dag Gods kinderen wel tot schaamte mocht brengen. Waar is onze dankbaarheid? Trouwens in het algemeen gesproken: is er nog erkenning van Gods weldaden? Nemen we ook op natuurlijk gebied de dingen niet alsof het allemaal zo behoort? En dat terwijl de Heere ons zo nadrukkelijk voorhoudt: "Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, het is God die ze u bewees."

Jozef mocht in de verre toekomst zien. Nee, hij speculeerde niet, ging ook niet op zijn gevoel af. Maar hij wist door genade en dat gold dus ook het geslacht zijner zonen, dat de Heere hun wederbrengen zou in hun land. Ja, dat de Heere met een machtige arm Zijn volk verlossen zou, en brengen in het land waar Abraham, Izak en Jacob met hun zaad geleefd hadden. Er wordt veel over beloften gesproken. Maar er is een allesbeslissend verschil: Hebben we de een of andere belofte genomen, gestolen? Immers, een mens gelooft zo graag wat hij of zij begeert. Maar dat wil helemaal niet zeggen dat het uit en door God is. Krijgen we een belofte, dan geeft de Heere die als Hij er plaats voor gemaakt heeft en vervult Hij die belofte ook op Zijn tijd.

O zeker, het kan alles zo duister liggen, het kan zo zijn om moedeloos te worden, dat de ziel uitschreien moet: "Zouden Zijn beloftenissen, immer haar vervulling missen?" Maar de Heere is een Waarmaker van Zijn woord. Hetgeen uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.

Toen de oude Jacob ging sterven heeft hij, de grootvader, ook Manasse en Efraïm gezegend, met zegeningen des hemels, die de Heere waar zou maken. En o wonder van soevereine genade en vrije gunst die God eeuwig bewogen heeft. Vóór alle andere zonen, zegent hij eerst de zonen van Jozef!

Jacob was heilig verwonderd dat hij niet alleen Jozef nog had mogen zien, maar hij zegt: God heeft mij ook uw zaad doen zien. Ouders, grootouders, bent u nog blij als ge een kind of kleinkind mag zien? En hebt ge voor dat kind ook de behoefte om er de zegen des Heeren voor af te smeken?

O, ziende op tijd en toekomst, dan denken we weleens als we een aantal kinderen mogen dopen: het is een zegen des Heeren, want de vrucht des buiks is een beloning, maar wat zal onze bange toekomst voor hen brengen in een in de zonde wegzinkende wereld? Staan we er weleens bij stil? Moeten we weleens voor hen in het verborgene bidden? Het ware te wensen dat ze meer op onze harten gebonden waren, ook bij het opgroeien. Juist dan zijn ze omringd met zonde en ongerechtigheid en er zal een tijd komen, zo zegt Gods Woord, *dat Hij ons bezoeken zal met de roede en bittere tegenheden*. Waarbij nog komt: Als het oordeel der verharding komt, dan volgt onweersprekelijk het oordeel der verwoesting.

We gaan terug. Jozef zegende zijn kleinkinderen. Jozef nam beide kinderen, Efraïm met zijn rechterhand tegenover Israëls linkerhand en Manasse met zijn linkerhand tegenover Israëls rechterhand en deed hen naderen tot hem. Maar, zo kunt u lezen, Israël strekte zijn rechterhand uit en legde die op Efraïms hoofd, hoewel hij de minste was, en zijn linkerhand op Manasse's hoofd; hij bestuurde zijn handen verstandelijk, want Manasse was de eerstgeborene.

Och, wij mensen zouden zeggen, vooral als we een beetje historiële kennis hebben, dat was helemaal mis. Misschien was die oude man wel niet zo goed meer bij zijn hoofd. Nu wees maar niet bevreesd. Het was met zijn verstand echt nog wel in orde en bovenal was het door genade in zijn ziel in orde. Hij wist door Goddelijke openbaring dat dit Gods wil was en daarom mag hij in heilige verwondering Efraïm de eerstgeboorte-zegen geven. Dan kunnen wij wel protesteren, maar bedenk:

*"Heilig zijn o God Uw wegen,
niemand spreekt Uw hoogheid tegen."*

Jozef zag dit alles aan, maar verstond dat op die tijd niet. Immers we moeten alles van Boven leren, ook al hebben we nog zoveel genade-oefeningen gekregen. Hij zei tot zijn vader: "Niet alzo, mijn vader; want deze is de eerstgeborene; leg uwe rechterhand op zijn hoofd." Maar zijn vader weigerde het en zeide (goed opletten hoor): "Ik weet het, mijn zoon, ik weet het; hij zal ook tot een groot volk worden; maar nochtans zal zijn kleinste broeder groter worden dan hij, en zijn zaad zal een volle menigte van volkeren worden." Denk aan de tekst: "Deze nu zijn de tienduizenden van Efraïm." Protesteerde Jozef? Welnee, hij mocht het in de dadelijkheid met de Heere eens worden. Dat gebeurt niet elke dag in het leven van de Kerk. Wat een gemopper, wat een tegenstand, wat een vijandigheid soms in de harten tegen de Heere. We mochten er de ellende wel van leren inzien, want het lengt donkerheid over de ziel.

Nog iets waar we ook wel even op mogen ingaan. Hier wordt voor de eerste maal in Gods heilig Woord gesproken over de oplegging der handen. Bij verschillende gelegenheden komt dat terug in Gods Woord. En het heeft verschillende betekenissen. De Heere Jezus legde de kinderkens de handen op en zegende hen. Och, dat we zulk een dierbare zegen voor onze kinderen mochten begeren door genade. Het is de kostelijkste handoplegging en zegen die denkbaar is. De Heere liet ook de priester de hand op het brandoffer leggen. Als een teken dat het Gode gewijd was. Ook bij schenking van ambten werd het gedaan. Mozes legde de handen, in zegening, op het hoofd van Jozua. Als Stefanus tot diaken was verkoren legden de apostelen hem de handen op. En dan staat er zo betekenisvol bij: "Als zij gebeden hadden." Dat was niet alleen Stefanus, maar al de anderen die verkoren waren tot het diakenambt die het gebed nodig hadden. Denken wij daar nog weleens aan als er een leraar, ouderling of diaken bevestigd wordt. En is er dan ook bij de gemeente behoefte aan gebed? Of denken we bij onszelf: Ik had maar liever een ander op die plaats gezien? Weet, dat kritiek erg goedkoop is. Maar als er waarlijk gebed is voor de ambtsdragers, en speciaal voor hen die het Woord des Heeren hebben te brengen, dan zullen ze gewaar worden dat ze gedragen worden op de vleugelen des gebeds. Daar kan een gemeente alleen maar voordeel bij hebben.

Maar er is een tegenstelling: Toen de vloeker buiten het leger gebracht moest worden, moesten allen die zijn vloek gehoord hadden, hun handen op zijn hoofd leggen. Daarna moest de gehele vergadering hem stenigen.

Jongeren, en mogelijk ook wel ouderen, vloekt ge weleens? Bedenkt dan dat de Heere nog goedertieren is. Maar eens zal de vloeker, de lasteraar van de hoge en verheven Naam des Heeren weggevaagd worden met de adem van Zijn mond. Dan verwijst de hand des Heeren ons naar de plaats van ach en wee en dat voor eeuwig. Efraïms stam is veel groter in getal geworden dan de stam van Manasse. Reeds op de weg in de woestijn komt het uit, dat de Heere Zelf alle dingen bestuurt, want dan is de stam van Efraïm al veel groter dan die van Manasse.

Waren nu de nakomelingen van Efraïm allen kinderen des Heeren? O nee, velen hebben wel in de uiterlijke zegeningen gedeeld, maar hebben nooit ware behoefte gekregen voor hun ziel op reis naar de eeuwigheid.

Het is niet onze bedoeling om het verdere van de geschiedenis van Efraïm, na Jozua's tijd te bespreken, maar wel willen we opmerken dat al was deze stam uiterlijk met veel glorie omgeven en was het in zekere zin lange tijd het middelpunt der natie, toch

waren de nazaten meermalen verhard in de zonden en wandelden ze in hun eigen wegen. Ze vergaten, velen van hen tenminste, de God des levens die zoveel wonderen had verricht. En de zonden van het volk werden dikwijls genoemd als de zonden van Efraïm. Als ge de moeite wilt nemen om Psalm 78 eens te lezen, dan krijgt u er wel enig inzicht in hoe het veelal met Efraïm gesteld was. Ze schuwden de door God opgelegde strijd. Zijn wij ook niet zo? Vrede, vrede en geen gevaar en een haastig verderf zal over u komen.

Bovendien hielden ze Gods verbond niet en weigerden ze te wandelen in Zijne wegen. Och een mens heeft van zichzelf een stalen voorhoofd en zijn hart is gesloten voor de Heere en Zijn werk. Ze verzochten God en verbitterden de Allerhoogste en onderhielden Zijne Getuigenissen niet.

Nadat Saul een verschrikkelijke dood gestorven was, schaarde het merendeel van Efraïm zich achter Isboseth en Abner. Eerst later, na de dood van deze mannen, verenigden ze zich weer onder het vaandel van David, de van God gezalfde Koning. Maar zo ook willen wij niet wandelen onder de bescherming van Koning Jezus. Met alle mooie woorden die we over Hem, de Zoon des Vaders, spreken, komt het maar al te dikwijls uit dat we geen begeerte hebben om Zijn last (die als ge het leren moogt een lichte last is) te dragen. Wie wil nu van zichzelf dat Hij Koning over ons is? Geef eens een eerlijk antwoord tussen God en uw ziel!

En ook dat willen we van onszelf niet. Maar ge mocht het dan maar leren vragen: Heere, opent Gij mijn ogen door Uw kracht! O, de straf der zonde is zo bitter. Heeft Hoséa het niet moeten uitroepen: "Als Efraïm sprak, zo beefde men, hij heeft zich verheven in Israël; maar hij is schuldig geworden aan de Ban en ... o schrikkelijke werkelijkheid: hij is gestorven! Lees ook maar eens hoe de profeet Jesaja het oordeel over Efraïm moest uitspreken. U kunt het vinden in Jesaja 7.

Ook Jerobeam die tegen Salomo al in opstand kwam, was een nakomeling van Efraïm. Hoe blinkt hier in uit: de Heere vervult Zijn raad. Het Tienstammenrijk is ondergegaan. Telkens leest u weer over de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat die het volk Israël deed zondigen. En zie nu daar tegenover het gezegende en begenadigde leven van Jozua, de zoon van Nun. Och, we weten het wel, dat we uit en van onszelf vechten tegen Gods eeuwige verkiezing. Maar als het ergens in uit kwam, dan is het wel in wat de Heere Zelf gezegd heeft: "Jacob heb Ik liefgehad en Ezau heb ik gehaat." Zo kunnen we ook hier wel nazeggen: De Heere heeft Jozua liefgehad en Jerobeam heeft Hij gehaat. Nu rest ons in ons eerste punt nog een vraag. Was er dan tenslotte van die rijk gezegende stam niets meer over? Ja, er was ook daar nog een volk naar de verkiezing der genade.

Maar dat was een volk dat geleerd had dat God niet de schuld was van hun val en ondergang. Dat was een volk dat had leren buigen voor en onder God. Het is gegaan door die oude beproefde weg, die de Heere al Zijn volk wil leren. Hoor maar in Jeremia 31 vers 18 tot 20: "Ik heb wel gehoord, dat zich Efraïm beklagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn; want Gij zijt de Heere, mijn God. Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben schaamrood, ja ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb." En hoor dan naar het kostelijk antwoord des Heeren: "Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem, Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere." Uit

zulk een geslacht, dat niet waardig was een plaats op de aardbodem te beslaan, heeft de Heere een arm zondaar getrokken, geplaatst op de weg des Levens en leidsman gemaakt over een onwaardig volk. Welk een rijkdom had Jozua ontvangen.

2. Daarom is onze tweede gedachte: **Zijn rijkdom.**

Jozua was dus uit het geslacht van Efraïm. Eén van de "tienduizenden van Efraïm!" Velen uit dat geslacht zijn voor eeuwig verloren gegaan. Ze hadden geen God voor hun hart en geen Borg voor hun ziel. Ze hadden er helaas, net als elk mens van nature, totaal geen behoefte aan.

Anderzijds heeft God in de lijn van die geslachten Zijn Naam rijkelijk verheerlijkt, door ze te vernederen en op de knieën te brengen en ze te leren dat er maar één weg en één mogelijkheid van zalig worden was. Dat is nog zo. En dat blijft zo tot aan het einde der dagen. Er zullen er zalig worden omdat God het wil.

Jozua, en dat was een vrucht van Gods genade, heeft niet alleen de oprechte vreze des Heeren mogen leren kennen, maar mocht uit vrije gunst, aangewezen door de Heere, de leidsman van het volk worden naar Kanaän. Zo is er een volk dat van leidsman veranderd wordt, een nieuwe Leidsman krijgt, namelijk de Koning der Kerk. En die alleen heeft de macht en het vermogen om een onwaardig volk uit het Egypte van duisternis en zonde te trekken; om ze te leiden door de woestijn van het leven. Een leven meestal vol van moeite en verdriet door eigen afmakingen. Maar Hij is ook alleen de meerdere Jozua, die hen in het eeuwige Kanaän brengen zal. Daar waar geen zonde hen meer kwellen zal, geen satan hen meer aanvallen zal, maar waar ook hun eigen vlees hen niet meer tot afdwalen zal kunnen verleiden, omdat ze dan voor eeuwig volmaakt zijn in Hem, Die het gezegende en leven gevende Hoofd van Zijn Kerk is.

Jozua nu was een mens! Een mens te zijn wil heel wat zeggen. De Heere benadrukt dat wel op speciale wijze in Zijn eeuwig getuigenis. Denk bijvoorbeeld maar aan de profeet Ezechiël. Hoeveel keren spreekt de Heere hem, de begiftigde profeet, niet aan met het woord: "Mensenkind." Hij zegt het zelf alreeds in het eerste hoofdstuk, dat hij de stem des Heeren hoorde. Dat is op zichzelf genomen al een groot wonder; dat de Heere in Zijn neerbuigende goedheid tot een mens wil spreken, die niets anders is als stof en as.

In het tweede hoofdstuk van de profetie gaat Ezechiël verder, hoort maar: En Hij zeide tot Mij: *Mensenkind...* en dan volgt de opdracht die de Heere voor hem had.

Nee, de Heere zegt niet: Omdat ge zo'n begenadigd persoon bent, mag je me dienen. De Heere zegt ook niet: Ezechiël, u bent meer dan anderen. Nee, de Almachtige zet met dit ene woord "Mensenkind" Ezechiël precies op de plaats waar hij behoorde. Hij was uit en van zichzelf niets, een onwaardig schepsel en hij bleef een onwaardig schepsel, omdat God hem er bij bepaald had. Nee, dan kan je niet zo hoog vliegen.

We hebben nog een ander kenmerkend voorbeeld in de Heilige Schrift: Elia. Hij was een "mens" van gelijke beweging als alle anderen. Al had hij veel genade gekregen, al heeft hij 's Heeren ernstige vermaningen moeten doorgeven, en zoveel meer dat hij in opdracht van zijn Zender had te doen: hij bleef mens. Een nietig Adamskind. Maar door Gods genade mocht hij bidden. En wat was het gevolg van dat door de Heere in zijn hart gelegde gebed? Dat het niet regende in drie jaren en zes maanden.

Toen het de Heere lang genoeg geduurd had en Hij wilde laten zien hoe groot Zijn goedertierenheid was, en dat ondanks de zonden van Achab en Izébel en al het volk (op zeventuizend na), toen gaf Hij de mens Elia wederom een gebed. En het ging

weer regenen. God is wel goed, maar wij verstaan het niet. Wij buigen niet. Noch onder oordeel noch onder zegen. Wij verharden ons hart tegen beter weten in. Daarom was het zulk een eeuwig wonder van soeverein welbehagen dat er nog zeventuizend over waren die de knie voor Baäl niet gebogen hadden.

De Heere houdt altijd een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Dat zal blijven tot aan het einde van de wereld. Jammer, o zo jammer, dat het leven dikwijls zo verborgen blijft, dat er zoveel duisternis heerst in de harten van Gods kinderen.

We denken weleens: Werden we er toch meer bij bepaald en zagen we er meer van dat we "mens", of zoals in de omstandigheden van Ezechiël "mensenkind" zijn. Het zou ons leren meer een lage plaats in te nemen voor de Heere. En het zou in de vruchten van het leven meer uitkomen dan in onze ver vooruit ziende dagen.

En we weten toch ook wel dat de Heere Jezus in het evangelie naar de beschrijving naar Johannes over Zijn dienaar Johannes de Doper heeft laten neerschrijven: "Er was een "mens" van God gezonden, wiens naam was Johannes." Al weer: er was een "mens." Hoe is het uitgekomen in zijn leven. Denk maar eens aan de tijd die hij in de gevangenis moest doorbrengen. Een man waar duizenden naar geluisterd hadden; zelfs Herodes hoorde hem gaarne. Maar toen de waarschuwingen te dicht in zijn omgeving kwamen wierp hij Gods knecht in de gevangenis. Johannes was een mens: Ezechiël was een mens; Elia was een mens; en... Jozua was een mens.

Hij was een gevallen mens, dood in de zonde en de misdaden, als elkeen van Adam's geslacht. Een kind van Adam dat wil zeggen: Eén, die alles verloren had door de zonde; die geen enkel recht kon laten gelden om Gods genade te verkrijgen. Ja, die hel- en doemwaardig was.

Nee, mijn hoorders, in Jozua was niets van zichzelf dat de Heere behagen kon. Hij was alleen maar walgelijk voor de Heere en een stank in Zijn heilige neusgaten.

Maar weet ge: Jozua als Adamskind had geen behagen in de Heere, maar de -Heere had een welbehagen in Jozua, omdat Hij hem van eeuwigheid had liefgehad en toegebracht in het uur der minne; in de tijd van Zijn welbehagen zou dat in hem openbaar komen. God Zelf heeft hem Zijn kind en knecht gemaakt.

Maar u zult wellicht vragen: Wat was Jozua's rijkdom dan wel?

Nu, niet dat hij op de aarde zoveel voor zichzelf begeerde. Bij de verdeling van het land heeft hij werkelijk niet het beste en het mooiste uitgezocht. Toen men klaar was om het land erfelijk te verdelen, gaven de kinderen Israëls aan Jozua de zoon van Nun een erfdeel in het midden van hen. Ja, de Heere laat er zo treffend bijschrijven: "Naar de mond des Heeren gaven zij hem die stad welke hij begeerde, Timnath-Serah, op het gebergte Efraïm."

Och, geliefden, gierigheid is de wortel van alle kwaad. En de dichter zingt zo terecht: Laat gierigheid mij in haar strik niet vangen. Een oude versregel zegt zo treffend: God zorgt voor de vromen en hun goed. Dan heeft de wereld niet zoveel vat op ons en dan komt het wel uit dat we een andere, schonere schat hebben leren zoeken, een schat van oneindig hogere waarde. Een schat in de hemel waar mot en roest ze niet verderven kan en de dief niet kan doorgraven en stelen. Hier komt voor Jozua nog bij dat hij maar in een gevaarlijk gebied ging wonen, dicht bij de vijanden. Maar de Heere was met hem. Hij had het zo geleid; Zijn mond had het gesproken. Anderen mochten dan twisten over hun erfdeel; dat het te klein was, dat het niet geschikt was. Van Jozua lees je zulke dingen niet. Hij wist door genade dat hem een andere stad bereid was, een Huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

Nee, grote rijkdommen heeft hij niet verzameld, maar hij was rijk in God. Mag je dan

niet wat hebben op deze wereld?

O zeker. Maar laten we bedenken, wie we ook zijn, we zijn er maar rentmeesters van. En het is altijd verblijdend als een mens niet aan de aardse dingen hangt, maar hunkert naar de schat die verworven is aan het kruishout van Golgótha, de plaats waar Koning Jezus alles verwierf wat tot het leven en de gelukzaligheid van node is.

Nu kan je geen bekeringsgeschiedenis van Jozua in Gods Woord lezen. Gods Woord, het heilige blad, is zeer sober in het verhalen van de bekeringen van mensenkinderen. Enkele zeer aangrijpende gevallen licht de Heere sober toe. Denk aan Manasse, de moordenaar aan het kruis, Paulus die eerst Saulus was en sommige anderen. De Heere geeft Zijn eer niet aan anderen. De hoofdzaak is dat Hij, naar Zijn vrijmachtig welgevallen, ingrijpt in een mensenleven, en hem zondaar maakt. En wel zodanig dat hij moet gaan roepen: is er nog een middel om deze welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen?

Hoe het ook zij, Jozua was een gevallen zondaar, als elk ander mens. En de Heere heeft hem op het pad des levens geleid. Het is zeer wel mogelijk dat hij jong de Heere heeft mogen leren vrezen. Iets wat altijd zo aanbevelenswaardig is voor kinderen en jonge mensen. Het bewaart je voor vele zonden en verleidingen en leert je vroeg smeken om genade, om een Borg voor je ziel en een God voor je hart. Eén ding is zeker: Jozua is van een vijand een vriend geworden. Van een afvallige een beminnaar van de Heere; een zoeker van de dingen die Boven zijn, waar Christus is, en niet die op de aarde zijn.

Ja maar, zullen sommige zeggen: hoe weet u dan dat Jozua een kind des Heeren was, dat hij genade heeft ontvangen, dat er een tijd kwam dat hij de Heere en Zijn inzetten liever had gekregen dan zijn eigen leven?

Hoe we dat weten? Hij was rijk in God. Zijn leven, zijn daden en zijn woorden hebben het overvloedig mogen bewijzen. God gaf getuigenis van hem en dat is meer dan het getuigenis van een mens. Mensen kunnen zich door mensen laten bedriegen. Mensen kunnen zich door mensen op allerlei droggronden laten zetten, maar de Heere Die de Waarheid is, geeft waarheid in een hart dat voor Hem in het stof moet buigen. Heus, dan zijn we niet meer tevreden met de goedkeuring van een mens. Bij Jozua is het aller-kostelijkst uitgekomen: Ik heb geloofd en daarom heb ik gesproken. Dat is heel wat anders dan dat veel mensen praten over geloof, maar nog nooit in eigen waarneming een ongelovig, schuldig gevallen schepsel zijn geworden.

Nu zijn er enkele zeer sterke bewijzen dat Jozua rijk in God was. In zijn leven, en we hopen daar in een andere preek nog op terug te komen, heeft hij getrouw de Heere mogen dienen. Voor de eerste keer komen we Jozua tegen als bevelhebber in de strijd tegen de Amalekieten. Mozes heeft hem er het bevel toe gegeven. En niet zonder reden. Mozes wist wel wie Jozua was. Maar bovenal, de Heere wist het. En getrouw heeft hij deze zware taak op zich genomen, strijdende de strijd des Heeren. En terwijl de strijd zwaar was mocht Mozes pleiten aan de Troon der Genade om 's Heeren hulp en bijstand.

Toen de overwinning des Heeren behaald was, zeide de Heere tot Mozes: "Schrijf dit ter gedachtenis in een boek en leg het in de oren van Jozua, dat Ik de gedachtenis aan Amalek geheel uitdelgen zal van onder de hemel." Jozua, zult ge het goed onthouden, dat was niet uw krijgskunst, niet uw genie, waardoor de strijd in een verpletterende, nederlaag voor Amalek is uitgelopen; Ik de Heilige, Die in de hemel woont en troont; Ik heb het gedaan. "Leg het in de oren van Jozua" wil ook dit zeggen: Doe het Jozua in het bijzonder horen. Jozua was immers de komende opvolger van Mozes. Hij inzonderheid zou de strijd tegen alle vijanden van Israëls volk moeten strijden.

Daarom moest hij nadrukkelijk horen, wat de Heere te zeggen had, en voor het overige volk moest het in een boek geschreven worden tot een herinnering voor de navolgende geslachten.

Och, wat is er dan in onze tijd weinig meer te vertellen, van wat de Heere deed. En toch is het onze dure plicht om het te vertellen aan de volgende generaties, opdat ze zouden weten wie en wat God is voor Zijn volk op aarde.

Een ieder die dit leest en hoort, zou wel van de Heere mogen smeken om er ook nog wat anders in te zien. Jozua was immers in zijn leven en de strijd die hij te voeren had, een type van de meerdere Jozua, die alle vijanden heeft verslagen en de weg weer heeft gebaand naar het hemels Kanaän. Daar waar allen die in de wettige strijd gewikkeld zijn geworden, straks eeuwig met Jozua, Hem, de Zaligmaker mogen groot maken tot in alle eeuwigheid. Er is nog meer. Als Mozes weet dat de Heere hem weg zal nemen uit dit aardse tranendal, dan moet hij als een goed dienstknecht orde op zaken stellen. Jozua was de van God verkoren opvolger van Mozes, die veertig lange jaren de lasten had moeten, nee, mogen dragen.

Want al was het soms hopeloos zwaar in zijn ogen, de Heere heeft Zijn dienstknecht nooit in de steek gelaten. Hij zou ook Jozua niet alleen laten. Daarom mocht Mozes met vrijmoedigheid tegen Jozua en al het volk zeggen: "Wees sterk en hebt goede moed en vreest niet en verschrikt niet voor hun aangezicht. Want het is de Heere, Uwe God die met u gaat."

Hoort u het! En dan willen we speciaal op dat woordje de klemtoon leggen: Uwe God. Jozua was 's Heeren eigendom, gekocht met het dierbaar harteblod van Koning Jezus. Als er meerderen vandaag de dag dat mochten zeggen door het geloof dat de wereld overwint, dan zouden we niet zo bevreesd zijn voor de vijanden, en niet zo bang in allerlei omstandigheden. Dan kon er ook meer met vrijmoedigheid gezongen worden:

*"Want God was aan mijn zij';
Hij ondersteunde mij
In 't leed, dat mij genaakte.
Ik zal vol heldenmoed,
Daar mij Zijn hand behoedt,
Tienduizenden niet vrezen;
Schoon ik, van alle kant,
Geweldig aangerand
En fel geprangd moog' wezen"*

Wat een voorrecht zulk een God te mogen kennen en zo grote genade deelachtig te zijn geworden door de bediening des Heiligen Geestes en dat door Hem, die alle vijanden op het kruishout van Golgótha voor eeuwig de doodsteek heeft gegeven.

Verder blijkt dat de Heere Zelf door Mozes de kostelijke opdracht gegeven heeft om zijn taak over te nemen. Hoor maar: "En Mozes riep Jozua en zeide tot hem voor de ogen des ganse volks: Wees sterk en heb goede moed; want gij zult met dit volk ingaan in het land dat de Heere hunne vaders gezwooren heeft hun te zullen geven, en gij zult het hun doen erven."

Maar hij mocht Jozua ook een bemoedigend woord meegeven: "De Heere nu is Degene, Die voor uw aangezicht gaat; Die zal met u zijn, Hij zal u niet begeven, noch verlaten; vreest niet en ontzet u niet."

O wonder van vrije genade. Hier is het wel uitgekomen, ook als we verder de levensloop van Jozua mogen nagaan: Gods beloften falen niet. Hij is een Waarmaker van Zijn Woord.

Moge Gods Sion aan dit alles een voorbeeld nemen en er dit uit leren: als de Heere

ons een ootmoedig en nederig hart schenkt, dan zorgt Hij ook voor hun leven. In welke omstandigheden ze dan ook komen, dan zal Hij ze niet begeven noch verlaten. Och, waren we maar meer arm, dan kon de Heere uit Zijn schatkameren ook meer uitdelen. En de onbekeerde mocht er jaloers op worden en leren verstaan dat God is een God van volkomen zaligheid en dat Hij Hulpe besteld heeft bij een Held, die zekerlijk verlossen zal.

Och, eigenlijk moesten we de vraag niet eens durven stellen of Jozua nu een kind van God was. Immers, wat zegt de Heere zelf? Hoor maar: "Jozua nu, de zoon van Nun, was vol van de Geest der wijsheid, want Mozes had zijn handen op hem gelegd; zo hoorden de kinderen Israëls naar hem en deden, gelijk als de Heere geboden had."

Geliefden, Mozes mocht Jozua bevestigen en de Heere legde er het zegel op. En het volk, dat dit alles gezien en gehoord had, moest wel erkennen: Dit is van den Heere geschied. En boven dat alles, na de dood van Mozes de knecht des Heeren, heeft de Koning van de kerk Jozua bemoedigd en bekrachtigd. Wat Mozes voor zijn dood mocht zeggen, bevestigt de Heere weer opnieuw in Jozua 1: "Gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn, Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten." Hoe groot is het, geliefden, als de Heere Zijn eigen woorden nogmaals bevestigt in ons leven. Was er in onze dorre dagen meer behoefte aan, dan zou de Heere, Die nooit verandert, ook nu wel meer op Zijn eigen werk terugkomen. Want Hij is een Waarmaker van Zijn Woord. In dit verband zouden we u willen aanraden: Leest toch eens nauwkeurig wat de Heere in het eerste hoofdstuk van het boek Jozua gezegd heeft tot versterking van Zijn in zichzelf zwakke knecht. Maar Hij gaf hem ook een ernstige vermaning mee: "Alleenlijk wees sterk en heb zeer goede moed, dat gij waarneemt te doen naar de ganse wet, welke Mozes Mijn knecht, u geboden heeft en wijk daarvan niet ter rechter- noch ter linkerhand, opdat gij verstandiglijk handelt alom waar gij zult gaan."

Ja, we kunnen in dit alles met vrijmoedigheid zeggen dat Jozua ervaren heeft wat we samen willen zingen, namelijk Psalm 89 vers 7:

*Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len Heer, in 't licht van 't goddelijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

Bij nauwkeurig onderzoek van Gods Woord, waar we wel licht van den hemel voor mogen begeren, komen we wel aan de weet dat de Heere Zijn knechten vele malen gebruikt heeft om het volk te waarschuwen tegen de zonden en de ongerechtigheid. Zo was het ook met Jozua. Hoe getrouw heeft hij, gesterkt door de machtige Jacobs, het volk mogen vermanen, er op wijzende dat in het houden van Gods geboden grote loon ligt.

Jongens en meisjes, neem het ter harte. De Heere heeft Zijn Woord, ook het boek Jozua laten beschrijven om het met aandacht en eerbied te onderzoeken. Het zou tot uw eeuwige winst zijn. Daarom zou het ook voor ons opkomend geslacht goed zijn om 's avonds voor het naar bed gaan een gedeelte van 's Heeren Woord te lezen en op je knieën te vragen of de Heere het verklaren wil in je hart.

Weet u wat een onwaardeerbaar voorrecht was? God de Heere had dat volk op Jozua's

hart gebonden. Hij is een biddende leidsman geweest. Ook hierin is hij een type van Hem, Die de grote Hoge priester voor Zijn kerk was en blijft tot aan het einde der dagen. De Heere had die man zelf bidden geleerd. Nee, dan is het geen ijdel verhaal van woorden. Het komt van den hemel en keert terug naar de hemel, waar de grote Hoorder der gebeden woont en troont.

We kunnen ook dit nog opmerken, en laat ons het ter harte mogen nemen, Jozua was door Goddelijke genade een man die de tedere vreze Gods deelachtig geworden was. Hij had de Heere gedurig nodig in alles wat hij te doen had, zo lang hij hier nog was in het strijdperk van dit leven.

Van vele Bijbelheiligen heeft de Heere laten optekenen hoe ze soms in de strikken van satan terecht gekomen zijn. De Heere heeft dat niet gedaan opdat wij een vrijbrief voor de zonde zouden hebben, maar om ons er op te wijzen hoe verschrikkelijk het is om tegen Hem te zondigen. Laten we toch de Antinomianen niet navolgen. Die kunnen, volgens hun gedachten, zonde en genade gemakkelijk vermengen. Dan kan men immers zeggen: Och, ik ben ook maar een mens, en... David heeft toch ook gezondigd, en hoever is Salomo van de Heere afgeweken?

Als we zo leven en denken zijn we op een doodsgevaarlijk pad. Want zo leert de Heere het Zijn kinderen niet. Daarom staan er naast hen, die in openbare grove zonden vielen, ook lichtende voorbeelden zoals Jozua, die in de voetstappen van de Heere Jezus mocht wandelen en dus bang was van de zonde. Niet alleen voor de gevolgen van de zonden, maar omdat ze de rechtvaardige God verschrikkelijk vertoornen. Alhoewel de straf der zonden, ook in het leven van Gods kind, niet uitblijft. Al is het waar, dat, als ze tot oprechte inkeer mogen komen, Hij het is Die menigvuldig vergeeft.

Jozua heeft op aarde, voor het oog van het volk, evenals Izak en Jozef, een onberispelijk leven gehad. Maar hij wist goed, dat in hem geen goed woonde en dat hij gedurig nodig had de wassing en reiniging door het bloed van het Lam, Dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld. Hij kende het geklank des hemels. Wel, de Heere geve u en mij te ervaren van de door Christus verworven genade:

*Och schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest!
Mocht die mij op mijn paán ten leidsman strekken!
'k Hield dan Uw wet, dan leefd' ik onbevreesd;
Dan zou geen schaamd mijn aangezicht bedekken,
Wanneer ik steeds opmerkend' waar' geweest,
Hoe Uw geboón mij tot Uw liefde wekken.*

Amen.

Zingen: Psalm 91 vers 8:

*Hij zal, in alle ramp en pijn,
Tot Mij om uitkomst zuchten,
En Ik gestadig bij hem zijn
In al zijn ongenuchten;
't Gevaar zal Ik hem doen ontvliên;
Zijn levensdagen rekken;
'k Zal hem Mijn eer en heil doen zien,
En nooit Mijn hulp onttrekken.*

3 Jozua - De godvrezende bevelhebber

Zingen: Psalm 3: 1 en 2

Lezen: Exodus 17

Zingen: Psalm 2: 1, 2, 7

Zingen: Psalm 18: 10

Zingen: Psalm 36: 3

Medereiziger naar de eeuwigheid,

Door onze diepe val in Adam zijn we niet alleen vijanden geworden van de Almachtige God in de hemel, maar ook vijanden van onze natuur- en tijdgenoten. Ja, niet te vergeten: de mens is een vijand geworden van eigen leven. Immers, door de zonde komt het wel openbaar dat we zijn: *hatende en elkander hatende en dat we van nature in boosheid en nijdigheid leven.*

Paulus heeft dat in zijn brief aan Titus zo duidelijk uiteengezet hoe het werkelijk met de mens, zonder Gods genade, gesteld is. Hij belijdt het: "Want ook wij waren eertijds onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende." En dan volgt wat we u reeds noemden: "In boosheid en nijdigheid levende, hatelijk zijnde en elkander hatende."

O dat we het mochten leren verstaan in ons leven door het licht van de Heilige Geest, dat in ons niets goeds woont en dat we van nature God, onze medemens en onszelf haten. We zijn liefhebbers van het kwade en moordenaars van onze kostelijke ziel. De gevaarlijkste vijand van de mens is de mens zelf. Het heeft ons immers niet goed gedacht God in erkentenis te houden.

Een leeuw is een verscheurend dier, een tijger staat bekend om zijn bloeddorstigheid. Een slang, wanneer hij bijt, spuit zijn vergif in het lichaam van zijn slachtoffer, een haai verslindt hetgeen hij te pakken kan krijgen, een kat loert op een muis of een vogeltje. Dit zijn zo maar enkele dieren, die krachtens hun roofdiereninstinct, jagen op hetgeen hen niet kan weerstaan. Laten we niet vergeten dat dit ook een gevolg van onze val is. Voor die tijd leefde het gedierte in vrede met elkaar. Maar door dat vreselijke gebeuren jaagt een leeuw een schaap, een tijger op hert, een slang bijt wanneer hij gevaar ziet, een haai moet roven om te leven en de kat, hoe lief zo'n beest in huis ook kan zijn, sluipt buiten op zijn slachtoffer af om het te verslinden.

De mens echter was in het paradijs geen boosaardig wezen. Hij mocht God liefhebben met geheel zijn hart, wil en verstand. Er was vrede tussen God en de mens, vrede tussen Adam en Eva. Maar hoe is dat alles veranderd. Sinds hij luisterde naar de huichelachtige stem van de satan, die daarvoor de slang gebruikte, werd hij een boos mens, een goddeloos mens. Wat een nijd, twist en tweedracht, wat een afgunst en gemeenheid komt in het leven openbaar. Kaïn sloeg zijn rechtvaardige broeder dood; Saul trachtte meerdere malen David te doden. En ook in het dagelijkse leven, als we eens rondom ons heen zien: Hoeveel kapotte huwelijken, omdat de liefde stierf of nimmer aanwezig geweest is; wat een tweedracht in families. Wat een jalousie onder mensen van enen bloede. Wat een afgunst als we denken dat de ander meer heeft dan ik. En ook in het kerkelijk leven: Wat is er veel onheilig vuur, wat een verbijten en vereten van elkander. Wat een onnodige harde woorden.

Helaas, dit gaat ook Gods kinderen niet voorbij. Al past het helemaal niet. Christus zegt nadrukkelijk bij monde van Zijn dienstknecht Paulus tot de jonge Timotheüs: "Die de naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid." Nu, die vermaning

geldt ook Gods Sion, waar vandaag de dag verbijting, vereting en vertering aan de orde van de dag is. En soms nog onder het mom van godzaligheid.

O, wat staat de één graag hoger dan de ander. In dit alles komt wel openbaar dat onze oude Adam nog niet gestorven is. Maar dit moge ons tot waarschuwing zijn: Al is het waar dat de oude mens zich nog zo dikwijls laat gaan, toch geeft het ons geen vrijbrief om te haten en verdacht te maken. Een ieder ziet toe voor zichzelf. Hoe komt het toch dat het zo geworden is in het leven van de mens? Er is maar één antwoord: Omdat hij God verlaten heeft en omdat de zonde in ons woont. Wat dat betreft had Paulus de nodige ervaring opgedaan. Hij schrijft immers: "Zo vind ik dan deze wet in mij, als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bij ligt; want ik heb vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens, maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is."

Hoort u het, leest u het? Dat was de bekentenis van de heilige apostel Paulus. Gelukkig was er ook wat anders, iets beters. Hoort hoe hij het uitroept: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Zie Rom. 7.

Helaas de vijandschap tegen Gods werk kan zo groot zijn, dat 's Heeren volk soms gewikkeld wordt in een vreselijke strijd. Een strijd waarvan ze door genade eerlijk kunnen zeggen: "Die strijd heb ik niet gezocht en niet begeerd." Het uitverkoren volk, het volk Israël, dat verlost was uit de klauwen van Farao en de ellende van Egypte, heeft dat rijkelijk ondervonden. Maar de Heere zorgde voor dat volk en Hij zorgde er ook voor dat er een leidsman was in de strijd.

Ons tekstwoord voor deze ure kunt u vinden in het voorgelezen Schriftgedeelte, Exodus 17 vers 10:

"Jozua nu deed als Mozes hem gezegd had, strijdende tegen Amalek."

We willen met u spreken over: "Jozua - De godvrezende bevelhebber."

Laat ons stilstaan bij twee gedachten:

Ten eerste: Zijn kracht.

Ten tweede: Zijn overwinning.

Ten eerste dus: Zijn kracht.

Met grote macht en een sterke arm heeft de Heere Zijn volk geleid uit het diensthuis der slavernij. Zo ook moeten wij, al zien we dat ook niet, ja al willen we er van nature niets van weten, noch minder het bekennen, verlost worden uit het Egypte der zonde, waarin we van nature allen wonen.

De Heere had hun moeite en ellende aangezien. En ook in deze kwam wel uit wat geschreven staat in Psalm 10 vers 14: "Gij ziet het immers, want Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uwe hand geve." Gelukkig die ook het volgende mag ervaren: "Op U verlaat zich de arme, Gij zijt geweest een Helper van de wees." Was er toch in het leven van Gods strijdende kerk op aarde meer de behoefte om dat te mogen ervaren. Het leven zou dan toch wel vol blijven van moeiten en tegenslagen door de zonde, maar dan is er een plaats waar we er mee terecht mogen komen. En dat is een betere plaats dan bij enig mens hier op aarde. Want mensen zijn moeilijke vertroosters.

Toen Israëls volk stamsgewijze optrok, de Heere hen door de Rode Zee geleid had, kwamen ze al spoedig in de woestijn Sin en legerden zich te Rafidim. Daar kwam het ook al openbaar, ondanks al de wonderen die de Heere al gedaan had, dat ze spoedig

murmureerden tegen Mozes, omdat er geen water was. In waarheid murmureerden ze tegen de Hoge God, die zo zeer betoond had, dat Hij al Zijn en hun vijanden verdelgen zou.

De Heere had laten zien hoe groot Zijn macht was. Farao kwam, ondanks de verschrikkelijke slagen die hem en zijn volk getroffen hadden, met een groot leger op het volk af. Daar stond het volk voor de Schelfzee. Van voren dus water, links en rechts bergen, van achteren de vijand. O, wat een benauwde toestand.

Toch mocht dat volk niet gaan vechten. Ze behoefden zich niet te gaan verdedigen. Och, ook hierin ligt een les. Wat staan we dikwijls met het zwaard klaar om onze tegenstander of vermeende tegenstander dood te slaan, in plaats van het in de hand des Heeren te geven. Mozes had raad en voorlichting van de Heere gekregen. Hebben wij dat ook wel eens nodig? Hoor wat hij mag zeggen tegen het volk, Exodus 14 vers 13 en 14: "Doch Mozes zeide tot het volk: vreest niet, staat vast, en ziet het heil des Heeren, dat Hij heden aan ulieden doen zal; want de Egyptenaren, die gij heden gezien hebt, zult ge niet weder zien in eeuwigheid. De Heere zal voor u strijden en gij zult stil zijn."

Kostelijke getuigenis van de almacht en grootheid des Heeren, Die het Zijne niet begeven zal noch verlaten. En u weet het: Farao en zijn heir zijn verdrongen in het Rode Meer. Geen vijand schoot er over. God werkte en dan doet Hij een volkomen werk. Daar kan geen vijand, hoe sterk ook in eigen oog, ooit iets tegen beginnen.

Maar o wat een ellende, nadat het volk zulk een groot wonder had gezien en droogvoets door de zee mocht gaan naar de andere zijde. Al spoedig vervielen ze in hun oude kwaal. Mopperen en tekeer gaan en Mozes, Gods knecht op lafhartige wijze aanvallen. O, wie durft er te zeggen dat een mens geen ondankbaar schepsel is? En toch ondanks dat, was de Heere wederom goedertieren over hen. Ook kwam hier weer uit: "Hij is barmhartig en genadig en groot van goedertierenheid." Wat gebeurde er? Ze waren nu toch van de Egyptenaren verlost? Ze waren nu toch vrij? En ze waren, naar Gods belofte, toch op weg naar het beloofde land, naar Kanaän? Ja, dat was waar, en de Heere is een Waarmaker van Zijn Woord.

En toch zouden ze nog door heel wat druk en moeite heen moeten gaan. Ja, het merendeel zou nimmer het land Kanaän aanschouwen omdat God geen welgevallen in hen had en dat was door de zonde en ongerechtigheid. Toch, op de hele reis hebben ze ondervonden dat de Heere groot van goedertierenheid en weldadigheid is. Immers, Hij gaf hun water uit de rotssteen te drinken en zorgde er ook voor dat ze manna, hemels brood, kregen, ter verzadiging van hun honger.

En dan komt er opnieuw grote nood. Wat gebeurde er? Ze werden aangevallen door een volk dat in de woestijn woonde, namelijk de Amalekieten, afstammelingen van Amalek, de kleinzoon van Ezau. In de geschiedenis van het volk Israël, de kinderen Jacobs, komt telkens voor dat het een steeds terugkerende strijd zou zijn. Hier hebben we dan ook maar één periode uit de eeuwenlange verbitterde worsteling tussen twee broedervolken. Broedervolken alleen in natuurlijke zin. Geestelijk was er tussen hen die de Heere dienden en hen die de God van Jacob haatten totaal geen gemeenschap. Hoewel we er helaas bij moeten voegen dat ook velen van Jacobs geslacht zich meer gedroegen als Ezau's kinderen dan kinderen des lichts, omdat ook hun werken boos waren. In ieder geval; de strijd kwam telkens weer terug en vindt één van haar hoogtepunten in de vijandschap die Mordechai en het volk in ballingschap moest ondervinden van Haman, de Agagiet, ook een Amalekiet. En u kunt het tot vandaag de dag zien: de vijandschap gaat door tot nu toe. Och, dat de Heere al het leed dat al de eeuwen door over Israël is gekomen eens wilde gebruiken tot erkenning van de

gesmade Jezus van Nazareth.

In elk geval, Amalek valt het volk dat uit Egypte verlost was, aan. Blijkbaar belust op de grote rijkdommen die men mee had mogen nemen uit het land hunner slavernij, hebben zij, deze eerstelingen der heidenen, want zo noemde Biléam hen, getracht om het volk te vernielen en hun buit te roven. Zo kunnen ze immers het volk het verder trekken naar het beloofde land onmogelijk maken. Hoe laag en gemeen dit volk was, komt wel uit in de wijze waarop ze het lange leger voetgangers aanvallen. Ze vallen de achterhoede aan, waar de vrouwen en kinderen waren en dachten zó een gemakkelijke overwinning te behalen. Blijkbaar waren daar ook de ouden van dagen, de zwakkeren, de zieken. Luister maar naar wat de Heere deed optekenen in Deuteronomium 25 vers 17 en 18: "Gedenk, wat u Amalek gedaan heeft op de weg, als gij uit Egypte uittoogt: hoe hij u op de weg ontmoette en sloeg onder u in de staart al de zwakken achter u, als gij moede en mat waart, en hij vreesde God niet."

Als Amalek door had kunnen gaan was het een grote verwarring geworden onder Jacobs nazaten. En dan was het volk een prooi geworden, die ze gemakkelijk hadden kunnen vernietigen. Gelukkig dat de Heere waakte. Toen het volk voor de Rode Zee stond en dus nog op het grondgebied van Egypte was, was dat volk nog niet werkelijk vrij en streed de Heere voor hen. Nu is het anders. Nu zijn zij een vrij volk op reis naar het land vloeiende van melk en honing. Nu mogen ze rechtvaardig zich verdedigen, maar ook de vijand aanvallen en verslaan. Maar hoe zou dat kunnen zonder leidsman, zonder een aanvoerder, zonder een bevelhebber, aangejord met kracht uit de hoogte? Dat was immers onmogelijk!

En zie, nu heeft de Heere Mozes er bij bepaald dat hij Jozua moet aanstellen om de vijand tegen te staan. Hij mag niet lijdelijk toezien dat het volk uitgemoord en verdelgd wordt. De Heere stond aan de spits en wilde Jozua, de zoon van Nun, gebruiken om de overwinning te behalen.

Och, misschien bent u me al voor: Hier is al weer een duidelijke aanwijzing dat Jozua een type was van de Heere Jezus, Die de vijand volkomen heeft overwonnen. Die een krachteloos en machteloos volk in zichzelf helpen zal in de nood. En ze zullen dan ook ervaren, indien ze Hem waarlijk nodig hebben, omdat in hen geen kracht is tegen die grote menigte, dat Hij hun voor- en achtertocht is. En al weet de vijand de zwakke plaatsen in het leven van Gods kinderen, geen nood. Sions Koning weet het ook, en zal zorgen tot aan het einde der dagen, dat ze door Hem uitgeholpen worden, keer op keer; anders waren ze reeds in de druk vergaan.

Het was een uitermate moeilijke taak die de Heere Jozua opdroeg.

Mozes zei tot Jozua: "Kies ons mannen en trek uit, strijd tegen Amalek!" Nu moeten we eens even teruggaan in de vorige eeuwen. Vierhonderd jaren had het volk geen strijd gevoerd. Ze waren in Egypteland gekomen en leefden daar aanvankelijk in vrede. Maar toen kwamen er koningen die Jozef niet gekend hadden en zich maar met dat volk opgescheept voelden. Ja, dachten bij zichzelf: Dat volk wordt straks groter dan wij. Toen kwamen er allerlei drukmaatregelen. O nee, niet direct het allerergste. Langzaam voerde de vijand zijn goddeloze maatregelen uit. Het werd onhoudbaar voor het volk. Gelukkig dat de Heere alles gezien en gehoord had. Hij gaf uitkomst in de nood.

Zo was het ook nu. Daar stond een volk, onge oefend in de strijd. Het was een zegen Jozua niet te horen tegenpruttelen. Dat hij niet zei: Ja maar, hoe kan ik dat nu doen? Hij was een gehoorzame dienaar en dat was ook het gevolg van de van God geschonken genade, want ook 's Heeren kinderen pruttelen dikwijls tegen als er tegenslagen en noden komen. Hier lezen we er echter niets van. De Heere was zijn

kracht en sterkte.

Maar ook hier kunnen we hem bij hemels licht wederom zien als een afschaduwing van de grote overwinnaar in de strijd, Christus Jezus, de Koning van Zijn duurgekochte kerk. Hij weersprak Zijn Vader niet, Hij was gewillig al de tijd Zijns levens. Ook in de laatste ure, toen de hel met alle macht aanviel, was Hij de gehoorzame Dienaar van Zijn Vader in de hemel. Hij versloeg satan en zijn ganse hellemacht, en wil ook nu nog, daar Hij eeuwig dezelfde blijft, Zijn volk bijstaan in nood en dood. In Zijn leven is het wel bijzonder uitgekomen: "Gewis hoe hoog de nood mag gaan, God zal Zijns vijands kop verslaan, die harige schedel vellen."

Nee duivel, nee Amalek, u kunt een machtig leger verzameld hebben, maar u zult de strijd niet winnen. u kunt denken grote kracht te hebben, maar Ik zal Jozua zo bekrachtigen dat u veld- vluchtig zult moeten wijken. O, de Heere zou opstaan in de strijd en Zijn haters wijd en zijd, verjaagd, verstrooid doen vluchten. Het blijkt wel dat Jozua al een grote plaats verkregen had in het hart van Mozes, zodat hij hem de leiding in de strijd durfde toevertrouwen. Zo heeft de Vader aller Genade een onbeperkt vertrouwen in Zijn dierbare en enige Zoon gehad en kon Hem dan ook gerust de leiding toevertrouwen in de strijd van Gods kinderen tegen de driehoofdige vijand, de duivel, de wereld en ons eigen vlees.

God wist van Jozua. Jozua was van Hem. Gekocht met het dierbare bloed van de enige Zaligmaker en Verlosser van Zijn volk. Zo kwam het ook nu uit in de strijd tegen Amalek: "Hij is het Die verlossing zond aan al Zijn volk. Hij zal het Verbond met hen in eeuwigheid bewaren."

Jozua's kracht lag niet in een groot leger, zijn kracht lag in Hem, Die Zich voor een schuldig volk heeft doodgeliefd en voorop gaat in de strijd die ze allen te strijden krijgen. In het strijdperk hier beneden. Het blijkt ook dat de Heere hem grote gaven gegeven had om het volk bij elkaar te roepen en voor te gaan in de strijd. Zo ook roept de Koning der kerk Zijn kinderen op en leidt hen in de strijd die ze door moeten hier in deze wereld, totdat ze (en dat is als ze de laatste adem uitblazen mogen) voor eeuwig verlost zullen zijn van alle Amalekieten.

De Heere maakt altijd een goede keuze. Hij vergist Zich nimmer. Ook niet wanneer Jozua de leiding in de strijd op zich moest nemen. En we kunnen dit wel zeggen: Het vertrouwen dat in Jozua gesteld is, is niet beschaamd geworden. Waarom niet? Wel, hij ontving kracht en wijsheid van Boven.

Nee, hij streed niet in eigen kracht, want dan had het voorzeker een verloren zaak geweest. De strijd, de ene dag begonnen, werd de andere dag voortgezet. Het ongeoefende herdersvolk mag stand houden en uiteindelijk de overwinning behalen. Maar zover is het nog niet. Ja, er kwamen ogenblikken dat het leek dat ze het verliezen zouden. Zo is het ook met Gods ware Sion. De aanvallen van de hel kunnen vreselijk zijn. Alleen in de mogendheid des Heeren kan dat volk dan stand houden. Maar ziende op zichzelf dan zijn er zo vele malen dagen, tijden, uren, dat men vreest dat de vorst der duisternis het winnen zal. Maar gezegend dan degene die bekrachtigd mag worden uit de hemel. Hier kon gezien worden: "Vreest niet, gij wormpje Jacobs, gij volkje Israëls! Ik help u, spreekt de Heere, en uw Verlosser is de Heilige Israëls!" Jesaja 41 vers 14.

O nee, dat Jozua stand mocht houden in de strijd is niet in de eerste plaats te danken aan het feit dat hij zo'n militair genie was en dat er bezieling van hem uitging. De Heere had gezorgd voor een Voorbidder. Want de werkelijke strijd werd niet gestreden in de woestijnvlakte, maar bovenop de heuveltop waar Mozes verkeert, smekende tot de Heere om hulp en uitkomst. Hier is wel uitgekomen waarin Jozua's

kracht lag: In de voorbede die voor hem en het volk gedaan werd. En de Heere heeft in deze strijd wederom bevestigd dat een krachtig gebed van de rechtvaardige veel vermag.

Immers toen Mozes Jozua de opdracht gaf, wist hij ook wel dat in Jozua zelf geen kracht was. Daarom zeide hij tot hem ter bemoediging: "Morgen zal ik op des heuvels hoogte staan en de staf Gods zal in mijn hand zijn." Hier zijn twee dingen. De strijd zal die eerste dag niet afgelopen zijn. Die strijd zal zwaar zijn. Die dag zullen ze moeten ervaren: Zonder de Heere gaat het niet. En als dan de andere dag komt met allerlei benauwdheden, dan is Mozes met Aäron en Hur op de heuvel geklommen. Daar hief hij de staf Gods op en dan was Israëel de sterkste, maar liet hij de staf zakken, omdat zijn arm moede werd, dan was Amalek de sterkste. Hier was wel van toepassing wat David bad in de strijd met zijn belagers in Psalm 35 vers 1-5: "Twist, Heere, met mijne twisters, strijdt met mijne bestrijders, grijpt het schild en de rondas, en sta op tot mijne hulp. En breng de spies voort, en sluit de weg toe, mijne vervolgers tegemoet; zeg tot mijne ziel: Ik ben uw heil. Laat hen beschaamd en te schande worden, die mijne ziel zoeken, laat hen achterwaarts gedreven en schaamrood worden, die kwaad tegen mij bedenken. Laat hen worden als kaf voor de wind, en de Engel des Heeren drijve hen weg."

Mozes mocht de Voorspraak tot de Heere zijn. Hij mocht zich wenden tot de Engel des Heeren, tot de Koning van Zijn kerk, Die met de adem van Zijn mond de vijanden zou verdelen. Maar hier zien we ook al weer het verschil met de enige Voorbidder. Als Mozes moede werd dan moesten Aäron en Hur zijn handen ondersteunen.

Christus had dat niet nodig. Menselijke helpers konden Hem niet bijstaan. Hij heeft de pers alleen getreden en niemand van den volke was met Hem; Hij was het Die op een berg alleen bad. Hij was het Die alleen in de hof van Gethsémané de zware strijd strijden moest.

Maar het volk daar in de woestijn moest leren en dat moet iedereen die op de weg des levens gebracht wordt, dat in de geestelijke strijd alleen de geestelijke wapenrusting en de geestelijke wapens beslissend zijn. Dan is het geen onheilige maar een heilige oorlog. O, hun en ook Jozua's oog moest gericht worden op Hem Die machtig is om te verlossen en daartoe is het zo aanbevelenswaardig als Gods volk mag leren: In ons is geen kracht tegen die grote menigte. Van zichzelf zijn ze zo zwak dat ze niet één ogenblik zouden kunnen bestaan. Alhoewel ook Gods kind dikwijls de wegen Gods niet kan bevatten, toch is het nodig dat het zo gaat, opdat wij ons niet op de borst zullen slaan en denken dat het aan onze eigen kracht ligt. Zong Gods knecht niet: "Het is in des Heeren kracht dat ik ze verhouwen en verslagen heb."

Wat een zegen als er mededragers zijn in nood, als er nog mogen zijn die mee mogen smeken en echte bidders die vragen mogen: Geef Gij ons kracht in zwakheden. En zie: Jozua werd door dit alles zeer bekrachtigd. Hij wist: Mozes was op de heuvel biddende om uitkomst en om de hulpe des Heeren.

Wat een kostelijke zegen dat Jozua een vriend en medebroeder had, die gedrongen werd om te smeken aan Gods genadetroon voor hulp in de strijd. En wat zijn beiden gewaar geworden dat God hulpe besteld had bij een Held. En die Héld zou door de bangste tijden heen, ook in de strijd tegen het goddeloze Amalek, de overwinning geven. Geloof me, geliefden, zo alleen is Gods kind sterk in de strijd en wordt die strijd bekrachtigd van Boven, als de grote Voorbidder meegaat. Maar dan krijgt Hij ook alleen de ere, zoals de dichter zingt:

"Gij zijt de kracht van hunne kracht."

Uw vrije gunst alleen wordt de ere toegebracht!"

Nee, het is niet zo best als de levende kerk zichzelf de ere toe-eigent en meent in eigen kracht staande te kunnen blijven. Daar volgt duisternis en donkerheid op. Daar volgen soms lange nachten op. Want God laat Zich Zijn ere niet ontroven, ook niet door Zijn volk. Hij alleen de ere. Opdat ze in nood en dood op Hem alleen mogen leren vertrouwen, gelijk als Jozua dat heeft mogen doen. Anders was het voor hem onmogelijk geweest de hand tegen de vijand op te heffen. Ja, ik denk zo dat Jozua wel met de dichter kon meezingen in Psalm 18 vers 12:

*Gij hebt mij, Heer, met kracht omgord tot strijden;
Mijn vijand moest, vernederd, straffen lijden;
Hij vlood vol schrik, wijl hij geen kracht behield;
Mijn hater werd door mijne hand vernield.*

En zingt de dichter in Psalm 31: "Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten." En in Psalm 40: "Gij zijt mijn hulp, mijn kracht." Wat een zegen als je zo de strijd in mag gaan en je er door Gods hulp overwinnend mag uitkomen.

2. Nu dan ook onze tweede gedachte: "**Zijn overwinning.**"

Van de morgen tot de avond, tot de zon onderging, duurde de strijd. Toen was het gebeurd. Naar de mens gesproken was het een overwinning door het oog van een naald. Hoe hachelijk had het er bijgestaan, hoe groot was de nood geweest. Ja, zwaar was de strijd geweest. Jozua mocht de volkomen overwinning behalen, hoewel hij de eerste zou zijn om te erkennen: "De overwinning is Godes." Niet ons o Heere, niet ons zij de ere. Jozua is niet verslaagd in de strijd. Dat was niet omdat hij zo'n flinke man was, maar omdat de Heere aan zijn zijde stond, hem kracht gaf, maar ook de overwinning gegarandeerd had. En wat de Heere belooft dat volvoert Hij op Zijn tijd.

Zo heeft ook de Zaligmaker niet verslaagd in de strijd tegen het geweld der hel. Alles kwam tegen Hem op. De godsdienst, de Farizeeërs en de Schriftgeleerden, de priesters en wetgeleerden. Alles was er op uit om Gods werk te vernietigen. Als satan gekund had dan had hij, in al de verzoeken die hij tot de Heere Jezus bracht, getracht Hem te verleiden tot zonde tegen Zijn Vader, Die Hem in de wereld gezonden had om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.

Hij heeft gehoorzaam Zijn werk gedaan, in volkomen overeenstemming met de wil van Zijn Vader. Heeft Hij niet getuigd in Psalm 40: "Zie Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o mijn God, om Uw welbehagen te doen en Uw wet is in het midden mijns ingewands." Ja, Hij kon zeggen in dezelfde Psalm: "Ik boodschap de gerechtigheid in de grote gemeente; zie, mijn lippen bedwing ik niet; Heere, Gij weet het." En in de strijd waarin Hij de overwinning behaalde bad Hij: "Laat hen tezamen beschaamd en schaamrood worden, die Mijne ziel zoeken om die te vernielen; laat hen achterwaarts gedreven worden en te schande worden, die lust hebben aan Mijne kwaad."

Christus is niet beschaamd geworden. Het welbehagen Zijns Vaders is door Zijn hand gelukkig voortgegaan. En aan Hem was dan ook de eeuwige overwinning.

Het volk kreeg de overwinning en Amalek verloor de strijd. Zeker, Jozua en Mozes, beiden in de hun van God gegeven taak, hebben middelijkerwijs de overwinning mogen behalen. Maar de overwinning was des Heeren. Alle mensenroem is hier uitgesloten. Het was Gods vrije gunst voor een volk dat het ook niet verdiende en op zichzelf genomen niet beter was als de Amalekieten.

De Heere heeft ons niet in het onzekere gelaten. In Deuteronomium 25 herinnert de Heere het volk er aan dat Amalek op laffe wijze het volk van achteren aanviel. Iets waar ook een mens wel bevreesd voor mag zijn. Het gevaar der zonde omringt ons van alle kanten. En al hebben we een nette levenswandel en een schoonklinkende belijdenis, dat betekent niet dat we veilig zijn voor de listen van de duivel, de mensenmoorder van de beginne.

Och, dat het de Heere behagen mocht om ons met ons zaad aan Zijn Troon te verbinden. Immers, zonder Hem kunnen we de zonde en de wereld, en alles waar het hart van nature zo vol van is niet weerstaan.

Ook Samuël spreekt over Amalek, als de vijand van Gods volk. De Heere had koning Saul de opdracht gegeven om Amalek te verdelgen. Hij deed dat, maar liet Agag de koning der Amalekieten leven. Hij wilde maar liever Gods bevel vergeten. Maar in 1 Samuël 15 vers 2 kunnen we nadrukkelijk lezen: "Alzo zegt de Heere der heirscharen: Ik heb bezocht, hetgeen Amalek aan Israël gedaan heeft, hoe hij zich tegen hem gesteld heeft op de weg, toen hij uit Egypte opkwam."

Denk niet dat God de rechtvaardige Richter de zonde vergeet en het kwaad bedreven tegen Zijn volk en kinderen, wijl het in waarheid al vanaf Adams val de bedoeling was om te strijden tegen Gods heilig kind Jezus. Het volk Israëls was immers een zwak volk. Amalek dacht er een gemakkelijke prooi aan te hebben en het volk te vernielen op de weg der woestijn. Geloof me, het is vandaag de dag niet anders. Gods kinderen, namelijk zij, die door

de Heere uit vrije genade Zijn kinderen zijn geworden, zijn zwak in zichzelf. Daarom is meer zelfkennis noodzakelijk, ook omdat we niet te hoog zouden vliegen en maar gedurig aan de weet moeten komen dat de vijand op de loer ligt.

Jozua, nu de godvrezende bevelhebber, mocht in 's Heeren Naam die vijanden bestrijden en overwinnen. Hoe zwak ook. Want ook Jozua had in zichzelf geen sterkte. Maar hij mocht, vertrouwend op de Heere Heere, de overwinning behalen, zodat het volk voort mocht trekken op de reis door dit Mesech der ellende en het na vele jaren met Jozua mocht ingaan in het land waar de Heere hun een plaats had bereid.

Zo is het ook hierin een beeld van Gods Sion dat nog op de aarde moet vertoeven en in dit Mesech der ellende van alles moet doorworstelen en dat door de zonde zo vaak in het duister verkeert; maar ook geen wapens heeft van zichzelf, in de strijd tegen de drie-hoofdige vijand. Het is de duivel immers er om te doen om te verwoesten wat hij kan. En indien het mogelijk ware zelfs de uitverkorenen te verleiden.

We mochten hierbij wel bedenken, dat de listige omleidingen van de satan vele zijn. Op allerlei wijze tracht hij het werk Gods tegen te gaan en als het kon ten onder te brengen. En vergeet toch nooit: Hij valt de mens aan in zijn zwakke plaatsen. Soms gebruikt hij de verleidingen der wereld die ons van alle zijden omringen; soms stelt hij de mens gerust op gronden die niet houdbaar zijn voor de eeuwigheid. Het kan gerust gezegd worden; het interesseert de duivel totaal niet of hij de mens in eigenwillige vroomheid of in brute goddeloosheid naar de ondergang kan voeren.

Denk ook eens aan onze karakterzonden. De één is driftig en zegt zo spoedig dingen waar hij, of zij later bitter berouw over moet krijgen.

De ander vertelt graag het slechte van anderen; daarbij vergetende dat, als God ons niet bewaarde, we het er nog veel slechter zouden afbrengen.

Een ander wordt verlokkt door de wellusten des vleses en moet soms jaren met hete tranen bewenen de zonden die bedreven werden, hetzij dat ze openbaar komen of niet.

O, satans listen hebben zoveel malen Israëls volk verleid tot de zonden. Daarom is het

zo noodzakelijk voor een ieder eigen hart te mogen leren kennen bij het licht des hemels, maar ook om er door genade erg in te krijgen hoe groot de duivelse listen van satan zijn.

Daarom heeft de Heere ook telkens Israëls volk ernstig gewaarschuwd. De vijand zou hier verslagen worden. En we kunnen dan ook zeggen: toen van dat tijdstip af heeft de Heere geopenbaard dat het oordeel der totale verdelging van alle vijanden van God en Zijn volk op Zijn tijd voltrokken zal worden. Zelfs Biléam, de valse profeet en vijand van vrije genade, hoewel hij wel met dat volk zou willen sterven, maar er niet mee wilde leven, heeft van Godswege moeten profiteren in Numeri 24 vers 20: "Toen hij de Amalekieten zag, zo hief hij zijne spreuk op, en zeide: "Amalek is de eersteling der heidenen, maar zijn uiterste is ten verderve." Wat een ontzettend oordeel. Laten we het ter harte mogen nemen. Want als we niet leren buigen onder God, dan zullen we met Amalek voor eeuwig ten onder gaan.

Mozes mocht alreeds profeteren dat er strijd zou zijn, een telkens weerkerende strijd. Hij zeide in Exodus 17 vers 16: "Dewijl de hand op de Troon des Heeren is, zo zal de oorlog des Heeren tegen Amalek zijn, van geslacht tot geslacht." Als we in de historie van Gods kerk mogen blikken, dan kunnen we wel zien dat er in feite niets veranderd is. Voor Gods kind blijft de strijd met de vijand. Gelukkig maar als het ons zoals Mozes en Jozua uitdrijft tot de Heere, de Almachtige.

In later eeuwen, toen het volk in het beloofde land woonde, kunnen we de strijd tegen dezelfde vijanden terugvinden tijdens de regering van David en later ook in het leven van koning Hiskia. O, de vijand kan zich voordoen onder andere namen, maar het blijft dezelfde vijand, die maar één doel heeft: "De vernietiging van Gods werk." Daarom had Jozua een grote en moeilijke taak, maar de Koning der Kerk heeft de totale overwinning behaald en zal Zijn volk beschermen tot op de dag van Zijn gezegende wederkomst. Dan zal Hij al Zijne en Zijns kinderen vijanden weg doen met de adem van Zijn mond. Vergeet nooit, als u in moeite en strijd zit, als u door veel druk moet, o kind des Heeren, door Hem alleen zult u uit de strijd komen, omdat Hij de volkomen overwinning behaald heeft.

De strijd waartoe de Heere Jozua heeft aangejord met kracht uit de hoogte is de strijd tussen de ware gelovigen en hen die spotten met hetgeen God wil zijn voor Zijn arm Sion in de woestijn van de wereld. Het is de strijd tussen Christus en satan. Bij Rafidim heeft de duivel getracht het werk Gods te verbreken. Maar we moeten, als we door vele verdrukkingen moeten gaan, maar onthouden dat in Egypte de vorst der duisternis de strijd heeft verloren. Hier in de woestijn waagde hij opnieuw een poging om de uitvoering van Gods Raad onmogelijk te maken. Maar God Zelf greep in. Toen gebruikte Hij Jozua om de strijd te strijden en in Zijn Naam de overwinning te behalen.

Och, als de Heere onze ogen verlicht zullen we tot de bekentenis moeten komen dat het nu in onze tijd nog niet anders is. Satan zoekt met allerlei listen Gods volk van Christus weg te dringen. Maar nee, Amalek verloor de strijd. Zo spreekt Rafidim ons van de verbitterde strijd op leven en dood met de doodsvijanden van Gods Sion. Een strijd die gewonnen is door de grote Leidsman van Zijn kerk, Jezus Christus, Die altijd, tot de laatste dag voor het Zijne instaat.

Maar nu is voor u en mij nodig te leren dat er maar twee wapens zijn in die strijd. Dat is in de eerste plaats een leven dicht bij de Heere. Wat zullen we dan moeten kragen als de Heere onze ogen open (ook na ontvangen genade). Wat zijn we daar dikwijls ver vandaan. Nee, de kerk heeft niets te roemen in zichzelf. Maar we kunnen in

Jozua's godvruchtig leven zien, dat hij dicht bij de Heere leefde.

Het tweede wapen in de strijd is "het gebed." Nee, geen gebed met een ijdel verhaal van woorden. Geen gebed waarin we in de eerste plaats onze zelfzucht openbaren. Maar een geschonken gebed. Biddende handen ten hemel en bedelende aan de voeten van de grote Voorbidder, de hemelse Hogepriester. O, dan zal Hij zorgen, soms in voor ons onbegrijpelijke wegen en door omstandigheden waarover wij nimmer gedacht zouden hebben, dat Hij DE GROTE OVERWINNAAR is. De Meerdere Jozua.

Jozua had vele talenten van de Heere gekregen. Eén daarvan was, dat hij het volk mocht leiden en ter overwinning voeren. Niet alleen hier in de woestijn, maar ook later als de Heere hem de overwinning geeft bij Jericho en Ai, bij Gibeon en de wateren van Merom. Zoals hij in de woestijn Amalek "krenkte", versloeg hij vele jaren later verschillende volken in het zuiden van Kanaän: de koningen van Jeruzalem, Hebron, Jarmuth, Lachis en Eglon. U kunt het allemaal lezen in Gods dierbaar Woord en Getuigenis. Calvijn wijst er terecht op dat in Jozua's roeping tot de strijd tegen Amalek al te zien is zijn toekomstige roeping tot leider en opperbevelhebber van Gods volk. Reeds in dit eerste treffen met de vijand bleek hij de aangewezen man te zijn om straks het volk in het beloofde land te brengen.

Wat zou het profijtelijk zijn als Gods kind meer mocht zien op de Overste Leidsman en Voleinder des Geloofs. Met Paulus heeft Jozua ervaren: Als ik zwak ben, dan ben ik machtig. De Heere zelf heeft hem geoefend in de strijd, die ook voor Jozua in de eerste plaats een geestelijke strijd was. Een strijd die hij alleen in de kracht van Christus tot een goed einde kon brengen.

Hier is wel van toepassing wat we kunnen lezen in Eféze 6 over de geestelijke wapenrusting: "Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omléidingen des duivels. Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. Daarom neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt weerstaan in de boze dag en alles verricht hebbende, staande blijven. Staat dan, uwe lendenen omgord hebbende met de waarheid en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid, en de voeten geschoeid hebbende met de bereidheid des Evangelies; bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen. En neemt de helm der zaligheid, en het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord; met alle bidding en smeking, biddende te alle tijde in de Geest en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen."

Jozua was daar geen vreemdeling van. Daarom mocht hij de overwinning behalen in de strijd. Maar hoe is dat met ons? Strijden we in eigen kracht? Dan zullen we zeker de strijd voor eeuwig verliezen. En was Gods Sion meer geoefend in de geestelijke wapenhandel, dan zou de vijand niet zo vele malen de overhand hebben. Geve de Heere ons gebed voor een nauw en aanklevend leven, tot Zijn eer en onzer zielen zaligheid. Dan komt de kerk niet misschien, maar zeker eenmaal uit de grote verdrukking. De Heere heeft het waargemaakt in het leven van Zijn kind en knecht Jozua dat Zijne goedertierenheid geweldig is over degene die Hem vrezen.

Wel, laten we daarvan zingen uit Psalm 18 vers 10:

*'t Is God, die mij met sterkte wil omgorden;
Hij doet mijn weg volkomen effen worden;*

*Maakt, dat mijn voet als die der hinden snelt,
Terwijl Hij mij op mijne hoogten stelt.
Hij leert mijn hand heldhaftig orelogen;
Mijn strijdbaar' arm verbreekt zelfs stalen bogen.
Mij geeft G' Uw schild; Uw hand heeft mij gesterkt;
Uw goedheid heeft mijn grootheid uitgewerkt.*

Jozua mocht Gods trouw en goedertierenheid, Gods gerechtigheid en Waarheid niet vergeten. Hoe betamelijk zou het zijn, als de kerk des Heeren eens terugblikken mag, om te erkennen: Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, het is God die ze u bewees. De Heere heeft dan ook tegen Mozes gezegd: "Schrijf dit ter gedachtenis in een boek en leg het in de oren van Jozua, dat Ik de gedachtenis van Amalek geheel uitdelgen zal van onder de hemel."

"Leg het in de oren van Jozua!" Wat betekent dat? Luister: Het betekent: laat Jozua het toch in het bijzonder horen, om het nooit meer te vergeten. Jozua zou immers de opvolger van Mozes worden en hij zou inzonderheid de strijd tegen al de vijanden hebben te voeren. Daarom moest hij nadrukkelijk horen wat de Heere te zeggen had. Bovendien zij hier opgemerkt dat de Heere Jozua de eer niet geeft. De ere komt Hem toe Die in de hemel woont. Daarom zegt Mozes ook namens de Heere: Ik zal de gedachtenis van Amalek geheel uitdelgen van onder de hemel. Hoort u het: Gode alleen de eer. Dan mag de kerk er profijt van hebben. In deze geschiedenis heeft de Heere ook ons wat te zeggen. Immers, de strijd voor de levende kerk gaat door tot het einde der wereld. Maar om te verstaan: Strijdt de goede strijd des geloofs zullen we eerst last van de vijanden moeten krijgen. Voordat de vijanden aanvielen hoefde Jozua niet te strijden. Maar toen ze kwamen om het volk in de zwakste plaatsen te treffen, toen was het Gods tijd om door hoge nood heen en bittere strijd het volk uit te helpen en de overwinning te bezorgen.

Nu, heeft elk mens een strijd op aarde. Hier is veel dat pijn doet, veel dat verdriet doet. Wat een onheilige strijd soms in de huizen. Wat een begeren om zoveel mogelijk van de wereld te hebben. Wat een nijd en tweedracht. O jonge mensen: vraagt toch de Heere om een ootmoedige en nederige geest en of de Heere Zelf je wilt leiden op het pad der gerechtigheid. Dan kan het zijn dat je vrienden, je zogenaamde vrienden, je bespotten. Maar dan zal de meerdere Jozua voor je instaan. En dan mag je met de kerk van de oude dag leren zingen: Hij helpt mij uit, Hij redt mij keer op keer. En laat ieder hoorder mogen leren bedenken: Wie niet wettig gestreden heeft, die wordt ook niet gekroond. Wie de wereld en het hare liefheeft, zal met die wereld, met Amalek, voor eeuwig ten ondergaan. Daarom bidden we u van 's hemelswege: "Laat u met God verzoenen."

Gods kinderen, of ze nu oefeningen opgedaan hebben in de strijd, of dat het nog maar beginnelingen zijn op de weg des levens, zullen moeten gaan ervaren dat de strijd doorgaat tot het einde toe. Paulus had het voorrecht dat hij kon zeggen dat satans listen hem niet onbekend waren. Toch heeft hij en ook van Jozua kun je dat nergens lezen, zich er niet op verheven dat hij vele oefeningen had verkregen in het leven der genade. Integendeel, de ware oefeningen brengen een mens naar de laagte.

Nee, dan kijk je niet uit de hoogte neer op iemand die nog maar zo'n beginneling is op de weg des levens, maar dan zal het de bede geven: "Heere, geef meer inzicht, ook in de strijd die te strijden valt tegen vlees en bloed en een leger van andere vijanden." En een ieder moet zich maar herinneren, mocht het zijn bij hemels licht: "Heere, vermeerder ons geloof."

Immers, alleen kunnen we in die strijd tegen de drie-hoofdige vijand niet één ogenblik

staande blijven. We mochten God nodig krijgen. Niet voor een dag of een week, maar alle de dagen van ons leven. Dan zouden we ook onze smader wat te antwoorden hebben. Maar laten we eerlijk zijn tegen elkander: Wat is de situatie van Gods kerk? Ze is met de dwaze maagden in slap gevallen. Daarom is het zo donker. Daarom hoort u zo weinig van Godsontmoetingen. De oudjes zeiden niet ten onrechte: De laatste was de beste. Nee, niet om te verachten wat de Heere voorheen gedaan had, maar om bij vernieuwing te ervaren: *Het is alleen Israëls God die krachten geeft.*

En mijn onbekeerde vriend en vriendin: Ligt u nog dodelijk gerust te slapen, te midden van al het geweld der hel? Bekommert ge u niet om uw eeuwige staat? Hebt u er geen last van dat uw kinderen opgroeien in een wereld waarin u de naderende voetstappen van den Heere Jezus al kunt horen? Maar daar hebt u wel geopende oren voor nodig. God geve een gebed om genade en een zucht om in de wettige strijd gewikkeld te worden. Maar ook om te leren bedelen of Hij wil helpen en niet alleen de nood wil opbinden, maar ook of Hij de uitkomst wil geven. Hij is die Sterke Held, die de overwinning alreeds behaald heeft. En straks de kerk het eeuwig zal laten ervaren: Het was alles uit Hem en door Hem en tot Hem.

Maar hier moeten onze eigen krachten er aan. Hier moet het worden: Gans hulpeloos tot Hem gevloeden, zal Hij ten redder zijn. Wat een wonder als het ooit plaats mag hebben. Jozua was door genade zijn rechten kwijt geraakt, maar vertrouwend op de Heere Heere heeft hij het volk ter overwinning geleid. En de overwinning was niet Jozua's overwinning, maar de overwinning van Hem, Die de Grote Overwinnaar was en is en blijft.

O zeker, dat volk zou daar bij Rafidim ten onder gegaan zijn. En dan was het nog recht geweest ook. Ze hadden niets anders verdiend vanwege hun zonden en murmureren. Maar de Heere had gedachten des vredes over hen en niet des kwaads. Daarom zond Hij Jozua om de strijd voor hen te strijden. Zo ook, als u waarlijk aan de weet komt dat u altijd tegen God gevochten hebt en niet waardig bent dat Hij ooit naar u omziet, dan o wonder, dan zal de meerdere Jozua dat volk redden van ondergang en dood en zullen ze eenmaal Hem verheerlijken tot in alle eeuwigheid. De Heere bemoedige de ware bedrukte een weinig, en mocht u maar ervaren: Des vijands list, die zware strijd, is niet in het land hierboven. De vijand zal in eeuwigheid Gods kerk de troost niet kunnen ontnemen. Amen.

Zingen: Psalm 36 vers 3:

*Bij U, HEER, is de levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen.
Wees, die U kennen, mild en goed,
En toon d' oprechten van gemoed
Uw recht, waar z' op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp',
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven.
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waar in zij hulp'loos sterven.*

4. Een gelovige verspieder en een ongelovig volk

Zingen: Psalm 119: 17 en 18

Lezen: Deut. 1: 20-46

Zingen: Psalm 106: 13, 14, 15

Zingen: Psalm 119: 45

Zingen: Psalm 145: 6

Geliefden,

Toen het volk, voortgekomen uit Jacob, enige tijd bij Horeb vertoefd had en daarna, naar de woorden van Mozes, die gans grote en vreselijke woestijn doorwandeld had, kwam men bij Kades-Barnea.

Ondanks al hun gemor was de Heere toch goed voor hen geweest. Hij had door Zijn grote macht de goddeloze roversbenden van Amalek verslagen. De Heere had Jozua, Zijn kind en knecht gebruikt om hen de volkomen overwinning te geven.

Psalm 136 vers 16 zingt er van:

*"Die Zijn volk, als bij de hand,
Leidde door woestijn en zand."*

Ja, de Heere was hen, ondanks hun ontrouw en boosheid, niet vergeten. Hij had getrouw Zijn woord bevestigd, en hen zover gebracht dat de tijd zou aanbreken dat dit stuurse volk zou mogen ingaan in het beloofde land, in Kanaän, dat de Heere hen tot een eeuwige erve beloofd had. Ze hadden wel uit mogen roepen: "O Heere, hoe groot is Uw goedertierenheid."

Mozes had dan ook met vrijmoedigheid mogen zeggen: "Ziet, de Heere, uw God, heeft dat land gegeven voor uw aangezicht; trekt op, bezit het erfelijk, gelijk als de Heere, uwer vaders God, tot u gesproken heeft; vreest niet en ontzet u niet."

Lieve vrienden, als de Heere wat belooft, dan vervult Hij Zijn belofte zeker. Wat dat betreft mochten ook Gods kinderen zich wel voor de Heere wegschamen. Hoe vele malen heeft de Heere Zijn woord waar gemaakt? En hoe vele malen heeft Zijn volk Hem en Zijn woorden gewantrouwd? Het mocht ons maar klein maken. Waarbij we nog op willen merken dat het een groot verschil is of we een belofte ontvangen voor dit tijdelijk leven, of dat de Heere zo laag neerdaalt dat Hij een belofte geeft voor het geestelijke en eeuwige leven.

Velen hebben helaas genoeg aan uiterlijke zegeningen. Maar onthoudt wel: Daar kunnen we de eeuwigheid niet mee aandoen! Toen echter de Heere de blijde tijding door Mozes had laten mededelen, kwam het volk tot Gods knecht met een vraag. Ze naderden allen tot hem met de vraag: "Laat ons mannen voor ons aangezicht heen zenden, die het land onderzoeken en ons bescheid wederbrengen, wat weg wij daarin zullen optrekken en tot wat steden wij komen zullen."

Was dit weer wantrouwen? Was dit weer een uiting van hun ongelof?

Hoe het ook zij, de Heere weet wel wat maaxsel wij zijn. Hij keurt het goed en zeide tot Mozes: "Zend u mannen uit, die het land Kanaän verspieden, hetwelk Ik de kinderen Israëls geven zal: van elke stam zijner vaders zult gijlieden een man zenden, zijnde ieder een overste onder hen."

Wat de mond des Heeren gesproken had, voerde Mozes getrouwelijk uit. Van elke stam werd een man verkoren, een overste uit elke stam. En zij gaan de tocht aanvaarden. Veertig dagen doorkruisen ze het land en dan wordt de terugtocht aanvaard. Ja zelfs kwamen ze in het dal Eskol en sneden van daar een rank af met een tros wijndruiven die zij met z'n tweeën op een draagstok droegen; ook namen ze

granaatappelen en vijgen mee.

Wel een teken dat de Heere hen niets te veel beloofd had. Immers, het kwam overtuigend uit dat de Heere geen half werk doet. Ze zouden een rijk en vruchtbaar land uit Zijn hand ontvangen. Tussendoor willen we dit opmerken: er is een volk op aarde dat weleens van de vruchten van het hemelse Kanaän mag genieten. Dat het zo weinig gebeurt, is niet de schuld des Heeren, maar de oorzaak daarvan is dat er zo weinig in het leven van Gods kinderen openbaar komt van het kinderlijke vertrouwen, maar ook dat er zo weinig behoefte is aan geestelijke vruchten.

Als de verspieders terug zijn in het leger gaan ze vertellen wat hen wedervaren is. Zij vertelden alles en lieten de meegebrachte vruchten zien. Hoor wat ze vertelden: "Wij zijn gekomen tot dat land, waarheen gij ons gezonden hebt en voorwaar, het is van melk en honing vloeiende en dit is zijn vrucht."

Allemaal moeten ze erkennen dat de Heere hun een goed en vruchtbaar land had laten zien. Mozes vertelde er later van dat het een land was van waterbeken, fonteinen, dalen en bergen. Maar ook waar tarwe, gerst, wijnstokken en vijgenbomen, granaatappelen en olierijke olijfbomen overvloedig groeiden. Ze zouden er zonder schaarste brood eten en nog veel meer krijgen.

Helaas, helaas, de duivel was ook mee geweest. Die had er tien in zijn greep gekregen. En zij gaan ook nog andere dingen vertellen. Dingen die het volk bevreesd zouden maken. In ons aller leven komt het wel uit, als de Heere ons maar opmerkende maakt, dat de vorst der duisternis grote macht heeft en die ook gebruikt, ware het mogelijk om het ware werk Gods te vernielen.

Toch kon het volk niet zeggen dat satans listen elk der verspieders had verleid. Twee van hen en we komen daar straks wel op terug, deden niet mee met het uitstrooien van kwade geruchten. Ze konden het niet, en door genade wilden ze het ook niet. Wel, laten we eens bezien hoe de Heere ontrouw straft en trouw, die door genade verkregen was, rijkelijk heeft beloond. Dan zullen we zien dat de Heere geen ledig aanschouwer is.

Onze tekstwoorden kunt u opgetekend vinden in Deuteronomium 1 en daarvan nader het 38e en 39e vers, waar 's Heeren Woord aldus luidt:

"Jozua, de zoon van Nun, die voor uw aangezicht staat, die zal daarin komen; sterk dezelve, want hij zal het Israël doen erven. En uw kinderkens, waarvan gij zeidet: Zij zullen tot een roof zijn, en uwe kinderen die heden nog goed nog kwaad weten, die zullen daarin komen, en dien zal Ik het geven, en die zullen het erfelijk bezitten"

Wij willen met u spreken over: "Een gelovige verspieder en een ongelovig volk."

Ten eerste willen we bezien: "Ontrouw gestraft."

Ten tweede: "Trouw beloond."

Ons eerste punt is dus: ***"Ontrouw gestraft."***

Door Gods genade hebben Jozua, uit de stam van Efraïm, en Kaleb, uit de stam van Juda, niet meegedaan met het goddeloze gepraat van de andere tien verspieders. Hun ogen hadden ook wel gezien wat de anderen naar voren gaan brengen. Het grote verschil was echter: Die tien andere mannen vertrouwden niet op den Heere, integendeel, het kwam wel openbaar dat ze vijanden van Gods werk waren.

Jozua en Kaleb echter hebben achter de Heere aan mogen komen en hadden geen behoefte om het volk in angst en vreeze te brengen. Het was zelfs zo erg dat er een

oproer kwam en Mozes en Aäron beschuldigd werden van alles en nog wat. Het was in één woord vreselijk wat die tien oversten des volks voor de dag durfden te brengen. Het was goddeloos.

Hun vreselijk ongeloof kwam duidelijk openbaar en ze hitsten dan ook het volk op tegen de hen van de Heere gegeven leidlieden. Ze doen erg pessimistisch en ze brengen het beloofde land in opspraak.

Ze brengen het volk tot morren en maken Gods knechten, die al zoveel van hen hadden moeten verdragen, zo zwart als ze maar kunnen. Dat was echter het ergste nog niet. Want in waarheid openbaarden zij dat ze de God, Die zoveel wonderen al had verricht, helemaal niet vertrouwden. Ja, dat ze hun vijandschap tegen de Almachtige duidelijk openbaar maakten. En hun verdachtmakingen gaan zo ver dat ze zeggen: Mensen, we moeten er nooit aan beginnen om op te trekken. Dat volk, of liever gezegd, die volken die daar in dat land wonen zijn geweldig sterk. Wij zijn eigenlijk maar sprinkhanen in hun ogen. Wij zijn maar een nietig volk, we kunnen hen nooit overwinnen.

Ze luisterden naar de inblazingen des duivels en dan gaan mensen, als ze daar naar luisteren, ook nog vreselijk overdrijven. Hoort hun vreselijke opmerkingen: "Omdat de Heere ons haat, heeft Hij ons uit Egypteland uitgevoerd, opdat Hij ons overlevere in de hand der Amorieten, om ons te verdelen."

Het volk luisterde gretig naar het goddeloos gepraat en maken het met hun dwaasheid en zonden nog erger. Hoor maar: "Waarheen zouden wij optrekken? Onze broeders hebben ons hart doen smelten, zeggende: Het is een volk, groter en langer dan wij; de steden zijn groot en gesterkt tot in de hemel toe; ook hebben wij daar kinderen der Enakieten gezien."

De gehele vergadering rebelleerde. En zij kwamen tot de vijandige en daarom goddeloze uitspraak: "Och of wij in Egypteland gestorven waren. En waarom brengt ons de Heere naar dat land, dat wij door het zwaard vallen en onze vrouwen en onze kinderkens ten roof worden?" Ja, ze gaan nog verder door, opgehitst door Beëlzebul: "Zou het niet goed zijn naar Egypte weder te keren?"

Nog gaan ze door. O hoe sterk is de macht des duivels en als God een mens niet tegenhoudt dan doet hij precies als dat boze volk. Ze hebben hun plan al klaar: "Laat ons een hoofd opwerpen en wederkeren naar Egypte." Zo ver komt het met een mens als hij 's Heeren woord veracht en niet luistert naar de boodschap die Zijn knechten hen medegedeeld hadden.

Och, mijn vrienden, peilen we wel de diepte van de kuil waar ze in gevallen waren? Want ze durven ook nog te zeggen dat het een land is dat zijn inwoners verteert. Dat wil zeggen: Als we daar komen dan worden we allemaal opgeslokt. En dan die reuzen die de verspieders gezien hebben. Hoe kunnen wij daar ooit tegen strijden. Ja, het is alsof ze zeggen willen: "Mensen, wat moeten we toch beginnen. Het is een hopeloze zaak om er aan te beginnen. Laten we maar terugkeren."

Weet u wat ze vergaten?

In de eerste plaats: Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén. Straks heeft dan ook de Heere een schrikkelijk oordeel over hen volvoerd. Dat was toen zo en dat is nog zo. Zullen we er aan denken? En zullen we de waarschuwingen Gods die ook hierin zo rijkelijk openbaar komen, ter harte nemen?

Uit en van onszelf doen we dat niet. Liever verhardén we ons hart, maar vrede zullen we dan niet hebben. En het geldt ook vandaag nog: "Het oordeel keert vol majesteit haast weder tot gerechtigheid."

Maar... goedkeuren wilden, en konden ze dat niet. Ze gaan door. Gaan wij ook door in onze zonden en ongerechtigheid? O, dat de waarschuwingen toch niet tevergeefs

zouden zijn. Want God komt richten hier beneden. Het is bij dat weerspannige volk duidelijk openbaar gekomen.

Maar er was nog wat anders. Soms hoor je weleens zeggen: Wat was dat toch een bloedige tijd. Wat was het een tijd vol van geweld. Maar u moet eens goed luisteren. De Heere had gezegd dat Hij al die zeven volken verdrijven zou voor hun ogen. Ja, als ze de Heere mochten volgen dan zou hun schrik en vrees over al die volken zijn. Want ze hadden het tegen den Heere verdorven. Ze leefden zedeloos, goddeloos, bedreven tegennatuurlijke zonden en zo veel meer. In de wereldhistorie is het altijd weer uitgekomen dat als de maat vol is en men de zonden uitdrinkt als water, dan komt de Heere met de tuchtroede. En Zijn oordeel is rechtvaardig. Denk eens aan het Romeinse wereldrijk. Het is ten ondergegaan vanwege de zedeloosheid en de afgodendienst. Nee, God laat niet met zich spotten.

Maar dacht u dat het volk luisterde? En dacht u dat wij zullen luisteren als de Heere onze ogen niet opent? Daar is geen sprake van. Een mens is immers afkerig van God en Zijn heilige geboden en is satan toegefallen.

Ze hadden de hele nacht geweeklaagd. Ze hadden geweend. Nee, helaas niet om hun zonden te bewenen en door genade weder te keren tot de Heere voor het te laat was. Gelukkig die het mag verstaan wat Jeremia uitgeroepen heeft in de Klaagliederen: "Wat klaagt dan een levend mens? Een iegelijk klage vanwege zijne zonden." Weet u wat hij er bij voegt tot lering en onderwijzing? Dit: "Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot de Heere."

O, die rechte plaats eens te mogen innemen door de werking van Gods Geest, waarvan dezelfde Jeremia zegt: "Wij hebben overtreden en wij zijn wederspanning geweest, daarom hebt Gij ons niet gespaard."

Lieve vrienden. Hun klagen en wenen was niet vanwege de grootheid van hun schuld en zonden. Maar het was om in bitterheid tegen 's Heeren knechten te murmureren en dus eigenlijk tegen Hem die hen deze godvrezende leidlieden gegeven had. Ze verhardden zichzelf meer en meer. O, het luisteren naar de verlokkenende stem van de duivel heeft al menigeen in de hel gebracht. Zalig dan, als hier in de tijd de Heere Zelf een mens tot inkeer en wederkeer brengt. Dan zal hij of zij klagelijk schreien: "Ik heb tegen de Heere overtreden, ik heb gedaan wat kwaad is in Zijn heilige ogen."

Laten we nooit vergeten dat God niet met zich laat spotten. De ontrouw van de verspieders, die de Heere tergend hadden belasterd wordt door Hem schrikkelijk gestraft. Zijn oordeel kon niet anders dan vreselijk wezen. God haat de zonden en kan buiten Christus met de zondaar geen gemeenschap hebben.

Hoewel Hij taai van geduld is, het oordeel wordt niet voor altijd uitgesteld. Er komt een tijd dat de Heere zegt: "Het is genoeg." We kunnen het zien in het leven van dat volk dat het loon der zonde zeer bitter is.

Alhoewel een oproer uitbrak, toch stond de Heere voor Zijn eigen werk in. De Heere wint het altijd. Dat was toen zo, dat is nu zo. Toch heeft Mozes nog gebeden voor dat oproerige ontrouwe volk. En hoewel de Heere niet traag is in vergeven, het oordeel moest doorgaan. Zij zouden weten tegen Wie ze overtreden hadden. En dat oordeel was niet alleen verschrikkelijk. Maar het was ook rechtvaardig.

De tien mannen die de kwade geruchten hadden voortgebracht en het volk hadden opgehitst en Gods naam daarin hadden gelasterd, stierven door een plaag voor het aangezicht des Heeren. God is jaloers op Zijn eer. En het ontzettendste is geweest dat die mensen in hun zonden gestorven zijn. O nee, de verzoening door het bloed van het Lam begeerden ze niet. Ze zijn om eigen schuld verloren gegaan.

God is niet de oorzaak van de verdoemenis en ondergang van de mens. Ook in onze

tijd niet. Wat heeft de Heere ons, ook Nederland, vele malen gewaarschuwd. Wat al slagen zijn er over ons gekomen in de loop der tijden. En wat moet in het algemeen van ons gezegd worden: En zij bekeerden zich niet. Ook nu is er de verharding des harten. Maar het oordeel kwam toen, het komt ook nu.

Wie hier nooit leert buigen, wie hier nooit leert wenen vanwege de zonden, wie hier nooit leert dat er maar Eén is die redden kan, die gaat gewis verloren.

De tien mannen hebben het ondervonden: God zal zijns vijands kop verslaan, die harige schedel vellen. Het was toen zo, maar geldt ook thans nog tot aan het einde der dagen: Als het oordeel der verharding komt, dan volgt het oordeel der verwoesting. Ook het volk heeft de straf ontvangen die het zich waardig gemaakt had. Veertig dagen hebben de verspieders het land doorwandeld, veertig jaren zal nu dat volk in de woestijn moeten zwerven. En al die jaren heeft God verdriet van dat volk gehad. In het merendeel van hen had de Heere geen welgevallen. Hoe lang heeft de Heere van ons al verdriet? En moeten we dan toch maar doorgaan? Mogelijk bruut in de zonden, mogelijk met een hand vol schijngodsdienst. Maar het zal ons allemaal niet baten, tenzij het mag worden: "Keert weder tot den Heere, zo zal Hij Zich zekerlijk ontfermen."

Al de mannen die gezien hebben Zijn heerlijkheid en Zijn tekenen die Hij in Egypte gedaan had en Hem toen talloze malen verzocht hebben en altijd maar weer hun ongehoorzaamheid openbaarden, zij zullen het land, hetwelk Hij aan hunne vaders gezwoeren had, niet zien. Ja geen van hen die Hem getergd hadden zullen dat land zien en er nooit inkomen. Alles wat boven de twintig jaren oud was zou in de woestijn sterven. En de kinderen, waarvoor ze zogenaamd zo bezorgd waren, die geen deel gehad hebben aan de goddeloosheid van de ouderen, die zullen het land beërven. Aan hen zou de Heere het geven tot een erfelijke bezitting. Ziet, dat mocht nog een aansporing zijn voor de kinderen en jonge mensen om toch niet het pad der wereld op te gaan, om niet vader en moeder ongehoorzaam te zijn. Om niet te luisteren naar de inblazingen van satan. Maar om te leren roepen: "Heere bekeer mij, dan zal ik bekeerd zijn." Wat een gezegende vruchten zou dat afwerpen. Vruchten hier in de tijd, vruchten bovenal voor de eeuwigheid.

Mogelijk zegt u: "Ja, maar ik kan me niet bekeren."

Hoe weet u dat? Is dat alleen maar van horen zeggen? Is dat alleen maar omdat u liever de wereld en haar vermaken vasthoudt? Is dat omdat u denkt met wat godsdienstigheid de Heere te kunnen bevredigen? Dan is dat allemaal waardeloos gepraat, waar de Heere straks op terug komt. Zegt Hij niet: "Daarom, omdat gij niet gewild hebt?"

Dat is de werkelijkheid. We willen niet dat Hij Koning over ons is. En we kunnen de Naam van Jezus Christus wel uitspreken en er misschien ook nog wel wat moois van vertellen, maar als het alleen maar voortkomt uit ons brein, als het alleen maar wat angeleerde kennis is, dan gaat u er gewis mee verloren.

Wie waarlijk aan de weet komt dat hij of zij het niet kan, wordt naar den Heere toegedreven. Dat wordt een smekeling. En dat is wat anders als een zogenaamde bondeling die er zichzelf bijgezet heeft.

Meen niet dat we dit hard bedoelen. Maar om uwer zielen zaligheid zou ik wensen dat er niet alleen een consciëntieovertuiging was, maar dat een zaligmakende overtuiging in het hart werd gewerkt door de Heilige Geest. Want die gaat u leren, dat hoe netjes we ook gewandeld hebben we tegen al Gods geboden zwaarlijk hebben overtreden. We zullen onze ellende moeten leren kennen, zullen we om verlossing leren roepen. En dat gebeurt dan niet in een weg alsof we er recht op hebben, maar omdat we geleerd hebben: "Ik heb tegen U o Heere, zwaar en menigmaal misdreven."

O denk eens aan dat volk in de woestijn. Zoveel duizenden gestorven en hun stoffelijke overschotten begraven in het woestijnzand. De hele weg waarlangs ze getrokken zijn is als het ware één groot kerkhof geworden. En als dan de laatsten gestorven zijn vanwege hun ontrouw en verharding, dan pas zullen hun kinderen in Kanaän komen. *Gewis, er is een God die leeft en op deze aarde Zijn vonnis geeft.* De rechtvaardige vergelding kwam.

Veertig jaren lang heeft de dood, de koning der verschrikking, zijn buit binnengehaald. En dat alles vanwege de zonde. Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.

We besluiten onze eerste gedachte met u te wijzen op het derde vers van Psalm 1:

*"Gans anders is 't met hem, die 't kwaad bemint;
Hij is als kaf, dat wegstuift voor de wind;
Geen zondaar zal 't gewis verderf ontkomen,
Als in 't gericht door God wordt wraak genomen;
Hij, die van deugd en godsvrucht is ontaard,
Zal niet bestaan, daar 't vrome volk vergaart."*

O laat ons dan vrezen, dat ook straks ons het oordeel niet treffe, want dan is het voor eeuwig te laat.

2. Nu onze tweede gedachte, namelijk: "**Trouw beloond.**"

Wanneer we dat zo neer schrijven, dan begrijpt u toch wel dat het hier niet gaat over "trouw" van 's mensen zijde, waarin enige waarde zou zijn voor het aangezicht des Heeren. Immers, wij zijn in onze val ontrouw geworden en grijpt de Heere niet in, dan sterven we in onze ontrouw.

En zelfs de meest-begenadigde, ja, juist die moet klagen vanwege zijn of haar ontrouw. En het eeuwige wonder is dat nu tegenover de ontrouw van een menskind, dat de Heere op de weg des Levens bracht, staat dat God getrouw is en voor Zijn eigen werk instaat.

Maar als we hier boven plaatsen: "Trouw beloond", dan is dat getrouwheid die van 's hemelswege in het hart van Gods kind en knecht Jozua was geschonken. Het was dus loutere soevereine genade en dat alleen met uitsluiting van alles wat in de mens is. Welnu, de Heere heeft Jozua verwaardigd om, terwijl de meeste verspieters rebelleerden, achter de Heere aan te komen. Hem te volgen. Hem te eerbiedigen. Uit liefde tot Gods heilige inzettingen heeft hij gedaan wat mogelijk was, en bovenal gesterkt door zijn Zender, om het volk ten leidsman te zijn. We weten uit het Heilig Woord des Heeren dat niemand van die mannen, van dit kwade geslacht, zoals de Heere ze noemt, het land zou zien, dat de Heere hen gezworen had. Maar zegt de Heere in Deuteronomium 1 vers 36: "Behalve Kaleb, de zoon van Jefunne, die zal het zien, en hem zal Ik het land geven, waarop hij getreden heeft, en aan zijne kinderen, omdat hij volhard heeft de Heere te volgen."

Schoon getuigenis vanuit de hemel over een mens, die van zichzelf ook God niet vreesde, maar die de vreze des Heeren geleerd had en daardoor een getrouw medewerker van Jozua is geworden. Het zou een aangename taak kunnen zijn om ook over het leven van deze man iets te schrijven. In het bijzonder omdat hij de ellende die het volk over zich haalde omdat ze God hoonden en lasterden, heeft aangevoeld en er onder geleden heeft. Hij was door Gods werk een oprechte liefhebber van de Heere en Zijn inzettingen geworden en dat kwam tot uiting in zijn leven. In diepe smart heeft hij, evenals Jozua, zijn klederen gescheurd en het volk ernstig en waarschuwend toegesproken. En daar hij, bij het licht van Gods lieve Geest, Gods belofte mocht

geloven, heeft hij alles gedaan, wat maar mogelijk was, om het volk te doen wederkeren van hun boze wegen.

We laten het hierbij, omdat we gaarne wat willen zeggen over Jozua. Hij is tenslotte de man geweest die door de Heere bestemd was, om straks het volk uit te leiden uit de woestijn en in het land Kanaän te brengen. Jozua en Kaleb met hem, hebben als teken van rouw over de zonden des volks hun klederen gescheurd. Dit was vanwege de boosheid van het volk. Dit uiterlijke teken wees echter op wat anders: "Hun hart was verscheurd van ellende en verdriet." Ze moesten het aanzien dat het volk zich, ondanks de waarschuwingen verhardde.

Indien een mens zondaar voor God mag worden, dan zal het resultaat zeker zijn in zijn leven dat hij niet met alles mee kan doen. Dan zal het gezien worden in gewaad, gelaat en gepraat. Maar dan heeft er wat plaats gehad dat we allen moeten kennen, zal het wel zijn op reis naar de eeuwigheid. Dan zal ons hart verscheurd zijn van ellende, omdat we tegen God gezondigd hebben. Dan is er weedom dat we het zovele jaren tegen God hebben kunnen volhouden. En dan zal het zich in het leven openbaren, zoals bij Jozua, dat de inzetten en rechten des Heeren ons van harte lief worden. Dat kan niet anders want het ene vloeit voort uit het andere. En het is jammer genoeg dat Gods volk in onze tijd zo ver mee afglijdt met de wereld en zo weinig een waarschuwende stem laat horen. Is het dan niet te begrijpen dat de Heere Zich meer en meer terugtrekt en Zijn gunst en liefde ons onthoudt?

Bij Jozua lag het anders. Hij wist wat de Heere meegedeeld had in Exodus 23 vers 27: "Ik zal Mijn schrik voor uw aangezicht zenden, en al het volk, tot hetwelk gij komt, versaagd maken, en Ik zal maken, dat al uw vijanden u de nek toekeren." O, hij wist: Gods belofte was duidelijk genoeg. Daarom kon hij ook door de voorlichting van Gods Geest tot de kern van de zaak doordringen: zo het volk de geboden des Heeren zou houden, om die te doen en de Heere hun God liefhebben en wandelen in al Zijn geboden en Hem aanhangen, dan zou Hij het welmaken. Nu weten we wel dat het niet al Israël was wat Israël genaamd werd.

Nee, zij waren niet allen wezenlijk in het genadeverbond. Maar de Heere had hen een groot voorrecht gegeven, namelijk dat Hij hen apart gezet had: hen bevoorrechtende boven alle volken. Maar dat bracht ook grote verantwoordelijkheid mee. En indien ze niet luisterden, wel 's Heeren gramschap zou over hen uitgegoten worden en dat niet omdat God hard is, maar omdat Hij recht is in al Zijn weg en werk.

Jozua wist, dat, indien de Heere een welgevallen aan hen zou hebben, zo zou Hij hen zeker in het beloofde land brengen. Oorzaken daarvoor waren in hen niet te vinden. Maar Jozua wist wat het betekende om door Gods eeuwig welbehagen geleid en behouden te worden. God heeft geen welgevallen aan de sterkte van de mens, aan de kracht die hij meent te bezitten. Ook niet in al zijn wettische gerechtigheid, die slechts voortkomt uit slaafse vrees. Maar hierin heeft de Heere lust, dat de goddeloze leven en zich tot Hem bekere. Want dan zal Hij zich zekerlijk zijner ontfermen. O, het komt alles voort uit Zijn soeverein welbehagen en dan heeft de zondaar, die waarlijk zondaar wordt, het zalige profijt ervan.

O, Jozua heeft gepleit: "Wees toch niet weerspannig. Want als we gehoorzaam mogen volgen dan zal de Heere met ons zijn." Bij hem was het als bij Jeremia. Toen deze al de zonden en ongerechtigheden van het volk zag, heeft hij zich niet boven hen geplaatst. Hij hield van zijn volk. En met hen heeft hij de zwaarte van het oordeel gedragen. Of denkt u dat Jozua er genoeg in gehad heeft dat zijn volk in de woestijn moest sterven. Maar anderzijds moeten we dit zeggen: Hij heeft God mogen billijken toen Hij kwam met Zijn oordeel.

Maar het volk kon Gods boodschap niet uitstaan. Het wilde niet gewaarschuwd worden. En och, wat zullen we- zeggen: Wil ons volk, willen onze gemeenten nog gewaarschuwd worden? Of gaan we door evenals het volk van Israël door ging? Wat zeggen ze, zulke taal, en dat tegen ons? We zullen hen stenigen. En dat was niet één man die dat zei, dat was de uitspraak van de ganse vergadering. O, de Heere verhoede het nog dat we niet totaal aan de verharding zullen worden overgegeven.

Gelukkig heeft de Heere hun boze voornemen verhinderd. Hij zorgde dat Jozua en Kaleb bleven leven en hun arbeid voort mochten zetten. Zij kregen de genade om te volharden, en dat onder de moeilijkste omstandigheden. Kostelijke geloofstaal hebben beide, zowel Jozua als Kaleb mogen uiten en dat tegenover een morrend en grommend volk, dat een gehuil van woede tegen hen had doen opgaan.

De kracht van het door de hemel geschonken geloof is uitgekomen in de woorden en daden en gebeden van Jozua. Dat geloof had hem gemaakt tot een onbevreesde verspieder. Het bekrachtigde hem ook in latere tijden als hij de leidsman van het volk mag zijn bij Gods gratie.

Toen hij terug kwam van zijn tocht naar het door de heidenen bewoonde Kanaän, heeft hij het volk moed ingesproken en hij heeft dat ook als leider van het volk herhaaldelijk mogen doen in kritieke tijden; tijdens de strijd die ze in dat land moesten voeren. Hij mocht en dat was toch ook een grote zegen, tot dat volk zeggen: "Hieraan zult gijlieden bekennen, dat de levende God in het midden van u is, en dat Hij ganselijk voor uw aangezicht uitdrijven zal de Kanaänieten en de Hethieten en de Hevieten en de Ferezieten en de Girgasieten en de Amorieten en de Jebusieten", Jozua 3 vers 10.

O, het geloof dat de wereld overwint, dat Christus verworven heeft voor Zijn Sion en dat door de Heilige Geest wordt gewerkt in het hart van een arme zondaar heeft Jozua staande gehouden in alle druk en tegenslagen. Door het geloof mocht hij getrouw zijn en heeft hij de oorlogen des Heeren gevoerd en het volk straks in Kanaän gebracht.

Hoe getrouw hij achter de Heere aan mocht komen, blijkt wel in Jozua 10 vers 25. Daar spreekt hij weer de taal van het geloof. Hoort maar: "Vreest niet en ontzet u niet, zijt sterk en hebt goede moed; want alzo zal de Heere aan al uw vijanden doen tegen dewelke gijlieden strijdt." Dat was een geloof dat bergen kon verzetten in het hart der zee. Dat geloof heeft hem bekrachtigd, en heeft meteen bevestigd dat de Heere zo getrouw als sterk is. Maar daaruit vloeide ook voort dat Jozua getrouwelijk de hem opgelegde taak mocht vervullen. Hier reeds in de woestijn, maar ook wanneer hij het volk mag brengen in het land waar een ieder zou mogen zitten onder zijn wijnstok en vijgenboom. Dan komt het wel uit dat de Heere geen karig God is. Ja, dat Hij een Schild en Schutsheer is van de vromen. En dat Hij de trouw, die vrucht was van Zijn genadewerk in het hart van Jozua, ook heeft willen belonen. Niet alleen na dit leven in de hemel, maar ook reeds hier in het strijdperk van dit leven. Daarom kon Gods knecht er ook op wijzen dat de vreze des Heeren met de vervulling van Gods beloften aan Zijn volk gepaard gaan. Dat het ene niet van het andere te scheiden is.

Daarom vermeld Mozes in Numeri 14 vers 38 nadrukkelijk: "Maar Jozua, de zoon van Nun, en Kaleb, de zoon van Jefunne, bleven in leven van de mannen, die heengegaan waren om het land te verspieden." Dat was dus geen bloot misschien. Dat was zeker, omdat God Zelf dat beloofd had. En zij hebben het ervaren: Wat de Heere belooft, dat doet Hij ook.

Alleen: Hij doet dat op Zijn tijd en op Zijn wijze. Want Jozua heeft in de jaren die komen zouden, ook wel eens voor onmogelijkheden gestaan. Hij kon ook alles niet vooruit bezien, zoals heden ten dage zoveel mensen helaas wel kunnen. Dat is

evenwel geen vrucht van het zaligmakende geloof, maar van eigenwillige godsdienst. Maar eeuwig wonder van vrije genade, omdat de Heere Jozua getrouw had gemaakt, mag die trouw ook uitkomen, tot een voorbeeld van alle wankelende Sionieten, en heeft de Heere die trouw ook willen belonen. Daarom mocht Mozes in onze tekst getuigen: "Jozua, de zoon van Nun, die voor uw aangezicht staat, die zal daarin komen." Hoort u het, Mozes mocht ook die belofte Gods geloven en heeft het dan ook hier mogen meedelen met stellige zekerheid! De Heere had hem dat geopenbaard en heeft het ook zelf bevestigd in het leven van Zijn dienstknecht.

Hij wijst hier ook op de afkomst van Jozua. Hij was de zoon van Nun, uit het geslacht uit de stam van Efraïm. Hij duidt hier aan dat hij, Jozua, één der hunnen was. Hij was een mens zoals alle andere mensen. Hij was in zonden ontvangen en geboren. Hij was een verdoemelijk kind van Adam. Nee, in Jozua zelf was niets om verwaand op te zijn. Maar Gods Geest had in hem gewerkt op een zodanige wijze dat het helder en klaar in zijn leven is openbaar gekomen dat hij Gods kind was. Door Goddelijke genade was hij getrouw te midden van de bangheid van die tijd. De Heere maakte dan ook Zijn Woord waar. Zo zeker als zon en maan aan de hemel stonden, zo zeker zou het zijn dat Jozua in het land mocht ingaan als een zegen, die wel verbeurd was, maar die hij gekregen heeft omdat de Heere zo goed was, voor een in zichzelf onwaardig en alles verbeurd hebbend zondaar.

Jozua mocht dus in het land komen, maar te midden van al die wederwaardigheden had hij ook steun nodig, want hij was en bleef een zwak en nietig mensenkind. Daarom zegt de Heere: "Sterk denzelve." Wat bedoelde de Heere daarmee? Moest dat goddeloze volk Jozua sterken en bemoedigen? Dat was ten enenmale uitgesloten. Nee, niet dat volk zou dat kunnen doen en in hun vijandschap ook niet willen doen. De Heere geeft zelf het antwoord, Deuteronomium 31 vers 7: "En Mozes riep Jozua en zeide tot hem voor de ogen des gansen Israëls: Wees sterk en heb goede moed; want gij zult met dit volk (namelijk die ten tijde dat Gods oordeel Israël trof, de leeftijd van 20 jaren nog niet te boven waren) ingaan in het land, dat de Heere hunne vaders gezwooren heeft hen te zullen geven, en gij zult het hen doen erven." De Heere bevestigt het nog nader door er aan toe te voegen: "De Heere nu is Degene, Die voor uw aangezicht gaat; Die zal met u zijn, Hij zal u niet begeven, nog u verlaten, vreest niet en ontzet u niet."

Kostelijke woorden. Mozes heeft als het ware op Jozua gewezen. Daar staat uw leidsman. Daar staat hij die getrouw mocht blijven. Daar staat Gods gunstgenoot. God zal hem Zelf sterken en geven wat hij nodig had in de weg die hij te gaan had. Ja, Zijn hand zou hem sterken dag en nacht. Ook hierin was Jozua een type van de Heere Jezus, waarvan we in Psalm 89 vers 10 lezen:

*"Mijn hand zal, hoe 't ook ga, hem sterken dag en nacht;
Mijn arm zal hem in nood voorzien van moed en kracht;
De vijand zal hem nooit door wreevle handelingen,
Door list, of hels bedrog, in uiterst' engten dringen;
Den booswicht zal 't geweld nooit tegen hem gelukken,
Noch in- noch uitlands vorst zijn zetel onderdrukken."*

Och, dat de Heere toch Zijn kinderen eens liet zien, dat Hij overal voor zorgt. Dat Hij hen van hun ongerechtigheden zal verlossen, maar ook de genade wil geven om staande te blijven in de strijd tegen de driehoofdige vijand, de duivel, de wereld en ons eigen boze vlees. En daarbij denk ik ook aan wat onze Heidelberger onderwijzer zo

kostelijk ons voorhoud, in druk en moeite, te midden van golven en baren; Zondag negen, antwoord 26: "En ook al het kwaad dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren; dewijl Hij zulks doen kan als een Almachtig God en ook doen wil als een getrouw vader." Zag de levende kerk, met Jehova, meer over alle golven en rampen heen met verlichte ogen des verstands en met een hart dat op de Heere mocht vertrouwen, dan zou het niet zo dikwijls zichzelf willen helpen of hopeloos in de put zitten. Want met de Heere is het nooit hopeloos. Als Jozua op zichzelf zag, nee, dan was er niets verdienstelijks in hem, maar zag hij op zijn Borg en Zaligmaker, dan wist hij:

*"Een zee van ramp moog met haar golven slaan.
Hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan."*

En hoe vast het lag in Gods eeuwig voornemen blijkt wel aan het einde van vers 38: "Want hij zal het Israël doen erven." Het is alsof Mozes mag getuigen: Ik zal het niet beleven, maar God is getrouw, en zal met Zijn knecht meegaan, en Hij zal uw leidsman zijn, en éénmaal in het land brengen dat ik, ondanks al uw zonden en afmakingen, toch aan Mijn volk zal geven.

Zo heeft de Heere Jozua bewaard en gezegend in zijn arbeid tot de ere des Heeren en het welvaren van een schuldig volk. God heeft dat gedaan om Christus wil. Omdat Hij de eeuwige getrouwe en onveranderlijke Koning is van Zijn Sion.

En al heeft naar schatting, Jozua meer dan 600.000 man van zijn volk zien omkomen in de woestijn, de Heere bewaarde hem en leidde hem naar Zijn Raad en eeuwig voornemen. O, het is zeker en gewis, de Heere zegent, dwars door alle moeite en verdriet heen, degene die Hem mogen leren vrezen. Het is immers trouw, al wat Hij ooit beval, het staat op recht en waarheid pal, als op onwrikb're steunpilaren. *Zalig die niet aan Hem geërgerd wordt.*

En laten we toch nooit vergeten, ja de Heere drukke het Zelf af in ons hart: In het houden van Gods geboden is grote loon.

De Heere heeft Zijn dienaar grotelijks bemoedigd in alle wederwaardigheden en zijn ziel getroost in bange dagen. De Heere stond voor Zijn eigen werk in. Daarom kunnen we zeggen: Jozua's trouw vloeide voort uit het Godswerk in zijn hart en leven. En in dit alles heeft hij de nodige oefeningen opgedaan en heeft zijn vertrouwen in de Heere Heere mogen stellen. De Heere vergat Zijn trouwe knecht niet. Hij heeft bewezen dat Hij, Sions Koning, Zijn leidsman was en daarom kon hij met Zijn hulp ook de leidsman van dat volk worden, naar des Heeren eigen getuigenis.

Door het geloof heeft Jozua de Onzienlijke gezien en Zijn Woord mogen geloven. Het was de gids voor zijn leven, het was de wegwijzer voor hem naar het eeuwige Kanaän dat boven is. Dat Woord heeft hem lessen gegeven, dat Woord heeft hem onderwezen. De Heilige Geest is hem voorgedaan met Zijn heillicht, zodat het woord des Konings heerschappij had in zijn leven en hem zeer dierbaar is geweest en hem de weg wees om getrouw te zijn tot de dood.

Daarom zingt de dichter, wat we samen willen doen, in Psalm 119 vers 45:

*"O Heer, Uw woord bestaat in eeuwigheid,
Daar 't hemelheir zich schikt naar Uw bevelen;
In Uwe trouw, zo gunstig toegezeid,
Zal elk geslacht, ja 't eind de eeuwen delen;
Deez' aard is hecht door Uwe hand bereid;
Haar stand blijft vast, al wiss'len haar tonelen."*

Gods beloften falen niet. Zij zijn zeker en gewis. We kunnen er iets van leren in het leven van een gelovige verspieder. Maar Gods bedreigingen falen ook niet. We kunnen dat zien in het leven van de tien ontrouwe verspieders, en in het leven van het volk, dat liever luisterde naar de inblazingen uit de hel, dan op de Heere te vertrouwen. Laat ons daarom gewaarschuwd zijn. De zonde moet duur betaald worden. Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezin. Maar evenzeer is het waar, dat als de Heere vrij soevereine genade verheerlijkt, zoals in het leven van Jozua, de zoon van Nun, het bevestigd wordt: Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, die ziet zich omringd door Zijn weldadigheden.

Zalig voorrecht als we op dat plaatsje gebracht worden en de Heere wil openbaren dat Hij voor Zijn eigen werk instaat. Niet voor een dag, of een paar dagen. Niet voor een week of een maand. Niet voor een jaar of een eeuw, maar tot in der eeuwigheid. En als we letten op de tien verspieders, dan moeten ze wel erkennen dat het een goed land was, dat de Heere hen geven zou.

Maar... o, dat goddeloze "maar" in ons leven. Want van nature zijn wij niet beter dan deze mensen. Ook wij willen, als we een christelijke opvoeding gehad hebben, nog wel erkennen dat de Heere veel goeds deed en doet. Helaas is het veelal maar een mondbelijdenis. En daar komen we mee om.

Daarom is het zo nodig dat de Heere ons ontdekt aan onze ontrouw en zonden. Opdat we onze schuld recht mogen leren kennen en er mee in de schuld voor God worden gebracht. Maar het wonder is eeuwig groot dat de Heere getuigenis gaf van Jozua en Kaleb, dat ze getrouw geweest waren. Een getrouwheid die van de hemel geleerd was en waartoe de Heere hen ook gedurig gesterkt heeft. Nee, de Heere doet geen half werk. Wat Hij doet en geeft is goed, ook al verstaan Gods kinderen meestal de wegen des Heeren niet. Of we moeten er voor ingewonnen worden, ook al gaat het dwars tegen vlees en bloed in.

Jong en oud, vraagt u voor het aangezicht des Heeren eens af: Hoeveel malen hebben wij naar het goddeloze praten van mensen geluisterd? Hoeveel malen blijkt het dat we liever aannemen wat de vorst der duisternis zegt, dan wat de Heere zegt? Het moge ons tot waarschuwing strekken, hoe zwaar de Heere dat in Israëls volk gestraft heeft. De Heere moet ons de ogen openen, opdat we onze ellendestaat mogen leren kennen en bewenen. De kuil is zo diep waarin we gevallen zijn. In eigen kracht komen we er nooit meer uit. En van nature, ook al hebben we een schoon klinkende belijdenis, hebben we het verzoenende bloed van Christus niet nodig. En dat is ook geen wonder. Want als we onze schuld niet leren kennen, hoe zullen we dan ooit om genade leren smeken?

En zie nu eens in het leven van Jozua, ook in deze geschiedenis van het verspieden van het land. Hij mocht verwaardigd worden om getrouw te zijn. Maar laten we dan, en de Heere geve daar licht over, eens verder zien. Jozua was getrouw gemaakt, omdat Christus zijn gerechtigheid was. En de Zaligmaker is altijd getrouw geweest, ook toen Hij op aarde door de angsten der hel heen moest en Hij het moest uitroepen aan het vloekhout des kruises: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten."

Mijn lieve vrienden, Hij bleef getrouw. Hij betaalde de prijs. Dat kon Jozua niet. Maar in zijn trouw was hij ook een type van de Zaligmaker, die in alles verzocht is geweest, doch zonder zonden. Jozua is Zijn leerling geweest en een navolger als een geliefd kind. En dat alles opdat hij het volk zou voorlichten, maar ook getrouwelijk waarschuwen tegen de zonde en de ongerechtigheid.

Wat heeft de Koning der kerk in Zijn omwandeling op aarde niet gewaarschuwd tegen de verharding des harten en Zijn lichaam laten verbreken en Zijn dierbaar bloed laten

vergieten, opdat vijanden nog met God verzoend mochten worden. Och, dat er dan onder Gods kinderen meer die Jozua's gestalte gevonden mocht worden. Het zou een onbekeerde nog jaloers kunnen maken.

Dat Jozua getrouw mocht zijn, was voortvloeiende uit de vrije gunst die eeuwig God heeft bewogen. Maar zie nu eens naar Hem, die geen zonde gekend nog gedaan heeft, Die de getrouwe Zelf was. Die door Zijn gezegende arbeid de weg gebaad heeft naar het hemelse Kanaän, waar de vijand nooit kan komen. O welk een troost: *Komende in de wereld*. Zich onderworpen aan de wet, ja de wet vervuld en van haar vloek ontwapend. Heeft gepredikt en gearbeid zolang het dag was. Heeft in grote zielsangsten in Gethsémané verkeerd, is verlaten van Zijn vrienden, is rechterlijk veroordeeld, is de dood ingegaan en na drie dagen wederom opgestaan uit het graf. En is na veertig dagen ingegaan in de hemel, om een plaats te bereiden in het Jeruzalem dat Boven is. In dat Kanaän dat door Zijn bloed betaald is. Hij heeft een weg gebaad waardoor een in zichzelf verloren volk weer tot God genomen zou worden, om daar Boven uit te rusten van alle verdriet en zorgen, verlost van zichzelf. Om Hem de glorie toe te brengen tot in alle eeuwigheid.

*Hij, de Vorst der aard',
is die hulde waard.*

Hier op aarde moest Jozua door velerlei strijd heen, om straks voorbereid te worden, om niet alleen een plaats te ontvangen in het aardse Kanaän, maar om als het 's Heeren tijd was, in te gaan in dat Kanaän dat geopend is geworden door Hem, Die meer was en is dan Jozua. Hij verdiende de zaligheid en past die toe in een arm zondaars hart. Daarom, dat we dan toch het Woord des Konings ter harte zouden nemen, want straks staan ook wij voor de Jordaan des doods. Het volk mocht er op Gods tijd droogvoets door, de Ark der Behoudenis stond in het midden.

Maar als wij gaan sterven weten we dan ook dat Die Arke der Behoudenis ons alleen maar droogvoets door de Jordaan des doods kan doen gaan? Voorwaar, een gewichtige vraag. Alleen door genade kan daar een antwoord op gegeven worden. Hoewel, het komt wel uit in het leven van de kerk, dat ze door vele verdrukkingen zullen ingaan. Zo was het met Jozua, zo is het met allen die de Heere in onverderfelijkheid mogen lief krijgen.

Laat de waarschuwing die Elihu gaf in Job 34 in onze harten mogen ingaan: "Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht; want naar het werk des mensen vergeldt Hij hem, en naar eens ieders weg doet Hij het hem vinden." Nee, Hij legt de mens niet te veel op, dat hij tegen God in het gericht zou mogen treden. De Heere geve ons te bukken voor Hem en geve Zijn volk ingewonnen te worden voor alles wat de Heere over hen beschikt heeft. En: "De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijne gedachten; en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig", Jesaja 55 vers 7.

Wel, de Heere bekere ons tezamen, opdat we niet eens met de ontrouwen gestraft worden tot in alle eeuwigheid, maar bij dat geheiligde volk mogen gaan behoren dat eeuwig, met al de Bijbelheiligen, waarbij ook Jozua was, van Zijn trouw mag zingen. Amen.

Zingen: Psalm 145 vers 6:

*De HEER is recht, in al Zijn weg en werk;
Zijn goedheid kent in 't gans heelal geen perk.
Hij is nabij de ziel, die tot Hem zucht;
Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht;
Dat ongeveinsd, in 't midden der ellenden,
Zich naar Gods troon met zijn gebeên blijft wenden;
Hij geeft den wens van allen, die Hem vrezen;
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.*

5. De opdracht voor Jozua de zoon van Nun

Zingen: Psalm 68: 1

Lezen: Jozua 1: 1 - 9

Zingen: Psalm 115: 5, 6 en 8

Zingen: Psalm 118: 7

Zingen: Psalm 119: 23

Mijn medereiziger naar de eeuwigheid,

Jozua heeft, als een door God getrouw gemaakt dienaar, vele jaren aan Mozes' zijde gestaan. Hij was door genade een oprecht man maar ook een vriend van hem, die het volk mocht uitleiden uit het diensthuis van Egypte. De Heere Zelf had hem dienstbaar gemaakt en hem daartoe ook gewilligheid gegeven. Een groot voorrecht als we weten dat de Heere onze voor- en achtertucht door genade is geworden. Dan kan het stormen, de golven kunnen hoog gaan, maar dan staat de Heere voor Zijn eigen werk altijd in. Hij zorgt immers voor het Zijne in leven en in sterven. En hadden we meer van het geloofsleven van Jozua in de beoefening, dan zouden we niet zo links en rechts geworpen worden en ons leven en onze zekerheid niet zoeken in ons gevoel, maar door het zaligmakend geloof in Hem, die de Wortel en het geslacht Davids is.

Jozua heeft wel zijn deel gehad van de moeiten en verdrietelijkheden die Mozes heeft moeten ondervinden. Hij heeft moeten leven onder opstandelingen en rebellen. Ja, hij heeft moeten leven met velen die Gode en Zijn dienstknechten vijandig waren. Hij heeft meegemaakt dat dit volk gedurig weer murmureerde tegen de heilige wegen Gods. De oorzaak lag daarin dat wel velen "Israël" genaamd werden, maar niet werkelijk geestelijk tot Israël behoorden. Ze hadden een uitwendige relatie tot het Verbond Gods, maar zijn er in werkelijkheid nooit deelgenoten van geweest. O, de naam te hebben dat we leven en dan te moeten horen: "Doch gij zijt dood!"

Hoe is dat met ons? Zijn we ook met de grote hoop meegetrokken uit Egypte en toch nooit in Israël gekomen? Zijn we ook hard van hart en dwalende van geest? Wel, de Heere heeft dat volk meermalen ordentelijk gestraft, zwaar gestraft, omdat de zonde een misdaad is tegen de Allerhoogste en Heilige God in de hemel. Jozua heeft dit alles gezien en meegemaakt. Maar hij had één voorrecht. Hij mocht buigen onder een rechtvaardig God, Die toch ook anderzijds dat afhoererende volk zoveel goedertierenheid heeft bewezen. Ja, Die lankmoedig was en taai van geduld. Na veertig jaren leiding te hebben mogen geven aan het volk, heeft de Heere Mozes afgelost van zijn post, die zonder des Heeren hulp, onmogelijk te vervullen was geweest. En we moeten hierbij aantekenen, na deze veertig jaren was het ongehoorzame geslacht in de woestijn gestorven. Daar zijn ze begraven.

O denk eens in wat dat geweest is. De weg door de woestijn was gemarkeerd met graven. Dag bij dag stierven er velen, totdat ze op een enkele na, die de Heere gehoorzaam hadden, voor de Rechter van hemel en aarde waren gedaagd en hun stof aan de schoot der aarde werd toevertrouwd.

Wanneer nu Mozes' einde aanstaande was heeft hij Jozua meegedeeld dat het des Heeren wil was dat hij de taak van Mozes zou overnemen. Mozes moest en mocht dat zeggen omdat de Heere hem die opdracht gegeven had. Het was geen beslissing van Mozes zelf. De Heere Zelf had aan Mozes Zijn Goddelijke beslissing meegedeeld, en Mozes was in deze de boodschapper des Heeren. Toch sprak de Heere ook direct tot Jozua in vers 2 van ons hoofdstuk. Hoort maar: "Mijn knecht Mozes is gestorven; zo maak u nu op, trek over deze Jordaan, gij en al dit volk, tot het land, dat Ik hen, den

kinderen Israëls geven zal."

We mogen er wel op letten dat de Heere duidelijke taal spreekt. Dat mogen we ook voor onze zielen wel ter harte nemen, want met een bloot "misschien" kunnen we de eeuwigheid niet aandoen. Jozua moest dus de leidsman worden van dat grote volk. Immers een ander geslacht was door Gods goedheid gekomen. Alle personen onder de twintig jaren waren niet onder het oordeel des Heeren geveld in de woestijn. En daarenboven waren er kinderen geboren, waarvan velen ook al weer de mannelijke leeftijd bereikt hadden.

We zullen ons niet wagen aan een schatting van het aantal mensen dat nu onder Jozua's leiding kwam. Maar het was een massa volk en helaas moeten we er bij zeggen: De rebelse geest van hun voorvaderen was ook in hen. Velen van hen wilden ook onder God niet bukken. Dat is duidelijk gebleken toen ze het land in bezit mochten nemen. God was wel goed voor hen, maar zij (het merendeel kende geen genade) deugden niet.

Met ons is het immers absoluut niet anders. Wie wil vrijwillig onder God bukken? Wie wil gehoorzaam volgen? Op onze akker groeit die vrucht niet. Daarom is ook de geschiedenis van het volk Israël in de woestijn en ook later wanneer ze het land erfelijk bezaten, een boodschap voor u en voor mij: "Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezem." En Gods oordeel is een rechtvaardig oordeel, dat alleen weggenomen kan worden door het bloed van Christus. Maar dan zullen we eerst moeten leren buigen in het stof. Gods weg was toen zo, zovele duizenden jaren geleden, en Gods weg is nog zo! Bij Hem is geen schaduw van omkering. En God staat van Zijn recht niet af.

Maar hoe moest het nu gaan in het leven van Jozua? Kon hij van zichzelf leiding geven? O nee, hij was zich goed bewust en dat was een vrucht van vernederende genade, dat hij nooit dat volk zou kunnen leiden en in het land brengen, zonder dat de Heere hem leiding gaf in de weg die hij te gaan had. Welnu, de Heere heeft hem onderwezen.

En laten we trachten dat eens te bezien in ons tekstwoord voor deze ure: Jozua 1 vers 9:

"Heb Ik het u niet bevolen? Wees sterk en heb goeden moed, en verschrik niet, en ontzet u niet; want de Heere, uw God, is met u alom, waar gij heengaat."

We zien in dit tekstwoord getekend: "De opdracht voor Jozua de zoon van Nun."

Laten we stilstaan bij drie hoofdgedachten:

Ten eerste, Gods bevel.

Ten tweede, Gods hulp.

Ten derde, Gods zegen.

Om dan met een toepasselijk woord te mogen eindigen.

In de eerste plaats dus: **Gods bevel.**

Hoort des Heeren Woord: "Heb Ik het u niet bevolen?" Wat had de Heere bevolen? Immers, zonder oorzaak geeft de Heere nooit een bevel. Wel, Jozua moest zich opmaken, we kunnen ook zeggen: gereed maken om de Jordaan over te trekken. Hoewel het geen modern leger was met de verschrikkelijke wapenen van onze tijd, kunnen we toch zeggen: dat volk kreeg betere wapens. Met dat volk ging de Heere mee op reis naar het beloofde land. Kostelijk als we weten mogen door Zijn wederbarende genade, dat de Heere mee op zal trekken.

Intussen was er wel wijsheid en talent voor nodig om die grote schare te ordenen en te

laten optrekken. Immers, er waren niet alleen de mannen, er waren ook de vrouwen en de kinderen en alles wat de Heere hen gegeven had. En de tabernakel moest mee. Het symbool dat de Heere zelf aan de spits zou treden. Maar de Heere werkt altijd in een ordelijke weg. Dat doet Hij in het leven van Zijn kinderen tot aan het einde der wereld. Dat het helaas zo'n warboel in ons land is en dat we zo vaak zeggen: Hoe moet dat nu? Daar is de Heere de schuld niet van. Dat ligt (ook al schonk de Heere genade) aan die boze oude natuur die zo menigmaal de overhand heeft.

Nu had de Heere Jozua niet alleen begiftigd met grote genade, die hem klein deed schijnen in eigen ogen, maar Hij had hem ook begiftigd met verstand en wijsheid. Hij had de talenten gekregen die nodig waren om alles gereed te maken voor de komende overtocht.

In het natuurlijke leven zien we soms mensen, die in de weg der middelen van Godswege grote talenten gekregen hadden. Dat komt soms uit in bange tijden. We denken hier aan Winston Churchill. Jaren had hij tevergeefs gewaarschuwd voor het opkomende Nationaal Socialisme in Duitsland. Men luisterde niet naar hem. Men vond hem maar een zwartgallige dwaas. En men spotte en lachte om hem. Chamberlain, de toenmalige eerste minister van Engeland, had enkele gesprekken met Adolf Hitler, de leider van het Nationaal Socialisme. Een man met een duivelse genie om mensen op te zwepen tot hysterie en eindelijk dan ook Europa (onder Gods oordeel) in een vijf jaren lang durende oorlog te storten, waarbij miljoenen om het leven zijn gekomen. De jongeren weten daar zo niet van. Hoogstens nog uit een geschiedenisboek of uit de mond van mensen die aan den lijve hebben ondervonden welke satanische krachten aan het werk waren. Maar de grote massa van die dagen leefde rustig verder aan de rand van de vulkaan en riep: *vrede, vrede en geen gevaar*. Zelfs Chamberlain zei bij zijn laatste terugkomst uit Duitsland dat hij de vrede voor onze tijd meegebracht had. Hoe bedrogen is men uitgekomen.

Toen alles mis ging werd Churchill naar voren gehaald. Terwijl het leger van Engeland smadelijk werd teruggejaagd naar het vaderland, en men nagenoeg niets meer bezat om te strijden tegen tirannie en geweld, gebruikte God Churchill om zijn landgenoten te organiseren en leiding te geven. Ieder die er wat van weet uit de historie is het bekend, dat het maar een haar gescheeld heeft, of Engeland was ten ondergegaan.

Helaas, God sprak wel en er waren eerst wel indrukken, maar van ons en anderen geldt: Ik heb ze geslagen en ze hebben geen pijn gevoeld. We konden de godsdienst van deze man niet accepteren en alhoewel hij de Naam des Heeren meermalen gebruikte, was hij geen man die sprak en deed naar de vreeze des Heeren.

Maar we zullen toch ootmoedig moeten erkennen: God had die man grote moed en een groot organisatietalent gegeven. En in de middellijke weg gebruikte de Heere hem om West-Europa uit de slavernij van het goddeloze Nationaal Socialisme te verlossen. Wat gebeurde er na de oorlog? Er kwamen in de zomer van 1945 verkiezingen, en niet Churchill werd geroepen om verder de Engelse staat te leiden, maar de socialist Clement Attlee kwam aan het bewind. Na een paar jaar was het Engelse volk het zat en riep opnieuw Churchill aan de regeringstafel. Hij sukkelde echter met zijn gezondheid en tenslotte kon hij niet meer.

Nu had Mr. Antony Eden hem altijd zeer trouw terzijde gestaan. In allerlei functies diende hij. Ook verschillende jaren als minister van Buitenlandse Zaken. Toen Churchill niet meer kon, werd zijn vriend en metgezel Eden tot regeren geroepen. Wat bleek toen? Hij was een begaafd mens, maar niet geschikt om in moeilijke tijden een leider te zijn. Na slechts korte tijd verdween hij uit de gezichtskring en anderen namen

zijn taken over.

Nee, al ben je een vriend en helper van een groot man, dan geeft het geen garantie dat je in zijn voetsporen standvastig en doelbewust verder gaat als je hem opvolgen moet. Hieruit blijkt dat de Heere ieder zijn eigen gaven geeft. En vanzelfsprekend hebben we hierbij in ogenschouw te nemen dat 's Heeren gramschap over de aarde is. En dat ook de staatslieden van de periode na de oorlog niet in de eerste plaats vroegen; Wat wil de Heere van me in de leiding van de volken? Integendeel, het komt wel uit, ook in onze dagen: "Ze hebben Mij, de Springader des levens verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden."

Wat een verschil in capaciteiten tussen Churchill en Eden. Toen dachten we ook aan Mozes en Jozua. Zeker, beiden waren zeer verschillende mensen. Maar beiden waren van de Heere geleerd. En hoewel de Heere alleen met Mozes van aangezicht tot aangezicht gesproken had en Jozua in de weg der middelen des Heeren Woord en bevel ontving, toch mocht hij door Gods genade de juiste man op de juiste plaats zijn. Hij had de Heere mee, en welke moeilijkheden zich dan ook voordoen, dan kon de dichter zingen:

*"Want God was aan mijn zij,
Hij ondersteunde mij,
In het leed dat mij genaakte.
Ik zal vol heldenmoed,
Daar Hij mijn hand behoedt
Tienduizenden niet vrezen."*

De Heere had de juiste man gegeven om het volk in het land vloeiende van melk en honing te brengen. Hij had het hem bevolen. En die God heeft hem keer op keer geholpen, keer op keer wijsheid gegeven. Wijsheid die hij nodig had, niet alleen om het volk tot een leidsman te zijn en niet alleen om ook voor zijn persoonlijk en gezinsleven een exempel te zijn van Gods genade, maar bovenal ook om als de Voorloper van de meerdere Jozua het volk te leiden. Immers Christus alleen brengt Zijn kinderen door de woestijn van het leven naar het eeuwige Kanaän hierboven. Jozua was een leerling van Hem, Die in de hemel woont. De Heere heeft hem als een voorbeeld nagelaten van Hem in Wien alle wijsheid woonde. We kunnen hier wel aan toevoegen: Gelukkig, maar ook extra verantwoordelijkheid voor het volk dat zulke leidlieden kreeg. Eerst Mozes en daarna Jozua.

Voor Jozua was het een zegen dat boven het Goddelijke bevel ook des Heeren gunst stond. De Heere had hem niet in Zijn toorn die gewichtige opdracht gegeven, maar tot heil van dat helaas veelal zo verdwaasde volk. Maar ze zijn er goed mee geweest, dat de Heere hen zulk een man gegeven had. Nu mogen we hierbij ook wel bedenken dat Jozua geen landrover was. Het land was de erfenis des Heeren aan Abraham en zijn zaad. En op Zijn tijd ging de Heere die erfenis aan hen teruggeven. Volken, stinkende van zonden, zouden ten onder gebracht worden. En Israëls volk, de afstammelingen van Abraham, Izak en Jacob mocht terugkeren naar de haardstede die de Almachtige Koning der ere Zelf voor hen bestemd had.

En hoewel vandaag de dag het oude bondsvolk benauwd en benard wordt van alle zijden en helaas geen tekenen van bekering vertoont, toch mogen ze weer wonen in het land hunner vaders. Daarom is het maar gevaarlijk en goddeloos om te trachten dat volk van de aardbodem te verdelen.

Ik vergeet nooit, dat in de tijd dat in Duitsland de verdrukking en uitmoording van het Joodse volk begon, er velen trachten te vluchten naar Nederland en andere landen der

wereld. Nu wijlen Ds. G.H. Kersten zei toen in de Tweede Kamer dat men altijd moest bedenken dat het *"de beminden om der vaderen wil"* zijn.

Daarom, laat ons maar nauwkeurig opletten wat God doet in het leven van dat volk. Och, dat ze nog tot bekering kwamen en mochten buigen aan de voeten van de ook door hen zo gesmade Zaligmaker. Het zou tot tijdelijke en bovenal eeuwige winst zijn.

We gaan terug naar Jozua. Het was een man die de Heere in alle dingen nodig had. Kunnen ze dat ook van ons zeggen? Waar is het biddende en nabije leven? Een ieder mocht tot zichzelf inkeren. Jozua moest dat volk door de Jordaan leiden, moest de strijd aanbinden tegen talloze vijanden. Ach, als hij op zichzelf zag, zou hij wel hebben willen wegkruipen. Hij was wel met een andere geest bezielde dan de leidlieden onzer dagen, die streven naar roem en eer en kwistig met allerlei beloften strooien. Nadat ze aan het bewind gekomen zijn vergeten ze die beloften zo spoedig mogelijk of kunnen ze niet uitvoeren. Vergeet niet dat de hand des Heeren is uitgestrekt tegen de inwoners der wereld. Ook tegen ons die dikwijls genoeg nemen met een handvol uitwendige godsdienst. De Heere zei tot Jozua niet: "Mozes heeft het bevolen." Die had de Heere als Zijn boodschapper gebruikt. Maar hij zegt: "Ik heb het u bevolen." Hoort u Jozua: het is Mijn opdracht die u volvoeren moet. Het is alsof we hier horen: "Ik regeer, en Ik beveel. Volg Mij maar, dan zal Ik voor u en uw volk zorgen."

Wat een niet te waarden zegen als we op zulk een wijze een bevel ontvangen. En hierbij denk ik ook aan hen die tot de ambten in Zijn kerk geroepen worden. Als we geen Goddelijk bevel ontvangen hebben, hoe kunnen we dan ooit door genade leidlieden zijn die het volk onderwijzen op de enige weg, die de meerdere Jozua voor Zijn kinderen heeft uitgestippeld.

Laten we als ambtsdragers in de kerk des Heeren daar maar eens over denken. Want het is een groot verschil of we onder de toelating Gods ons werk doen, hetzij als predikant, ouderling of diaken; of dat we weten mogen dat het in Gods gunst is en dat we Zijn bevel hebben ontvangen om biddende het volk te leiden in de grazige weiden van Zijn Woord en Getuigenis.

2. Laten we nu overgaan naar onze tweede gedachte: **Gods hulp.**

Als we waarlijk van de Heere tot onze taak geroepen worden, dan belooft Hij ons ook Zijn hulp. Zie maar in Jozua's leven. Zelf was hij maar een zwak, nietig Adamskind. Maar de Heere zou hem sterken. Daarom zegt de Heere: "Wees sterk." O, er waren - menselijk bekeken - bergen bezwaren. Het was een last die zonder des Heeren sterkte niet te dragen zou zijn. Maar hier was het werkelijk waar: "Wees sterk en Ik zal uw hart versterken." Ja, dan kan het in een weg van nederigheid ervaren worden: "Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten."

U gelooft toch wel dat Jozua door het geloof op Hem mocht zien, de Overste Leidsman en Voleinder des Geloofs? Hij immers zou Zijn Almacht tonen en Zijn kind en knecht bijstaan gedurende al de jaren die hij leiding zou moeten geven. God stond voor hem in. Maar er was meer. Hoor maar: "En heb goede moed." In het dagelijkse leven, bijvoorbeeld bij rampen en onheilen, zijn er mensen die grote moed betonen en soms hun medemens van een wisse dood redden. Dat is een voorrecht. Maar hier wordt wel een totaal andere moed bedoeld. Hier doelt de Heere op de moed die Hij Jozua zou geven in alle omstandigheden en moeiten waardoor hij heen zou moeten.

Hij kreeg van de hemel moed, waar niets op aarde mee te vergelijken is. Hij kreeg GOEDE moed, waarvan ook Paulus sprak in 2 Korinthe 5, als hij uitriep: "Wij hebben dan altijd goede moed, en weten, dat wij, inwonende in het lichaam, uitwonen van de

Heere: (want wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen)."

Daarom was ook op Jozua van toepassing wat de apostel verder schrijft: "Maar wij hebben goede moed, en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij de Heere in te wonen. Daarom zijn wij ook zeer begerig, hetzij inwonende, hetzij uitwonende, om Hem behaaglijk te zijn."

Nu, dat kon van Jozua wel gezegd worden. Het was de begeerte naar die nieuwe mens, die naar God geschapen is, om Gode welbehaaglijk te leven. Het betekent hier echter nog meer als de Heere zegt: "en heb goede moed." Het betekent ook: "Wees maar goedmoeds Jozua, verblijdt u maar in Mij, en volg Mij maar, dan kom je nooit bedrogen uit. Jozua, u moogt alles aan Mij vragen. "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten." Kostelijk dat te mogen ervaren.

Laten velen er dan vandaag de dag maar mee spotten als het over zielservaringen gaat. We hebben dat immers helemaal niet nodig. We geloven toch?

Och, mijn lieve lezer (of u die dit aanhoort), God geeft Zijn kinderen geestelijke ervaringen die voortkomen uit het ware zaligmakende geloof. En dat is wat anders dan een verstandelijk aannemen dat Jezus er is. Dat is een werk van God de Heilige Geest in het hart. Die Zijn volk laat ervaren wat nodig is gekend te worden. En dan denk ik nog wel eens aan onze kinderjaren als onze ouders ons, na kerktijd, meenamen naar een kind des Heeren, waar men soms mocht spreken over datgene wat de Heere gewerkt had en welk onderwijs dat Hij nog wilde geven. En als er dan een bekommerde ziel bij zat, die maar geen licht zag, hoe konden ze dan bemoedigen door op Hem te wijzen, Die het waar wilde maken: "Het is Israëls God die krachten geeft, Van Wien het volk zijn sterkte heeft." Dan moest je wel eens naar huis gaan met de gedachte: "Wat is Gods volk toch een gelukkig volk."

Maar dan vraag je je weleens af in onze tijd: horen de kinderen nog weleens wat uit de mond van Gods volk? En hebben ze er nog wel besef van dat er een volk is dat van dood levend is gemaakt en heeft mogen leren dat buiten Christus geen leven is? Nee, we hoeven vorige tijden niet mooier voor te stellen dan ze waren. Ook toen was er nijd en afgunst onder het volk des Heeren. Maar ik heb toch ook wel eens meegemaakt dat ze hartelijk voor elkaar in de schuld kwamen. En dan moeten we toch zeggen: wat is er weinig behoefte meer om eens te verhalen wat God gedaan heeft. En waar zijn de ogenblikken dat er nog eens mag worden gezongen:

*"Komt luistert toe, gij Godsgezinden,
gij, die de Heere van harte vreest;
hoort wat mij God deed ondervinden,
wat Hij gedaan heeft aan mijn geest."*

Jozua heeft het wel mogen ervaren dat de Heere moed en kracht gaf. En Hij, de Koning der eeuwen, voegt er nog wat bij: "En verschrik niet." Och, als Jozua op de omstandigheden zag, dan zou hij bezweken zijn. Daar was in de eerste plaats de Jordaan; in die tijd geen smal stroompje. Nee, de Heere zegt in Jozua 3: 15, het laatste gedeelte: "de Jordaan nu was vol al de dagen des oogstes aan al zijn oevers." In de droge tijd was het maar een smal stroompje. Maar in de tijd dat het volk er doorheen moest, was de stroom tengevolge van de regen en het smelten van de sneeuw op de Libanon en de Hermon vol van oever tot oever. Met andere woorden: als de hoogste waterstand bereikt was, wat het een zeer brede stroom.

Jozua behoefde er niet voor te verschrikken, want op het moment dat de priesters, die de ark des Heeren droegen, hun voetsool in het water van de Jordaan zouden zetten, dan zouden de wateren van de Jordaan afgesneden worden, te weten de wateren die

van boven kwamen. ze zouden op een hoop blijven staan. "Jozua, het water zal wegvluchten, en u zult er met al het uwe droogvoets door mogen gaan. Wees maar niet verschrikt, Ik zal er voor zorgen en Ik zal u veilig geleiden." O, wie zou hier niet een ogenblik stil moeten staan bij het feit dat wij allen door de Jordaan des doods moeten gaan. De één jong, de andere op middelbare leeftijd, de ander, naar menselijke maatstaven, zeer oud zijnde. Bedenk toch, mijn lieve vrienden: we moeten allen die Jordaan passeren. En sterven is God ontmoeten. Sterven is voor de almachtig Rechter van hemel en aarde verschijnen.

Wie er door genade besef van krijgt wat het betekent, dat wij allen voor de Rechterstoel van Christus moeten verschijnen, die zal niet smalend of spottend over de dood spreken. De dood is ook voor Gods kind de laatste vijand. We hebben niet alleen genade nodig om te leven, maar ook genade om te sterven. Gelukkig die ervaren mag dat de laatste vijand die teniet gedaan zal worden de dood is. O, dan kan een ziel wel moeten zuchten: "Ik zucht, daar kolk en afgrond loeit, daar het gebruis der wateren groeit."

Maar de Heere Zelf staat voor de Zijnen in en ze zullen droogvoets door die Jordaan der verschrikking heen komen. Dat ligt niet vast in hen; dat ligt vast in de meerdere Jozua, Die uitkomst geven zal bij het naderen van de dood. Hoe kan nu een arme ziel ooit behouden aan de overkant van de Jordaan des doods komen? Wel, het volk moest gaan verstaan dat de ark des verbonds des Heeren der ganse aarde voor hunlieder aangezicht in het midden der Jordaan zou worden geplaatst, en dan mochten ze droogvoets door de rivier trekken en veilig aan de overkant komen.

Het is niet anders met hen die hier geleerd hebben dat ze reizigers zijn door de woestijn van het leven. Als de ure van sterven komt, en het einde van de reis daar is, dan kunnen zij alleen op grond van de Borggerechtigheid van Christus veilig aan de overzijde komen, in het land waar niemand meer zal zeggen; "ik ben ziek." Waarom niet? Al dat volk zal daar vergeving van ongerechtigheid hebben, gewassen en gereinigd zijnde door het bloed van het gezegende Lam, Dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld.

De Heere lere ons maar om te smeken om genade, om hier de grote Jozua te mogen leren aanlopen, maar ook, om, als de ure van sterven komt, alleen onze hope en ons vertrouwen in hem te mogen hebben, die meerdere Jozua, Die al de Zijnen veilig thuisbrengt. "En verschrik niet" zeide de Heere tot Jozua. Hoe breed die rivier ook is, hoe dreigend het er uit kan zien, de Heere zou het volk veilig geleiden.

Maar er was nog een andere oorzaak waarvoor Jozua wel, als hij de Heere niet aan zijn zijde had, zou moeten verschrikken. Immers, in dat land woonden die zeven goddeloze volken. Een machtig, gewapend en wreed volk, u kunt de namen van die volken wel in uw bijbeltje lezen. De Heere zegt tot Zijn knecht Jozua: "wees niet bang Mijn kind, wees niet bevreesd, Verschrik niet, want Ik zal voor u zorgen."

Ja, God Zelf zou die vijanden verschrikken. Ze zouden ten ondergaan door Zijn wrekende gerechtigheid, en Jozua en het volk zou Hij beveiligen. De Heere zou voorgaan en dan mocht Jozua volgen. Een gezegende plaats als we die in mogen nemen door de genade die verworven is aan het kruishout van Golgótha.

Maar die genade moet wel toegepast worden. De oude mens der zonden kan zich zo verheffen. En ze mogen weleens gevoelen dat het Godtergend is zoals het goddeloze vlees en de lusten dezer wereld woelen in het hart, maar de Heere moet er aan te pas komen om hen er telkens weer aan te ontdekken, dat in hen niets anders is dan ongerechtigheid. Daarom is het gezegde zo waar; Ik doe niet alleen zonde; ik ben zonde. Melaats van de hoofdschedel tot de voetzool.

Nee, als we in eigen kracht die strijd moeten strijden, dan gaat het niet. Daarom is doorgaande ontdekking nodig, om maar meer en meer afhankelijk te worden van de Heere de God der legerscharen. Dan, ja dan, krijgt het waarde, als het waarachtig zaligmakend geloof hoger mag zien dan de omstandigheden, en de ziel mag ervaren dat in hun geen kracht is tegen die grote menigte. Dat het alleen de Heere is die tot hen zeggen kan: "En verschrik niet." Maar het kan soms wel zo erg wezen dat er uitgeroepen moet worden: Schrik van rondom. Hoe word ik ooit uit het helse geweld verlost? Hoe zal ik ooit die oude boze natuur kwijt raken? Weet u wanneer? Als het waar wordt: Met mijn laatste snik sterft mijn eigen ik.

Hoe zou Jozua ooit in staat zijn om dat volk veilig te geleiden? Alleen als de Heere voorop ging in de strijd. Zo gaat koning Jezus het Zijne voor in alle druk, want Hij weet hoe benauwd het kan zijn en Hij weet ook wat maaxsel zij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn.

De Heere ontgronde maar meer en meer, opdat we niet in eigen kracht de wapens opnemen. Want dan zullen we wel aan de weet moeten komen: in ons is geen kracht tegen die grote menigte. Vanuit mijn onheilig bestaan kan ik nooit een heilige strijd strijden. En iedereen mag wel ter harte nemen: elk mens heeft hier een strijd op aarde. Maar het is zulk een groot verschil welke strijd het is. En eigen krachten te verachten wordt alleen op Jezus' school geleerd.

Toch strekt die hulp des Heeren voor Jozua zich nog verder uit. En zalig als we daarvan ook wat mogen weten, innerlijk en geestelijk. Hij zegt tot Zijn knecht: "En ontzet u niet!"

Wat een kostelijke bemoediging. Wat kan er veel zijn in het leven van Gods kind dat hem of haar ontzet. Ja, dat je de haren ten berge zou doen rijzen als de Heere niet voor het Zijne instond. Immers, op zichzelf ziende, dan kan het wel zo zijn dat u zeggen moet: De afgrond roept tot de afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten; al Uw baren en golven zijn over mij heengegaan. O, dan kan het wel zo zijn, zoals David uitroept in Psalm 42: "Ik zal zeggen tot God: Mijn Steenrots, waarom vergeet Gij mij? Waarom ga ik in het zwart vanwege des vijands onderdrukking? Met een doodssteek in mijn beenderen honen mij mijne wederpartijders, als zij de ganse dag tot mij zeggen: "Waar is uw God?"

Wat een benauwdheden en angsten kunnen de ziel overkomen. Maar o eeuwig wonder, in het leven van Jozua sprak de Heere te midden van alle zorgen; "Ontzet u niet." Ik de Heere zal voor u zorgen. Ja, "Ik de Heere worde niet veranderd." En daarom verteerde Jozua niet en mocht hij in alle benauwdheid tot de Heere vluchten. En het is voorzeker waar: als hij op zichzelf zag, wel, de haren zouden hem ten berge rijzen. Immers, de benauwers zaten niet stil, van binnen niet en van buiten ook niet. Maar de Heere was aan zijn zijde en ondersteunde hem. Dat was zijn troost in druk hem toegezegd. Dat deed zijn ziel de Heere aankleven. Maar dan komt ook openbaar dat de Koning van de kerk geen land van uiterste duisternis is, en dat Hij niet alleen helpt maar ook zegen geeft.

3. Dat is onze derde gedachte: **Gods zegen.**

De grootste zegen in ons leven is, als we door genade de Heere mee hebben. Hoe kan dat? Wel, als we mogen leren: God gaat niet met mij mee, maar ik moet met de Heere mee. Als dat waarheid wordt - en dat was waarheid in Jozua's leven - dan mag het wel worden: Ik mag met de Heere mee. Hij zal mij overal waar ik heen moet gaan geleiden en steunen in de strijd. Hoor maar wat de Heere tot Zijn knecht zegt: "Want de Heere, Uwe God, is met u." Ik zou hier de aandacht er wel op willen vestigen dat

Jozua wist dat de Heere zijn God was. Hij was door Christus' dierbaar borgwerk het eigendom des Heeren. Er is geen kwaad in de stad als de Heere ons het vertrouwen schenkt dat we gekocht en betaald zijn. Wat had die man een dierbaar voorrecht. Wat was die man rijk. Wat had die man een schat. Gods eigendom geworden voor tijd en eeuwigheid.

En nu moest deze Godsgezant zijn plicht doen die de Heere hem opgelegd had, maar de Heere zijn God gaat mee. Dat was het voornaamste. Hij kon wel zingen:

*"Want God was aan mij zij,
Hij ondersteunde mij,
in het leed dat mij genaakte."*

O, arme zielen in de gemeente, is dat al ooit uw nood, uw verlangen geworden om te horen: "Want de Heere Uw God is met u?" Wat zou het een onwaardeerbaar voorrecht zijn in deze slappe en geesteloze tijd, waarin ook Gods kinderen menigmaal zo ver van hun plaats zijn. Als het eens meer de zielenood werd: O, Heere, wilt Gij mij overnemen, met medeweten voor mijzelf, voor tijd en eeuwigheid?

Als God meegaat dan wordt het gemakkelijk, ook al is de druk nog zo groot. Ja dan zong Gods knecht: "Hun bloed, hun tranen en hun lijden zijn dierbaar in Zijn oog.- Dan is Hij de Bewaarder Israëls, Die niet sluimert noch slaapt. O kostelijke zegen, in Hem te zijn overgegaan voor tijd en eeuwigheid. En te weten: *De Heere is mijn God, Hij is mijn Rots en mijn Deel in eeuwigheid.*

In het natuurlijke leven zorgt de mens zo goed als het mogelijk is voor zijn eigendommen. Daar heeft hij veel voor over. En het is ook onze dure plicht dat we getrouwelijk zorgen voor wat de Heere ons hier op aarde heeft toebetrouwd. Maar hier zijn twee gevaren. Het eerste is dat we zó opgaan in onze eigendommen dat de dingen der eeuwigheid totaal geen waarde meer voor ons hebben. Dat we alleen maar oog hebben voor hetgeen tijdelijk is. Dat dit het voornaamste in ons leven is. Wat is dat nameloos arm. Dat is in één woord gezegd verschrikkelijk. Het andere gevaar is dat we het allemaal zo nauw niet nemen. Dat we onze eigendommen verwaarlozen, of doordat we te lui zijn om er een wakend oog en een verzorgende hand voor te hebben, of dat we roekeloos denken: het komt allemaal wel terecht. Maar denk er om. De Heere heeft ons als rentmeesters gesteld over hetgeen we hebben, hetzij veel of weinig.

Maar bij de Heere is er geen sprake van een dergelijke handelwijze. God zorgt voor Zijn eigendom. Hij doet dat zeker en gewis. Hij doet dat bij dagen en bij nachten, ja, ook in de ure des doods. Voorwaar, een ziel die wat van dat leven van Jozua kent mag het weleens ervaren: "De Heere zorgt voor u." Als het nodig is dan laat de Heere weten dat Hij met de Zijnen omgaat als een vriend met een vriend.

Tenslotte (maar hoevelen beleven dat in onze bange tijd?) zijn Zijn kinderen Zijn oogappels. En zoals de mens, zeg maar bij een zandstorm of ander gevaar zijn ogen tracht te beschermen, omdat ze zo teer zijn, zo en nog veel meer en beter zorgt de Heere voor Zijn oogappels. En het is een niet te waarden zegen als we bij bevinding van het geloof mogen weten: "Ik heb u in beide Mijne handpalmen gegraveerd." Ja, daar is een ruimte en een rijkdom in de Heere die wij niet kunnen meten. Want de Heere zegt dat niet tot Jozua voor een dag of een paar dagen, maar Hij zegt het tot hem voor zijn gehele leven, en voor al de wegen die hij gaan moest. Hoor maar: "Alom waar gij heengaat." Dus het is zo, dat des Heeren belofte was: "Want de Heere, uw God, is met u, alom waar gij heengaat."

Jozua, nu ben Ik met u, maar ook morgen, ja, al de dagen van je broze leven. Ik ben met u, ook straks als u het land Kanaän moogt beërven. Want Ik zal de wateren

splijten, Ik zal de Jordaan openen. En Ik zal al de goddeloze volken verslaan. Jozua, vertrouw op Mij alleen en Ik zal het welmaken voor u en voor het volk dat u leiden moogt. Ik zal, waar u ook zijt, waar u ook heengaat, u dekken met Mijn vleugelen.

Weet u wat het grote voorrecht voor Jozua de zoon van Nun was? Dat de Heere in alle omstandigheden des levens waarmaakte wat de dichter zingt in Psalm 91: "Die in de Schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen." De koude van de nacht en de hitte van de dag zouden Gods kind niet hinderen. De vijanden zouden hem geen kwaad kunnen doen, want de Heere was. zijn Schuilplaats.

Maar welhaast zou ik u dit ogenblik, in deze tijden van verwarring en twist en tweedracht willen vragen: Wat ziet u er nog van in het leven van Gods kinderen? Zijn we nog voorbeelden in ons leven, zoals Jozua voorzeker een voorbeeld is geweest? Is er nog dat eenvoudige vertrouwen op de Heere Heere?

O, hoe ver is ook Gods Sion weg in onze dagen. Wat trachten we toch voor ons zelf te zorgen. Wat wordt het weinig ervaren dat we ons vertrouwen op de Heere mogen stellen. Dat is geen eer hoor, dat is een schande en dat tot nadeel van ons zieleleven. En dan te bedenken dat die God ook in de levensgeschiedenis van Jozua zo overduidelijk heeft laten uitkomen, dat Hij hem zegenen zou vanuit Zijn eeuwig Trouwverbond, dat van geen wijken noch wankelen weet. Dat op recht en waarheid pal staat, als op onwrikbare steunpilaren.

Door het geloof mocht Jozua straks in Kanaän komen. Dat kon de duivel met al zijn hellemacht niet verhinderen. En al is de vijand machtig, al waren ze omringd door tienduizenden, God zou die harige schedel vellen.

Uiteindelijk verliest de satan het toch. Jammer, dat Gods kinderen zo weinig in beoefening hebben wat Jozua mocht beoefenen; waardoor hij ook op de zekerheid der Goddelijke beloften mocht steunen. O, het is alsof de Heere tot hem zei: "Mijn kind, Mijn knecht, Ik zal u zegenen tot aan het einde van uw dagen. Ik zal u schragen. Ik zal u tot een hulpe zijn in dagen des gevaars. Ik ben uw Koning en gij zijt van Mij."

En zie, als dat waar mag worden dan kan de kerk wel eens zingen wat we nu samen willen doen uit de 118e Psalm en daarvan het 7e vers:

*"De Heer is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was het, die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Daar zingt men blij met dankb're psalmen;
Gods rechterhand doet grote kracht."*

Geliefden, welke lessen kunnen we nu uit deze tekst leren? Het zijn er vele. Jozua mocht door het werk van de Heilige Geest de Heere dienen. Hij mocht luisteren naar des Heeren bevel en werd verwaardigd om dat ook getrouwelijk ter harte te nemen. Hij moest door de Jordaan trekken. Dat was onmogelijk van zijn zijde. Maar de Heere had alles pasklaar. Hij zou de Jordaan openen en hem en de zijnen veilig aan de overzijde brengen. Wij moeten straks ook door de Jordaan des doods.

En mijn medereiziger naar de eeuwigheid, zonder de Heere kan dat niet. Want vergeet nooit:

*"Daar zijn gelegen in dit aardse dal,
Twee wegen, de ene breed, de andere smal."*

En als we nu die smalle weg niet hebben leren bewandelen, dan komen we straks eeuwig om in de oceaan van Gods toorn. Daarom: Haast u en spoed u om uws levens wil. De dag van ons leven is zo spoedig voorbij.

Ik ben nu meer dan tien jaar in Canada werkzaam, ver van veel dat ons lief en dierbaar was. Wat hebben we in die tien jaren gezien? Dat wij ouder geworden zijn. Ook dichterbij de dag van onze dood. Maar tegelijkertijd hebben we velen zien verouderen en vergrijzen terwijl we ook op verschillende plaatsen meermalen aan de groeve der vertering stonden. Is het dan niet op zijn plaats om u te vragen: *Hoedanig is ons leven?* Jacobus zegt het zo treffend: "Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt."

Bovendien is het zo: Oud zijnde moeten we sterven en als we jong zijn kunnen we sterven. En weet dit: Wie sterven leert in het stervensuur, daarvoor is sterven o zo zuur. Want dan is het voor eeuwig te laat. Zalig dan die hier mag leren sterven en een stervend leven mag verkrijgen, zoals Jozua dat deelachtig is geworden. Zijn hart zat niet vast aan het aardse. Het was maar een schaduw voor hem. Maar door Gods genade is hij getrouw gemaakt en heeft 's Heeren bevel mogen opvolgen. Niet omdat hij beter was dan andere mensen, maar omdat God zijn God was, en Christus zijn deel tot in der eeuwigheid.

En volk dat in de duisternis wandelt, dat maar geen licht zien kan, de Heere verwaardige u veel uw knieën te buigen en te smeken om genade. Om maar een rechteloos schepsel te worden. Om uit Zijn mond te mogen horen dat er genade is voor arme en ellendigen, voor de verbrokenen en verslagenen van hart.

En werd Christus uw deel? Denk dan niet dat u automatisch wel met blijdschap deze wereld kunt verlaten. Denk dan maar niet dat er enig recht is aan onze zijde om met blijdschap de doodsjordaan te kunnen passeren. De Heere geve u een nauw leven. Het is te zien in het leven van een volk, dat onwaardig geworden was, dat de Heere ze een ruime uitgang uit dit leven gaf, om in het eeuwig Kanaän thuis te mogen komen bij de grote Koning der gerechtigheid, Die voor hen de dood heeft verslonden tot eeuwige overwinning. Dan kan Hij bij het naderen van de dood ook de prikkel des doods wegnemen.

In elk geval is het zo: We moeten 's Heeren bevel opvolgen, niet uit dwang maar uit vrijwilligheid. En die wordt alleen geschonken in een weg van het verliezen van de strijd voor de Heere. Daarenboven een begeerte om hier op aarde in de voetstappen van Koning Jezus te mogen wandelen. Dan is het ook zeker dat de Heere hulp zal geven. Ja, Hij die krachtelijk bevonden is een Hulpe te zijn ten dage der benauwdheid. Dan kan de Heere uit vrije gunst u laten verstaan: "Wees sterk en heb goede moed." Wat een kostelijke bemoediging in het strijdperk van dit leven. Dan behoeven wij er niet voor te zorgen, dan zorgt de Heere er voor. Dan maakt Hij waar: "Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten."

Helaas, velen, ook kerkgangers, weten hier niet van. Laat ons elkander eerlijk behandelen. Velen hebben genoeg aan wat uitwendige godsdienst. Praten o zo gemakkelijk over Jezus, zonder ooit een arme schuldenaar geworden te zijn. En geloof me toch, lieve vrienden: Zo gaat het niet. Zo gaat u verloren.

De Heere zal ons onze zonden ordentelijk voor ogen moeten stellen. We zullen het er bang onder moeten krijgen, dat we zoveel kwaads hebben bedreven. Van nature schikt het ons helemaal niet om te leren dat aan een hemelvaart een hellevaart vooraf gaat.

En van onszelf zoeken we niet de dingen die Boven zijn, daar waar Christus is. O nee, we helpen onszelf wel.

Daarom gelukkige ongelukkigen, die geen voeten meer hebben om te lopen en geen handen meer om te stelen, maar die van het gegevene moeten en mogen leren leven. Als de Heere onze Leidsman wordt dan kunnen er velerlei verdrietelijkheden en ongemakken zijn en dat alles door de zonde. Dan kunnen er velerlei verschrikkingen op de weg zijn. Maar dan geen nood. Want Hij kan die verschrikkingen wegnemen en ook in het aangezicht van de dood Zijn Sion een oog geven op Hem, Die in al hun benauwdheden is benauwd geweest.

En dan ten laatste: Hier een zegen uit de hemel te ontvangen. O, zeker, we weten wel. We hebben in vergelijking met vele andere mensen nog vele zegeningen in het uiterlijke leven. En veelal waarden we ze niet eens. Het volk Israël waardeerde die zegeningen ook niet, terwijl ze die toch uit de hand des Heeren hebben ontvangen. Maar krijgen we die zegeningen uit de linkerhand of uit de rechterhand des Heeren?

We kunnen vele goedertierenheden in ons leven ervaren hebben. We kunnen vele blijken van Gods algemene goedheid ontvangen hebben. Maar dat brengt ons niet op de rechte plaats, tenzij de Heere ons laat zien dat het allemaal onverdiende weldaden waren. Maar wie merkt daar op? Laat het een ernstige vraag voor ons mogen worden.

Hierbij moeten we aanmerken dat ook de tegenslagen en moeiten en verdrietelijkheden des levens ons niet bij de Heere brengen. Tenzij Hij er in mee komt en ons er door leren wil wat nodig is om gekend te worden op de reis naar de eeuwigheid. Jozua mocht de Heere volgen. En de Heere heeft Zijn kind niet vergeten. Integendeel, Hij ging met hem, alom waar hij had te gaan.

En zo heeft hij, eens verlost van zichzelf, het Koninkrijk van zijn Heere en Zaligmaker in mogen gaan, om met al de gezaligden de Heere te dienen nacht en dag in Zijn tempel. De Heere was goed voor hem, arme zondaar geweest.

"Onverdiende zaligheên heeft hij van zijn God genoten en heeft geroemd in vrije gunst alleen." Kunt u het ook nazeggen?

Zo nee, de Heere lere u te bukken voor Hem. Zo ja, verwondert u over Zijn grote daden. Amen.

Zingen: Psalm 119: 23.

*Dan wandel ik vol moeds op ruimer baan,
Omdat mijn ziel gezocht heeft Uw bevelen;
Dan doe ik zelfs aan koningen verstaan,
Hoe zeer mij Uw getuigenissen strelen;
Dan zal ik mij niet schamen, noch Uw daán
Uit slaafs ontzag of dwaze vrees verhelen.*

6. Jozua met het volk door de Jordaan

Zingen: Psalm 68: 5

Lezen: Jozua 3

Zingen: Psalm 66: 2, 3 en 5

Zingen: Psalm 118: 7

Zingen: Psalm 119: 45

Geliefden,

Toen nu het volk Israël de grenzen van het land Kanaän naderde, was het veertig jaren geleden dat Mozes op Gods hoog bevel twaalf verspieters uitzond. We kunnen allen weten dat er van de twaalf tien terugkwamen met een slecht advies. Ze maakten het volk twijfelmoedig en opstandig. Ze hitsten het volk op tegen Gods dienaar Mozes. De Heere heeft hen daarvoor gestraft. God laat niet met zich spotten, toen niet en nu ook niet. Ook al trachten we het oordeel Gods te ontgaan, we kunnen toch niet bestaan voor een heilig en rechtvaardig God, die de zonde haat en straft. Niet alleen de tien wijfelmoedige, ja, ongelovige verspieters waren gestraft. Ook het volk kreeg de straf van haar ongerechtigheid te dragen.

We kunnen hierin zien dat het zo dwaas is om op mensen te vertrouwen. Mensen kunnen ons een totaal verkeerde indruk geven van de heilige wegen Gods. Droevig als ons hart zo gewillig is om naar oorblazers, waarvan de duivel de voornaamste is, te luisteren. Twee van die twaalf mannen zijn toen door Gods genade getrouw gebleven. Ze hebben goed van de Heere gesproken en goed van het land dat ze hebben mogen zien. Er op wijzende dat, indien ze naar de Heere luisterden, ze zeker het beloofde land zouden mogen intrekken. Deze twee, Jozua en Kaleb, zijn wel voorbeelden voor ons van godsvrucht, die de Heere in hun harten had gelegd. Ze konden niet anders, ze mochten niet anders en ze wilden niet anders dan een goed getuigenis geven van de Heere en Zijn werk. Was het ook maar meer zo in het leven van Gods kinderen in onze dagen. Wat zou het er in de kerk anders uitzien. Wat zou de indruk naar buiten totaal anders zijn dan nu. Nu het volk, met Jozua als leidsman, nabij de Jordaan gekomen was, is het 's Heeren tijd dat opnieuw verspieters zullen uitgaan om het land te verkennen. Waarom stuurde Jozua deze mannen het land in? Omdat hij de Heere niet vertrouwde? Of om andere oorzaken?

Nee. Zeer duidelijk heeft hij Gods belofte ontvangen om goedsmoeds te zijn en niet te verschrikken of ontzet te zijn. Want de Heere zou aan de spits treden en hem en zijn volk de volkomen overwinning geven.

De oorzaak van Jozua's vertrouwen lag niet in hemzelf. Dat hij zegevieren mocht in de strijd met machtige vijanden, was, omdat God, naar Zijn eeuwig welbehagen, voor hem had waar gemaakt wat in Psalm 1 staat: "En al wat hij doet, zal wel gelukken." En daarom zouden de goddelozen niet bestaan, en zou het water van de Jordaan Jozua met zijn legerscharen niet kunnen tegenhouden. Gelukkig als de Heere ons eens wil opleiden naar die meerdere Jozua, Koning Jezus. Die de Leidsman is van al Zijn volk. Die volmaakt gehoorzaamde aan Zijns Vaders wil, en die dan ook al het Zijne, van Adam af tot de laatste die zal zalig worden, eeuwig thuis zal brengen in het Kanaän dat Boven is.

Wel moeten we er op letten dat de Heere nimmer Zijn bevelen geeft om die overmoedig uit te voeren. Wij hebben in alle weg, die de Heere Zijn Sion leert, voorzichtig te wandelen; zeker in een tijd als de onze, waarin zich zoveel aandient dat niet van de Heere is. Daarom hebben we altijd, onder beding van licht van Boven, de geesten te onderzoeken of ze uit God zijn.

Jozua had voorzichtigheid van de Heere geleerd. En als straks de twee verspieters mogen terugkeren, dan blijkt, dat ze mogen bevestigen wat Jozua al wist; namelijk dat de vijanden vol schrik en beven toezagen en uitkeken naar wat er zou gaan gebeuren. Ze zijn teruggekeerd na allerlei wederwaardigheden te hebben meegemaakt. Ze hebben kennelijk ervaren dat de Heere voor hen instond. O, wie God bewaart is wel bewaard.

Ze hebben Jericho bespied en ze hebben tijdelijk vertoefd in het huis van een vrouw van verdachte zeden. Haar naam was Rachab. Deze vrouw heeft de Heere willen gebruiken, opdat de verspieters veilig mochten terugkeren. Laten we er bij vermelden, dat, alhoewel ze een zeer zondige goddeloze vrouw was, dit voor de Heere geen beletsel is geweest om haar tot bekering te brengen. Ja, ze mocht later in het Woord des Heeren een eervolle plaats innemen. Evenals Thamar, die zich zedeloos had overgegeven aan Juda, en de overspelige Bathséba, behoort ze, voor zoveel het vlees aangaat, tot de heilige linie en de stammoeders van de Heere Jezus, Die hierin duidelijk openbaar maakt ook voor hoeren en tollenaars gekomen te zijn. Hoe treffend wordt hierin aangetoond dat de Zone Gods zich zo diep heeft willen vernederen en geboren wilde worden uit een door de zonden verdorven geslacht.

Hoe zijn die twee verspieters teruggekomen? Ontmoedigd en verslagen? O nee. De Heere was meegegaan en de Heere kwam met hen terug. Opgewekt en blijmoedig mogen zij getuigen in Jozua 2 vers 24: "Zekerlijk, de Heere heeft dat ganse land in onze handen gegeven, want ook al de inwoners des lands zijn voor onze aangezichten versmolten."

We willen even een vraag doen die ons, vooral als we jong zijn, wel eens in de gedachten kan komen: Was het wel toelaatbaar dat Rachab gelogen heeft toen men haar ondervroeg over de verspieters en waar ze heengetrokken waren?

In de eerste plaats: een leugen blijft een leugen. En de Heere heeft haar niet in genade aangenomen om, maar ondanks haar leugen, zoals Hij ook de Egyptische vroedvrouwen Sifra en Pua zegende en haar huizen bouwde. Niet om, maar in weerwil van hun liegen.

Ik heb eens gelezen en daar kunnen we van harte mee instemmen, dat Johannes Calvijn naar aanleiding van dit liegen geschreven heeft: "Haar leugen is zonde, maar haar hoofdhandeling is de Heere welbehagelijk. Al wilde de Heere, dat de verspieters gered werden, toch keurde Hij niet goed, dat hun leven beschermd werd door een leugen." In ieder geval staat vast dat God niet liegt en geen leugen nodig had om de verspieters in het leven te houden. Zo had Hij ook Rachab in het geheel niet nodig om Jericho te doen vallen, want deze vrouw heeft bij de val van de Palmstad (zoals Jericho ook wel genoemd werd) helemaal geen rol gespeeld. Ook zonder Rachab zou de val van Jericho op dezelfde wijze hebben plaats gehad.

Nee. God heeft geen mensen nodig, maar Hij wil ze wel gebruiken. En in Rachabs leven is het tot haar eeuwige redding geweest dat zij bij het volk mocht worden ingelijfd. De verspieters hebben hun getuigenis mogen afleggen door het geloof, en nu mag Jozua ook door het geloof het volk leiden tot in en door de Jordaan. En dat als een type van Hem, Die Zijn volk brengt uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

Wel, laten we er wat nader met elkaar op mogen ingaan. En moge het de Heere behagen ons ook geestelijke leringen er uit te geven tot Zijn eer en de zaligheid van onsterfelijke zielen. Zij het ook tot afbreuk van het rijk van satan en de opbouw van het Koninkrijk van de Koning van Zijn duurgekochte kerk. Moge het ook een bemoediging zijn voor een waarlijk hulpeloze en ontledigde ziel.

Ons tekstwoord kunt u vinden in Jozua 3, de verzen 5 en 6:

"Jozua nu zeide ook tot het volk: Heiligt u, want morgen zal de Heere wonderheden in het midden van u doen. Desgelijks sprak Jozua tot de priesters, zeggende: Neemt de ark des verbonds op, en gaat door voor het aangezicht van dit volk. Zij dan namen de ark des verbonds op, en zij gingen voor het aangezicht des volks."

Laat ons bezien met elkander: "Jozua met het volk door de Jordaan."

Een drietal gedachten vragen onze aandacht.

Ten eerste, de voorbereiding;

Ten tweede, de plaats van de ark des verbonds;

Ten derde, de doortocht.

Om daarna met een enkel woord van toepassing te mogen inkeren tot onszelf.

Laat ons nu ten eerste letten op: **De voorbereiding.**

De Heere had aan Jozua een kostelijke belofte gegeven. We kunnen namelijk lezen in Jozua 1 vers 5 het laatste gedeelte: "Gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven, en zal u niet verlaten." En daarbij had de Heere hem het vertrouwen gegeven dat Hij een Waarmaker is van Zijn Woord. Als we het boek Jozua eens nauwkeurig mogen lezen dan zal ons opvallen dat Gods opdracht aan Zijn knecht eigenlijk het gehele boek vult. Alle vierentwintig hoofdstukken van dit boek handelen over één en hetzelfde onderwerp, namelijk de uitvoering van het Goddelijk bevel: de doortocht door de Jordaan, de overwinning op de goddeloze en vijandige inwoners en de verdeling van het land Kanaän.

Met heilige ijver, gesterkt door de Machtige Jacobs, heeft Gods knecht zijn arbeid, ook de voorbereidende arbeid verricht. Hij is een gehoorzaam dienaar geweest. Kunnen wij dat ook van onszelf zeggen? Och, wat een tegenstand in ons hart. En laat Gods kinderen maar niet denken dat ze het er beter afbrengen dan anderen. Want er blijft altijd die strijd tussen de oude en de nieuwe mens.

Wij zijn van Adam's geslacht. En als de Heere Zijn kinderen eens een terugblik geeft, wat moeten we dan menigmaal erkennen: Hoe heb ik toch zo dikwijls getracht om door het werkverbond zalig te worden. Het is een wonder als het anders mag zijn. Hier, in deze omstandigheden echter, is het uitgekomen, dat Jozua's ziel verenigd was met de Heere, de God van zijn leven. En het is uitgekomen: de weg der gehoorzaamheid en dat was geen slaafse gehoorzaamheid, heeft hem als leidsman van het volk de volkomen overwinning gegeven.

Door het geloof heeft hij, ziende de Onzienlijke, en vertrouwend alleen op Hem, de meerdere Jozua, de nodige maatregelen genomen, om het volk voor te bereiden voor de grote overtocht. De Heere heeft hem daartoe bekwaam gemaakt en de nodige wijsheid geschonken. De Heere had hem bevolen om niet naar links of naar rechts af te wijken. En hij moest altijd Gods Heilige Wet voor ogen houden. dan, en dat was de trouw des Heeren, zou hij voorspoedig zijn.

Het gehele leven van Jozua heeft in het teken gestaan van dienen; dienen van die God Die zoveel wonderen had verricht. En ook hierin is hij een sprekend voorbeeld van de grote en meerdere Jozua, voor Wien het volbrengen van de wil van Zijn Vader Zijn spijs en drank was. Het volk nu was gelegerd te Sittim, een paar uren lopen van de Jordaan. Dan gebod Jozua de ambtlieden des volks om door het midden van het leger te gaan en het volk op te dragen om voor teerkost, voor proviand te zorgen voor de weg die ze hebben te gaan. In de vroege morgen worden de tenten opgerold en alles

klaargemaakt. Ook de stammen worden geformeerd. En dan gaat de laatste tocht, voor ze Kanaän mogen ingaan, beginnen.

Vooraf had Jozua nog een boodschap voor de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam van Manasse. Zij hadden in het Overjordanse hun plaats al verkregen. Ze zouden dus op hun lauweren kunnen gaan rusten. Maar nee, Jozua mag ze er aan herinneren, dat ze, hun vrouwen en kinderen latend in hun nieuwe woonplaats, hun broederen, de andere stammen moesten helpen. Totdat ook zij hun plaats, door de Heere aan Mozes beloofd, hadden ingenomen. Alhoewel ook het volk, dat nu de Jordaan over zou gaan en deze twee en halve stam, heus niet zulke lieve mensen waren en dikwijls trachtten hun eigen weg te gaan, ja, betoond hebben dat het bij velen maar aan de buitenkant zat, hier zijn ze echter zeer gewillig. Het was alsof ze er toch een indruk van gekregen hadden dat de Heere wonderen had gedaan en nog zou doen.

Let er wel op, dit is op zichzelf niet zaligmakend. Er kunnen consciëntie-overtuigingen zijn, die de mens gewillig maken - zij het tijdelijk - om te doen wat bevolen is. Hier zijn ze dan ook zeer nederig en klein in hun uitwendige openbaring, al zijn er door Gods genade zeker ook bij geweest, die gezien hebben op het grote werk dat God voor hen, arme zondaren gedaan had. In elk geval beloven ze: "al wat gij ons geboden hebt, zullen wij doen en alom waar gij ons zenden zult zullen wij gaan." Ja, er is zelfs hartelijkheid in hen te bespeuren. Hoort maar wat ze zeggen: "Alleenlijk dat de Heere, uw God, met u zij, gelijk als Hij met Mozes geweest is." Hier mogen we wel uitroepen: O wonderlijke leiding des Heeren. Jozua heeft, door het geloof de Goddelijke roeping om als leidsman Israël door de Jordaan te voeren, aanvaard, maar de Heere bestuurde het zo, dat het volk gewillig gemaakt wordt om naar hem te luisteren en zijn bevelen uit te voeren.

Nogmaals wijzen we er op, dat dit bij velen maar een indruk was voor enige tijd, want velen hebben het er later slecht afgebracht omdat ze de ware vreze Gods misten. Maar hier blijkt toch, dat ook in het dagelijkse leven de Heere regeert. Want het zou voor Jozua ondragelijk geweest zijn, als dat volk nu in deze spannende tijd ook nog gerebelleerd had en niet had willen gehoorzaam zijn. In elk geval komt het hier wel uit, dat het volk nu onder de indruk van Gods grote wonderdaden geen moeite veroorzaakt en gewillig mag volgen. Onder Jozua's leiding gevoelden ze zich veilig.

Nu moeten we er wel op letten dat Jozua een mens was en bleef. Hij was niet onfeilbaar. Dat is wel bewezen rond de verwickelingen met de Gibeonieten. Maar Christus, de meerdere Jozua, heeft nimmer gefaald. Als Sion, door Gods genade, achter Hem aan mag komen, dan zijn alle Sionieten veilig.

O, was er bij Gods volk meer van dat heilig vertrouwen dat Hij het wel zal maken op de reis naar de eeuwigheid. De leiding van de Koning der kerk is volmaakt. Dan kunnen er weleens psalmen gezongen worden in de nacht, dan kan het kruis weleens vrolijk gedragen worden. Het kruis dat, als onze oude natuur aan het woord is, helemaal niet vrolijk gedragen wordt, maar onder allerlei gemopper en tegenspreken. Iets wat niet tot voordeel van het zieleleven is en alles behalve tot de ere Gods.

Als het weer eens beleving is dat de Heere goed is voor een slecht mens, dan kan het wel eens in mond en hart zijn: "Gij hebt mijn weklacht en geschrei, verandert in een blijde rei."

En zie, nu is dat volk tot aan de oever van de Jordaan gekomen en daar mogen ze uitrusten. Dan gaat het zeker de volgende dag gebeuren? Dan is het toch wel Gods tijd om te mogen doortrekken naar wat de Heere beloofd had. Doch Gods wegen zijn voor het verstand niet te peilen. God laat zich niet narekenen. Ze mochten niet verder maar

moesten drie dagen wachten. Kon de Heere dan de Jordaan niet regelrecht openen zoals Hij beloofd had?

Hij kon het wel, mijn lieve vrienden, maar Hij deed het niet. O, wijsheid zonder eind of paal, wijsheid zijn Zijn wegen altemaal. Drie dagen wachten. Een beproevingstijd voor het volk. Het woestijntijdperk was voorbij. Nu komt het ogenblik dat de Heere Zijn belofte gaat vervullen. O nee, Hij doet dat niet als het ons schikt. Hij doet dat op Zijn tijd, opdat we zullen leren, volk des Heeren, dat Zijn tijd de beste tijd is. De kerk kan een lange tijd op de belofte geleefd hebben en onderhoudende genade hebben ontvangen. En toch is het goed als we daarmee aan een einde worden gebracht en leren staan naar de vrijheid die in Christus Jezus is. Die alle hinderpalen opruimt en de weg opent om door Zijn genade (en daar gebruikt de Heere allerlei wegen voor) de vrijheid te mogen leren kennen die in Christus Jezus is. We moeten altijd maar onthouden dat de Heere verschillende toeleidende wegen gebruikt en dat de één veel meer door strijd heen moet dan de ander; maar ze moeten allemaal ervaren dat ze op éénzelfde plaats gebracht worden. Namelijk, als de Heere doorwerkt, zij er totaal aan moeten, er niets van hen overschiet, omdat ze hun leven alleen in Christus zouden mogen zoeken en vinden. Hij, Die de Wortel en het geslacht Davids is, de blinkende Morgenster.

O, het kan zijn, als de ziel hongerende mag leren uitzien, dat ze klagen moet: "Zouden Zijn beloftenissen immer haar vervulling missen?" En als ze aan God denken dat ze veel misbaar maken vanwege al de strijd die in hun binnenste woelt. Vanwege alle twijfels die het hart vervullen. En bovenal: *Hoe kan nu zulk een goddeloos monster ooit met God verzoend worden?*

Maar laat dit tot troost zijn van een ziel die er niet meer doorheen kan zien: De Heere laat ze niet eeuwig in het geweest. En dan wordt pas achteraf gezien dat het goed was verdrukt te zijn geweest, opdat de ziel in die weg Gods recht mag leren verstaan. Dan worden zij minder, tot er niets van hen overschiet, en Christus alleen hun gerechtigheid wordt. Er zou hierover meer te zeggen zijn. Maar we moeten ons onderwerp niet uit het oog verliezen. Hoewel het onze begeerte wel is, dat meerderen eens niet genoeg aan de belofte zouden hebben, maar de Belover zo nodig kregen, dat ze moesten uitroepen: "Ik laat U niet los, tenzij Gij mij zegent."

Bovendien was er het wonder dat de Heere Jozua wel drie bemoedigingen gegeven heeft. In de eerste plaats had de Heere hem Zelf bemoedigd. Die God Die hem geroepen had tot Zijn dienst, als leidsman van het volk, beloofde hem om in vertrouwen op Hem, op te trekken en hij zal er komen.

Ten tweede mocht hij een bemoediging horen uit de mond van het volk, toen ze beloofden in de weg des Heeren te zullen gaan. Hij mag weten dat ze niet tegen staan zullen, maar gewillig volgen. En ten derde: toen de verspieters terugkwamen mochten ze een goed getuigenis geven. Nee, ze spraken niet over de sterkte van de vijanden. Hoort wat ze zeggen: "Zekerlijk, de Heere heeft dat ganse land in onze handen gegeven, want ook al de inwoners des lands zijn voor onze aangezichten versmolten." Welk een geloofstaal. In de gelovige is dikwijls veel strijd en twijfel, maar als het geloof werkzaam is dan is de twijfel uitgesloten. Jozua mocht, met zo'n drievoudige bemoediging, vast geloven dat de Heere het wel zou maken. Och, dat we daar meer van mochten horen in onze tijd. Want zoals de Heere met Jozua gedaan heeft zo bemoedigt Hij - als het nodig wordt - al Zijn kinderen in het strijdperk van dit leven. Nee, ze strijden niet voor een verloren zaak, maar het is reeds een gewonnen zaak. De Heere zou voor hen strijden. Als je dat gewaar wordt, dan behoef je alleen maar te

volgen. En dat is een gezegende plaats. Dan liggen satan, zonde en wereld en alle andere denkbare vijanden aan Zijn voeten. Dan kan geen hond zijn tong verroeren. Zeker, er kunnen weer andere tijden komen, omdat we zo'n afdwalend hart hebben. Maar als het over die dingen gaat en de Heere maakt het weer eens levendig dan mogen ze toch weleens getuigen: "En geen leed zal het ooit uit mijn geheugen wissen." Hij is immers met Zijn kerk alle der dagen tot aan de voleinding der wereld. Want naar Zijn Godheid, genade, majesteit en Geest wijkt Hij nimmermeer van hen. De wachttijd gaat voorbij. Na drie dagen mogen ze vertrekken. Zo, o arme ziel, gaat de wachttijd voorbij. Dat u in alles uw betrouwen alleen op Hem, de meerdere Jozua mocht stellen. En nu staan de stammen daar. Voor een Jordaan die van oever tot oever vol water was. Een brede stroom. Daar moeten ze doorheen. Er over zwemmen gaat niet. Aan de andere kant geduchte vijanden. Er was ook geen brug. Schepen om hen, over te brengen hadden ze ook niet. zo op het oog gezien was het onmogelijk. Wat schoot er over?

Wel, het eeuwige wonder dat Hij door de woeste baren en brede stromen hen een pad zou banen. Zijn oog zou op hen zijn. Hij sloeg hen in liefde gade. Een wonder indien we er ook eens wat van mogen ervaren door het geloof, dat verworven is door Christus en toegepast wordt door de Heilige Geest.

O nee, de wolk- en vuurkolom hadden ze nu niet meer nodig. En ze mochten door een pad gaan dat ze gisteren en eergisteren niet betreden hadden. Gods weg was in het heiligdom. En ze zijn met Hem niet beschaamd uitgekomen.

2. Laat ons gaan naar onze tweede gedachte: **De plaats van de ark des verbonds.**

Daar lag de Jordaan, zeer breed. Eén van de merkwaardigste rivieren op aarde. Een rivier met talrijke ondiepten en watervallen, zandbanken en rotsklippen, krommingen en stroomversnellingen. Vanaf het meer van Galiléa stroomde deze rivier tot in de Dode Zee. Door een dorre woestijn, althans op vele plaatsen. Bovendien was het verval groot. In het noorden lag de rivier boven de zeespiegel. In het zuiden er ver beneden. Daar moeten ze in, daar mogen ze in. Daar moeten ze door en daar mogen ze door. En wie denkt dan niet aan de ure des doods? O wonder, als de Heere ons bereid maakt en we droogvoets door de Jordaan des doods mogen gaan.

Maar hoe was dat nu mogelijk voor Jozua en zijn volk? De Heere Zelf heeft het antwoord gegeven. Zijn Ark zou in het midden van de rivier geplaatst worden. En zo alleen zouden ze veilig mogen doortrekken tot de oever van het beloofde land. Nee, die drie wachtdagen waren niet tevergeefs geweest. Het volk met haar leidsman heeft moeten ervaren, dat als God geen weg baande, het onmogelijk was om er door te gaan. Mozes had, jaren tevoren de opdracht gehad van de Heere om de Ark des Verbonds te maken. Die ark was gemaakt van kostbaar hout, sittimhout en van binnen en van buiten met goud overtrokken. Nu zijn er over dat hout en dat goud nogal verschillende verklaringen. De één is dat het sittimhout sprak van de menselijke natuur van Christus en dat het goud wees op Zijn Goddelijke natuur. Een andere verklaring is dat de ark het zinnebeeld was van Zijn heilige tegenwoordigheid. Daarom wordt ze in Gods Woord ook wel de voetbank Gods genoemd.

De ark was het zichtbare teken dat de Heere in het midden van Zijn volk wilde wonen en het leiden zou tot de overwinning. Zij was een symbool van Gods eeuwig Trouwverbond dat van geen wijken en wankelen weet. Een onderpand van Zijn neerbuigende genade en een beeld van Christus, in Wien het Woord vlees is geworden en door Wien Gods heerlijkheid, vol van genade en waarheid, kostelijk tot openbaring kwam. Zoals Christus Zijn volk dierbaar moet zijn boven alle andere dingen, zo was de ark het dierbaarste Godsgeschenk dat de Heere hen op aarde gegeven had.

Moge de Heere ons, jong en oud, maar leren dat Christus alleen de ware Arke der Behoudenis is. Dan zal de overdenking daarvan enkel zoetigheid zijn. En dan zal de ware Sioniet meer en meer zichzelf leren kennen als totaal afhankelijk van Hem. Een goede plaats als de Heere ons er brengen wil. Want we zijn in alles totaal afhankelijk van Hem. En Hij alleen kan Sion omringen door Zijn weldadigheên.

In die ark was de heilige wet des Heeren, de regel voor dat volk voor hun hele leven. Is het ook al de regel voor ons leven geworden? Is het reeds waar geworden wat de dichter zegt: "Hoe lief heb ik uw wet, zij is mijne betrachting de ganse dag?" Nee, dan zeggen we niet: Met de wet heb ik niets meer te maken. De wet is een tuchtmeester tot Christus, maar ook de regel der dankbaarheid. O, veracht nooit Gods heilige Wet.

De heilige Wet des Heeren was dus in de Ark des Verbonds. Christus is de Arke des Behouds, Die volmaakt Gods heilige Wet heeft vervuld; ja, Die de Wet van haar vloek ontwapende en eeuwige behoudenis voor Zijn volk teweeg gebracht heeft.

In Hebreëen 4 vers 9 kunnen we ook lezen dat de gouden kruik met manna en de bloeiende staf van Aron in de Ark een plaats hadden gekregen. De gouden kruik met manna geeft ons te kennen dat Christus het brood des Levens is, dat hen die hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid verzadigt. Openbaring 2 vers 17 deelt ons zo kostelijk mede: "Die overwint Ik, zal hem geven te eten van het manna dat verborgen is." Christus is dus het voedsel voor Zijn kerk, wat alleen geestelijk genoten kan worden, daar Hij het ware brood des Levens is.

De bloeiende staf van Aäron spreekt tot ons van het eeuwige Priesterschap van de Heere Jezus Christus, Die met één offerande in eeuwigheid volmaakt heeft degene, die geheiligd worden.

Op de Ark was het verzoendeksel geplaatst. Een deksel van louter goud. En we kunnen, of behoren, allen te weten, dat éénmaal per jaar de Hogepriester met het offerbloed in het binnenste heiligdom van de tabernakel moest ingaan, om eerst voor zichzelf en dan voor de zonden des volks dat bloed te sprengen op het Verzoendeksel. Dit wijst ons op de vergevende kracht van het bloed van Hem, Die aan het kruishout van Golgótha Zijn gezegend bloed heeft gegeven om een waarlijk arme zondaar te reinigen van alle zonden.

Het bestek van deze predicatie laat niet toe om meer over de ark te schrijven. Maar er liggen kostelijke leringen in voor hen die zichzelf hebben leren schuldig kennen voor Gods heilig aangezicht. Immers, de ark, het verzoendeksel, de kruik met manna, de bloeiende staf van Aäron, het spreekt ons alles van die dierbare en geheel enige Zaligmaker, die in de wereld kwam om Zich vrijwillig over te geven tot in de dood, ja, de dood des kruises, opdat verlorenen behouden mochten worden en zondaren door Hem gered mochten worden van de rechtvaardige toorn Gods. Zo is het ogenblik gekomen om op te trekken. Voorop gaat de priesterstam der Levieten, met de ark des verbonds op de schouders van enkele priesters.

Tussen de ark en het volk moet een afstand bewaard blijven van 2000 ellen, zodat geheel Israël in staat is om te zien welk een groot wonder de Heere gaat verrichten. Om te zien dat de Heere de Getrouwe Leidsman van Zijn volk was en bleef.

Aller oog moet gericht zijn op dit teken van Gods trouw; ja, dat Hij hen veilig naar de overzijde zal brengen, ondanks de brede rivier, waardoor de wateren gaan die van Godswege stil zullen staan op de juiste tijd om hen er veilig door te brengen naar de andere zijde. Dat volk kreeg een duidelijk bewijs van 's Heeren almacht. Hij, Die bergen vlak en zeeën droog kan maken. En Die ons leert dat het alles gehoorzaam is op Zijn wenken.

Zo moet het oog van een arm kind des Heeren gericht worden op Christus alleen, daar Hij toch de enige Redder en Zaligmaker is van alle in zichzelf verloren mensenkinderen, die geen weg meer weten. O, een oog op hem, Die in nood en dood Zijn Sion veilig zal geleiden en eeuwig thuis zal brengen.

Maar ziende op vorige tijden, als het volk zo weerspanning en verkeerd was en niet de bevelen des Heeren op wilde volgen, wat zal dat volk nu doen? u weet toch immers hoe hun houding was toen ze uit het diensthuis waren uitgeleid en voor de Rode Zee kwamen?

Voor hen de zee, achter hen een groot leger van Egyptenaren en aan beide zijden bergen. En het ergste was: Geen geloof in de toezeggingen des Heeren. Hebt u daar ook weleens last van als alles tegen zit? Weet dal dat al onze opstandigheid het oordeel en de ongunst des Heeren over ons brengt. Op een gegeven ogenblik zijn ze zo brutaal dat ze tot Mozes in hun vrees en opstandigheid zeggen: "Hebt gij ons daarom, omdat er in Egypte gans geen graven waren, weggenomen, opdat we in deze woestijn zouden sterven? Waarom hebt gij ons dat gedaan, dat gij ons uit Egypte uitgevoerd hebt?" Exodus 14: 11.

Och, lieve vrienden, het ergste was dat ze niet in de eerste plaats tegen Mozes opstonden. Ze stonden tegen de Heere op, Die al zoveel wonderen had verricht. Ja, ze hebben nog veel meer harde woorden gesproken. Weet u wat het antwoord van de zachtmoedige Mozes was? Luister, "De Heere zal voor u strijden, en gij zult stille zijn." Wat is de Heere groot van goedertierenheid en wat is Hij taai van geduld. Ook voor ons is Hij elke dag weer een lankmoedig God. We mochten er, ook in onze jonge jaren, maar van leren dat de Heere de oorzaak van onze ondergang niet is, maar dat we zelf door de zonden alles bedorven hebben.

Nu echter het volk over de Jordaan mag trekken is er geen murmureren en geen opstand en rebellie. Nu is er een gewillig volgen. Iets waarom we in ons persoonlijk leven wel mochten leren bedelen van de Heere, om gewillig in Zijn wegen te gaan. Dan zal Hij in alle druk voor ons zorgen en eens Zijn volk veilig thuisbrengen in het eeuwige land der ruste.

Daar gaan de priesters met de ark. Veertig jaren geleden had de Heere een pad door de zee gebaad. Nu gaat hetzelfde gebeuren met de rivier de Jordaan. Uit iedere stam moest Jozua één man afzonderen. Wat die doen moesten hopen we in een volgende predicatie te mogen verklaren. In ieder geval is dit afzonderen van die twaalf mannen een teken van Gods zijde dat het gehele volk er bij betrokken was. Dat de Heere niet voor één stam zou zorgen, maar voor al de stammen Israëls. God is getrouw. Hij zal tot aan het einde der tijden Zijn volk halen van Oosten en Westen en Zuiden en Noorden, ja van de einden der aarde. Hij is God. Zijn doen is enkel majesteit en aanbiddelijke heerlijkheid.

Zodra nu, op Gods bevel, de Levieten de voeten zetten in de Jordaan, laat God Zijn almacht zien. Ja, dat Hij regeert en dat op Zijn wenk niet alleen de storm gestild kan worden, ook in het hart van een ellendig mens, maar dat Hij ook een pad kan banen waar geen pad was. De stroom die van hoger gelegen plaatsen komt, wordt plotseling afgesneden. Het water wordt gestopt. "Zo stonden de wateren, die van bovenaf kwamen; zij rezen op een hoop, zeer ver van de stad van Adam af."

De wateren werden als het ware afgesneden. De Heere stopte de rivier in haar natuurlijke loop. Psalm 114 zegt het ons zo eenvoudig: "De Jordaan keerde achterwaarts!" Er werd als het ware een onwankelbare muur gevormd, omdat de Heere wilde dat Zijn volk droogvoets door de rivier kon trekken. Het water dat van boven

kwam was gestopt en de rest liep weg tot de zee des vlakke velds, te weten de Zoutzee (onder ons bekend als de Dode Zee).

Op het heilige bevel des Heeren moeten nu de priesters met de ark naar het midden van de rivier. De Heere zegt er Zelf van: "Maar de priesters, die de ark des verbonds des Heeren droegen, stonden steevast op het droge in het midden van de Jordaan." Ze moesten daar blijven staan tot het gehele volk voorbij getrokken was en de overzijde had bereikt. Ze stonden daar "steevast"; onbewegelijk. Ze gingen geen stap voorwaarts of achterwaarts. Ze gingen niet naar links en niet naar rechts. Het volk mocht daardoor weten, dat, zolang Gods Ark daar stond, in het midden van de nu droge rivier, de geweldige watermassa's niet terug mochten komen en geen gevaar zouden opleveren voor hun leven en dat van hun vrouwen en kinderen en van alles wat de Heere hen gegeven had. En Hij Die het geweld van dat water tegenhield, zou ook straks Degene zijn, Die voor hen zorgde in de komende strijd met de vijanden.

Nee, Gods beloften falen niet. Mensen hebben dikwijls allerlei voorkomende waarheden, waarmee men tracht naar de eeuwigheid te reizen. Dat zal op een jammerlijke ondergang uitlopen. Maar als de Heere een belofte geeft in de ure dat het nodig is, dan vervult Hij die ook gewis en zeker. Hij is immers Degene Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen het werk Zijner handen.

We willen uw aandacht er op vestigen dat de Ark des Verbonds des Heeren in het midden van de Jordaan stond. Onbewegelijk. Wat een eeuwig wonder voor het geestelijke Israël. Sions betalende Borg stond niet terzijde, wanneer Hij de prijs voor Zijn volk ging betalen, om ze te verlossen van zonde en oordeel. Hij stond in het midden tussen een heilig en jaloers God, Die geen gemeenschap kan hebben met de zonde (en ook niet met de zondaar zonder Christus) en een volk dat zich doodschuldig leert kennen vanwege erf- en dadelijke zonden. Aan de ene zijde de zondaar die niet anders dan de eeuwige straf kan verwachten voor zijn zonden en goddeloos bestaan. Aan de andere zijde Hij, Die de Heilige en Rechtvaardige God is. En als Goddelijke genade en ontdekking een mens daar brengt, dan is het alleen de Middelaar Die behoudenis kan geven. Hij is de Middelaar van Voorspraak maar ook van Verzoening. Hij is de enige Die tussen beide partijen kan en wil staan. Om zo de weg te banen naar de vrijheid. Om ze zo te leren dat alleen Zijn bloed kan reinigen van alle zonden.

Daarbij komt, wanneer de Ark daar in het midden van de Jordaan stond, het tevens een bewijs is dat Christus niet alleen hun gerechtigheid is, maar ook zorg draagt voor hen in alle benauwdheden, angsten en zorgen.

O, gij ware arme, wat kan er een vrees zijn. Gezondigd tegen al Gods geboden, gezondigd tegen de heilige en rechtvaardige God. En nu staat daar de Arke des Behouds. Hij Die Gods heilige Wet droeg in het binnenste Zijns ingewands en daarmee openbaarde: Ik heb voldaan, Ik was de gehoorzame dienaar van Mijn Vader. Ik heb de schuld op Mij genomen. "De straf", zegt Jesaja, "die ons de vrede aanbrengt, was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden."

Christus Die alleen de schuld over kon nemen, in het midden. O, door welke diepten de kerk dan moet gaan. Dan is Hij de zekere garantie dat ze aan de andere kant zullen komen.

*"U zullen, als op Mozes' bee,
wanneer Uw pad loopt door de zee,
geen volgen overstromen."*

O, wat een onwaardeerbaar voorrecht als Hij te midden van Zijn volk wil wonen.

Jeremia riep het uit: "Gij zijt toch in het midden van ons, o Heere! en wij zijn naar Uw naam genoemd." Maar weet u wat nodig bleef? Dit, dat hij bedelen moest: "Verlaat ons niet." Waar zou het verachte en onedele der wereld blijven als de Koning niet in hun midden was?

Koning Jezus getuigde, toen Zijn discipelen aan het twisten waren wie toch wel de meeste was: "Ik ben in het midden van u als één die dient." Hoort u het, een Zaligmaker, Die in het midden van Zijn volk wil zijn. Die hun hoogmoed kan vernederen, maar ook, in het midden van hen zijnde, hen wonderlijk kan vertroosten en uithelpen keer op keer. En om niet meer te noemen: Als de dood komt en Hij staat in het midden van de doodsrivier dan zal geen kwaad Zijn schapen wedervaren, maar zal Hij het veilig thuisbrengen. Wie?

Wel Degene Die van Zichzelf heeft laten getuigen bij monde van Johannes op het eiland Padmos dat Hij wandelt in het midden der zeven gouden kandelaren. Dat wil zeggen: Hij zal ze hier geleiden tot aan, in en door de dood. Hij zal tot in der eeuwigheid bij hen zijn, omringd met Zijn Goddelijke heerlijkheid. Hij is de zekere waarborg van hun zaligheid. En wanneer dan de ure komt dat Zijn volk zal worden weggehaald van deze wereld zullen zij, die geleerd hebben dat Hij hun Middelaar alleen maar is en zijn kan, dan dat volk voor eeuwig mogen zien wat we lezen in Openbaring 7 ; 17: "Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot de levende fontein der wateren; en God zal alle tranen van hunne ogen afwissen."

3. Maar kom, laat ons nog een enkel woord over onze derde gedachte trachten te zeggen, namelijk over **de doortocht**.

God is een God van orde. Daarom mag het volk ook ordelijk door de rivier trekken. Stam na stam gaat er in en mag straks de overkant bereiken. Zouden wij ook ooit de overkant bereiken? Of hebt u nooit last van zulke vragen? Nu, Gods Sion wel. Als het niet vast lag in de hand des Heeren dan kwamen ze er nooit.

De vijanden hebben zich niet laten zien. Ze hebben wel met schrik aangezien dat de Heere Zijn volk veilig leidde. O, als Gods volk meer achter de Heere aan mocht komen, er zou niet zoveel vrees zijn voor de vijand. En anderzijds zouden we ons niet zo spoedig laten verleiden tot zondigen en afdwalen van de rechte wegen des Heeren. Dit alles gebeurde op de 16e dag van de maand Nisan. Dat was op dezelfde dag waarop 40 jaren tevoren het lam moest worden afgezonderd, om daarna geslacht te worden. Zo is het alleen Christus, het Lam dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld, Die zijn volk in de beginne leiding geeft en zal dat doen totdat ze in het eeuwige Kanaän zullen mogen aanlanden.

De Heere heeft de grootheid van Zijn macht en majesteit laten zien, opdat het voor het nageslacht bewaard mocht worden in het Heilig blad, in het Boek der Boeken. Niet alleen opdat we er lering uit zouden mogen trekken, maar ook tot waarschuwing en vertroosting. Tot waarschuwing van de huichelaar, dat we nooit met onze eigenwillige godsdienst in het hemelse Kanaän kunnen komen. O, bedenk toch wat tot uw vrede dient. Maar ook tot vertroosting in alle bange noden. Hij zal Zijn kerk niet eeuwig in het gewezen laten. En al moet de ziel soms kermen:

*'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
daar het gebruis der wateren groeit,
daar Uw golven, daar Uw baren,
mijn benauwde ziel vervaren."*

Toch staat Hij voor hen in, zowel in leven als in sterven; in bange nood en tegenheên.

Honderdduizenden zijn door de Jordaan getrokken en veilig aan de andere zijde gekomen. Voor het volk Israël viel de jaarlijkse herdenking van de uittocht uit Egypte samen met de intocht in Kanaän. Maar we moeten nooit vergeten: Daar lag een woestijnreis tussen van veertig jaar. En de Heere heeft het moeten zeggen dat Hij veertig jaren verdriet van hen heeft gehad. Geestelijk kunnen we de uittocht uit Egypte door de Rode Zee niet los maken van de doortocht door de Jordaan, waar de Arke des Verbonds, als een type van de Verlosser in het midden stond opgesteld. Laten we er uit mogen leren: Als we uit Egypte zijn, zijn we nog niet in Kanaän. En het is het werk van de Heilige Geest de wegen te verklaren, waardoor Hij Zijn Kerk wil leiden, om eindelijk door de meerdere Jozua in de vrijheid te worden ingeleid.

Als de kerk leert zien op de brede stroom van Gods rechtvaardige toorn, dan is er van haar zijde geen mogelijkheid om er ooit door te komen en Kanaän te bereiken. Maar als ze als een schuldige moet erkennen de dood verdiend te hebben, dan is Hij alleen Degene Die verlossen kan uit de banden des doods. Om een nul op je berekening te moeten schrijven en (wonder van vrije genade) anderzijds te mogen ervaren: In Hem is het onrecht nooit gevonden. En Hij zal het waarmaken dat Hij Degene is, Die trouwe houdt en eeuwig leeft, en nooit laat varen de werken Zijner handen. Dat brengt met zich mede dat diepe eerbied de ziel gaat vervullen.

Het volk moest op eerbiedige afstand aan de ark des Verbonds des Heeren voorbijtrekken. Jozua mocht dan ook zeggen dat de levende God in hun midden was. Zou dat dan niet de nodige eerbied verwekken in de harten?

Immers, zonder Hem konden ze er nooit doorkomen. En zie nu het wonder: Ze kwamen voor de Jordaan, ze kwamen in de Jordaan, en ze kwamen veilig uit de Jordaan. Zou dat door genade ook het deel van ons leven mogen worden? Weet u wat dat dan te weeg zal brengen? Dat we altijd de nodige eerbied zullen betrachten wanneer we tot Gods aangezicht trachten te naderen in den gebede.

Nee, dan is gewoonte en sleur strikt af te keuren. Maar hoeveel malen doen we niet een sleurgedbed? Of durft u te zeggen dat u altijd op de rechte plaats bent als u een gebed moet doen? Het grote gevaar is dan ook in het leven van ambtsdragers, en inzonderheid wel van een dienaar des Woords, dat ons gebed in sleur eindigt. We moeten thuis voorgaan, in de kerk, op de catechisatie, op vergaderingen, in ziekenhuizen en aan sterfbedden en op huisbezoek.

O, wie zou hier de hand niet in eigen boezem moeten steken. En toch is het een wonder, als er eens in een gebed in de nood geboren, ook anderen mogen worden opgedragen voor de troon der genade. Maar dat zal dan moeten gebeuren op eerbiedige en gepaste wijze. De Heere is het zo waardig dat we in eerbied tot Hem komen. Maar zonder de bediening van Zijn dierbare Geest kan dat niet. In elk geval is het wel zo, dat als de Heere ons er eens mee bekend maakt dat Hij dat hoge Wezen in de Hemel is, we alleen met schroom tot Hem durven naderen. Hij woont in een ontoegankelijk licht en alleen door wijsheid van boven kunnen we door Hem geleid, de weg des levens gaan.

Dan kan het wel eens de ervaring der ziel zijn, wat we samen nu willen zingen uit Psalm 118 vers 7:

*De Heer is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was het, die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;*

*Daar zingt men blij met dankb're psalmen;
Gods rechterhand doet grote kracht.*

Het is een kostelijke tijd geweest voor Jozua, die in afhankelijkheid van de Heere, het volk mocht leiden en in Kanaän brengen. In Mozes dagen zijn er dikwijls grote moeijlichkeiten geweest. Meermalen heeft men hem naar het leven gestaan. De wereld en de uiterlijke godsdienst haten immers het leven der genade. Nu, tijdens Jozua's dienst waren er ook soms schrikkelijke zonden. Maar wanneer hij het volk mag vertellen dat de Heere hen zal leiden door de Jordaan, en dat wel droogvoets, is er zoveel beslag, dat het volk eerbiedig luistert en volgt. En nu moeten we heus niet denken dat dit allemaal zaligmakend werk was.

Dat is daarna meermalen duidelijk openbaar gekomen. Maar de Heere liet toch aan Zijn knecht merken dat Hij boven alle dingen stond en een onwaardig volk wilde leren dat het tot Zijn eer is en profijtelijk voor de ziel, indien we Jozua, de meerdere Jozua mogen leren volgen.

Het volk gehoorzaamde. Het had gezien hoe groot de macht en majesteit Gods was en dat Jozua Zijn knecht was. Jozua, die tot de ere Gods en welzijn van het volk mocht arbeiden. Och, was er ook in onze tijd meer respect voor Gods Wet en Getuigenis en meer een luisteren en ter harte nemen van wat ons nog waarschuwend wordt voorgehouden.

Ook geldt dat voor onze jongens en meisjes. Want de Heere zegt het Zelf: In het houden van Gods geboden is grote loon. Och, wat zou het groot zijn als je mocht afleren om de satan en zijn boze wegen te volgen en er een eerbiedig vragen kwam: Heere, leer mij de weg Uwer inzetten; dan zal ik die ten einde toe bewaren.

Dat volk mocht toen Jozua's leiding aanvaardden. Zo is het nodig voor Sion om te leren het Lam te volgen, waar Het ook heengaat. Onder Zijn hoede zijn we veilig en reizen we soms getroost door dit moeitevolle leven. Maar ieder die wat van genade kent, weet ook dat het onze zonden zijn die het ons zo bitter maken. Dat het ons goddeloos bestaan, onze oude Adam is, die zo vaak een scheiding maakt. Lere de Heere ons daarom in eenvoudigheid in Zijn gezegende voetstappen te wandelen. Dan komt het wel openbaar; een nauw leven geeft een ruim sterven.

De Heere lere iedere hoorder, want we hebben het allen nodig: onderworpenheid aan de Koning der Kerk, opdat we ons leven niet verdoen met de ijdelheden dezer wereld, maar mogen leren dat het de beste plaats is om een volgeling te mogen worden van Hem op reis naar de allesbeslissende eeuwigheid. Dat kan alleen maar tot ons eeuwig behoud zijn. Anders gaan we gewis verloren. Jozua mocht de Heere de ere geven.

We zullen trachten nu dat in een volgende predicatie duidelijk te maken. Hij is er goed mee geweest en heeft ervaren: Het is goed om nabij God te zijn.

En eindelijk: De geschiedenis van Israëls volk, ook deze geschiedenis moge ons bekend maken met wat Psalm 78 vers 4 tot 7 ons zegt: "Wij zullen het niet verbergen voor hunne kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende de loffelijkheden des Heeren, en Zijn sterkheid, en Zijne wonderen die Hij gedaan heeft. Want Hij heeft ene getuigenis opgericht in Jacob, en ene wet gesteld in Israël; die Hij onzen vaderen geboden heeft, dat zij ze hunne kinderen zouden bekend maken; opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen, die geboren zouden worden; en zouden opstaan en vertellen ze hunnen kinderen; dat zij hun hoop op God zouden stellen, en Gods daden niet vergeten, maar Zijne geboden bewaren." Amen.

Zingen: Psalm 119 vers 45:

*O Heer, Uw woord bestaat in eeuwigheid,
Daar 't hemelheir zich schikt naar Uw bevelen;
In Uwe trouw, zo gunstig toegezeid,
Zal elk geslacht, ja 't eind der eeuwen delen;
Deez' aard' is hecht door Uwe hand bereid;
Haar stand blijft vast, al wiss'len haar tonelen.*

7. Gedenksteden voor Gods aangezicht

Zingen: Psalm 77: 7 en 8

Lezen: Jozua 4: 1-10

Zingen: Psalm 103: 1, 4 en 5

Zingen: Psalm 86: 8

Zingen: Psalm 89: 4

Geliefde medereizigers naar de eeuwigheid.

God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade. Als de Heere onze ogen er voor openen wil, dan kan het niet anders of we moeten toch wel leren verstaan dat de hovaardigen in leven en sterven niets hebben dat God kan behagen. Integendeel: Hun oordeel zal vreselijk zijn.

Anderzijds moeten we hier direct bijvoegen: Van zichzelf is niemand nederig in de zin zoals de Heere over nederigheid spreekt. Van nature zijn wij allen kinderen des toorns. Het is een wonder van vrije genade als een mens nederig gemaakt wordt en het ervaren mag: "Wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren."

Zeker, in het dagelijks leven is er een groot verschil in mensen. Er zijn mensen die allerwegen hun hoogmoed ten toon spreiden; er zijn andere mensen die een min of meer nederig leven leiden. Maar dat betekent niet dat de hoogmoed niet in hun harten woont. Want van nature zijn we allen van dezelfde lap gescheurd.

Maar daar waar de Heere Zelf nederigheid werkt in het hart, daar zal het toch uit moeten komen in de vruchten. Hoe duidelijk blijkt dat in het leven van 's Heeren knecht Jozua de zoon van Nun. Hoe aanhankelijk heeft hij, door goddelijke genade, de Heere mogen volgen. De weg die hij met het volk moest gaan door de Jordaan was van Godswege uitgestippeld.

En getrouw heeft Jozua Gods bevelen aan het volk doorgegeven in de wetenschap dat zijn God en Koning voor hem en het volk zou zorgen, zodat ze veilig door de Jordaan mochten gaan en het land der belofte bereiken.

Nee, hij kan en begeert zichzelf niet de eer te geven van de grote wonderen die de Almachtige God, Die spreekt en het is er en Die gebied en het staat er, gedaan heeft in het veilig begeleiden van Israëls volk. Hij mag de Heere van ganser harte de eer geven. Hoe dat gebeurt? Hoe weten we dat? Wel, hij mag gedenksteden oprichten tot een levend getuigenis dat de Heere en niet hem de eer toekomt en tevens om het volk gedurig er aan te herinneren, dat het de Heere is geweest, Die dit volk, dat Zijn gunst niet waardig is, teruggebracht heeft in het land waar hun vaders Abraham, Izaak en Jacob gewoond hebben.

We kunnen allen weten dat de Heere meerdere malen heeft gesproken over het oprichten van gedenksteden. Denk bijvoorbeeld maar aan vader Jacob. Toen hij moest vluchten voor zijn broeder Ezau, heeft de Heere hem in zijn slaap door een droom bekend gemaakt met het feit, alhoewel Jacob van zichzelf niet anders dan een bedrieger was, dat Hij voor hem in zou staan en voor hem zou zorgen.

O, zijn bedrieglijk spreken tot zijn oude vader heeft de Heere zwaar gestraft. We weten toch wel wat Laban gedaan heeft; hoe Rachal zich gedroeg; hoe sommige van zijn zonen met bedrieglijke woorden zichzelf gewroken hebben? Nee, de zonden, ze zijn niet goedkoop gedaan. Ook in Jacobs leven is dat uitgekomen.

Maar deze man heeft genade gevonden in de ogen des Heeren. Toen hij een hem onbekende weg moest gaan heeft de Heere hem wonderlijk verkwikt met Zijn Woord. Hoor maar: "En zie, Ik ben met u, en Ik zal u behoeden overal, waarheen gij trekken zult en Ik zal u wederbrengen in dit land; want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik zal

gedaan hebben, hetgeen Ik tot u gesproken heb", Gen. 28 vers 15.

Toen Jacob ontwaakte was zijn getuigenis: "Gewisselijk is de Heere aan deze plaats en ik heb het niet geweten." Er staat bij dat hij vreesde en zeide: "Hoe vreselijk is deze plaats! Dit is niet dan een huis Gods en dit is de poort des hemels." Waarom vreesde Jacob toch? Was het niet een groot wonder dat de Heere hem, die het er laag had afgebracht, bezocht met Zijn gunst? Zeker. Lees onze kostelijke kanttekeningen maar eens na. Zij maken het ons op zo'n eenvoudige wijze duidelijk. Als er over dit feit geschreven wordt, zeggen ze ons dat het was "ten aanzien van de heerlijkheid der majesteit Gods, die hier op bijzondere wijze aan Jacob was vertoond."

Gelukkig als er nog een volk is dat eens een Godsontmoeting mag hebben en er niet mee de hoogte ingaat, maar vreest en heilig verwondert is dat God nog met hen, nietig stof en as, te doen wil hebben.

Toen Jacob 's morgens vroeg opstond nam hij een steen die hij tot hoofdpeluw gebruikt had en zette die overeind tot een opgericht teken vanwege de trouw die God aan hem, onwaardige betoond had. Hij goot ook olie op die steen, als een bewijs dat hij die steen heiligde om dankbaarheid aan de Heere te bewijzen. De plaats, die oorspronkelijk Luz heette, noemde hij Beth-el, wat betekent: Huis Gods. Zijn er in ons leven ook nog zulke stenen om ons er aan te herinneren dat de Heere niet alleen een belovend maar ook een vervullend God is?

En om niet meer te noemen: Ook Samuël heeft in het laatst van de Richteren-tijd een steen opgericht tot de ere des Heeren. Het volk had het zwaar verzondigd en de Heere had hen bezocht met de roede en bittere tegenheden. De ark was weggevoerd door de Filistijnen. Maar de Heere zorgde dat die bittere vijanden gedwongen werden om de Ark terug te geven. Lees de geschiedenis maar na in 1 Sam. 5 en 6. Maar de Ark kwam niet verder dan te Kirjath-Jearim. Niet minder dan twintig jaren vertoefde de Ark des Heeren daar. Totdat het volk op zijn plaats werd gebracht en de Heere achteraan mocht klagen. O, als de Heere het hart verbrijzelt, dan kan het niet anders of er wordt een klaaggeschrei opgeheven naar de hemel. Gelukkig wie zulk geklag mag leren kennen.

Als nu dat volk de Heere weer mocht gaan dienen en de Baäls en Astaroths weg zou doen, de afgoden der heidenen, dan zou de Heere voor hen strijden. Het gevolg was dat de vijanden totaal verslagen werden. Toen heeft Gods knecht, Samuël, een steen genomen en stelde die tussen Mizpa en tussen Sen en hij noemde diens naam "Eben-Haëzer" en hij zeide: "Tot hertoe heeft ons de Heere geholpen."

Wat een wonder Gods, maar ook wat een vermaning om Hem te volgen en Zijne geboden te doen door hartvernieuwende genade. Ja, de daden des Heeren zijn waard om gedacht te worden. Het is een les voor ons allen, maar wel speciaal voor dat volk dat uit de klauwen van de vijand is verlost. *O vergeet nooit één van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, het is God die ze u beweest.* Och, de Heere weet het. Zijn volk is zo'n vergeetachtig volk. Dat was toen zo en dat is er nu helaas niet minder op geworden.

Nu had de Heere Jozua groot gemaakt in de ogen des volks. Hij was immers het middel in Zijn Goddelijke hand om hen tot een leidsman te zijn. Ook hierin is hij een type van de Koning der Kerk geweest. Maar het wonder van soevereine genade was dat Jozua er klein onder mocht blijven.

Toen heeft hij de opdracht volvoerd die de Heere hem gegeven had, namelijk om gedenkstenen op te richten tot een eeuwig getuigenis. Hij wist goed dat het niet de mens Jozua geweest was, die het grote wonder van de doortocht door de Jordaan

volvoerd had, maar dat de Heere Zelf hen veilig had geleid en gebracht had aan de overzijde. Zou de Heere dan niet waardig zijn om de lof en de ere er van te ontvangen? Jozua mag het weten uit de mond des Heeren en heeft dan ook een gedenkteken opgericht te Gilgal, waar ze voet aan wal mochten zetten en een ander gedenkteken op de plaats waar de Arke Gods in de Jordaan had gestaan.

Laat dat onze overdenking zijn voor deze ure. Onze tekst kunt u vinden in het boek Jozua, het 4e hoofdstuk, de verzen 8 en 9, waar Gods Woord aldus luidt:

"De kinderen Israëls nu deden alzo, gelijk als Jozua geboden had; en zij namen twaalf stenen op midden uit de Jordaan, gelijk als de Heere tot Jozua gesproken had, naar het getal der stammen van de kinderen Israëls; en zij brachten ze met zich over naar het nachtleger, en stelden ze aldaar. Jozua richtte ook twaalf stenen op, midden in de Jordaan, ter standplaats van de voeten der priesteren, die de ark des verbonds droegen; en zij zijn daar tot op dezen dag."

We willen met u spreken over: "Gedenksteden voor Gods aangezicht."

Laten wij onze aandacht bepalen bij twee punten:

1. Deze stenen spreken over Gods trouw.
 2. Deze stenen spreken over redding uit de dood.
- En dan willen we met een woord van toepassing eindigen.

1. Ons eerste punt spreekt dus over het feit **dat deze stenen spreken over Gods trouw.**

We moeten er op leren letten dat we Gods daden niet vergeten. Immers Hij is waardig gediend, geëerd en geprezen te worden. De dichter zegt niet voor niets: "Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden; vergeet ze niet, het is God die ze U bewees."

Als de Heere ons ogen geeft om te zien, dan moet schaamte ons aangezicht bedekken. Want hoe menigmaal vergeten we in natuur en genade Gods weldaden. In ons dagelijks leven, als de Heere ons maar opmerkzaam maakt, zullen we moeten bekennen: Wat ben ik een ondankbaar schepsel! Maar ook als de Heere genade bewees aan de ziel, kunnen we dan roemen in onszelf? Kunnen we dan zeggen dat we een Gode dankbaar leven leiden?

Och, veelal is het zo, dat, als de Heere er niet aan te pas komt, we telkens maar moeten leren: Ik ben de Heere vergeten, dagen zonder getal. Paulus moest zelfs zeggen: "Te roemen is me waarlijk niet oorbaar." O, de apostel mocht meermalen roemen in de Heere, maar zag hij op zichzelf dan was alle roem uitgesloten. En het is nodig voor ons allen dat we dit leren verstaan.

Als Jozua de gedenksteden mag oprichten, namelijk nabij Gilgal en in het midden van de rivier der Jordaan, dan deed hij dat niet om zichzelf te verheerlijken, maar om het volk een les te geven. Om te leren dat ze alleen door Gods getrouwheid veilig aan de overzijde van de rivier gekomen waren.

Nu worden er vele gedenksteden opgericht, die alleen uit het ijdele en hoogmoedige hart des mensen voortkomen. Ja, zelfs voor mensen die goddeloos leefden en stierven worden soms grote monumenten opgericht. Maar het is een stank in Gods neusgaten en hun naam zal met hen vergaan. Mensen-eer is allemaal ijdelheid. En we worden allemaal, als God ons niet bewaart, toch zo graag geprezen en geëerd. De Heere lere ons maar het onderscheid tussen hoogmoed en ootmoed. Het eerste hebben we meegebracht met onze diepe val in het paradijs; het tweede is Gods genade. Als we waarlijk vernederd worden, dan zal de Heere ons ter zijner tijd verhogen.

Maar we mogen wel bedenken: Hoe groot de eer ook is die de mens aan één of ander persoon toeschrijft, de Heere heeft het laatste woord. Ik heb wel eens gelezen dat in Berlijn, de hoofdstad van het voormalige ongedeelde Duitsland, een grote straat was, waarlangs in de loop der tijden telkens monumenten werden opgericht.

Monumenten als een gedachtenis aan wat koningen hadden gedaan, wat generaals in oorlogen hadden gedaan. En ook monumenten voor andere hoogwaardigheidsbekleders in de wereld. Men was er trots op. Nu moeten we bekennen dat er ook in Duitsland veel mensen geweest zijn wier namen door dat volk niet behoren vergeten te worden.

Maar er zijn ook standbeelden opgericht voor mensen die God niet vreesden en geen mens ontzagen. Toen kwam de oorlog 1939-1945. eerst leek het allemaal schitterend te gaan. De Duitse propaganda zag de gehele wereld al aan de voeten van het nationaal-socialistische Duitsland liggen. Ze hadden naar menselijke berekening overal aan gedacht, om als overwinnaar uit de strijd te komen. Maar God had het laatste woord. Er kwam een tijd dat de geallieerden soms met duizenden of meer, bombardementen boven Duitsland uitvoerden. Dood en verderf zaaiend over steden en ze veranderende in grote puinhopen, terwijl onnoemelijk veel mensen zo de eeuwigheid in gingen. Zo is er een tijd gekomen dat een groot deel van de miljoenenstad Berlijn een ruïne werd. Ook de brede straat, waar de Duitsers zo trots op waren, met al de monumenten, werd in stukken gebombardeerd. Weg was de aardse glorie. De gedenksteden van Duitslands zogenaamde glorie en roem waren ten ondergegaan. God laat niet met zich spotten.

Maar als Jozua nu, in opdracht des Heeren gedenksteden mag oprichten, dan doet hij dat in afhankelijkheid van de Heere. De Heere had daar Zijn heilig oogmerk mee. En Jozua mag het volk ook vertellen waarom de Heere hem dat bevolen had. Hoort maar in Jozua 4 vers 4, 5, 6 en 7: "Jozua dan riep die twaalf mannen, die hij had doen bestellen van de kinderen Israëls, uit eiken stam een man. En Jozua zeide tot hen: Gaat over voor de Ark des Heeren, uws Gods, midden in de Jordaan; en heft u een ieder een steen op zijn schouder, naar het getal der stammen van de kinderen Israëls, opdat dit een teken zij onder ulieden; wanneer uw kinderen morgen vragen zullen, zeggende: Wat zijn u deze stenen? Zo zult gij tot hen zeggen: Omdat de wateren van de Jordaan zijn afgesneden geweest voor de ark des verbonds des Heeren; als zij toog door de Jordaan, werden de wateren van de Jordaan afgesneden; zo zullen deze stenen den kinderen Israëls ter gedachtenis zijn tot in eeuwigheid."

Een paar aantekeningen hierbij. Reeds in hoofdstuk 3 vers 12 geeft de Heere zelf aan Zijn knecht Jozua een opdracht in verband met wat zij in de nabije toekomst moesten doen op Zijn hoog en Goddelijk bevel: "Nu dan, neemt gijlieden u twaalf mannen uit de stammen Israëls, uit iedere stam één man."

Wat ze moesten doen zou de Heere op Zijn tijd openbaren. Zo gaat het nog, God kan mensen afzonderen voor een bepaalde taak, maar op Zijn tijd geeft Hij de opdracht. Toen het Gods tijd was riep Jozua die twaalf mannen en gaf hen de opdracht waar we nader over willen spreken.

Jozua mag hen niet eerder de opdracht geven dan wanneer het Gods tijd is en op Zijn uitdrukkelijk bevel. Hierin komt wel openbaar dat de opvolger van Mozes in al zijn verrichtingen een diepe indruk had van zijn afhankelijkheid en moest wachten op 's Heeren woord om de mannen te roepen.

Jozua geeft nu die twaalf mannen, uit elke stam één, namens de Heere de opdracht om terug te keren en ieder een steen uit de Jordaan te halen, van de plaats waar de

priesters stonden met de ark des Verbonds des Heeren. Ze moesten dus niet-een kilometer er vandaan stenen halen. Nee, van de plaats waar de ark stond. Gods opdracht was duidelijk genoeg. In andere gevallen was het verboden voor het volk om dicht bij de Ark te komen, maar hier mogen ze komen in de onmiddellijke tegenwoordigheid, als een teken van Gods gunst over dit volk en als een teken van Zijn eeuwige trouw voor een in zichzelf slecht en goddeloos volk. Maar en dat mogen we er toch wel bij voegen, we mogen toch wel geloven dat deze mensen, die er toe uitverkoren waren, ook genade hadden ontvangen. Genade, die hen gewillig maakte om de opdracht uit te voeren zo de Heere het bevolen had.

Uit elke stam had de Heere een man verkoren om deze gewichtige en heilige opdracht te vervullen. Een bewijs tevens dat Hij uit alle geslachten van dat volk er halen zou die Hem eerbiedig zouden vrezen. Een bewijs tevens, waar het getal twaalf het getal vele malen in Gods Woord voorkomt, dat de Heere hiermee ook wat tot ons te zeggen heeft.

De Heere vermeldt in Zijn Woord de twaalf stammen Israëls, de twaalf apostelen des Lams, de twaalf paalen poorten in het nieuwe Jeruzalem dat Boven is, de twaalf engelen in die poorten. Zo zouden we meer kunnen noemen. Hier in ons Schriftgedeelte zijn er de twaalf mannen uit de twaalf stammen Israëls. Nu is er veel gefantaseerd over allerlei getallen. Denk maar aan de dwaasheid der mensen om het getal "dertien" het ongeluksgetal te noemen. Maar wel kunnen we zien dat in het getal twaalf Gods eer en Zijn heilige werken openbaar komen.

Twaalf is, omdat God het zo gebruikt, een heilig getal. En in het bijzonder komt dat ook wel tot uiting in hetgeen ons wordt medegedeeld in de Openbaringen van Johannes. In verscheidene hoofdstukken vinden we telkens terug dat er sprake is van vierentwintig ouderlingen. Zie maar in het 4e hoofdstuk: "En rondom de troon waren vierentwintig tronen; en op de tronen zag ik de vierentwintig ouderlingen zittende, bekleed met witte klederen en zij hadden gouden kronen op hunne hoofden." En even verder lezen we: "Zo vielen de vierentwintig ouderlingen voor Hem, Die op de troon zat en aanbaden Hem, Die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hunne kronen voor de troon zeggende: Gij, Heere zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen en door Uwen wil zijn zij, en zijn zij geschapen."

Over het neervallen en buigen voor de Heere door deze ouderlingen wordt herhaaldelijk in de Openbaringen geschreven. Maar de vraag kan rijzen: Wat wordt bedoeld met de vierentwintig ouderlingen?

Onze geachte Kanttekenaren zeggen er van: "Deze vierentwintig ouderlingen nemen sommigen voor de twaalf patriarchen en de twaalf apostelen als voorgangers van de gehele Kerk van het Oude en Nieuwe Testament. Doch daar Johannes, één van de apostelen, toen nog leefde en dit gezicht in de hemel is geschied, zo verstaan anderen hierdoor al de voorgangers van het Oude Testament; een gelijkenis genomen van de priesters en de levieten, die de tabernakel dienden in vierentwintig orden waren onderscheiden en derhalve vierentwintig oversten hadden, die voorgangers waren van de gehele Israëlitische Kerk, gelijk te lezen is in 1 Kron. 24.

Nu waren de Kanttekenaren altijd oprecht in hun mededelingen. Waren er punten waar enig verschil in was in de kringen van hen die Gods Waarheid door genade hadden lief gekregen dan gaven ze de twee, soms drie verschillende meningen ook getrouw door. Dit behoeft onder Gods kinderen geen gekijf te verwekken, daar het punten zijn waarover Gods kinderen in de hemel gekomen zijnde (en dat zal altijd een wonder moeten blijven) volkomen klaarheid zullen ontvangen en God er des te meer

de eer van zullen toebrengen. Dit kunnen we er wel bij zeggen: Ging het over de leer van vrije genade, dan hadden onze oude uitleggers geen verschil. Ook verschillende betrouwbare en achtenswaardige Engelse godgeleerden geven beide meningen weer. En ook bij Hollandse uitleggers komt men deze twee gedachten tegen.

Anderen echter, (we zijn geneigd ons daarbij aan te sluiten), gaan er van uit dat de Heere hier bedoelde bekend te maken de twaalf stammen Israëls en de twaalf apostelen, die tezamen de "ene heilige algemene Christelijke kerk" vertegenwoordigen. En deze allen waren gewassen in het bloed des Lams. Allen waren bekleed met witte klederen, namelijk de gerechtigheid van Christus. Christus, de Koning van Zijn duur gekochte kerk heeft hen gereinigd, hun oude waardeloze klederen uitgedaan en hen gegeven de mantel der gerechtigheid. O wonder om begrepen te zijn in het bundeltje der levenden.

In ieder geval stemmen alle verklaarders er mee in dat het hier gaat om twee keer twaalf. Welnu, Jozua, als type van Christus had op Gods bevel de twaalf mannen, uit elke stam één, afgezonderd om twaalf stenen uit de Jordaan te halen, om als bewijs van Gods eeuwige trouw, een gedenkteken op te richten in het land dat het volk mocht beërven. Dit gedenkteken was "blijvend onderwijs" voor Israël. Het is alsof hier aan hen gezegd wordt, ziende op de twaalf stenen: "Zie wat grote dingen de Heere gedaan heeft." En het was niet alleen een boodschap voor het toen levende geslacht, het was een boodschap ook voor hun zonen en dochteren en voor hen die na hen zouden geboren worden. Hier is toch wel van toepassing wat de dichter van Psalm 105 zingt:

*Die gunst heeft God Zijn volk bewezen,
Opdat het altoos Hem zou vrezen.*

Het was ook een boodschap voor de vijanden, opdat zij weten zouden met welk een grote kracht en macht de God van dat verachte volk, voor dat volk zorgde en Zijn beschermende handen over hen zou blijven uitstrekken als ze in Zijn wetten en inzet-tingen zouden wandelen. Hij is het immers, de Hoge en Verhevene, Die een ontoegankelijk licht bewoond, Die aller wegen gadeslaat en trouw zorgt voor Zijn eer en de zaligheid van alle uitverkorenen.

Maar bovenal spraken deze stenen van het geschonken leven. Immers, Christus is de Jordaan des doods doorgegaan om Zijn Kerk te beveiligen en te begeleiden. Niet alleen in dit leven, maar ook in de ure des doods. In alle strijd en moeite was en is Hij het alleen, Die door Zijn dierbare Zoon, een Fontein heeft geopend tegen de zonde en de ongerechtigheid. Ja, Hij is het die de meerdere Jozua zond om Zijn trouw te openbaren en het Zijne, dat gekocht is met bloed, te bewaren in alle nood en in de ure des doods hen veilig in het hemelse Kanaän te brengen.

In de Tweede Wereldoorlog was er een Amerikaanse generaal die zeer bezorgd was over zijn soldaten. Zij hadden immers een vreselijke strijd te strijden. Zo gebeurde het op een keer dat zijn leger een rivier moest overzwemmen. Wat deed hij? Tweemaal zwom hij voor zijn soldaten uit, ook al floten de kogels hem rondom de oren. Zo bemoedigde hij zijn soldaten die achter hem aan moesten zwemmen.

De Zaligmaker is echter veel meer dan een generaal die zijn troepen aanvoert. Hij deed ook veel meer dan zo'n hooggeplaatst persoon. Al is het een aantrekkelijke gedachte dat een mens de gevaren wil delen met hen die onder zijn bevelen staan, er is toch geen vergelijking met Christus, de Koning Zijner Kerk, die Zijn dierbaar leven gaf, om armen en ellendigen, bedroefden om der zonde wil, te verlossen uit de banden des doods en te leiden door Zijn Raad en daarna op te nemen in Heerlijkheid.

Hij alleen is het die leven aan de ziel geeft. Dat leven dat onderhoudt en vrucht doet dragen tot Zijn glorie en de glorie Zijns Vaders en tot behoud van Zijn kinderen. Ja, deze stenen die opgericht werden, spraken van Gods trouw. Terugziende kan het niet anders dan dat Jozua moest erkennen dat de Heere wat groots had verricht en hen had geleid van Sittim aan tot Gilgal toe.

Duivel en dood kunnen 's Heeren lievelingen zeer verschrikken. O, wat kunnen ze bezwaard zijn door alle aanvallen van hel en satan. Wat kan de dood, als ze daaraan denken, drukken. Want dan moeten ze voor God verschijnen. En was er dan niet die meerdere Jozua om hen te helpen en te schragen, dan zouden ze omkomen.

Maar nee, als ze maar door Gods genade achter de Heere aan mogen komen, dan mogen ze weleens zien dat Hij hen redde uit de klauwen van satan, zonde en dood en ze door Hem alleen het eeuwige leven ontvangen. En niemand van hen zal verloren gaan.

Want, wat Jozua niet kon, dat kan de meerdere Jozua wel. Hij betaalde de prijs en Hij voldeed aan het recht Zijns Vaders. Door Zijn genade mogen ze zijn beeld gelijkvormig worden.

O nee, denk niet, dat ze dat zo vrijmoedig van zichzelf kunnen zeggen. We kunnen onszelf een hoge plaats toekennen, maar Christus brengt door Zijn Geest in de vernedering. Dan wordt het wonder zo groot dat Hij in hun plaats de straf droeg die hen de vrede aanbrengt. Toch, al is hier alles onvolkomen, moet in hun leven uitkomen dat het Gods werk is en dat de zielsbegeerte wordt niet alleen naar één, maar naar al de geboden des Heeren te leren leven.

En vergeet nooit dat God het voor Zijn eigen zaak en eigen werk opneemt. We kunnen dat zien in Jozua's leven. In Jozua 3 vers 7 lezen we: "Want de Heere had tot Jozua gezegd: Dezen dag zal Ik beginnen u groot te maken voor de ogen des gansen volk Israëls, opdat zij weten, dat Ik met u zal zijn, gelijk als Ik met Mozes geweest ben." De Heere vervulde hierin Zijn belofte aan Jozua. Toen de Heere 40 jaren daarvoor Zijn volk droogvoets door de Rode Zee had geleid en ze de ondergang gezien hadden van Farao en zijn machtige legerscharen, toen vreesde het volk Hem, het geloofde in de Heere en in Mozes, Zijn knecht. Het erkende Mozes als knecht des Heeren, die door Hem geroepen was om hen te leiden. Het is wel uitgekomen dat het bij velen maar om een tijdelijke indruk ging. Wat hebben ze het Gods knecht, de zachtmoedige Mozes, moeilijk gemaakt, al de jaren dat hij de voorganger moest en mocht zijn.

Nu herhaalt zich een soortgelijke gebeurtenis als Israëls volk de Jordaan is overgetrokken. Op die dag maakte de Heere Jozua groot. Nee, hij werd niet groot in eigen oog, maar de Heere verleende de zoon van Nun groot aanzien in de ogen van geheel Israël, zodat ze ontzag voor hem hadden. Daarom leest u in hoofdstuk 4 vers 14: "Te dienzelve dagen maakte de Heere Jozua groot voor de ogen van het ganse Israël en zij vreesden hem, gelijk als zij Mozes gevreesd hadden, al de dagen zijns levens." Zij moeten wel erkennen dat Jozua de knecht des Heeren is. Immers, de wonderen, gebeurd bij de doortocht door de Jordaan, bewijzen zeer duidelijk en onweerlegbaar, dat de Heere met hem is, zoals Hij met zijn voorganger was. En nadat ze aan de overzijde gekomen zullen zijn, ervaren ze dat de Heere met Zijn knecht bleef.

Zo moet de Kerk leren dat ze uitgeleid moeten worden uit de woestijn van deze wereld, afgebracht van het pad der zonde. en dat ze alleen door Christus, de Levensvorst, gebracht kunnen worden op de weg naar het hemelse Kanaän.

De Heere wilde het volk van die tijd zeggen, daar Hij eeuwig dezelfde is, en dat in Christus alleen het leven ligt, dat Hij getrouw is geweest tot in de dood en alle

hellemachten heeft overwonnen, opdat Hij het Zijne het eeuwige leven geven zal, en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Dat geldt ook vandaag nog. Dat 's Heeren volk, terugziende, maar door genade mocht erkennen dat de Heere eeuwig getrouw is, en dat Zijn Raad zal bestaan tot in eeuwigheid. Immers: "Zijn machtige arm beschermt de vromen en redt hun zielen van de dood. Hij zal hen nimmer om doen komen in dure tijd en hongersnood."

O, om hun rust niet te zoeken in hun gevoel, maar door het geloof te mogen rusten in Hem, Die Jozua en allen die Zijn verschijning in onverderfelijkheid leren lief krijgen, heeft zalig gemaakt. Dat de levende kerk, het volk dat leven gekregen heeft en geen levenmaker is, maar leren mocht om Hem hier in beginsel de ere toe te brengen, die Hij zo waardig is. Want Zijn Vader heeft Hem groot gemaakt voor de ogen van het ganse volk. Door welke helleangsten en zielepijnen is Hij heen gegaan. Wat heeft Hij lichamelijk moeten lijden. Och, wie zal het bevatten?

Maar Hij heeft een Naam verkregen boven alle naam en eenmaal zal alle knie voor Hem moeten buigen. Daarom is het te hopen dat de Heere hier het aan het Kruis verworven leven wil inplanten in het zondaarshart, opdat ze in de weg der dankbaarheid Hem daarvan de ere zullen toebrengen. Aan Hem die daarvoor zo'n grote prijs heeft betaald. Ja, Hij Die meer is dan Jozua is het dan ook alleen, Die de Zijnen kan leren gedenksteden te mogen oprichten in hun hart. Niet tot zelfverheerlijking, maar tot ere van Hem, Die het leven voor hen verwierf en het toepast in de tijd. Maar, hier past ons wel de vraag: Hoe is het nu? Dat volk mocht door de Jordaan komen en gered uit alle gevaren het leven hebben en Kanaän beërven. Ligt daar nu niets voor?

Ja zeker, daar ligt iets voor. Daar willen we in onze tweede gedachte over spreken.

2. Namelijk wanneer we willen stilstaan bij: **Deze stenen spreken ons over redding uit de dood.**

Eerst een opmerking: Sommigen zijn van mening dat de twaalf stenen in de Jordaan eerst zijn opgericht en daarna te Gilgal de twaalf andere stenen. Laten wij echter de orde aanhouden die de Heere in Zijn Woord geeft. En bovenal, dat we bij hemels licht mochten begeren te leren om Gods grote daden niet te vergeten. Jozua heeft daar een diep innerlijk besef van gehad. Te meer omdat hij wist dat de mens, ook een begenadigd mens, zo vergeetachtig is. Als er eens tijden zijn in het leven van het levende Sion, dat de Heere laat proeven en smaken dat Hij goed is voor een slecht mens, o, dan kan het wel zijn, dat we zeggen in onszelf: "Dat zal ik nooit vergeten." En kom dan eens enige tijd daarna. Wat moest het dan wel de klacht des harten zijn: Heere, we hebben U vergeten, dagen zonder getal. Nee, geloof me, de mens heeft niets te roemen in zichzelf. En die roeme, roeme in den Heere. Daar had Jozua wat van geleerd. En als we dat neerschrijven kunnen we gerust neerschrijven: daar had hij veel van geleerd. Zij het ons een beschamend voorbeeld.

Laten we nu luisteren naar 's Heeren Woord in Jozua 4 vers 9: "Jozua richtte ook twaalf stenen op midden in de Jordaan, ter standplaats van de voeten der priesteren, die de ark des Verbonds des Heeren droegen; en ze zijn daar tot op deze dag."

We kunnen niet lezen dat de Heere voor het oprichten van deze stenen in de Jordaan aan Jozua een speciale opdracht gegeven heeft, maar door deze daad spreekt zijn diepe eerbied voor de eeuwige God, Die zulk een wonderwerk verrichtte. Jozua heeft zichzelf ook hier niet de eer toegeëigend van hetgeen de Heere deed. Integendeel, ook hier geeft hij kennis van zijn diepe eerbied voor de macht en majesteit des Heeren.

Nu weten we uit Gods getuigenis dat de Jordaan, ten tijde dat het volk over mocht trekken, van oever tot oever vol was. Met andere woorden, in het midden, waar de

priesters stonden, zal het water, wanneer allen veilig aan de overkant waren gekomen, wel een paar meter hoog gestaan hebben. Spottend is wel opgemerkt: Als de Jordaan dan zo vol was, dan is het onmogelijk dat het volk deze gedenkstenen kon zien. Ook al was dit mogelijk zo, dan verandert dat niets aan de eerbied die Jozua tot uitdrukking bracht bij het plaatsen van deze stenen op de standplaats van de priesters met de ark. Bij laag water waren ze in elk geval te zien: Immers, vele jaren later als Jozua dit boek schrijft, deelt hij aan het volk mede: "En zij (namelijk die gedenkstenen) zijn er tot op deze dag." Het is alsof hij het volk voorhoudt: Ga maar kijken, dan kunt u zien hoe goed de Heere voor een doodschuldig volk geweest is.

Maar hier zit nog een lering in. Hoe dikwijls kan het in het leven van de ware Sioniet zijn, dat ze door afzweren, door leven in bepaalde zonden, door aanvallen van de duivel en wat al niet meer, niets kunnen zien van Gods grote daden. Als wateren van verdrukking over hen heen gaan, moeten ze dan soms niet uitschreien: "Daar Uw golven, daar uw baren, mijn benauwde ziel vervaren." En David moest het uitroepen dat Hij zat in een ruisende kuil en in modderig slijk. Maar Gode zij dank, hij kon er ook van spreken dat de Heere hem er uitgehaald heeft.

Het kan echter alles zo door de diepte moeten dat Gods kind klagen moest dat hij 's Heeren tekenen niet meer zag. En in Psalm 69 vers 2 klaagt David: "Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel."

Even een opmerking zo tussendoor, voornamelijk voor onze jongelui. Soms hoort u de opmerking: Hoe is het mogelijk dat Jozua dit boek heeft geschreven? Hoe kan het bestaan dat Job zijn boek heeft geschreven. Van beiden wordt immers aan het einde hun sterven vermeld?

Ja, dat is zo. We zouden nog wel meer kunnen noemen, dat schijnbaar tegenstrijdig is. Maar wat denkt ge? Als de Heere, Zijn knechten de gelegenheid geeft om feilloos neer te schrijven wat in hun dagen is gebeurd, is Hij dan niet machtig om, als ze aan het einde van hun levensbaan gekomen zijn en de pen hen ontvalt, een ander het laatste gedeelte te laten beschrijven? O, de Heere is de grote Schrijver van Zijn Woord. Hij is niet een man dat hij liegen zou.

O jeugd, laat je niet ophitsen om allerlei spitsvondigheden te zoeken en zo met de wereld mee te heulen, of om flink te lijken. Vraag de Heere of u staan mag op de bodem van Gods lieve Woord. Het zal tot uw eeuwig welvaren zijn.

Nu terug naar de twaalf stenen in de Jordaan. We hebben gezegd: Deze stenen spreken over redding uit de dood. Zie maar naar het volk dat door de Jordaan mocht trekken. In henzelf was niets dat God behaagde. Integendeel, ze hebben menigmaal de Heere tot toorn verwekt. Och, gawe Hij in onze dagen ook meer inzicht in onze van nature zo ellendige staat, opdat er een geroep geboren mocht worden:

*'k Zocht Hem in mijn bange dagen
'k Bracht de nachten door met klagen;
'k Liet niet af, mijn hand en oog,
Op te heffen naar omhoog.*

Van nature was dat volk en ook wij allen, dood in zonde en misdaden. Wij zijn in onze diepe val van God afgegaan met een altoos durende afkering. Niemand zocht naar Hem. En ook wij zoeken niet naar Hem, tenzij Hij ons eerst opzoekt. Daar komt bovendien bij dat wij allen schuldig zijn aan de geboden Gods. Wij zijn overtreders van buik en baarmoeder aan. Er is niemand die naar God vraagt, ook niet één. Ja, de

Heere zegt: Haters van God. Dat is de droeve werkelijkheid. Daar stond nu da` t schuldige volk aan de oever der Jordaan. Uit en van zichzelf konden ze er nooit door. Ze hadden ook niet verdiend dat de Heere een pad zou banen. En bovendien, terwijl de ark in het midden van de Jordaan stond, was in die ark de Wet, de Heilige Wet des Heeren. Die wet beschuldigt ons, die wet veroordeelt ons. Die wet zegt: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen", Galaten 3 vers 10b. "Door de wet is de kennis der zonde."

Zullen we dat nooit vergeten? Want het is onmogelijk om Christus en Zijn dierbaar werk nodig te hebben, zonder onze nood en ellendigheid recht te kennen. Zonder dat de Heilige. Geest ons overtuigt en ontdekt, kan er geen nood zijn in het hart om verlost te worden van onze zonden en ongerechtigheden.

Anderzijds mogen we er ook wel op letten, dat het niet genoeg is om in een weg van doen en laten te trachten een heilig en rechtvaardig God te bevredigen. In het kort gezegd is het voor een ieder nodig te leren en dan in een bevindelijke weg, wat Paulus ons voorhoudt in Romeinen 3 vers 19 en 20: "Wij weten nu, dat al wat de wet zegt, zij dat spreekt tot degene, die onder de wet zijn; opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij. Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden, voor Hem, want door de wet is de kennis' der zonde." De wet veroordeelt de zondaar, omdat hij schuldig is niet één maar aan al de geboden Gods. Zo was het ook met Israëls volk. Uit en van zichzelf konden ze nooit rechtvaardig zijn of worden voor God.

Hoe kon dat volk dan ooit door de Jordaan naar Kanaän. Dat kon alleen als de ark des Verbonds daar stond, in het midden van de rivier. Zeker, de wet was in de ark, maar Christus, die de ware Ark der behoudenis is, heeft voor de uitverkorenen de wet van haar vloek ontwapend. Christus vervulde al de eisen der wet. Christus droeg de vloek der wet, opdat Hij ons weer tot God brengen zou. Dus in de ark was de wet, het teken van Gods rechtvaardigheid. En aan Gods gerechtigheid moet genoeg gedaan worden, zal het wel zijn op reis naar de eeuwigheid. De ark nu getuigt van het werk der redding van zondaren, omdat Christus alleen hun gerechtigheid voor God kan zijn. Door Hem is Gods gramschap gedragen en door Hem kan alleen de weg voor een zondaar geopend worden naar het Kanaän dat boven is.

Helaas, we moeten van dat volk zeggen: Ze hadden niet verdiend dat de Heere ooit nog naar hen omkeek. Ook hierin kunnen we weer zien hoe lankmoedig en genadig de Heere is, zingt de dichter er niet van:

*Schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig;
De Heer is groot van goedertierenheid."*

Een goedertierenheid die gegrond is op recht.

Nu opende de Heere op Zijn tijd de wateren van de Jordaan en mocht dat volk er instappen. Zo is Hij het ook Die een weg ontsluit voor een verloren ziel, die weet eeuwig te moeten omkomen en dat Gods wraak rechtvaardig is. Nu kan het kleinste kind, als we tenminste onze vragen voor de catechisatie leren, weten dat aan Gods gerechtigheid genoeg gedaan was; en dat is gedaan door Christus in de weg van lijden en sterven. In de weg van Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Maar onthoudt wel, al mochten ze dan droogvoets in de Jordaan komen, ze waren er nog niet doorheen. Ze moesten de ark op eerbiedige afstand passeren.

En zolang die ark daar was, kon geen kwaad hen deren. Daarom is het zo groot als het oog ontsloten wordt voor Hem, die alle gerechtigheid vervulde, en ze op Hem mogen leren leunen en steunen. Hij die alle heil en zaligheid verworven heeft.

Doch er is meer: Hij bewaart en beschermt. Hij geleidt hen zolang ze het pad door de Jordaan moesten en mochten gaan. Alleen door Hem is de Kerk met een hoofdletter veilig. Ja, dan wordt bevestigd, al ziet een Sionniet dat meestal pas achteraf, wat we lezen in de profeet Jesaja, die in heilige vervoering uitriep in het 43e hoofdstuk het 2e vers en het 1e gedeelte van vers 3: "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden en de vlam zal u niet aansteken." En waarom dan niet? Wel luister: "Want ik ben de Heere, uw God, de Heilige Israëls, Uw Heiland." O, eeuwig wonder, de dood verdiend en nu uit vrije gunst die eeuwig Hem bewoog, het eeuwige leven te mogen ontvangen. Zou Gods kind niet moeten bedelen om Gods wonderdaden toch niet te vergeten. Zou er geen gedenksteen opgericht "mogen worden? Zingt Gods kind niet in de Psalm: "En geen leed zal het ooit uit mijn geheugen wissen."

En dan willen we nog een kenmerkend feit vermelden. Het volk stond daar aan de oever, tot de Heere bevel gaf, onder de beschutting van de ark, over te trekken naar het Beloofde Land. Het waren er vele honderduizenden. Wat voor soort mensen waren dat? Wel, mensen in de kracht van hun jaren, mensen die ouder begonnen te worden, mensen die ziek en gebrekkig waren, kreupelen en verminkten, zwangeren en barenden tezamen, jongelingen en maagden, maar ook kleine kinderen. Niet één kwam er om in de vloed. De Heere bracht ze allen veilig aan de overzijde. Zo zal de ganse uitverkoren Kerk door de verkiezende liefde des Vaders, de kopende liefde van de Zoon en de toepassende liefde van de Heilige Geest, binnenkomen in het Huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Het getal wordt vol. Zo het getal twaalf een heilig getal is, zo zal ook alles wat door Christus gereinigd en geheiligd is ingaan in de vrede.

Zou het dan niet nodig zijn dat we mochten leren ervaren wat we samen willen zingen uit Psalm 86 vers 8:

*"Maar Gij, Heer, Gij zijt lankmoedig,
Zeer barmhartig, overvloedig
In gená, die ons behoedt,
Groot van waarheid, eind'loos goed;
Wend U tot mijn ziel genadig;
Sterk Uw knecht, en geef weldadig
Ondersteuning aan den zoon
Uwer dienstmaagd, van den troon.*

Zodra al het volk de Jordaan gepasseerd was, de priesters met de ark veilig aan de overzijde waren en ook degenen die de gedenkstenen hadden opgericht op de plaats waar de priesters met de ark hadden gestaan in het land der belofte waren aangekomen, stortte de muur van water in. De Jordaan hernam haar vorige loop. Brullend nam de stroom weer bezit van hetgeen droog geweest was.

Zo kunnen duivel en dood de ziel verschrikken als we door de Jordaan des doods moeten gaan. En dat gebeurt met ons allen op de van God bepaalde tijd. Maar als de Heere de ogen er voor opent dat hij de doodsrivier kan droog maken; dat de ark der Behoudenis hun veiligheid is en ze achter de Heere mogen aankomen, dan worden ze verlost van een lichaam der zonde en des doods en ontvangen ze hier de beginselen van het eeuwige leven. Daar boven ontvangen ze de volle zaligheid, wat door geen oog gezien is en door geen oor gehoord en in geen mensenhart is opgekomen wat God

bereid heeft degenen die Hem vrezen.

Ze kwamen uit de Jordaan te Gilgal, waar alle smaad was afgewenteld. De smaad van hun zonden, de smaad van hun ballingschap in Egypte, de smaad van de woestijnreis, de smaad van alles wat in hen zich tegen God had verheven.

En ook dit is alleen het werk van Christus Jezus, Die op Golgótha vrijmoedig kon uitroepen: "Het is volbracht."

Mijn lezer of hoorder, hoe staat het met U? Hebt u uw nood en ellendigheid al recht leren kennen? Is zonde en schuld, schuld geworden? Of kunt u nog met aangenaamheid bij de vleespotten van Egypte verkeren? Of zijt u boos op de Heere? Op de woestijnreis door dit moeitevolle leven? Of hebt u uw afgoden opgericht zo als dat verdwaasde volk deed? Zo ja, weet dan dat u zo nooit droogvoets door de Jordaan des doods zult komen. Daarom lere de Heere ons onze schuld en zonden kennen. Openbare Hij ons dat we niets anders zijn dan walgelijk voor Zijn heilig aangezicht. En als de dag des doods u onverwacht overvalt, dan is het te laat om bekeerd te worden. Of we nu oud zijn of jong, de dood wenkt ieder uur. Oudjes, haast u en spoed u om uws levens wil. De tijd is voorts zeer kort. Zijt u in de kracht van uw leven en zit u nog vol met de dingen van deze tegenwoordige boze wereld? Weet dan dat dit alles ons in het aangezicht van de dood ontvallen zal.

Jongens en meisjes, het volk Israël, met Jozua als leidsman, kwam alleen maar veilig aan de overzijde, doordat de Heere de Jordaan opende en de ark haar plaats kreeg in het midden. Zo is het ook voor jullie in de lente van je leven de schoonste tijd om de Heere te leren zoeken. Rechten hebben we niet. Die hebben we verspeeld in het paradijs en ook onze dagelijkse zonden maken de scheiding al maar groter. Daarom moge de Heere uw ogen openen, opdat u bij Hem moge leren bedelen en smeken: "O eeuwige Ark der Behoudenis, wilt U ook nog met mij, boos en vaak ongehoorzaam jong mens te doen hebben?" De Heere kan alles, maar wij moeten leren dat we niets kunnen.

Kinderen, jullie hebt wellicht op school over deze geschiedenis wel horen vertellen. Ik hoop dat de Heere geeft dat je het ter harte mag nemen. Kinderen kunnen ook sterven. En de kindertjes bij het volk Israël kwamen ook alleen maar veilig aan de overkant, omdat de Heere Jezus over hen waakte en hen beschermde. Bedel daarom de Heere om een nieuw hart.

En volk dat niet weet hoe ooit door de doodsjordaan te komen - vanwege zonde en schuld - weet dat er Een is, Die in het midden van de doodsrivier staat. Die Zijn handen beschermend uitstrekt over hulpelozen; voor hen die zelf de weg niet kunnen vinden, Zalig daarom, als u de wetenschap moogt ontvangen dat het alles van 's Heeren zijde komt. Hij getuigt: "Ik ben gevonden van degenen die naar Mij niet vraagden."

En weet u door genade, dat Hij de enige hope van Zijn Kerk is, maar is het zo dikwijls donker vanwege uw afmakingen; dan moge Hij, de gezegende Voorbidder deze smeekbede in uw hart geven: Heere leer mij wandelen voor Uw aangezicht. Dan maakt Hij eens alles wel.

Eindelijk, mijn geliefde medereiziger, als al het volk dat gekocht en betaald is, toegebracht is, dan komt het einde. Dan stort de rivier van Gods wraak in over allen die Hem niet hebben liefgekregen en deze zullen eeuwig buiten staan. Dan is het te laat. En dan voor eeuwig. Geve de Heere dan inkeer voor de genadetijd voorbij is. En weet dat het de Heere Zelf is, Die gezegd heeft tot de Zijnen, gekocht door de meerdere Jozua: *Zo heft dan uw ogen omhoog en weet dat uw verlossing nabij is.* Amen.

Zingen: Psalm 89 vers 4.

*God is op 't hoogst geducht in Zijner heil'gen raad,
En vrees'lijk boven 't heir, dat om Zijn rijkstroon staat.
Wie is als Gij, o Heer, o God der legerscharen?
Wie is aan U gelijk? Wie kan U evenaren?
Grootmachtig zijt G', o Heer, ja eind'loos in vermogen,
Uw onverbreekb're trouw omringt U voor elks ogen.*

8. De kracht des geloofs

Zingen: Psalm 33: 1

Lezen: Jozua 6

Zingen: Psalm 68: 14 en 15

Zingen: Psalm 84: 6

Zingen: Psalm 89: 11

Geliefden,

Israëls volk mocht, na jaren van zwerven in de woestijn, het land Kanaän intrekken. God zelf had de Jordaan geopend. Droogvoets mochten ze er door gaan en veilig aan de overzijde komen, omdat de Heere door middel van de ark des Verbonds, in hun midden was.

Jozua mocht ook gedenkstenen oprichten. Niet alleen bij Gilgal, maar ook in het midden der rivier, tot een gedachtenis voor het volk vanwege het grote wonder dat de Heere gedaan had, maar ook om hen er bij te bepalen dat de Heere daar van toekwam alle lof, eer en aanbidding en dankzegging.

Toen de stenen opgericht waren heeft de Heere bij monde van Jozua het volk een ernstige les voorgehouden. Hij heeft gewezen op het wonder, dat Hij, Jehova, hen had uitgered en door de Jordaan gebracht had, "Opdat alle volken der aarde de hand des Heeren kennen zouden, dat zij sterk is; opdat gijlieden de Heere, Uwen God, vreest te allen dage." Ja, de hand des Heeren was een sterke hand, een almachtige hand, waar, als de vijand zou trachten zich te verzetten, die hand hen ter neder zou slaan. En dat ze weten zouden dat dit volk een God had Die voor hen in stond.

Maar het was tevens een boodschap voor dat volk, waar de Heere zoveel wonderen aan had verricht en die belofde ook verder voor hen te zorgen. De Heere mocht nu eisen dat ze Hem ten allen dage zouden vrezen. Zo is het nog. Des Heeren hand is over degenen die Hem vrezen. Hij zal hen dan ook nimmer beschaamd doen uitkomen. Ziende op zichzelf, dan komen ze wel duizendmaal beschaamd uit. Maar laat er eens één van Zijn kinderen durven zeggen: "Met God ben ik beschaamd uitgekomen." Dat kan niet. Dat kon in het verleden niet. Dat gebeurt ook nu niet. Dat zal niet gebeuren tot in de eeuwigheid. Dat er echter zo dikwijls moeite en verdriet is en de hoop soms zo ver weg is, ligt niet aan de Heere, maar aan hun eigen afdwalingen en dwaasheden. God is immers de getrouwe wachter Israëls, Die niet sluimert nog slaapt.

Toen dan ook de koningen der Amoriëten en der Kanaänieten hoorden wat de Heere gedaan had (in het openen van de Jordaan en dat al het volk droogvoets er door mocht gaan) toen was er geen moed meer in hen. O, als de Heere spreekt door Zijn daden, dan moet de vijand verstommen. Alvorens het volk echter het land in mag trekken en in bezit nemen, moest er eerst wat anders gebeuren. Jozua moest stenen messen laten vervaardigen waarmede de kinderen Israëls ten tweede male besneden moesten worden. Dat wil niet zeggen dat het tweemaal in hun leven gebeuren moest, maar dat het volk dat nu aan deze zijde van de Jordaan was, besneden moest worden. Eeuwen daarvoor had de Heere aan Abraham al de opdracht gegeven dat hij alle mannelijke personen moest besnijden. De jongen zowel als de ouden. Ook Abraham zelf, negenennegentig jaar oud zijnde, moest zich aan de besnijdenis onderwerpen. Ook Ismaël werd besneden. Deze jongen was toen dertien jaren oud. Het was een teken van Gods onwankelbaar trouwverbond.

Maar als we nu ooit een bewijs hebben, dat als het uiterlijke teken van het Verbond

aan ons toegediend is (dat is in onze tijd de bediening van de heilige doop) we niet automatisch opgenomen zijn in het Verbond der Genade, dan was het wel hier. Want Ismaël is nooit een kind van God geworden. In tegendeel: hij was een verklaarde vijand in zijn gehele leven, van God en Zijn volk. Hij was wel op de erve des Verbonds, maar is nooit geestelijk en wezenlijk ingelijfd in dat Verbond dat van geen wankelen weet.

Voordat het volk het land Egypte mocht verlaten, moest Mozes, toen hij naar dat land terugkeerde om de leidsman van zijn volk te worden, zich laten besnijden. En het volk dat Egypte verliet moest ook besneden zijn. Maar gedurende al de jaren van zwerven in de woestijn was dat nagelaten. Nu komt de Heere er op terug. Al het mannelijke volk moest besneden worden. Het woord "ten tweeden male" duidt hier aan, dat al wat in de woestijn gestorven was, vanwege Gods oordeel, wel besneden was, maar dat de Heere in het merendeel van hen geen welgevallen had gehad. Dus nu wordt als het ware ten tweeden male Gods opdracht uitgevaardigd, opdat alles wat in de woestijn geboren was, ook het teken van het Verbond zou ontvangen. Maar ook hier zij met nadruk vermeldt: Het was niet al Israël wat Israël genaamd werd. Daarom, op zichzelf genomen, maakte de besnijdenis niet zalig. Want zou het wel met hen zijn, dan moesten hun harten besneden worden.

En als we dus door de heilige doop het teken des Verbonds aan ons voorhoofd dragen, dan is dat wel een bewijs van Gods grote goedertierenheid, maar geen bewijs dat we wezenlijk kinderen des Verbonds geworden zijn. Daartoe is immers nodig dat we innerlijk gewassen worden door het bloed van de gekruisigde Christus. Het is een voorrecht als de Heere ons een plaats door de doop in Zijn kerk geeft, maar om een levend lidmaat te worden moet er toch wat anders gebeuren. Anders gaan we met de weldaden voor eeuwig verloren. Zo was het in Jozua's dagen en zo is het nog. En zo zal het blijven tot aan het einde der dagen. Nu was de besnijdenis een pijnlijke zaak, waardoor het volk de eerste dagen beslist niet in staat was om tegen de vijanden te strijden. Als ze gekomen waren met hun legerscharen, gewis het volk zou ten onder gegaan zijn. Maar God zorgde voor hen. Die vijand kwam niet. Die vijand kon niet komen, omdat God de beschermer van het volk was. God heeft toen de smaad die op het volk lag, namelijk de smaad van Egypte, van hen afgewenteld. Maar zullen we dus ooit in de hemel mogen komen dan zal hier op aarde Gods werk in onze harten moeten plaatsvinden. Dan zal hier ons hart besneden moeten worden. De Heere geve dat we dit, en dat kan alleen door genade, maar mogen leren. Het is tot ons eeuwig zieleheil.

Nadat het volk genezen was, mochten ze gezamenlijk het Pascha vieren. In de avond, op de vlakke velden van Jericho. Alweer een teken van Gods eeuwige trouw. Hij vergat Zijn volk niet, al hadden ze hem vergeten dagen zonder getal. Zo mag Gods Sion hier op aarde weleens avondmaal vieren als een voorsmaak van het eeuwige Pascha van het eeuwige avondmaal, dat Zijn Kerk mag vieren in het hemelse Jeruzalem, in het land der ruste.

Daar komt geen hypocriet in. Daar komen zij die hebben leren bedelen om Hem en Zijn gerechtigheid. Daar komen zij die hier waarlijk hongerig en dorstig gemaakt zijn.

Voordat we nu komen aan hetgeen waarover we hebben te handelen in deze predicatie, gebeurt er nog iets bijzonders. Als Jozua daar nu vlak bij Jericho gekomen was en zijn ogen ophief, zag hij een man tegenover hem, die een uitgetogen zwaard in zijn hand had. Op Jozua's bedeesde vraag: "Zijt gij van ons, of van onze vijanden?" kreeg hij te horen dat de Vorst van het heir des Heeren gekomen was. Immers Hij zegt: "Ik ben nu gekomen." Wat betekende dat? Wel, dat Christus, de Koning van Zijn

duurgekochte kerk, Zelf de leiding heeft in wat nu komen gaat. Toen Hij zich bekend maakte, viel Jozua met het aangezicht ter aarde, een teken van volkomen onderwerping aan Hem, Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Hij vroeg dan ook: "Wat spreekt mijn Heere tot Zijne knecht? Hoort u?"

Hij erkent de Heere in Zijn Goddelijke almacht en weet dat hij Zijn onderricht nodig heeft. Is dat bij ons ook zo? Of weten we zelf wel hoe we onze gangen en wegen zullen richten?

Bovendien hoort u zijn nederigheid. Hij zegt niet: Ik ben Jozua, nee hij zegt: Uw knecht! Dierbaar wonder als we een knechtelijke gestalte mogen ontvangen en zelf niets in te brengen hebben. Daarbij kwam, dat de plaats waarop hij stond, een heilige plaats was. Immers waar de Heere verschijnt, dat is voor hem een heilige plaats. Daarom volgt hij gehoorzaam het bevel op om zijn schoenen van zijn voeten te doen. Wie denkt hier niet aan het feit dat Mozes bij de brandende braambos waar de Heere hem verscheen, ook de schoenen van de voeten moest doen?

Jozua was daar in de vlakke velden van Jericho in de nabijheid van de heerlijkheid en heiligheid des Heeren. Jozua heeft daartegen niet gemurmureerd. Integendeel. Gewillig en met zijn ganse hart heeft hij zich aan het Goddelijke bevel onderworpen; daarmee bewijzende dat hij weten mocht dat goed was wat de Heere deed. Het wees hem er bovendien op dat het volk, wanneer ze het land erfelijk mochten bezitten, in heilige vrezen voor Gods aangezicht zou moeten wandelen. En dan zou het hun welgaan. Want in het houden van Gods geboden ligt grote loon.

Hier komt ook in uit dat Jozua een kostelijk geloof had ontvangen. Het zaligmakende geloof, dat de Heere Zelf in zijn hart had ingeplant. Als vrucht daarvan is Jozua dan ook hierin een gehoorzame dienaar des Heeren. Een dienaar van de Koning der Kerk. Die nu ook Zelf zorgen zal dat Zijn beloften vervuld worden. We willen dat bezien uit Gods heilig Getuigenis.

Onze tekst daartoe is te vinden in het boek Jozua, het 6e hoofdstuk, het tweede vers:

"Toen zeide de Heere tot Jozua: Zie, Ik heb Jericho met haar koning en strijdbare helden in uw hand gegeven." Tot dus ver.

We willen nu met u spreken over: "De kracht des geloofs."

En laat ons dan met elkander handelen over drie punten:

Ten eerste: Gods bevel aan Jozua.

Ten tweede: Gods hulp aan Jozua.

Ten derde: Gods zegen voor Jozua.

En dan eindigen met een woord van toepassing.

Ten eerste handelen we dus over **Gods bevel aan Jozua.**

We hebben in ons voorwoord getracht u een kort overzicht te geven, van hetgeen er plaats had voor de Heere beginnen zou de vijanden te beschamen. Immers, eerst moest de relatie tussen de Heere en Zijn volk zo zijn, dat ze zich volkomen afhankelijk van Hem gevoelden. Dat ze gesterkt werden voor wat komen ging en dat hun aanvoerder er opnieuw bij bepaald werd dat het niet zijn zaak was, maar de zaak van Zijn Koning. Voordat nu de Heere Zijn bevelen aan Jozua gaat geven met betrekking tot de inname van Jericho, deelt Hij mede, dat de poorten van die stad gesloten waren voor het volk Israël. Het is alsof dat volk wil zeggen: Je komt er toch niet in. De muren zijn dik en hoog. De poorten zijn sterk. En wij zullen wel zorgen dat er niemand uit kan. Maar ook dat er niemand in kan komen.

Ja, zo hitst de duivel de vijanden van God en Christus op, om zich te verzetten tot het

uiterste. Ook al zijn die vijanden soms dodelijk bang, ze volgen hun heer en meester, omdat ze niet anders geleerd hadden en van nature boos en verkeerd waren. Zo is het vandaag de dag nog. De mens zal zichzelf wel tegen de Heere verdedigen en trachten te beschermen. En dat alles, omdat hij een gewillig werktuig van satan is. Maar er staat niet voor niets in Psalm 2 geschreven dat Hij, Die in de hemel woont zal lachen en dat Hij hen zal bespotten. Want satan en zijn ganse hellemacht zijn niet de sterkste. Hier in deze geschiedenis, die we niet zullen herhalen,

omdat die geschiedenis onder ons goed genoeg bekend behoort te zijn, komt het wel uit: Wat God beveelt, dat zal gebeuren. En dan zullen er altijd dingen gebeuren waar de duivel en zijn volgelingen niet op rekenen.

Alle beschrijvingen die er zijn over de sterkte van Jericho's muren en poorten getuigen ervan dat de muren geweldig groot en sterk waren. De stad was naar menselijke maatstaven volkomen veilig. Bovendien was het een krachtig verdedigde vesting. Hoe zou het ooit mogelijk zijn voor een volk dat niet geoefend was in vechten, daarin te komen? Dat kon immers niet. Dat was toch ten enen male onmogelijk? Onmogelijk? Ja, van 's mensen zijde bezien was het onmogelijk. Maar één ding hadden de vijanden geen rekening mee gehouden. Namelijk met het feit dat de Heere voor dat volk streed. En dat Jozua Zijn knecht, door genade van harte op de Heere mocht vertrouwen.

Het is alsof de Heere zegt: *Jozua, Mijn kind en knecht, wees niet moedeloos, want Ik heb de gehele zaak van Mijn volk in handen.*

Gelukkig, als we daar in ons leven wat van mogen leren. Dan, als het volk zwak is, mag het machtig zijn door het geloof. Dan kan de vijand nog zo sterk en geweldig zijn, maar dan is de overwinning des Heeren. Daarom, als de Heere er later in Hebreëën 11 op terug komt zegt Hij niet: Ik heb Jozua het vernuft gegeven. Ook niet: Ik heb hem verstand gegeven om die stad te gaan belegeren en in te nemen. Nee, Hij zegt in Hebreëën 11 vers 30: "Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen toe omringd waren geweest."

Hoort u? Door het geloof! Dat was het geloof dat Jozua verkregen had. Dat hem sterkte en volkomen op de Heere deed vertrouwen. Hier komt het weer uit: Wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd door zijn weldadig- heen. En als dat waar mag worden, is dat een gezegende tijd. Daarom mocht Jozua ook blijmoedig aanvaarden wat de Heere hem opdroeg. God kwam er Zelf in mee en zegt hem: "Ik heb Jericho met haren koning en strijdbare helden in uwe hand gegeven."

Voor dit tekstwoord heeft de Heere laten plaatsen: "Zie." Dat heeft altijd wat bijzonders te zeggen. De Heere gebruikt meermalen bepaalde woorden om de bijzondere attentie van Zijn volk te vragen. Maar ook gebruikt Hij zulke woorden wel om de goddelozen en roekelozen op weg naar de eeuwigheid bijzonder ernstig te waarschuwen. "Zie." Jozua, let maar goed op wat voor bevel Ik u geef. Wees niet bang. Wees maar niet angstig. Op zichzelf genomen zou het geen wonder geweest zijn als hij met allerlei vragen gezeten had. Hij was immers verantwoordelijk voor dat gehele volk dat de Heere nu veilig aan deze zijde van de Jordaan gebracht had. Als Jozua als mens geredeneerd had, dan had hij kunnen zeggen: Heere, als ik nu naar die machtige stad kijk, naar die dikke en hoge muren, naar die versterkte poorten en ik zie dan op ons volk, nagenoeg ontwapend en dan al die vrouwen en kinderen, wat moet er dan toch van terecht komen?

Geliefden, als hij op de omstandigheden gezien had, dan was het een onmogelijke zaak geweest. Dan kon hij nooit in die stad komen. Dan was het een verloren zaak. O, als hij met vlees en bloed te rade gegaan had, dan had hij gezegd: Heere, U geeft dat bevel nu wel, maar hoe moet ik dat nu uitvoeren? Straks ligt ons leger daar verslagen

en onze vrouwen en kinderen en alles wat we bij ons hebben wordt een buit van die goddeloze vijand. Maar zo redeneerde Jozua niet. Waarom niet? Omdat het geloof niet redeneert. Want het geloof heeft maar één functie: "Het gelooft." En daarin ligt alles opgesloten voor het overwinnen van alle vijanden des Heeren en van Zijn volk.

Och, hij mocht weten dat de Heere zijn helper was. Een Helper, Die hem nog nimmer beschaamd had laten staan, Die hem nimmer in de steek had gelaten. "Ik gaf u de staf in de hand als teken dat gij de leidsman mag zijn, onder Mijn Goddelijke leiding. Dan behoeft u geen kwaad te vrezen." Hier is waar wat we kunnen lezen in Psalm 68 (berijmd):

*De Heer zal opstaan tot den strijd;
Hij zal Zijn haters, wijd en zijd,
Verjaagd, verstrooid doen zuchten.
Hoe trots Zijn vijand wezen moog',
Hij zal voor Zijn ontzagg'lijk oog,
Al sidderende vluchten.*

Och, dan moeten we eigenlijk wel zeggen: arme goddeloze vijanden. Gij verliest de strijd toch, omdat de Heere het voor het Zijne opneemt en het Zijne dan ook nimmer begeven noch verlaten zal.

En om nu maar naar Zijn bevelen te luisteren en die door genade op te volgen. Dan strijdt de Heere voor hen die zwak en onmachtig zijn. Dat was toen zo; en dat blijft zo tot aan het einde der wereld. Maar hoe moet dat dan toch gaan? Moet Jozua dan een leger samenstellen en gaan vechten?

Er waren immers vele duizenden mannen. Een leger kan dus wel worden samengesteld. Maar de geoefendheid voor de strijd ontbrak. Alleen als de Heere voor hen zou strijden, dan zou het wel goed komen. Maar zie, de Heere heeft een totaal andere manier op het oog, waardoor het volk de overwinning mag behalen en de Heere Zelf de eer zal ontvangen. Het leger wordt verzameld, maar in plaats van de opdracht te krijgen om aan te vallen, krijgt Jozua de boodschap om met dat leger zes dagen lang om de stad heen te lopen. En op de zevende dag moeten ze zelfs zeven maal er omheen gaan. En de priesters moesten dan met de bazuinen blazen. Als het volk dan het geluid van de bazuinen zal horen, zo zal al het volk juichen met een groot gejuich. Lees het maar na in ons hoofdstuk.

Als u nu zoudt trachten te denken in de geest van grote legeraanvoerders, dan zoudt u zeggen: Wat een vreemd bevel. Zo iets hebben we nog nooit gehoord. De Heere echter weet wel welk bevel Hij aan Zijn knecht geeft. Immers, nu zal zo kostelijk uitkomen dat niet één vijand tegen Hem bestand is. Dat, hoe vernuftig ze ook zijn, hoe groot hun macht ook is, hoe ze het oorlogszwaard hebben leren hanteren, het allemaal niet zal helpen, want God was niet aan hun zijde.

En wonder: Zover komt het niet eens. Geen vijand zal de gelegenheid krijgen om een krijgswapen op te heffen. Hierin kunt u zien dat de duivel niet doen kan wat hij wil. Zeker, de kerk wordt wel gewaar dat hij grote macht heeft. Maar die macht is niets vergeleken bij de almacht van Hem, Die alles in Zijn heilige handen heeft. Die alles bestuurt naar de raad van Zijn Goddelijke wil tot een bepaald einde.

Op die zevende dag zullen de muren krakend ineensstorten. Dan zullen de muren vallen en zal de kracht van de vijand gebroken zijn. Hun tanden zullen verslappen en ze zullen sidderen en beven. En de goddelozen zullen worden verdelgd tot de laatste toe. O, Gods opdracht mag misschien vreemd klinken in de oren van een mens die geen genade bezit, maar een volk dat op zijn plaats gebracht is, mag weten dat de Heere ook dikke muren als speelgoed in elkaar kan laten vallen.

Jozua heeft getrouw geluisterd en getrouw doorgegeven aan het volk wat de Heere hem gezegd had. En het volk heeft niet gemurmureerd. Ze hebben niet gezegd: "Wat u ons nu toch vertelt, dat is toch dwaasheid? We doen het niet." O nee, ze gehoorzamen, zoals Jozua gehoorzaam naar Gods bevelen had mogen luisteren en door het geloof ze ook uit mag voeren. Wellicht hebben die vijanden op de muren dit alles met een spotlach aangezien. Wat een rare mensen zijn dat, zo maar om die stad heen te lopen. Ze hebben misschien wel gedacht: Die Jozua is niet goed bij het hoofd. Daar mankeert zeker wat aan. Wie heeft nu ooit zo iets gezien?

Maar, lieve vrienden, ze hebben zich deerlijk vergist. De muren gaan ondersteboven. De stad ligt open. Niemand had er een hand uitgestoken: God had gesproken met majesteit en macht. En als God werkt, wie zal het dan keren? De overlegging van dat leger in Jericho zal wel geweest zijn: Op deze manier neem je geen stad in.

Maar zie, het gebeurde wel. Waarom? Het was niet een gevolg van de kunde van Jozua. Het was ook niet de moed en strijdvaardigheid van zijn leger. Het was God Zelf, Die besliste en die het hier weer liet uitkomen: *God is Rechter, Die beslist; Die als aller oppervoogd, deze vernedert en dien verhoogt.*

Welk een zegen dat Jozua Gods bevel mocht aanvaarden en door het geloof uitvoeren. en Jozua kwam geen ere toe, maar de ere behoorde Hem, Die getrouw zorgt voor Zijn eer en de redding van Zijn onderdanen. Hoe heeft Jozua dit alles nu kunnen aanvaarden?

2. Dat is onze tweede gedachte: "**Gods hulp aan Jozua.**"

Hoe kan Jozua nu weten dat de Heere hem helpen zal? Hoe zal het kunnen blijken dat de Heere zijn Leidsman is en hem niet in de steek zal laten? Hoe kan hij weten dat die God, Die tot zover uitgeholpen had, het ook nu zal doen? Immers, Jozua was een man, die door 's Heeren genade, de Heere nodig had voor zijn ziel. Het was een man met een teder leven, een godvruchtig en een Gode dienstbaar leven. In feite is het zo: Zal het wel gaan dan zal hij toch moeten weten en er op kunnen vertrouwen dat niet hij, maar Jehovah de Opperbevelhebber zou zijn. Van zichzelf was hij een machteloos mens. Een man die wel geoefend was in de geestelijke wapenhandel, maar als leidsman van het volk niet geoefend was in strijd voeren, geen wapens droeg en nooit opgeleid was om een gevecht aan te gaan. Zeker niet met zulke geoefende krijgslieden als in het land Kanaän woonde.

Och, als hij aan al de moeilijkheden gedacht zou hebben, of was gaan prakkiseren over datgene wat hem en het volk te wachten zou kunnen staan, dan zou het geen wonder geweest zijn als hij gezegd had: Heere, het is me te zwaar; wilt U voor mij een ander verkiesen, die er beter voor geschikt is.

Laten we hierbij aanmerken dat de Heere altijd mensen neemt, die geleerd hebben totaal ongeschikt te zijn. Die van zichzelf niet één ogenblik staande kunnen blijven. Maar Jozua verkreeg zijn hulp van de Heere en dan wel zo dat hij ook zou kunnen zeggen dat hij die hulp van Hem alleen had ontvangen. Zo is het ook met de levende Kerk. Als ze op zichzelf zien dan gaat het niet. Als ze op andere mensen vertrouwen dan komen ze bedrogen uit. Maar die op de Heere mogen vertrouwen zullen niet beschaamd uitkomen. Ja, dan ligt de grondslag van hun hoop in de Heere alleen. En als dat niet zo is en ze moeten op zichzelf zien dan moet het soms wel uit de droefheid des harten worden gezegd: Heere, ik ben hulpeloos, krachteloos en machteloos.

Maar Jozua heeft mogen geloven wat God had gezegd. Daarom zou hij niet beschaamd uitkomen. De echtheid van zijn geloof komt openbaar in het uitvoeren van 's Heeren bevel. Blind voor de toekomst mag hij alles in 's Heeren hand geven. En

leefde Gods volk daar maar bij dan zou het ook meer ervaren worden dat de Heere helpt en ondersteunt in alle strijd en moeite; in alle zorg die ze te dragen krijgen. Nee, dan zal de vijand, hoe fel hij ook tekeer gaat, ze niet ten onder kunnen brengen.

Hoe de Heere Jozua hielp? Wel, God was zijn voor- en achtertocht. Jozua mocht met de Heere mee. Wat er dan ook gebeuren zou, welke weg de Heere ook zou houden, Jozua was veilig voor tijd en eeuwigheid. Hij was in de handpalmen des Heere gegraveerd.

Nu kunnen we de vraag stellen: Ja, dat zal wel waar zijn, maar hoe kwam het dan uit dat de Heere met hem meeging, en dat Hij zijn Helper was in alle omstandigheden van het leven?

Wel, geliefden, hij mag de ark mee laten dragen. Luister maar naar de verzen 6 en 7 van ons hoofdstuk: "Toen riep Jozua, de zoon van Nun, de priesters, en zeide tot hen: Draagt de ark des Verbonds, en dat zeven priesters zeven ramsbazuinen dragen, voor de ark des Heeren. En tot het volk zeide hij: Trekt door en gaat rondom deze stad; en wie toegerust is, die ga door voor de ark des Heeren."

Hier moeten we opmerken dat we telkens, ook in bovenstaande tekst, het getal "zeven" tegenkomen. En zonder daar nu een uitvoerige verhandeling over te gaan houden, kunnen we er dit van zeggen: In de heilige geschiedenis is het getal "zeven" door de Heere gebruikt als een heilig getal, een volkomen getal, dat er op wees dat Gods werk een volmaakt werk is. Wie er lust in heeft kan het weleens nagaan in het Woord des Heeren.

Een bijzonder voorbeeld willen we even noemen. Er waren ten tijde van Johannes de zeven gemeenten in Klein-Azië. Een aanduiding dat deze "zeven" gemeenten representeerden de ganse kerke Gods tot aan de voleinding der eeuwen.

Toen Jozua het volk toegesproken had, ging een deel van het leger voor de ark en het andere gedeelte kwam achter de ark aan. Dus de ark was in het midden des volks. Wat een onwaardeerbare zegen als de Heere in het midden van Zijn volk wil zijn, hun leidsman is en hun tevens Zijn Goddelijke bescherming geeft. Nu komt het openbaar wat Jozua persoonlijk had ervaren in de ontmoeting die hij mocht hebben met Hem, Die van zichzelf zeide de Vorst van het heir des Heeren te zijn. Deze Vorst, Christus de Koning van Zijn kerk ging mee. Niet alleen met Jozua, maar als leidsman en bewaarder van het ganse volk, zodat ze niet behoefden te vrezen. De Heere, de getrouwe Verbondsgod, liet de ark meedragen.

Met andere woorden: Hij ging zelf mee. En we kunnen weten dat in de ark Zijn heilige Wet was. De inzetten, zoals Hij aan geen volk had gegeven en die het volk tot een eeuwige inzetting zouden zijn. Als ze maar gehoorzaam mochten volgen dan zou Hij hun behoeden, overal waar ze moesten gaan.

Geloof me, er is geen beter Helper voor Zijn kerk dan de Koning zelf. Gelukkig is een mens te prijzen die door Goddelijke bearbeiding mag weten dat Christus zijn hulp en leidsman is. Ofschoon dan de aarde uit haar stand zou wijken, ofschoon nog allerlei moeiten en verdrukkingen zouden komen, geen nood voor Jozua. Hij heeft de beste, ja de enige Helper Die Hem zal bijstaan in de ganse weg die hij te gaan heeft. Jozua had door Goddelijke genade Gods wetten en inzetten lief gekregen. Daarom zorgde de Heere ook trouw voor Zijn kind en knecht. Hij mocht ook weten dat Christus, de volkomen helper, hem zou bijstaan bij dagen en bij nachten. Ja, hij heeft het wel ervaren:

*Hij schenkt mij hulp,
Hij redt mij keer op keer.*

O, hoe menigmaal heeft de Heere hem Zijn gunst betoond. Met God Drieënig is hij nimmer beschaamd uitgekomen. Hij, de Koning van Sion, had Jozua lief gehad met een eeuwige liefde. En Jozua mocht Hem liefhebben, omdat de Heere hem eerst had liefgehad.

Velen spreken over de Heere Jezus, zonder Hem ooit in de nood van de ziel nodig gekregen te hebben. en dan gevoelt u toch wel: dan kunnen we er misschien mooi over praten, maar zonder onze nood en ellendigheid recht te kennen is er geen plaats voor Hem noch voor Zijn dierbaar werk. Bij Jozua lag dat totaal anders. Hij had de enige Leidsman nodig gekregen, maar ook in afhankelijkheid leren vragen: "Wat spreekt mijn Heere tot Zijn knecht?"

Kostelijk om zulk een lage gestalte te verkrijgen. Dan zijn we handelbare mensen. Dan volgen we gewillig, omdat Gods volk zeer gewillig zal zijn op de dag van Zijn heirkraft. En als de Heere meegaat en helpt, zoals Hij beloofd had, dan valt het altijd mee. Zie ook hier in dit deel van Israëls geschiedenis. Jozua heeft het Woord des Heeren gehoord en vernomen dat de Heere de stad met haar vorst en al die strijdbare soldaten, die inwendig toch doodsbang waren, in zijn hand zou geven. Jozua mocht dat geloven, omdat het niet een mensenwoord was, maar het woord van Hem, Die geen man is dat hij liegen zou, noch een mensenkind dat het Hem berouwen zou. Zonder de Heere en Zijn hulp valt het altijd tegen; met de Heere en Zijn hulp valt het altijd mee. Ook in dagen van druk en verdriet. In dagen dat het schijnt of alles tegen is, dan is toch de Heere een Waarmaker van Zijn Woord. Jozua heeft het rijkelijk mogen ervaren.

Straks vallen de muren van de vijandige stad en de tegenstanders, die in alle mogelijke tegennatuurlijke zonden leefden, werden verdelgd van de aardbodem.

Maar 's Heeren hulp hield ook nog wat anders in. Namelijk dat Jozua getrouw de belofte inlostte die de verspieders aan Rachab de hoer hadden gegeven. Zij was immers in de hand des Heeren een middel geweest om de verspieders te vrijwaren van een zekere dood als de vijanden hen gevonden hadden. De verspieders hadden haar beloofd (Jozua 2 vers 14 het laatste gedeelte): "Het zal geschieden, wanneer de Heere ons dit land geeft, zo zullen wij aan u weldadigheid en trouw bewijzen." De verspieders hebben haar nauwkeurig verteld hoe ze handelen moest als de stad werd ingenomen. In dit alles kunnen we zien dat ook deze mannen zekerlijk op de Heere mochten vertrouwen. Anders hadden ze nooit die belofte aan deze vrouw kunnen doen. Hoe moest ze handelen? Wel, ze hebben haar verteld dat, als het zover was ze een scharlaken snoer aan het venster binden moest. En bovendien moest ze ook in haar huis vergaderen haar vader en moeder, haar broers en het ganse huis van haar vader.

Waarschijnlijk heeft zij haar huis of logement op de muur van de stad gehad. Toen dan ook de muren instortten dan kan het niet anders of het stuk waarop zij woonde, is staande gebleven. Jozua heeft toen aan de twee verspieders opdracht gegeven, zoals Gods Woord het ons weergeeft: "Gaet in het huis der vrouw, der hoer, en brengt die vrouw van daar uit, met al wat zij heeft, gelijk als gij haar gezworen hebt." Hierin zien we ook dat een gedane belofte heilig was voor Jozua. Ook al betrof het een slechte vrouw. Hierin kunnen we ook zien dat God, de Rechtvaardige, ook op grond van recht barmhartigheid wil betrachten aan de grootste der zondaren.

Jozua heeft deze vrouw en haar familie een plaats gegeven te midden van Israëls volk. Een boodschap voor iemand, die zichzelf als de slechtste leert kennen en bij waarachtige inkeer gespaard en wordt ingelijfd in het verbond der genade, gekocht door het bloed van die dierbare Christus, Die gekomen is om te zoeken en te zaligen

wat verloren is.

Van Rachabs zijde was er nooit geen doen meer aan. Van Gods kant wel. Immers hoeren en tolleren, heeft Hij gezegd tot het in eigen oog zo vrome geslacht, wijl Hij rondwandelde op aarde, zullen u voorgaan in het Koninkrijk der hemelen. We gaan hierop nu niet verder in. Er zijn verscheidene kostelijke preken over het wonder van Rachabs redding en de betekenis van het scharlaken snoer.

Nog één opmerking hierover. In Hebrëen 11 vers 31 kunnen we lezen: "Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieders met vrede had ontvangen." Hierin kunnen we opmerken dat de Heere haar zonde niet verbloemd, maar tevens het wonder van Zijn eeuwig welbehagen kostelijk laat uitkomen. Geen wonder dat een net mens in eigen oog zich ergert aan Gods verkiezende liefde. Maar als de Heere onze ogen er voor openen wil, dan kunnen we zien dat voor Hem geen zondaar te groot en geen zondaar te slecht is. Ja, het was naar Zijn eeuwig voornemen dat dit alzo geschieden zou, want Jacobus, die de strijd had te voeren met de Antinomianen, schrijft in zijn brief, hoofdstuk 2 vers 25: "En desgelijks ook Rachab, de hoer, is zij niet uit de werken gerechtvaardigd geweest, als zij de gezondenen heeft ontvangen, en door een andere weg uitgelaten?"

O, zullen sommigen misschien zeggen: Als ik maar goede werken doe dan komt het allemaal wel terecht en dan kan ik gerust de eeuwigheid aandoen.

Stop echter. Geen mens wordt zalig om zijn of haar werken. Maar hier blijkt duidelijk - en lees daarom alles wat Jacobus schrijft - dat het geloof vruchten der dankbaarheid voortbrengt. Het staat dus vast dat de Heere Zelf Rachab, een hoer, uit een verdoemde stad heeft willen redden. Ziet u dat waar genade valt, daar valt ze eeuwig vrij. Ja, zelfs heeft de Heere haar een plaats gegeven in de heilige linie. God heeft haar opgenomen in Zijn eeuwig trouwverbond dat van geen wijken en wankelen weet. Ze trouwde met één uit Israëls volk, namelijk met Salmon. De zoon die uit dit huwelijk geboren werd, was Boaz. Een man die geweldig in vermogen was.

De Heere had de smaad van haar hoeren- dom uitgewist door het bloed van het Lam. Boaz gewon bij Ruth, de Moabietische een zoon genaamd Jesse en Jesse gewon David. Dit is nu wel even een uitwijding geweest. Maar ook hierin zien we dat de Heere hulp gegeven heeft om ook in deze zaak wijselijk en naar Goddelijk gebod te handelen. Och, God is groot en wij begrijpen Hem niet. Overduidelijk blijkt in dit alles: Het is vrije gunst die eeuwig Hem bewoog.

Laat het ons tot een lering zijn in deze dagen waarin het waarachtige Godswerk zo dikwijls bespot en veracht wordt.

3. Gaan we dan nu naar onze derde gedachte: "**Gods zegen voor Jozua.**"

Toen de Heere de opdracht aan Zijn knecht gegeven had en de boodschap dat Hij Jericho en al de vijanden in Zijn hand geven zou, lag daar nog veel meer ingesloten. Immers, door getrouwelijk de Heere te volgen, heeft de Heere hem ook rijkelijk gezegend. Door genade mocht Jozua gehoorzamen. Door genade heeft hij Gods hulp ontvangen. Maar ook door diezelfde genade heeft hij rijkelijk ervaren dat de zegen des Heeren rijk maakt en Hij er geen smart bijvoegt. De Heere is geen karig God. Jozua heeft het ondervonden. Ook bedriegt de Heere Zijn volk nooit. Dat doen de afgoden van de wereld wel. Die verlokken de mens tot zonde en uitspattingen. Hetzij dat we de zonde in het openbaar of in het verborgen bedrijven, er is niets bedekt dat niet ontdekt zal worden.

En zag een mens het toch maar: Als de ure van gevaar en dood komt dan laat de mensenmoorder van den beginne de mens in de steek. Dan gaat hij alleen de eeuwigheid tegemoet. En u weet toch wel? Dan zal het vreselijk zijn te vallen in de

handen van een levend God. Beleven is echter een andere zaak.

Jozua heeft zichzelf niet verhoogd. Hij bleef een nederig man, wars van mensenverheerlijking en aardse grootheid. Maar de Heere maakte hem groot. De Heere zegende hem met tijdelijke en eeuwige zegeningen. Luister maar naar vers 27: "Alzo was de Heere met Jozua; en zijn gerucht liep door het ganse land." Wat een kostelijke zegen om aan de zijde Gods te mogen vallen. De Heere stond aan de spits. Hij was de grote Leidsman van Jozua en deze man heeft er zalige baten van mogen ontvangen. Is dat niet meer waard dan alle aardse roem en glorie die zo ras verdwijnt? Dat Jozua de zegen des Heeren rijkelijk ontving blijkt uit alles. Jericho was de poort van Kanaän en de sleutel van Juda. Het was dus het eerste bolwerk dat Israël tegen zou kunnen houden. Maar geen nood. God Zelf overmeesterde de stad. En na de verdelging van alle goddelozen was Israëls volk gedekt voor gevaarlijke aanvallen in de rug. Het was dan ook niet verwonderlijk dat deze strategisch zo belangrijke vestingstad, zo enorm versterkt was met hoge muren, zie Deut. 1 vers 28.

En nu, ondanks het feit dat naar menselijke maatstaven deze stad onneembaar was, is ze toch in de handen van Israël gevallen. Geen pijl behoefde afgeschoten te worden en geen steen er tegenaan geslingerd. De Heere laat geen stormaanval uitvoeren. Hij laat geen loopgraven aanleggen. Hij doet de vijandelijke muren niet vallen door stormrammen die dikwijls in oude tijden gebruikt werden om de muren te beuken. Nee, wat de Heere deed mag Hebreëën 11 ons mededelen: "Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen toe omringd waren geweest."

Jericho's legerscharen hebben wellicht verlicht ademgehaald, toen ze Jozua met het leger rondom de stad zagen lopen. "Als dat alles is, welnu, dan komt die man er nooit in." ze waren verschrikt geweest toen de Heere het volk droogvoets door de Jordaan had geleid. Nu zal de schrik wel verdwenen zijn.

Och, het is vandaag nog zo. Als er iets ernstigs gebeurt dan zijn de goddelozen soms vreselijk benauwd. O, o, wat zal ons overkomen. Maar als dan het oordeel nog wat uitblijft, wel dan is de mens net als de goddeloze koning Agag, die door Saul wel gevangen genomen was, maar door hem gespaard werd. Als Samuël dan komt zegt deze man, die al weer van de schrik bekomen was: "Voorwaar, de bitterheid des doods is geweken." Maar tot zijn eeuwige rampzaligheid hieuw Samuël in de mogendheid des Heeren dit goddeloze monster in stukken. God sprak. Zo sprak Hij nu ook ten opzichte van Jericho. Ja, Hij zegende Jozua met een volkomen overwinning. Zijn gerucht ging door dat ganse heidense land, dat stonk van de zonde. Met schrik noemde de vijanden zijn naam. Niet omdat Jozua een soort beul of tiran was, zoals wij er in de geschiedenis van de wereld wel tegenkomen en wier namen met afgrijzen genoemd worden. Maar omdat Jozua een biddende Jozua was, die de Heere mocht volgen. Hij kwam biddend achter de Heere aan. En hij mocht een nederige Jozua blijven. Dat is wel een speciale genade voor Gods kinderen, als ze zo mogen leven en zich niet verhoovaardigen. De dichter zingt: *Vermogen wij ook iets, zulks alles komt van U o Heere.*"

Jozua's kracht lag in het zaligmakende geloof, dat zich mocht richten op Christus, de Enige Helper, maar ook de Enige Die aan Zijn volk de zegen geeft. Hij is hun aanvoerder en leider in dagen van nood en dood. Ja, zelfs in de ure des doods. Jozua had het goed, omdat hij de Heere aan zijn zijde had. Hij heeft rijkelijk mogen ervaren: "De Heere zal Zijn volk zegenen met vrede."

Ja, dan is er oorzaak om God groot te maken en te zingen wat we samen willen doen uit Psalm 84 vers 6:

*Want God, de Heer, zo goed, zo mild,
Is t' allen tijd' een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven;
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in den dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, Heer, die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.*

De poort van het land der belofte is niet door wapengeweld, maar door de almacht Gods geopend. Het was een gift des Heeren aan Zijn volk, uit vrije gunst hen geschonken. Daarom zegt Psalm 44 zo schoon: "Want zij hebben het land niet geërfd door hun zwaard en hunne arm heeft hun geen heil gegeven, maar Uwe rechterhand en Uw arm en het licht Uws aanschijns, omdat Gij een welbehagen in hen had."

Hierbij komen wij terug op ons voorwoord. De Heere had Jozua verklaard: "Ik ben de Vorst van het heir des Heeren. Ik ben nu (nu laten we speciaal de aandacht vestigen op dat woord Nu) gekomen!" Waartoe was Hij gekomen? Om Jozua een diepe indruk van Zijn majesteit te geven en hem te ondersteunen in de strijd. In nederigheid heeft Jozua voor Hem mogen buigen en Zijn bevelen door het geloof aanvaard. Maar meer nog: Hij is NU gekomen met het uitgetrokken zwaard der wrake in Zijn hand om gericht te houden over deze goddeloze stad. Daarom was het bazuingeschal bij de omsingeling en val van Jericho een klank van het Goddelijk gericht.

De aankondiging dat de Heere kwam als rechter, om de vierschaar te spannen, zoals Hij ook eenmaal onder het geklank der bazuinen tot het laatste oordeel zal komen. De bewoners van Kanaän en van Jericho hadden hun oordeel uitermate verzwaard en de maat van hun ongerechtigheid was vol. Lang had de Heere hen verdragen. Maar nu kwam het rechtvaardig en vreselijk einde. De Heere zou hen van de aardbodem verdelen.

Jozua was een instrument in Zijn heilige handen. En hier valt toch weer het licht op Jozua. We mogen hem ook hier leren zien als een type van Christus. Als handhaver van het oordeel dat God had aangekondigd. Zo zal de Koning der Kerk, als Hij eenmaal komt op de wolken des hemels, het rechtvaardige oordeel Gods uitvoeren. En alles wat zich tegen Hem verheven heeft is de ondergang bereid. En onthoudt het wel, Gods oordeel kan niet dan vreselijk wezen. Zegt de psalmist niet:

*"Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulp'loos sterven."*

Als de avond van die dag komt, waarin God zo wonderlijk gesproken en zo rechtvaardig gehandeld heeft, stijgen de rookwolken op vanuit de verbrande stad. Het oordeel is voltrokken.

Toen wij in Capelle woonden, nog jonge mensen zijnde, ben ik één ding nooit vergeten. In mei 1940, toen de Duitsers Rotterdam bombardeerden en grote branden uitbraken, stegen grote rookzuilen omhoog. Maar terwijl deze rookwolken zich voortbewogen, zag de maan er als bloed uit. Terwijl de stad, die we vanuit ons zolderkamertje konden zien liggen, brandde en een bloedige gloed zich alom verspreidde. Later gingen we naar buiten. Ik kwam toen op een plaats waar een oud kind des Heeren op een stoeltje buiten zat. Het was prachtig mooi weer. Hij zat daar, leunende op zijn stok. En wat zei hij?: "Ja, ja, de Heere heeft Nederland lang

gewaarschuwd. Hier zien we de straffende hand des Heeren."

"Maar", zei ik, "o jongens, wat zal het dan zijn als de Heere met het laatste oordeel komt. Bloed en vuur en rookdamp. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, eer dat die grote en doorluchtige dag des Heeren komt."

Ik ben dat nooit vergeten. En in de benauwdheid der tijden waarin wij leven, komt het nog wel eens terug. Want de mens gaat door, maar God gaat ook door. Hij laat niet altoos met Zich spotten.

Jong en oud, de Heere komt. En dan zal het oordeel van Jericho in vergelijking met wat komen gaat, slechts een kleinigheid geweest zijn. De mens zal trachten te vluchten in de holen en spelonken der aarde, Hij zal bescherming zoeken. Maar dan zal het te laat zijn. En o, dat te laat, voor eeuwig te laat.

En kijk niet alleen naar wat de Heere gaat doen, maar bedenk dat als u gaat sterven u voor eeuwig voor diezelfde rechtvaardige God zult verschijnen. En dan zal er geen uithelper zijn. Dat we ons dan leerden haasten en spoeden, want de dag gaat als kaf voorbij. En als we sterven en we hebben geleefd zonder God, dan zullen we zonder God moeten sterven.

Make de Heere ons heilig jaloers op het leven van Jozua, die Gods bevel ontving en gehoorzamen mocht. Niet uit angst, maar door kinderlijke vreze. Die Jozua, die de hulp des Heeren zo rijkelijk heeft ervaren en er de zalige profijten van heeft gehad. Maar die ook in rijke mate de zegen des Heeren heeft ontvangen.

Volk des Heeren. Of u van verre staande zijt, of naderbij gebracht zijt, weet dat u alleen veilig zult zijn in de armen van de meerdere Jozua. Hij heeft Zijn knecht thuis gehaald. En dat zal Hij allen doen die Zijn verschijning hebben liefgehad. En dan zullen ze altijd bij de Heere wezen. O, geen zonde meer. Geen gevolgen van de zonde meer. Geen oude boze natuur meer. Maar eeuwig Hem de lof toebrengen voor Zijn onuitsprekelijke genade, Die Hij ook aan Rachab heeft bewezen.

Dat we meer een verlangen mochten hebben om Gode welgevallig te leven. Dan maakt Hij eens alles goed. *Zo vertroost elkander dan met deze woorden.* Amen.

Zingen: Psalm 89 vers 11:

*Ik zal, integendeel, al wie hem wederstaat
Verplett'ren voor zijn oog, en plagen wie hem haat;
Mijn trouw zal met hem zijn, Mijn goedheid hem geleiden;
Zijn macht zal in Mijn naam zich over d'aard verspreiden;
Zijn hand de grote zee, Zijn scepter de rivieren,
Door Mijn geducht bestel, met roem en eer bestieren.*

9. De Heere voert Zijn oordeel uit

Zingen: Psalm 2: 6

Lezen: Jozua 7

Zingen: Psalm 18: 8 en 9

Zingen: Psalm 94: 8

Zingen: Psalm 36: 3.

Mijn geliefden,

Nadat het goddeloze Jericho door 's Heeren macht was ingenomen, is de stad verwoest en hebben alle inwoners hun rechtvaardige straf ontvangen, ja, alles is met vuur verbrand. Behalve het zilver en het goud en ook de koperen en ijzeren vaten. Deze waardevolle artikelen waren niet voor het volk. Immers, zij hadden de overwinning niet behaald. De Heere had gesproken en Zijn rechtvaardige vergelding over stad en inwoners uitgevoerd. Deze waardevolle metalen en artikelen waren bestemd als een schat voor het huis des Heeren. De Heere had een volkomen oordeel over de stad en haar inwoners uitgesproken en bevel gegeven dat ze nooit meer opgebouwd mocht worden.

Jozua moest het volk Israël met een eed bezweren dat men deze stad nimmer zou opbouwen. Ja, hij moest namens de Heere zeggen: "Vervloekt zij die man voor het aangezicht des Heeren, die zich opmaken en deze stad Jericho bouwen zal; dat hij ze grondveste op zijnen eerstgeborenen zoon en haar poorten stelle op zijnen jongsten zoon." Het volk was dus ernstig gewaarschuwd. Enkele eeuwen lang heeft dan ook niemand uit het volk het aangedurfd tegen dat Goddelijke gebod in te gaan. Maar wanneer het volk de Heere meer en meer verlaat, dan wenst men ook niet meer te luisteren naar de vermaningen die gegeven zijn. Want wat gebeurde?

Koning Achab spotte mede onder invloed van zijn goddeloze vrouw, met de Heere en Zijn dienst. En van die tijd, alsook van de onze, moet gezegd worden: Zo de overheid, zo het volk. Immers, gaat de overheid voor in de zonde, dan volgt het volk vanzelf. Wanneer een overheid zich niet eerst aan Gods wetten en inzettingen wenst te houden en het slechte voorbeeld geeft, dan volgen de onderdanen en nemen zij de vrijheid om tegen 's Heeren geboden in te gaan.

Hoe zwaar dan ook het oordeel is waarmee men wordt bedreigt, men trekt het zich niet aan en men verhardt zichzelf meer en meer. Dat was in Achabs dagen ook zo. Dat kwam ook bijzonder uit in de herbouw van Jericho. We kunnen lezen in 1 Koningen 16 vers 34: "In zijn dagen bouwde Hiël, de Betheliet, Jericho; op Abiram, zijn eerstgeborenen zoon, heeft hij haar gegrondvest, en op Segub, zijn jongsten zoon, heeft hij haar poorten gesteld; naar het woord des Heeren, dat Hij door de dienst van Jozua, den zoon van Nun, gesproken had."

O, hoe hard is een mens. Toen Hiël begon met de fundamenten te leggen, heeft de Heere zijn oudste jongen weggenomen. O, had Hiël de roepstem toch verstaan, voorzeker hij was gestopt met bouwen. En hierin kunnen we zien; als de mens doorgaat, dan gaat God ook door. Hiël stopte niet, maar bouwde verder. En dan straks als hij de poorten gaat stellen, dan neemt de Heere zijn tweede kind weg. Ontzettende realiteit. *Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen.*

Toen het Goddelijke strafgericht was voltrokken over Jericho en het volk Israëls gezien had hoe de Heere Jozua als een middel in Zijn heilige handen had gebruikt, om het te leiden, zouden we verwachten dat het leger nu voort mocht gaan van de ene zegepraal naar de andere, totdat het gehele land onderworpen was en tot een

erfbezitting zou zijn van het volk, dat de Heere zo'n aparte plaats in de geschiedenis heeft gegeven. Maar nee, er lag geen overwinning in het verschiep. Er zou een nederlaag komen, smaad zou hun deel zijn. Onbegrijpelijk voor dat volk. Immers het zwaar versterkte Jericho viel door 's Heeren almacht in hun handen. Was het dan wonder dat men dacht: Het zal voortgaan van overwinning tot overwinning? Want als we terugzien dan moeten we toch erkennen dat geen pijl afgeschoten was en geen steen in de vesting geslingerd. De Heere was aan hun zijde.

Nu moest Ai, dat aan de weg lag van Jericho naar Beth-el, worden ingenomen. Het was een oud plaatsje. Het bestond al in de dagen van Abraham. Twee keer wordt het genoemd in Genesis. Als de kinderen wat te doen willen hebben, moeten ze de twee teksten maar eens opzoeken waarin de Heere meedeelde dat Ai toen al bestond. Hoe groot het aantal inwoners precies was weten we niet. Wel weten we, dat na de overwinning twaalfduizend mannen en vrouwen vielen door het oordeel Gods.

Voor het echter zo ver was zou er een grote ramp plaats hebben. Als een goed bevelhebber heeft Jozua verspieters uitgezonden naar Ai, om de sterkte te verkennen en te zien hoe groot de macht van hun leger was. Toen deze mannen terug kwamen gaven ze Jozua het advies om op te trekken met tweeduizend of hooguit drieduizend mannen. Ze dachten naar hun waarnemingen dat dit meer dan genoeg was. Nu is het zo dat we natuurlijk een vijand niet moeten onderschatten. Gods Sion heeft daar ook zo dikwijls last van. En als ze dan achteraf gewaar moeten worden hoe sterk die vijanden van binnen en soms ook van buiten wel zijn, dan moeten ze wel uitroepen: "In ons geen kracht tegen die grote menigte."

Hebt u, lezer of hoorder daar ook wel eens last van? O, onderschat het geweld en de list van de duivel toch nooit. Vol moed ging het leger op pad. Als ze terugzagen, wat was er dan te vrezen? Niets. Maar, o vreselijk. God ging niet mee. Er lag een ban en de Heere was toornig. En bovendien is in dit eerste deel van de geschiedenis van de strijd tegen Ai niet vermeld dat Jozua het aangezicht van de Heere had gezocht. We kunnen niet zeggen dat hij het niet gedaan heeft. Maar vermeld is het niet. En ook in deze moge Gods kind maar leren dat als de Heere hen uitgered heeft, het dan niet vanzelfsprekend is dat de Heere het in de volgende noden ook doet. Daar zal een geschrei moeten opgaan naar de troon der genade, opdat de Heere niet alleen wordt erkend als de enige Helper, maar we ook zullen ervaren hoe afhankelijk we van Hem zijn.

Straks moet het leger op de vlucht. Na een verwoede uitval van het leger van Ai werden zesendertig krijgslieden van Israël gedood. Ja, ze joegen Israëls leger smadelijk op de vlucht. Eerst, zo kunnen we het wel stellen, was er overmoed. Nu slaat het om in het tegenovergestelde. De Heere zegt er van: "Toen versmolt het hart des volks en het werd tot water."

O, dat is niet vreemd in het leven van Gods ware volk. Immers, als alles voorspoedig gaat, zijn we zo gauw geneigd de Heere de ere niet te geven en ons zelf te prijzen en onze eigen waanwijsheid te volgen. Maar als de Heere dan Zijn ongenoegen toont en we ons verslagen voelen en als het hart versmelt en wordt als water, dan moet er wel eens in smart uitgeroepen worden: "De Heere heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten." Dat is in werkelijkheid niet zo. Maar het kan voor de ziel wel eens zo zijn dat er nergens geen uitkomst meer is.

Menselijkerwijs gesproken is het geen wonder dat het volk in stof en as zit. Nog zo pas geleden heeft de Heere zo kostelijk geholpen en Zijn almacht getoond. Zou de Heere dan nu niet meer naar hen omzien? En dan in een land, waarin ze nog omringd waren van vijanden. Och, wat moet er toch van terecht komen? Zij weten het niet

meer, ja, in feite weten zij, maar ook Jozua, geen raad meer. Hun geest bezweek schier in hen.

Gelukkig echter weet de Heere der heirscharen wel raad. Hij zal zorgen. Bovenal zal Hij zorgen voor Zijn eigen eer. En Hij zal zich verheerlijken door te openbaren waar de ban was, namelijk in hun eigen leger. Maar Hij zal ook laten zien dat Hij de Onoverwinnelijke is, Die de Getrouwe is en blijft. Dat was toen zo, dat is nu nog zo.

Laten we onze tekst en de geschiedenis daaraan verbonden eens wat nader gaan bezien. U kunt de tekst opgetekend vinden in Jozua 7 vers 25, waar we Gods Woord aldus lezen:

"En Jozua zeide: Hoe hebt gij ons beroerd? De Heere zal u beroeren te dezen dage! En gans Israël stenigde hem met stenen en zij verbrandden hem met vuur en zij overwierpen hen met stenen."

We zien in deze tekst: De Heere voert Zijn oordeel uit. Een drietal gedachten vragen onze aandacht:

1. Jozua's klacht.
2. Achans misdaad.
3. Gods straf.

Om dan met een woord van toepassing te mogen eindigen.

1. Allereerst dan Jozua's klacht.

De koning van Ai deed, tot grote verbazing van het Israëlitische leger, een verwoedde uitval. Zijn soldaten joegen dan ook Jozua's leger op de vlucht. Ze vervolgden hen tot de steengroeven op de helling van de bergpas. De overmoed van de verspieders, die de vijand hadden onderschat, kostte Israël het smartelijke verlies van zesendertig mannen in de kracht van hun leven.

Nu moeten we niet uit de hoogte op Jozua neerzien, maar tot onszelf inkeren. Als alles in onze ogen goed gaat, durven wij dan te zeggen dat we gedurig om de Heere verlegen zijn? Immers nee. Wij zijn allen van dezelfde lap gescheurd. Ook na ontvangen genade is het helaas zo dat de Heere ons dikwijls tegemoet komt om ons op de rechte plaats te brengen. En de rechte plaats is alleen in een ootmoedige buigende gestalte voor het aangezicht des Heeren, Die, als er een ware zielekreet komt, geen kermer laat staan.

Dat Gods weg in ons oog soms raadselachtig is, komt doordat we zo weinig geestelijk inzicht hebben en dikwijls zo ver van Hem af leven. Terwijl Hij in de dagen van Mozes Zijn knecht nadrukkelijk beloofd had in Exodus 23 vers 27 en 28: "Ik zal Mijn schrik voor uw aangezicht zenden, en al het volk, tot hetwelk gij komt, verslaagd maken; en Ik zal maken, dat al uw vijanden u de nek toekeren. Ik zal ook horzelen voor uw aangezicht zenden; die zullen van voor uw aangezicht uitstoten de Hevieten, de Kanaänieten en de Hethieten."

Hiermee wilde de Heere Zijn volk bemoedigen. Zijn macht zou zich als een horzelploeg openbaren, om de vijanden te verschrikken en te verdrijven. En zie nu eens. In plaats van hen in grote vrees de rug toe te keren, keren de vijanden hun aangezicht naar Israëls leger en wordt het verslagen. Het is alsof het volk vraagt: "Heere, waar is nu Uw hulp gebleven?"

En daar kwam bij dat de Heere nog maar zo kort geleden het verbond vernieuwd had te Gilgal, en hun door de besnijdenis en het gebruik van het Pascha de garantie had gegeven, dat Hij hun Helper en Sterkte wilde zijn.

Ook Jozua, hun leidsman, is in grote nood. Hij scheurt zijn klederen als een teken van

rouw en smart. Ook de oudsten des volks doen hetzelfde en bovendien doen ze tezamen as op hun hoofden. Een teken ook van boetvaardigheid en vernedering. Dat was niet alles. Ze mochten zo diep buigen, dat ze met het aangezicht ter aarde vielen. De nood was ook zo groot. Er was maar één weg om te weten wat de Heere met dit alles voorheeft. Daarom mag Jozua zijn klacht opheffen naar de hemel. Waar kwam hij met de oudsten terecht? Wel, op de best denkbare plaats, namelijk voor de ark des Heeren. Die ark waarvan zo'n kostelijk getuigenis uitgegaan was toen ze door de Jordaan trokken. Die ark die ook meegevoerd was toen ze rondom Jericho liepen. Die ark die getuigde van het reddingswerk van Christus, Die alleen het oordeel kan verzoenen en ook de straf kan wegnemen van een schuldig en een verslagen volk. Daartoe dienen ze echter in de vernedering te komen. En daar zijn ze gekomen, omdat de Heilige Geest hen aanwees dat dit de enige plaats was waar de Heere weer Zijn goedgunstigheid zou openbaren.

Hoor Jozua's aandoenlijke klacht. Een klacht die regelrecht naar de hemel ging. Een klacht die gehoor vond bij de grote Hoorder der gebeden. Hoort hoe hij kermt: "Ach, Heere Heere, waarom hebt Gij dit volk door de Jordaan ooit doen gaan, om ons te geven in de hand der Amorieten om ons te verderven?" Nee, Jozua zegt niet: Heere, nu bent U toch wel abuis geweest. Nu heeft U ons zonder oorzaak overgegeven in de hand van hen waarvan we niets anders dan de dood kunnen verwachten. Geliefden, hij kan God de schuld niet geven. O, hij mag komen in zulk een nederige gestalte. Hij zoekt de schuld bij zichzelf. Hij zegt dan ook: "Och, dat wij toch tevreden geweest en gebleven waren aan gene zijde van de Jordaan!"

De Heere lere Zijn kinderen maar meer ervaren dat zelfonderzoek een profijtelijk werk is. Dat in zo'n onderzoek ook een diepe nederigheid openbaar wordt. Nee, dat doen we nooit uit onszelf. Maar als de Heere ons er brengt, dan is wel één van de eerste zaken die we onszelf moeten afvragen: Heere, ben ik niet te hoogmoedig geweest? Heb ik mij niet verhoovaardigd tegenover U? Wie in Gods Woord thuis is, weet dat de hoogmoed al veel kwaad heeft gedaan. Niet alleen in het leven van Gods volk, maar in ons aller leven. Daarom is het voor een ieder nodig om ontdekking te mogen leren smeken en te vragen of de Heere ons aan ons verloren bestaan bekend wil maken.

Als we terug zien dan moeten we erkennen dat de Heere met een machtige arm alreeds in het Overjordaanse land de vijanden voor hun aangezicht verdreven had en al enkele stammen door Zijn goedertierenheid daar een plaats ter woning hadden gevonden. We kunnen zien dat Jozua een nauw leven had. Immers, hij speelt niet op. Hij murmureert niet. Hij bedelt. Voorwaar, was er meer een bedelend volk aan de troon der genade, de Heere zou te meer openbaren dat Hij geen God is van "ja en nee", maar een God van "ja en amen."

Hoort dan ook zijn weemoedige klacht: "Och Heere, wat zal ik zeggen?" Nu wordt er met dat woord "och" nog wel eens gespot. Ook door mensen waarvan je het niet zou verwachten. In hun ogen is dat volk van "och" en "ach" maar een hopeloos en naar volk. Je moet immers een blijde christen zijn. Iemand die het altijd gelooft. Iemand waar geen plaats is voor al dat gejammer. Geen wonder, dat één van onze overleden leraren altijd sprak over "het jolige christendom van onze dagen." Maar die nog nooit in de vernedering geweest is, heeft ook nog nooit met het hart gezegd: "Och Heere." Die heeft nog nooit ervaren dat een klacht uit een geprangd en benauwd gemoed lucht kan geven voor de ziel. Die immers leren het dat de Heere op Zijn tijd een simpel gebedje in nederigheid en verootmoediging wil en zal verhoren.

Jozua weet het niet meer. Hij weet ook niet meer wat hij zeggen moet. Zo is er een volk op aarde (waren er maar meer) dat geen woorden meer heeft om te bidden. Ja, die hun bidden zelfs die naam niet meer durven geven. Die walgen van hun eigen gebeden en leren smeken: "Heere, leer me bidden, zoals U dat al Uw volk geleerd heeft." Zonder dat Jozua er erg in had kwam hij op een kostelijke plaats terecht. Want al weet hij dan niet wat hij zeggen moet, hij mag toch uiten wat in zijn hart is. Hoort maar: Och Heere, wat zal ik zeggen, nademaal dat Israël voor het aangezicht zijner vijanden den nek gekeerd heeft? O, hij voelt de diepe vernedering en het grote gevaar, waarin ze zijn komen te verkeren. En al weet hij de oorzaak niet, toch legt hij zich bloot voor 's Heeren aangezicht. Want hij weet door Gods genade, dat het wel erg is dat het volk moet vluchten, maar hij vindt het veel erger dat Gods naam door de vijand bespot zal worden. Met ons is het meestal zo anders. Dat Gods Naam om onzentwil bespot en gesmaad wordt, vinden we soms niet zo erg, als dat onze eigen naam door het slijk wordt gesleurd. Dat hebben we er, zeker van nature, helemaal niet voor over. En ook Gods volk brengt het er niet beter af. Want o, dat mooie naampje van ons. We kunnen er dikwijls maar al te gemakkelijk aan wennen dat de Heere wordt bespot.

Enerzijds ziet Jozua de grote ellende, maar anderzijds kan hij toch niet geloven dat de Heere hen helemaal zal overgeven. Dat komt dadelijk wel overduidelijk naar voren. Hij gevoelt als het ware wel, dat er wat bijzonders aan de hand is. Dat er iets is dat de Heere vergramd heeft. Maar hij weet op dit ogenblik nog niet wat het is. Dat zal de Heere straks wel openbaren. Hij weet wat het gevolg zal zijn van deze nederlaag als God zelf niet ingrijpt. Luister maar: "Als het de Kanaänieten en alle bewoners des lands horen zullen, zo zullen zij ons omsingelen en onze naam uitroeien van de aarde."

Voorzeker, ze zullen de spot met het volk drijven en pochen op hun overwinning. Ze zullen trachten dat volk van de aardbodem weg te vagen. Maar er zat veel meer aan vast. En dat wist Jozua goed. Hij en de oudsten liggen voor de ark des Verbonds geknield. Dat was de aanspraakplaats van Gods heiligheid. Nu zweeg de Heere. Zijn gunst was niet met hen op dat ogenblik. Nu sprak Zijn heilige toorn, omdat Zijn wet was overtreden. Denk er aan, mijne vrienden, dat God jaloers is op Zijn eer en die aan geen ander geeft. En als we door de zonde een donkerheid over onze ziel gehaald hebben, dan is dat eigen schuld. Dan is het niet te verwonderen dat de Heere geen goede boodschap geeft of geen opbeuring schenkt. Eerst zal er dan wat uit de weg geruimd moeten worden. Maar hier en in menig ander geval moet de Heere het Zelf eerst openbaren en verklaren, voordat we verstaan waarom Hij toornig is.

De klacht van Jozua komt echter voort uit de oprechtheid zijns gemoeds. Dat blijkt wel daarin, dat hij zijn noodgeschrei eindigt met de smartelijke uitroep: "Wat zult Gij dan Uwen groten Naam doen?" Het is alsof hij zegt: O God, dat we verslagen zijn is niet het ergste. Dat we tot een smaad geworden zijn is ook niet het ergste. Dat ze ons zullen omsingelen en verderven is ook niet het ergste. Maar het ontzettende was voor hem: Die vijand zou hierin oorzaak vinden om de God des Levens te bespotten. Om Zijn grote en heilige naam te minachten. Zie, dat kan Jozua in de oprechtheid van zijn hart niet hebben. Dat was een teken van de diepe verootmoediging waarin hij terecht gekomen is.

O, de Heere, geve de kerk op aarde, ook in haar uitwendige openbaring, meer de nood te gevoelen van de vreselijkheid dat Gods Naam wordt bespot. En zeker als we gewaar moeten worden dat het om onze zonde is. Hetzij de zonden van één lidmaat, hetzij van de gemeente als geheel. O, dat in onze verwarde tijden onze monden meer gestopt werden en we de oorzaak van alle ellende niet hier of daar zochten, maar door de bediening van Gods Geest, in onszelf, als zijnde overtreders van buik en

baarmoeder aan. En ook is dit een les voor hen die menen tot de levende kerk te behoren. Ons afzweren, ons navolgen van de wereld en de afgoden van deze tijd is er de oorzaak van dat het zo donker geworden is. En wie trekt er zich werkelijk iets van aan? Hebben we niet veelal de gestalte van een Gallio in plaats dat we in vernedering en schaamte wegkruipen? En zeker we zullen moeten leren belijden dat de Heilige Geest ons bij aanvang moet ontdekken, maar dat ook bij de voortgang alleen door die Geest Sion meer en meer aan haar verderfelijke ontdekt moet worden. En het zullen de zonden moeten zijn die het ons zo bitter maken. Dit is zeker: Als we oprecht gemaakt worden dan zal er een Jozua's klacht uit het hart opwellen en zal het worden: "Ik liet niet af mijn hart en oog, op te heffen naar omhoog." Van één ding was Jozua diep overtuigd: Hij weet het niet, maar de Heere weet het wel. En nu Jozua daar zo laag neerligt, is het 's Heeren tijd om te openbaren waar de breuk ligt.

2. Daarom gaan we over naar onze tweede gedachte: **Achans misdaad.**

Voorop willen wij u een vraag stellen. Waarom was Jozua zo smekende met de oudsten namens het volk? Waarom? Omdat hij de Heere lief gekregen had met zijn gehele hart. De Heere immers had hem liefgehad met een eeuwige liefde en dat bracht wederliefde voort. Maar daarom is het ook God zelf die aanwijzen zal wat de oorzaak van deze grote ellende is. Hij is almachtig en alwetend. Laten we dat ook in onze tijd voor gezegd houden, want er is niets dat bedekt is dat niet ontdekt zal worden. Het kan soms lang duren. Maar de Heere doet ook dit op Zijn tijd. En nu was het Zijn tijd om de waarheid aan het licht te brengen.

Nu mogen we nooit vergeten dat de Heere de overwinnaar was van Jericho. Zo is Hij ook alleen de overwinnaar van dood, duivel en hel. En zo wil Hij, door genade, ook de overwinnaar zijn in een weerstrevig, weerbarstig mensenhart. Als dat zo mag zijn door Zijn genade, dan behoort dat hart Hem toe. O zo jammer is het daarom, dat na ontvangen genade de mens toch nog zo dikwijls zo weerbarstig is en dwalende van harte. Nee, te roemen is Gods Sion waarlijk niet oorbaar. Maar omdat Hij de Overwinnaar was van Jericho, behoorde de buit ook Hem toe en was die bestemd voor Zijn dienst. Hij had hun dat ook nadrukkelijk mee laten delen. Het volk had zich aan het bevel gehouden. Bij een deel zal dat uit slaafse vrees geweest zijn.

Bij een ander deel was het opvolgen van dat bevel een gevolg van de vreze des Heeren. De ware vreze des Heeren maakt immers bang van de zonde en leert het kwade haten. En alhoewel hier alles onvolkomen en met zonde bevlekt is, neemt dat niet weg dat Gods knecht mag zingen: "Hoe lief heb ik Uw wet, zij is mijn betrachtiging de ganse dag." Als het avond is geworden behaagt het de Heere om het raadsel voor Jozua te ontsluiëren. Hij gaat hem vertellen wat de oorzaak van de ellende is en waarom deze ramp het volk getroffen heeft.

Eén uit het bondsvolk heeft zich vergrepen aan het verbannene. Voordat het volk Jericho mocht betreden had de Heere hen alreeds ernstig gewaarschuwd. Hoor maar wat de Heere, Die geen gemeenschap met de zonde kan hebben, hen gezegd had en wat Hij hier aan Jozua verhaalt: "Israël heeft gezondigd, en zij hebben ook Mijn Verbond, hetwelk Ik hun geboden had, overtreden en ook hebben zij van het verbannene genomen en ook gestolen en hebben het ook onder hun gereedschap gelegd. Daarom zullen de kinderen Israëls niet kunnen bestaan voor het aangezicht hunner vijanden; zij zullen den nek voor het aangezicht hunner vijanden keren, want zij zijn in den ban."

Hoort u hoe ontzettend de zonde is. Het gehele volk wordt schuldig verklaard. Ze hadden immers ook niet op hun medegenoten gelet, om te waarschuwen als iemand zich vergripen zou aan hetgeen de Heere verbannen had. O, nu is er een ban in het

midden, Jozua, en nu kan Ik, Die in het Hoge en Verhevene woont, geen gemeenschap meer met dit volk hebben. Ja, het is onmogelijk dat de Heere, terwijl de schuldige in hunlieder midden verblijft, Zijn gunst nog kan schenken. Er is een misdadiger in het leger, één die gestolen heeft van hetgeen de Heere toekwam. God gaat nu zelf die misdadiger ontmaskeren. Jozua mocht opstaan. De Heere verlustigde Zich in de ootmoed, die Hij zelf weliswaar geschonken had in Jozua's hart, maar die kostelijk openbaar gekomen was voor het aangezicht des volks. Nu zullen we niet de gehele geschiedenis gaan verhalen. Die behoort onder ons bekend te zijn. Maar ter lering willen we u er wel op wijzen hoe God een God van orde is. Hij laat het volk bij monde van Zijn knecht Jozua ernstig waarschuwen. Niemand, ook de dief niet, gaat ongewaarschuwd heen.

En hij moet er namens zijn Hemelse Opdrachtgever bij vertellen dat de ban uit het midden moet worden weggenomen. Anders zullen we niet kunnen bestaan voor het aangezicht van hunne vijanden. O, arme gewaarschuwde dief. Maar hij komt niet voor de dag. Hij verhardt zich tot het einde toe.

En hierbij past de vraag: Hoeveel malen heeft de Heere ons al niet laten waarschuwen. u leest toch in uw Bijbel? Hebt u daaruit nooit vernomen dat het de zondaar vreselijk zal zijn te vallen in de handen van een levende God? Hoeveel malen hebt u 's Heeren Woord van de kansel gehoord, hetzij gelezen, hetzij gepredikt? Hoeveel waarschuwingen hebben daarin doorgeklonken? En nog nooit ter harte genomen? Misschien een ogenblik een beroerde consciëntie. Ach, dat is spoedig weer vergeten. Het is als een vroegkomende dauw en als een morgenwolk. Daarom moet het dieper gaan. Het moet het hart raken, zullen we ooit verstaan dat het schrikkelijk is te zondigen tegen Hem, Die ons nog nooit kwaad gedaan heeft. Hoeveel beloften hebben we al gedaan als er nood in ons gezin was, als ziekte en rouw over ons komen? Zo zouden we door kunnen gaan. De waarschuwingen liggen er elke dag. Maar als God er niet in mee komt, dan verhardt de mens zich meer dan ooit te voren. En het zal toch vreselijk zijn als we de roepstemmen van ons afgeworpen hebben, als we doorgaan op onze eigengekozen paden. Daar helpt niet een beetje opknappen aan, of een proberen om erge zonden na te laten in eigen kracht. Daar kan alleen uitkomst komen als de Heere het ons ordentelijk voor ogen stelt en het ons voorhoudt dat we zelf de oorzaak van onze rampzaligheid zijn.

De andere dag vergadert het volk tezamen. Stam na stam komt daar om te horen wat God te zeggen heeft. Nooit zullen we kunnen zeggen dat de Heere hen in het ongewisse heeft gelaten aangaande de straf der ongerechtigheid die door Hem volvoert zal worden. Een oordeel van de hemel. Duidelijk heeft de Heere bekend gemaakt wat de overtreder te wachten staat. Luister maar naar Zijn Woord, Jozua 7 vers 15: "En het zal geschieden, die geraakt zal worden met de ban, die zal met vuur verbrand worden, hij en al wat hij heeft; omdat hij het verbond des HEEREN overtreden heeft en omdat hij dwaasheid in Israël gedaan heeft."

O, dief, je wist wat Gods oordeel tegen het volk zou zijn. Je wist wat jezelf en heel je familie te wachten heeft. Indien je niet invalt voor de hoge God. Maar, ontzettende realiteit, hij laat de gelegenheid voorbij gaan. Hij verhardt zich des te meer.

We weten het. De stam van Juda werd geraakt. Ook hierin ligt een boodschap. Verschillende goddeloze vrouwen en een heidense vrouw zijn begenadigd geworden. Keer op keer is de stam die verkoren was om de Zaligmaker, zoveel het vlees aangaat, voort te brengen, voorgegaan in de zonde. Keer op keer heeft de Heere hen teruggebracht van hun boze weg. En laat dit ook voor hen die zich er op beroemen een

godvrezend voorgeslacht gehad te hebben, een ernstige boodschap zijn. We worden niet zalig omdat er uitverkorenen in ons voorgeslacht hebben geleefd. Zeker, het is waar, en we zouden de voorbeelden kunnen noemen, God gedenkt aan Zijn verbond tot in duizend geslachten. En menigmaal heeft de Heere dan ook in de lijn der geslachten Zijn arbeid verheerlijkt en de Zaligmaker geschonken in een arm zondaarshart. Maar al is onze hele familie in de hemel, al weten we van sommigen dat ze met blijdschap mochten afreizen, verlost van een lichaam der zonde en des doods, toch maakt ons dat niet beter dan anderen. Tenslotte is genade een strikt persoonlijke zaak. We kunnen het, hoe graag we het iemand ook zouden gunnen, niet geven. Want genade is "particulier." We zullen, zal het wel met ons zijn, zondaar voor God moeten worden.

De dief, de rover van hetgeen des Heeren was, is nooit op die plaats gekomen. En dat is tot zijn eeuwige ondergang geweest en heeft zijn gezin in nameloze ellende gebracht. Al was hij uit het geslacht van Juda, zonder hartvernieuwende genade kon het hem niet helpen. Straks wordt het geslacht van Zarchi geraakt. Wat zal er een angstwekkend stilzwijgen geweest zijn. Het volk wist immers wat ging komen. Maar helaas, de dief meldt zich niet. Dan wordt de kring al nauwer en nauwer toegesloten. Nu komt het geslacht van Zabdi. En dan komt het ogenblik van de totale ontmaskering. Het huisgezin van Zabdi moest aankomen, man voor man. De dief verhardt zich en zwijgt. En zo werd Achan geraakt, de zoon van Karmi de zoon van Zabdi, de zoon van Zerah, uit de stam van Juda. En dan? Dan, dan kan hij niet anders meer dan bekennen wat hij gedaan had. Maar toen was het te laat, voor eeuwig te laat. Hij bekent, hebzucht en gierigheid hebben zijn hart vervuld. Och, dat we het ter harte mogen nemen: De gierigheid is de wortel van alle kwaad. En Gods knecht, die dat gevaar had leren onderkennen smeekt in één van de psalmen: "Laat gierigheid mij in haar strik niet vangen."

Nu er geen ontsnappen meer mogelijk is, bekent de dief. Hoor maar: "Voorwaar, ik heb tegen de Heere, de God Israëls gezondigd." Hoort u, hij zegt niet: Ik heb tegen God gezondigd. Maar hij zegt: "Ik heb tegen de Heere, de God Israëls gezondigd." We kunnen dus niet zeggen dat de man de grootheid van zijn kwaad niet wist. Integendeel, door zich zo te uiten, laat hij duidelijk uitkomen in welk een bijzondere relatie de Heere tot dat volk stond. En hij wist dus goed dat er met Hem, de allerhoogste God niet viel te spotten. Hij had gezondigd tegen de God, Die zoveel wonderen had verricht. Daarom kon hij nooit onwetendheid voorwenden of zich ook maar enigermate verontschuldigen. Wat had hij gestolen? Gods Woord geeft een nauwkeurige opsomming. Een sierlijk Babylonisch overkleed, tweehonderd sikkelen zilver, een gouden tong, welker gewicht was vijftig sikkelen. Ik kan u bij benadering niet medelen hoeveel de waarde was. Maar het was voor een aanzienlijke som. Hij moet dan ook erkennen: "Ik kreeg lust daartoe." Hij nam het en verborg het in zijn tent. Hij had een put gegraven en alles daarin geborgen. Daarom kunnen we niet zeggen: Was de Heere nu niet hard voor zijn zonen en dochteren? Nee, want zij waren mede schuldig. Ze wisten dat hun vader deze gruweldaad bedreef.

Wat heeft hebzucht al veel kwaad gesticht. En wat is uit één zonde al vele malen nog een erger kwaad voortgekomen, ook voor de naaste betrekkingen. O, tegen een heilig rechtvaardig God zondigen is niet goedkoop. Daarom onthoudt het mijn lieve vrienden: Wie sterven leert in het stervensuur, daarvoor valt sterven o zo zuur. Nu is Achan de schuld geweest dat zijn gezin medeschuldig werd. Och, zonde baart zonde. Maar de gevolgen zijn ontzettend voor hen, die niet intijds tot inkeer gebracht worden en de verzoening door het bloed van het Lam niet nodig krijgen. De eeuwige

rampzaligheid volgt er op.

Doodstil heeft het volk dit alles aangezien. En wat is het weer uitgekomen: Eén zonde van ongehoorzaamheid dreef Adam en Eva uit het Paradijs. Zij en hun nageslacht werden onderworpen aan de drievoudige dood. De geestelijke dood zijn we al gestorven, de tijdelijke dood gaan we allen aandoen en zonder waarachtige bekering gaan we de eeuwige dood in. Zo heeft ook deze ene overtreding de ban in het leger gebracht. De zonden van Adam zijn aan zijn gehele nageslacht, krachtens bondsbreuk, toegerekend. Niemand kan meer een reine uit een onreine voortbrengen. Maar Achans zonde, waaraan zijn zonen en dochteren deel hadden door zijn schuld, is ook hen toegerekend. Ze zijn ook met hem rechtvaardig door de Heere gestraft. En hier kon Jozua niet helpen. Hier kon niemand meer helpen. Het was voor eeuwig te laat.

3. Onze laatste gedachte is: **Gods straf.**

Van Jozua zouden we kunnen zeggen dat hij een man was die in oprechtheid zijn weg wandelde. Een man die ook als middelaar voor zijn volk pleitte voor het aangezicht des Heeren. Die ook een zondaar als Achan met liefde vermaande en hem vroeg om toch zijn schuld voor God te belijden. Hoort maar wat hij zei: "Mijn zoon, geef toch de Heere, de God Israëls de eer en doe voor hem belijdenis; en geef mij toch te kennen, wat gij gedaan hebt, verberg het voor mij niet."

We hebben in ons tweede punt gezien dat hij toen inderdaad zijn bedreven kwaad erkende; ja, hij moest zelfs erkennen dat het voortkwam uit de goddeloze lust die in hem woonde. Maar hoe vriendelijk Jozua ook in de omgang met het volk was, als het om Gods gerechtigheid gaat dan kan hij, dan mag hij en dan wil hij niet schipperen. Er is dan ook maar één afdoend middel om de rechte verhouding tussen de Heere en Israël te herstellen, waardoor Hij Zijn gunst weer wil betonen aan het volk en het in de komende strijd opnieuw tot een overwinning wil leiden. De ban moet worden weggedaan. De kankerplek moet zo spoedig mogelijk worden uitgesneden. Er moet aan Gods gerechtigheid genoeg gedaan worden. De hoogste straf, namelijk de dood, was dan ook het loon der zonde. Zingt de Psalmist niet: "Uw loon, Uw straf, beantwoordt aan Uw eer."

Toen de Heere aan Jozua had meegedeeld hoe hij handelen moest, opdat zou uitkomen wie de misdadiger was, had Hij hem tevens de straf al meegedeeld. "En het zal geschieden, die geraakt zal worden met de ban, die zal met vuur verbrand worden, hij en al wat hij heeft; omdat hij het verbond des Heeren overtreden heeft en omdat hij dwaasheid in Israël gedaan heeft." Jozua heeft daar niet tegen geprotesteerd. Hij wist heel goed dat deze zonde niet alleen diep ingrijpende gevolgen voor het volk als geheel had, maar boven alles dat de Heere, de God Israëls er billijk door vertoornd was. Laten we toch nooit vergeten dat de Heere ons zeer duidelijk voorhoudt wat het loon der zonde is. Zie Psalm 36 vers 7a: "Uw gerechtigheid is als de bergen Gods. Uw oordelen zijn een grote afgrond." En ook in het 13e vers komt het zo duidelijk openbaar: "Aldaar zijn de werkers der ongerechtigheid gevallen; zij zijn neergestoten en kunnen niet weder opstaan."

Geliefde vrienden, dat we toch ernstig mochten letten op de weg die we gaan hier in deze wereld. Want één der grote zonden, ook van onze tijd is hebzucht. Het is maar steeds: Ik wil meer en steeds meer. Maar dat we u dan mochten voorhouden wat Paulus aan zijn geliefde jonge vriend Timotheüs schrijft in 1 Timotheüs 6 vers 9 en 10: "Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in den strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en

ondergang. Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommige lust hebbende, zijn afgedwaald van, het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken."

Achan heeft het tot zijn eeuwige ondergang moeten ondervinden. Hij wordt met zijn gehele gezin en al wat hij heeft naar het dal Achor gevoerd, waar het oordeel aan hen zal worden voltrokken. O, God laat niet met Zich spotten. Eerst heeft Jozua nog wat tot hem te zeggen. Luister maar: "Hoe hebt gij ons beroerd?" O man, welk een groot kwaad hebt u gedaan. Nu is het rampzalig gevolg dat u zo de eeuwigheid moet aandoen. Hij had er gerust het gehele volk voor over gehad om door God gestraft te worden, als hij zijn kwade begeerlijkheid maar had kunnen bevredigen. Maar bij Goddelijke opdracht had Jozua nog meer te zeggen, opdat het ook een waarschuwing zou zijn voor het volk. Hij zegt tot Achan: "De Heere zal u beroeren te dezen dagen." Nee Achan, de genadetijd is voorbij. Er is geen weg meer ter ontkoming. Het is te laat. De Heere wacht niet langer en nu zult u uw oordeel ontvangen. Och, Achan had wellicht gedacht: "Niemand ziet het. Maar God had het gezien. En zo is het nog. Dat we daarom mochten leren bedelen om een leven dicht bij de Heere. En dat ook onze jonge mensen de waarschuwingen welke tot ons komen in het leven van elke dag ter harte mochten nemen.

En boven alles: Leert toch Gods Woord lezen. Vraagt de Heere om dat Woord biddend te mogen onderzoeken ten nutte van je ziel en zaligheid. En lees in dit verband eens de ernstige woorden welke vader Hellenbroek schreef in zijn catechisatieboek "Voorbeeld der Goddelijke Waarheden."

Misschien haal je je neus op en zeg je: dat is allemaal zo ouderwets. Nu moge de stijl wat ouderwets aandoen, maar wat er in beschreven staat is overduidelijk. De Catechismus is ook ouderwets, té ouderwets naar het oordeel van velen. Maar de proeven die ik tot dusver gezien heb van gemoderniseerde catechismussen, hebben me niet kunnen overtuigen van de noodzaak om deze leerboeken in moderne stijl samen te vatten. Laten we maar blijven bij wat ons van de vaders is overgeleverd. Dan heb je tenminste de zekerheid dat we kost voorgezet krijgen, welke in de aloude bodem gefundeerd is.

Hoe het ook zij, mijn lieve jonge vrienden, vraagt de Heere toch om bang te mogen zijn voor de zonde. Ze zijn Godtergend en ziel en lichaam verwoestend. In het houden van Gods geboden ligt grote loon.

Wat had Achan er nu aan dat hij sommige luxe goederen en dingen gestolen had? Niets. Het begon al met angst voor ontdekking, zodat hij zijn zogenaamde schat in zijn tent moest verbergen. Een put graven in de grond en het er dan later weer uithalen. Denk je dat die man gerust geweest is? Zeker, hij heeft zich verhard. Net zolang totdat hij zich niet langer kon verbergen, omdat God hem openbaar maakte. En dan nu dat rampzalige einde. Achan en zijn gezin met al wat hij had, ook hetgeen hij gestolen had, wordt weggevoerd. "En gans Israël stenigde hem met stenen." Hierin is alles begrepen wat van hem was: Zijn zonen en dochteren, zijn ossen en ezels en vee en ook zijn tent.

Daarna werd hij met al wat hij had verbrand. Op de dode lichamen wordt de strengste vorm van de ban toegepast. De straf voor de overtreder is ernstiger dan voor het volk van Jericho. Zij hadden nooit enige kennis gehad van de God des Levens. Hooguit hadden ze in slaafse vreze geleefd, toen ze de wonderdaden van die God van Israël vernamen. Maar Achan was één dergenen die tot Israëls volk behoorde.

Daarom, oud en jong met een gedoopt voorhoofd, ons oordeel zal zwaarder zijn in de dag der dagen dan van de onwetende heiden. Nee, de doop maakt niemand zalig, maar

de Heere plaatst ons wel apart. En Hij wijst ons op de noodzaak van de wassing door Christus bloed.

Achan en de zijnen keren tot het stof weder. En de zielen van die mensen kwamen voor Gods heilig gericht. Zelfs de gestolen schatten wil de Heere niet meer hebben voor Zijn dienst. Ook die zijn verbrand geworden. en tenslotte wordt over het verbrandde een grote steenhoop opgericht. De godvrezende Jozua laat deze steenhoop niet oprichten uit bijgelovige heidense vrees, maar als een teken der schande; ter herinnering aan Achans zonde. En tegelijkertijd is het een ernstige waarschuwing voor het volk dat toen leefde en voor het nageslacht. Het was een boodschap, een oproep voor het volk: Wandelt voor Mijn aangezicht en zijt oprecht. Verder is het ook een boodschap welke doorklinkt tot nu toe: God komt richten hier beneden.

Dat het maar een les mocht zijn voor ons allen. We zijn allen reizende naar de ontzaglijke eeuwigheid. Hoe gelukkig dan als we mogen leren inleven wat de dichter zingt, en wat we nu samen willen zingen uit Psalm 94 vers 8:

*De Heer zal, in dit moeilijk leven,
Zijn volk en erfdeel nooit begeven;
Het oordeel keert, vol majesteit,
Haast weder tot gerechtigheid;
Al wie oprecht is van gemoed,
Die merkt het op, en keurt het goed.*

Er is nog een welbekende tekst in het Woord des Heeren die ons spreekt over het dal van Achor. Namelijk in Hoséa 2 vers 14: "En Ik zal haar geven haar wijngaarden van daar af, en het dal Achor, tot een deur der hoop; en aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland." Het dal van Achor, wat vertaald kan worden als "onheilsdal" of "dal der beroering", of ook wel "dal der droefheid", was het dal waar God Zijn gerechtigheid geoeffend had. En nu was 's Heeren toorn ten opzichte van deze zonde weer gestild. Het volk is van de banvloek bevrijd, waarna het de opmars in het land wederom mag voortzetten, geleid door Jozua, Zijn knecht. Dat dit vonnis voor Israëel niet uitliep op totale vernietiging, maar op nieuwe hoop voor de toekomst, is een wonder van de hemel.

En zoals de Heere nu Zijn belofte waarmaakt en Zijn volk door Jozua, ondanks de bedreven zonden, zal geven het land Kanaän tot een erfelijke bezitting, zo zullen Gods kinderen, hier reeds de beginselen van het eeuwige leven en een open deur ontvangen door genade alleen. Bovendien een levende hope, die hen straks zal brengen in het land der eeuwige heerlijkheid.

Deze wereld is een onheilsdal, een plaats van tranen en ellende. Maar door genade die verworven is aan het kruishout van Golgótha zal er een deur der hope zijn voor allen die zich waarlijk schuldig leren kennen. Ja, dan is op Golgótha de deur der hope geopend voor de bedelaars en hen die niets meer bezitten. Die bekennen moeten midden in de dood te liggen. Maar die door Gods genade mogen leren zien op Hem, de meerdere Jozua, Die in het dal van Achor een deur der hope heeft gegeven. Opdat dat volk straks eeuwig mag zingen van Gods goedertierenheid en recht. Welzalig dan die hier tot inkeer mag komen voor het te laat is. Die hier bij het licht van Gods Heilige Geest aan de weet komt: Ik ben gans melaats, ik ben waardig om voor eeuwig om te komen in het dal van Gods toorn. Maar die de Heere dan Zelf wil oprapen en zal leren zien dat, alhoewel hun hoop vergaan is, Hij Zijn dierbare Zoon gegeven heeft, als de Enige levende hope voor Zijn strijdend erfdeel op aarde

Lere de Koning der Kerk ons door deze ernstige geschiedenis verstaan hoe bitter het is tegen God te zondigen en hoe zwaar, maar ook hoe rechtvaardig Gods oordeel over de

zonde is. Dan, wie u ook zijt, oud of jong, rijk of arm in de wereld, als u waarlijk arm van geest mocht worden dan zult u hier onderwijs ontvangen op uw weg, die dikwijls door de diepte zal gaan, omdat God niet ons, maar wij God verlaten hebben. O, hoe groot is dan het wonder dat Hij, de meerdere Jozua, het oordeel heeft willen wegnemen en Zijn Sion wil leiden door Zijn Raad en daarna opnemen zal in heerlijkheid. Amen.

Zingen: Psalm 36 vers 3:

*Bij U, Heer, is de levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heug'lijk licht aanschouwen.
Wees, die U kennen, mild en goed,
En toon d' oprechten van gemoed
Uw recht, waar z' op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp,
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven.
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulp'loos sterven.*

10. Jozua predikt in opdracht des Heeren zegen en vloek

Zingen: Psalm 119: 24

Lezen: Jozua 8: 30-35

Zingen: Psalm 145: 5, 6 en 7

Zingen: Psalm 119: 83

Zingen: Psalm 111: 5

Geliefden,

Nadat Achan de verschrikkelijke maar rechtvaardige straf van zijn zonden had ontvangen en des Heeren toorn gestild was, sprak de Heere, de God Israëls weer lieflijk en bemoedigend tot Jozua de zoon van Nun, de knecht des Heeren. Het is alsof de Heere hem wil laten weten dat Hij toch, ondanks de bedreven zonden, Zijn volk niet vergeten had en wel zeer speciaal aan Jozua een boodschap geeft, die deze man wel wonderlijk bemoedigd moet hebben, ziende in welk een ellende hij terecht gekomen was. Hoort wat de Heere zegt in hoofdstuk 8 vers 1: "Vrees niet en ontzet u niet; neem met u al het krijgsvolk, trek op naar Ai: zie, Ik heb de koning van Ai en zijn volk en zijn stad en zijn land in uwe hand gegeven." Hij mag aan de hand des Heeren zijn pad nu weer bewandelen en krijgt de garantie dat God aan zijn zijde is. Gelukzalig het volk dat mag buigen onder Gods gericht en leren mag dat dit het beste is om aan Zijn hand de weg te gaan die de Heere hen voorhoudt.

Nu is er ook geen overmoed meer. Want de eerste maal dat men de aanval op Ai zou doen, hadden de verspieders gezegd: "2000 of 3000 mannen is meer dan genoeg. Jozua, u hoeft echt het hele leger niet te zenden. We zullen deze betrekkelijk kleine stad gemakkelijk met dit legertje kunnen verslaan en verdelgen. Wat waren ze bedrogen uitgekomen. Want de Heere ging niet mee, omdat zij niet met de Heere meegingen en er bovendien de schrikkelijke ban in het leger was, die er de oorzaak van was dat de Heere Zijn gunst onthield. Het volk moest in eigen kracht de stad innemen en het dacht ook wel dat te kunnen. We weten hoe bedrogen dat men uitgekomen is.

Nu echter behoeft Jozua niet naar het advies van de verspieders te luisteren. Hij krijgt een bevel van de Heere, namelijk om al het krijgsvolk mee te nemen en de strijd te strijden in de mogendheid des Heeren.

Hierin ligt ook een les voor ons: Mensen kunnen denken dat ze ons goede raad geven - en soms mag dat ook wel eens zo zijn - maar toch is het 't beste om de Heere raad en wijsheid te vragen. En als Hij voorop gaat, dan zorgt Hij ook Zelf voor de overwinning.

Jozua verkoos dertigduizend mannen, allen strijdbare helden. O, hier kwam het weer uit:

*Gij Heer allen, Gij zijt,
Verwinnaar in de strijd
en geeft Uw volk de zegen.*

Laten we er maar bij zeggen dat het altijd weer een wonder is, als we in druk en tegenslag niet mensen om raad vragen, maar de Heere nodig hebben. Kunnen wij dat ook zeggen?

U kunt weten uit dit Schriftgedeelte hoe de strijd verlopen is. Lees het anders nog eens na. Het zou nog tot verwondering kunnen brengen als de Heere ons er licht en inzicht in gaf dat Hij het Zijne bewaart en ook voor het Zijne strijd en hen de overwinning geeft. Nu wist de Heere dat Zijn volk een vergeetachtig volk was. Hoe dikwijls was

het al gebeurd dat ze in grote nood tot God om uitkomst schreeuwden. en als de Heere dan in Zijn lankmoedigheid weer uitkomst gaf, dan vergat men Hem, Die zoveel wonderen had verricht, weer spoedig.

Nadat Ai was ingenomen en de stad met vuur verbrand was, stelde Jozua haar tot een eeuwige hoop ter verwoesting tot op deze dag. Jozua deed in getrouwheid wat nodig was om het volk er aan te herinneren dat zij niet de winnaars waren, maar dat de Heere Zelf de overwinning aan hen gegeven had. En als hij dan na vele jaren zijn boek schrijft, mag hij zeggen tot het volk: "Zie toch, die steenhoop is er tot op deze dag." Ja, dat het volk zou herinneren dat de God Israëls hen uit- en doorgehouden had, tot ere van Zijn heilige Naam en tot profijt van het volk, aan wie Hij het land beloofd had tot een eeuwige erfbezitting. Hier is wel van pas de Psalmwoorden: *"Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, het is God die ze u bewees."*

Nadat dit alles geschied is trekt men enkele uren verder naar het noordwesten van het land. Er is geen vijand te zien. Na enige tijd legerd men zich tussen de berg Ebal en Gerizim, in het dal Sichem. Wat moesten ze daar nu doen? Wel, de Heere heeft dat alles al nauwkeurig aan Mozes medegedeeld en Jozua wist dat. Daarom voert hij ook uit wat de Heere Mozes bevolen had, in de wetenschap dat de Heere hier wat bijzonders mee voor had. Immers in Deut. 27 had de Heere al meegedeeld wat er moest gebeuren, nadat het volk het land een eindje ingetrokken was. Hoort maar: "Het zal dan geschieden, als gij over de Jordaan gegaan zult zijn, dat gij deze stenen, van welke Ik u heden gebied, zult oprichten op de berg Ebal, en gij zult ze met kalk bestrijken."

Verder moest men den Heere een altaar bouwen en brandofferen daarop offeren. Ja, ze mochten daar eten en vrolijk zijn vanwege de goedheid die de Heere hen bewezen had. Maar er is meer: "En gij zult op deze stenen schrijven alle woorden dezer wet, die wél uitdrukke."

Met andere woorden; het moest wel precies gebeuren, zodat men niet klakkeloos maar wat opschreef, maar zich hield aan wat God geboden had op de twee stenen tafelen. De Heere zou daar als het ware nog eens onderstrepen dat Hij dit volk verkoren had boven alle andere volken. Daarom was er grote oorzaak om de stem des Heeren gehoorzaam te zijn.

En dan komt er nog een bevel van de hemel: De ark moest in het midden gedragen worden en het volk zou de zegen ontvangen. Daar, aan de zijde van de berg Gerizim moesten de volgende stammen een plaats innemen: Simeon, Levi, Juda, Issaschar, Jozef en Benjamin. En aan de zijde van de- berg Ebal (die sprak van Gods vloek zo men Zijn geboden niet zou houden) moesten staan: Ruben, Gad, Aser, Zebulon, Dan en Naftali. Waarom moesten de stammen in deze volgorde staan? Wel, luister, de Heere heeft overal Zijn wijze bedoelingen mee. Bij de berg Gerizim (die sprak van Gods zegen als men getrouwelijk zou wandelen in de weg Zijner geboden) stonden de twee zonen van Rachal en vier zonen van Lea. Dit waren de vrijgeborenen; de zonen van Jacobs vrouwen Rachel en Lea.

Bij Ebal staan de zonen van de dienstmaagden Bilha en Zilpa. Maar ook kunnen we daar Ruben, die zijn eerstgeboorterecht door bloedschande verbeurd had, aantreffen. Hij had, o schrikkelijke zonde, het bed van zijn vader beklommen.

Laat ook onze jonge mensen, in deze tijd van zogenaamde vrijheid van sexen, bedenken dat de Heere alles ziet en weet.

En verder heeft de Heere ook de jongste zoon van Lea, namelijk Zebulon, daar een plaatsje gegeven. Hierin kunnen we ook zien dat de Heere kan doen wat Hem behaagt. Hij is vrij, ook in de wijze waarop Hij de stammen in het smalle dal tussen Ebal en

Gerizim plaatst. Wij zouden misschien wel een geheel andere volgorde gekozen hebben, maar de Almachtige doet met de inwoners der aarde naar Zijn wil en welbehagen.

We mogen ook wel opmerken dat de Heere eerst begint met de vloeken mede te delen die over hen zullen komen die Hem niet gehoorzaam zijn. En daarna, in Deut. 28, geeft Hij kennis van de zegeningen die het volk uit Zijn hand zal ontvangen, als ze naar Zijn stem zullen horen. Ebal spreekt van de vloek der wet over de zonde; Gerizim getuigt van de zegen des Heeren. Laat het toch ook vooral in onze tijd ons jonge volk nog aanspreken dat de Heere geen ledig aanschouwer is. Ja, dat we nog gewaarschuwd worden tegen de zonden; maar ook anderzijds mogen horen: In het houden van Gods geboden is grote loon.

Bovendien nog één opmerking. Wanneer het volk hier staat tussen de twee bergen, dan hebben we ook te bedenken dat we eens allen zullen staan voor de Troon van God, in de dag des Oordeels. Dan zal Christus, de meerdere Jozua, die Zijn dierbaar leven gegeven heeft voor verloren zondaren, Gods vloek uitspreken over hen die hun eigen weg gegaan zijn en zich verhard hebben tegen den Heere. Maar Hij zal ook de zegen uitspreken over hen die hier leerden buigen in het stof der verootmoediging. Dan zullen ze altijd bij de Heere zijn. Laten we dan nu eens bezien wat Jozua doen moest, daar op die plaats, tussen Ebal en Gerizim.

Hoort onze tekstwoorden in Jozua 8 de verzen 30, 32 en 34:

"Toen bouwde Jozua een altaar den Heere, den God Israëls, op de berg Ebal. Aldaar schreef hij ook op stenen een dubbel van de Wet van Mozes, hetwelk hij geschreven heeft voor het aangezicht der kinderen Israëls. En daarna las hij overluid al de woorden der wet, de zegening en de vloek, naar alles, wat in het wetboek geschreven staat."

We willen met u spreken over:

"Jozua predikt in opdracht des Heeren, zegen en vloek." Een drietal gedachten hopen we u voor te houden:

Ten eerste: Hij bouwt een altaar.

Ten tweede: Hij schrijft op steen.

Ten derde: Hij leest de wet.

Om dan met een woord van toepassing te eindigen.

1. Jozua bouwt een altaar.

"Vooraf een opmerking. De drie punten in deze predicatie zijn eigenlijk allemaal boodschappen die Jozua het volk moest voorhouden. Het bouwen van het altaar, het schrijven in steen en het lezen van de wet zijn onlosmakelijk aan elkander verbonden. Het is één prediking van Godswege tot het volk, dat zo wonderlijk geleid en gespaard was en dat ondanks hun vele zonden en afmakingen. Zo mochten ook Gods daden in ons leven en in de omstandigheden, waarin wij soms komen te verkeren, en het Woord des Heeren dat tot ons komt, wel één prediking zijn welke ons allen en altijd wat te zeggen heeft. De Heere had aan Jozua en het volk vele redenen tot dankbaarheid gegeven. Hij had hen over kunnen geven in de handen van de vijanden. Hij had hun totaal kunnen verdelgen. Hij had hen van de aardbodem weg kunnen vagen. Maar Hij heeft het niet gedaan. Integendeel, Hij was zeer lankmoedig en goedertieren over hen geweest. Daarom waren er redenen te over om de Heere te erkennen, maar ook om naar Hem te luisteren.

Wat moest er gebeuren? Jozua moest een altaar bouwen op de berg Ebal, een altaar tot de ere des Heeren en een gedurige gedachtenis voor het volk dat door Hem zo wonderlijk was geholpen en uitgered.

Wij zouden verwacht hebben, nadat Jericho en Ai ingenomen en verwoest waren, dat Jozua met het volk zo spoedig mogelijk verder zou gaan om het beloofde land verder in te nemen. Ze waren nu bezitters van de steden die als het ware de ingang vormden tot het land Kanaän. Er was grote vreze gevallen op de vijanden en ze waren als het ware zo verschrikt dat wellicht spoedig volgende steden zouden vallen en men weldra in het hart van het land zou kunnen komen.

Maar de Heere deed het anders. We moeten er altijd maar rekening mee leren houden, dat God Zich niet na laat rekenen. In plaats van verder te trekken moesten ze een moeizame tocht maken naar de berg Ebal. Een pauze van verscheidene dagen moest gemaakt worden om te zien en te horen wat de Heere Zelf te zeggen had. Ze moesten stil houden, opdat God geëerd en verheerlijkt zou worden in het meedelen van vloek en zegen. Ook door middel van het bouwen van het altaar.

Het kamp van het volk moest geplaatst worden op een plaats waar de Heere het volk wilde hebben om hen Zijn speciale boodschappen te geven. Niet om regelrecht verder te gaan om de vijanden te vernietigen, maar om een offerande te brengen en de wet te horen lezen. Ook om "Amen" te zeggen wanneer de Heere hen de gevolgen van de zonden, die Godtergend zijn, zou voorhouden. Maar bovendien om in stille verwondering Zijn zegeningen te mogen vernemen die Hij aan Zijn volk zou vermaken als ze door genade getrouwelijk zouden mogen luisteren en in Zijn wegen zouden wandelen. Het offeren van brandoffers en dankoffers voor het aangezicht van Jehovah bij deze speciale gelegenheid was een teken van Zijn zegen die Hij hen had gegeven in de strijd, nadat zij eerst door zoveel ellende waren gegaan, maar ook dat het volk, voor het verder het land introk, nog eens zouden ervaren dat aan Gods zegen alles gelegen is. In hen was immers geen goed. Het was gedurig nodig om een brandoffer te brengen als een teken dat men zijn schuld beled en in het offer uitsprak: Wij zijn een schuldig volk, dat alleen door de Heere op het rechte pad gehouden kan worden. En tevens wees het op Christus, Die Zichzelf Gode onstraffelijk had opgeofferd voor de zonden van Zijn volk. Ja, Die met één offerande in eeuwigheid volmaakt, degene die geheiligd worden. Het bloed van stieren en bokken kon de verzoening niet teweeg brengen, maar het wees wel op het enige slachtoffer dat Christus gebracht heeft, om door Zijn bloed hen te reinigen van alle zonden.

En het dankoffer dat geofferd moest worden, wees op Gods grote daden en tevens hoe Hij waardig is te ontvangen alle eer en lof en dankzegging. Hij heeft Zijn kracht en macht getoond en had voor een schuldig volk, om Christus' wil, ingestaan; en beloofde hiermede tevens dat Hij dat ook in de onbekende toekomst zou doen. Zalig voorrecht als we dat door genade mogen weten.

Om nu het brandoffer en het dankoffer te kunnen brengen moest er een altaar komen, waarop het offer gebracht moest worden. Toen het volk in de woestijn was en aangevallen werd door de eeuwige vijand van het volk, namelijk Amalek, heeft de Heere hen de volkomen overwinning gegeven. Als een dankbare erkentenis van Gods daden moest Mozes een altaar oprichten te Rafidim. Hij mocht het de naam geven "Jehovah-Nissi." De betekenis van die naam is: "De Heere is mijn banier." De Heere stond voor het volk in.

Nu heeft Jozua dat ook mogen ervaren. Alhoewel Israël nog maar een klein deel van het land in bezit had, geeft de Heere toch de opdracht (die Mozes al had mogen meedelen) om een altaar te bouwen. Dit is de eerste keer dat in het boek Jozua het

bouwen van een altaar wordt genoemd. En nu is er veel overeenkomst in het bouwen van een altaar door Mozes en één door Jozua. Beide zijn gebouwd op een berg; beide zijn gebouwd op uitdrukkelijk bevel van de Heere der heirscharen. Mozes en Jozua hebben hier beiden door het geloof mogen ervaren dat deze altaren er moesten komen tot de verheerlijking des Heeren en Zijn heilige Wet. Ook hebben ze door de bouw van het altaar en de te brengen offeranden mogen leren dat genade alleen maar openbaar komt door gerechtigheid.

Het eerste altaar - gebouwd bij Rafidim - was er vrij kort nadat men op een wonderbaarlijke wijze uit Egypte verlost was. Ze waren verlost van de slavernij en hadden mogen trekken door de Rode Zee. Het altaar dat Jozua moest bouwen was vrij spoedig gebouwd, nadat het volk op wonderlijke wijze door de Jordaan had mogen trekken en mocht beginnen met het beloofde land in bezit te nemen. Beiden, Mozes en Jozua hebben dat gedaan op Goddelijk bevel. En in Jozua's geval had de Heere het alreeds in Zijn heilig Woord laten beschrijven. Zie Deut. 27.

Nu moeten we wel bedenken dat zo'n plaats waar een altaar gebouwd werd, als het ware een ontmoetingsplaats was tussen de Heere en Zijn volk. Een plaats om te buigen voor Hem, Die de Leidsman is van hen die arm zijn door genade. Een plaats om te mogen erkennen: De Heere was goed voor een schuldig mens. Geliefde vriend of vriendin, heeft u zo'n plaats? Heeft u door het werk van de Heilige Geest een nood voor een Godsontmoeting?

Het oude volk zei altijd: "De laatste Godsontmoeting is de beste." Als de Heere eens spreken wil tot een Sioniet, dan ligt ook de laatste keer het beste in hart en verstand. Immers, als de Heere nog wil spreken tot een ziel, dan is dat louter gunst en soeverein welbehagen. Dan behoeft het helemaal niet in een duur kerkgebouw te zijn, of in een luxe huis. Dat kan op een eenvoudige plaats. Dat kan in een sober kerkje. Dat kan in het huis van een mens, die geen geld heeft voor dure meubels. Als de Heere er maar is, dat is het voornaamste.

Daarom is het opmerkelijk dat de Heere ook nauwkeurig opdracht gegeven heeft om een altaar te bouwen waar niets geen luxe aan was, maar waaruit wel sprak: Ik wil met u zijn en u helpen, als u in Mijn geboden moogt wandelen en Mijn inzettingen gehoorzamen.

Nu Jozua daar op de berg Ebal een altaar moest en mocht oprichten, was het niet een kunstig gewrocht van Jozua en zijn helpers. Het was Gods werk. Helemaal niet mooi naar menselijke maatstaven. Niemand kon dan ook in zichzelf roemen dat men zo'n prachtig altaar voor de Heere had opgericht. De Heere had Jozua opdracht gegeven om grote ruwe stenen te verzamelen en daar een altaar van te bouwen. Het moest een altaar zijn van hele stenen. Geen mens mocht er stukken afhakken of er in beitelen. En het grote wonder was, dat de stenen niet tezamen gebracht waren om die op het volk te werpen als een oordeel over hun zonden. Nee, het mocht een altaar zijn om offeranden te brengen voor zondaren.

Hierin spreekt iets dat ook ons wel mocht raken: Deze stenen spraken van de vernedering van de Zaligmaker en tegelijkertijd van Zijn gezegende arbeid. In Hem was immers geen gedaante noch heerlijkheid. Maar voor het aangezicht van Zijn Vader was Hij, en Hij alleen, de duurzame hoeksteen waarop de Kerk met een hoofdletter gebouwd kon en mocht worden. En vergeet toch nooit dat er buiten Hem geen Zaligheid is. Want er is geen andere naam onder de hemel gegeven waardoor een mens kan zalig worden. Niemand kan tot de Vader komen dan door Hem. Hij is het altaar; Hij is het offer. Hij is alles voor Zijn volk voor tijd en eeuwigheid. Leefden we meer uit het geloof dat de wereld overwint, er zou meer rust gevonden worden in het leven van Gods kinderen hier op een door de zonde oud geworden aarde, die straks in

vuur en vlam zal ondergaan. Maar zo moet Gods kind ook leren op Hem, het gezegende altaar der genade, dankoffers te brengen, vanwege de genade, die aan hun zijde onverdiend uitgereikt en geschonken wordt aan een ziel die zichzelf niet meer helpen kan, noch op de been houden.

Nee, Jozua moest niets aan die stenen doen. Mocht er zelfs niets aan doen. Integendeel, de Heere sprak er een oordeel over uit als men toch zou durven om er zelf wat aan te doen.

Denk hierbij maar aan 's Heeren waarschuwing in Exodus 20 vers 25: "Maar indien gij Mij een stenen altaar zult maken, zo zult gij niet bouwen van gehouwen steen; zo gij uw houwijzer daarover verheft, zo zult gij het ontheiligen." De Heere is dus duidelijk genoeg: Een mens komt er niet aan te pas.

Hierin is ook een duidelijke les voor u en voor mij. We zitten zo graag met onze vingers overal tussen. We willen zo graag zelf wat doen. We schrijven wat op onze goede werken en we rekenen wat voor onze gebeden. We willen onszelf zo graag een beetje oppoetsen voor de Heere. Maar Hij ziet door al ons gedoe heen. Hij kan niets van ons gebruiken. Het is vrije gunst alleen, die eeuwig Hem bewoog. En zal het wel zijn, dan zullen wij de strijd moeten verliezen, om alleen in Christus de zaligheid te zoeken, die Hij verworven heeft met Zijn arbeid, leven, lijden en dierbaar sterven. Met andere woorden: Het is nodig om in Hem alles te vinden wat tot het leven en de gelukzaligheid van node is. Maar het is ook noodzakelijk om te weten, innerlijk en geestelijk, waarom dat altaar op de berg Ebal geplaatst moest worden.

De twee bergen waar Israëel nu tussen gebracht was, waren Gerizim en Ebal. Van nature zouden we toch verwachten dat het altaar op de berg Gerizim geplaatst zou worden. Immers het was daar, dat de zegening aan het volk werd meegedeeld, als ze mochten wandelen in de wegen des Heeren.

En we weten, de berg Ebal werd gebruikt om de vloeken der wet te openbaren over een volk dat God niet vreesde. Ja, dat is de overlegging van ons verdorven verstand. Maar de Heere doet het anders. Ook hierin kwam uit: De Heere volvoert Zijn raad en welbehagen. Zijn weg is volmaakt. Zijn weg is in het Heiligdom. Alles was zo verordineerd dat hier al werd afgeschaduwd dat Christus Jezus de vloek der wet op Zich zou nemen. Ja, het altaar en de offers spraken van het geheel enige offer dat Christus zou brengen, opdat verloren zondaren weer met God mochten worden verzoend, door de dood van Zijn dierbaar en enig Kind. Hij kwam om op Golgótha het offer van Zijn leven te brengen, omdat Hij tot een vloek is gemaakt voor de zonden van de ganse uitverkoren kerk.

Mozes had alreeds geruime tijd tevoren gezegd, dat men, brandoffers en dankoffers moest brengen. Brandoffers waren voor de schuld en wezen heen naar Hem, Die de schuld van Zijn volk gedragen heeft. Dankoffers mochten worden gebracht vanwege de gunst des Heeren. en dan mocht men verblijd zijn vanwege de goedgunstigheid des Heeren. Maar laten we het toch mogen leren. Het tweede kunnen we nooit ervaren in het leven, als het eerste niet is geschonken. Ziet u wat een prediking er uitging van het bouwen van het altaar? De Heere geve ook ons die lessen maar bij de voortduur. Als we spoedig tevreden zouden zijn, dan zijn we als Efraïm, een koek die niet omgekeerd is. En zegt Izak niet tot Jacob: "Hoe hebt u het wildbraad zo haastiglijk gevonden?"

2. Laten we nu stilstaan bij onze tweede gedachte: **Jozua schrijft op steen.**

De tekst deelt ons mede: "Aldaar schreef hij ook op stenen een dubbel van de wet van Mozes, hetwelk hij geschreven heeft voor het aangezicht der kinderen Israëls." Onze Kanttekenaren zeggen ons eenvoudig dat dit andere stenen waren, dan die voor het

altaar gebruikt waren.

Tweemaal deelt Mozes namens de Heere aan Jozua en het volk mede, dat deze stenen met kalk bestreken moesten worden. Daarna moest de heilige wet des Heeren er nauwkeurig op geschreven worden, zodat het van verre te zien was. Want Jozua moest dit niet in het geheim doen. Hij moest het doen in het openbaar voor de ogen van het ganse volk. Alweer een waarschuwing voor ons. Want als op zondag in Gods huis de wet aan ons wordt voorgelezen, dan is dat iets wat noodzakelijk is. Nooit kon dat volk zeggen: We weten niet wat ons in Gods wet wordt bevolen. Laat daarom het lezen van de wet geen loze formule worden. Maar het mocht worden gedaan met eerbied en ontzag. Het is niet een wet van één of ander mens; het is Gods heilige wet.

Van dat schrijven of graveren van die wet in deze grote stenen gaat een dubbele prediking uit, namelijk ten eerste: Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.

En ten tweede, als een ziel werkelijk genade ontvangt, dan kan het niet anders of het wordt: Hoe lief heb ik Uw wet, zij is mijn betrachting de ganse dag.

Lezer en lezeres, verstaan we iets van deze twee voorbeelden uit Gods dierbaar Getuigenis? Het is nodig hoor, zal het wel zijn op reis naar de eeuwigheid. We vinden het trouwens ook meermalen in de berijmde psalmen terug. We zullen u maar twee voorbeelden geven, hoewel ze met vele te vermenigvuldigen zijn. Luister maar naar Psalm 37:

*"Maar, durft men stout des Heeren wet versmaan,
Dan zal Gods wraak de berg van hoogmoed slechten,
En 't boos geslacht, ten grond' toe, doen vergaan."
O, hoort u hierin Gods vloek over de zonde?*

Gelukzalig, die naar Hem mag leren horen en mag zingen, Psalm 119 vers 83:

*"Wat vreê heeft elk, die Uwe wet bemint;
Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten.
Ik, Heer, die al mijn blijdschap in U vind,
Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten;
'k Doe Uw geboón oprecht en welgezind;
Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten."*

In het kort kunnen we het zó zeggen: In de Ark des Verbonds lag Gods Wet, de regel voor het leven van Zijn volk. Is het ook de regel voor ons leven geworden door genade? Nu wordt die wet openbaar aan allen voorgehouden door haar te schrijven op de stenen die de Heere wilde dat Jozua daarvoor zou gebruiken. Wat een verantwoordelijkheid voor hen en voor ons. Want de wet Gods spreekt van onze zonden en ellenden, van onze ongehoorzaamheid en goddeloosheid. Ze spreekt ook over de rechtvaardige straf des Heeren indien we Hem en Zijn heilige inzettingen verwerpen. Ja, die wet is een prediking voor ons allen, opdat we - door de Heilige Geest voorgelicht - zullen leren verstaan: De zonde, de overtreding van 's Heeren wet, is een gruwel in Zijn heilige ogen. Anderzijds, als de Wet een tuchtmeester tot Christus mag worden, dan mag het wel eens verstaan worden: "Hoe lief heb ik Uw wet, zij is mijn betrachting de gansen dag."

Daarom gaat er van Gerizim een sprake uit dat, als we voor het aangezicht des Heeren mogen leren begeren te wandelen (hoeveel tekortkomingen we dan ook nog in onszelf zullen moeten ontdekken) Hij ons zegenen zal met zegeningen vanuit Zijn troon.

Twee dingen mogen hierbij nooit vergeten worden: In het brengen van de offeranden op Gods altaar sprak het volk zich uit voor de Heere, namelijk dat ze zich schuldig gevoelden en anderzijds door genadelicht mochten ervaren dat Zijn vrede groot is voor allen die Zijn naam ootmoedig vrezen. Maar wanneer de Heere Zijn wet in de stenen laat schrijven dan spreekt Hij nadrukkelijk tot hen en geeft hun een boodschap dat in de weg van ware gehoorzaamheid Hij hen niet begeven nog verlaten zal. En dit kan alleen als we Hem nodig krijgen die voor de zonden Zijns volks de dood inging, Die de straf van de wet droeg om hen de vrede te geven die Hij voor hen verwierf. Geloof me, dat is wat anders dan dat we trachten in een weg van wettische dienstbaarheid God te bevredigen. In een weg van doen en laten zullen we nooit voor Gods aangezicht kunnen bestaan. Maar in het leren kennen van onze verdoemelijke staat voor God is niet alleen besloten dat God ons rechtvaardig kan wegwerpen, maar ook dat Hij, door de volmaakte offerande van Zijn eniggeboren Zoon, wetsovertreders en wetsverkrachters weer in genade wil aannemen. En dan zal het resultaat gezien moeten worden in ons leven. Immers, de dichter getuigt, Psalm 119 vers 53 het laatste gedeelte:

*"Dat ik Uw wet, die heilig is en goed,
Door Uw gená bestendig zal bewaren."*

De wet, geschreven in steen, is een boodschap voor ons op reis naar de eeuwigheid, dat het een eeuwigdurende wet is. Dat die wet niet alleen gold voor de tijd van het Oude Testament en tijdens het leven van Johannes de Doper, maar dat die wet de regel van ons leven zal moeten worden, door de genade die Christus verwierf door volmaakt de wet te vervullen. En alhoewel Christus de wet volmaakt vervulde en Zijn Sion redt van de eeuwige dood door Zijn dierbaar lijden en sterven, nochtans blijft de wet in Zijn hand een regel voor u en mij, opdat we smekend meer en meer zouden bedelen: "Leer mij Uw wet betrachten de gansen dag."

Als we menen een kind des Heeren te zijn, dan moeten er toch wel onbedrieglijke kentekenen openbaar komen. Geloof me, we bedriegen onszelf, als we menen dat we de Heere oprecht volgen en dat we verblijd zijn met de gave die de Vader gaf (namelijk Zijn Zoon), als we niet tegelijkertijd Gods wetten en inzettingen van harte lief hebben gekregen. Hoort maar wat Paulus schreef aan de Romeinen (7: 22): "Want ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens."

Toch wist deze man wel goed wat het onvolkomene in hem was, want hij getuigt verder (7: 23): "Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is." Maar door genade had hij naast Godskennis ook veel zelfkennis gekregen, want hij klaagt dan ook in hetzelfde hoofdstuk (vers 24): "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"

En toch, en daar hebt u het werk der heiligmaking in zijn leven, mag hij vrijmoedig getuigen: "Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere." Christus had hem gekocht met ziel en lichaam. Zijn zielsverlangen ging er naar uit om de Heere in volmaaktheid te dienen.

Als u een kind des Heeren bent, weet u dan wat van deze strijd in uw leven? Het zou zo profijtelijk zijn, indien er meer van geleerd mocht worden in onze zo arme dagen. De Heere had Jozua de opdracht gegeven om de wet neer te schrijven als een lesboek op reis naar de eeuwigheid. De Heere wist immers maar al te goed wat er in het volk leefde van nature. Hij kende hen beter dan ze zichzelf kenden. Het was een volk dat zo spoedig de grote daden Gods vergat. Een volk dat door de Heere soms zo pijnlijk moest worden geslagen om hun afdwalen van de weg die Hij in Zijn heilige wet had

voorgehouden.

En nu was daar op Ebal het altaar evenals de stenen waarop die wet was geschreven. Dit als een herinnering aan de grootheid en rechtvaardigheid Gods, maar ook als een teken van Zijn genade en goedertierenheid voor een in zichzelf gans verloren schepsel. Het stond daar als een teken van Zijn wonderbaarlijke hulp en de redding die Hij hun keer op keer had bewezen. Moest er dan voor dat volk geen prediking van uitgaan? Maar moest het ook voor ons geen boodschap zijn dat de Heere genadig, maar dat Hij ook rechtvaardig is? Geeft u voor uzelf hierop het antwoord eens. En als u geen antwoord hebt, dan moge de Heere u leren smeken om het van Hem te ontvangen. Door Zijn Geest en Woord kan Hij ons wijs maken tot zaligheid.

Zeker, dat altaar en die stenen stonden daar als tekenen van Zijn barmhartigheid en grote liefde en van Zijn taai geduld. Maar ze stonden daar ook om de mens er voortdurend aan te herinneren dat de wet spreekt van de vloek die de zonde over ons gebracht heeft. Ja, ze zouden ervaren dat in het houden van Gods geboden grote loon ligt. Bovendien is daar de waarschuwende boodschap volgens Psalm 89: 13, het laatste gedeelte:

*Maar zo zijn kinders ooit Mijn zuiv're wet verlaten,
Zo 't richtsnoer van Mijn recht ter reeg'ling niet kan baten,
Zo zij ontheiligen, wat Ik heb voorgeschreven,
Dan mogen zij gewis voor Mijne straffen beven.*

Verder zij opgemerkt dat die witte achtergrond op de stenen getuigde van de heiligheid Gods. Immers 's Heeren wet is heilig en goed. En we mogen nooit vergeten dat de Heere de mens niet te veel oplegt. God is niet te vergelijken met een mens. Hoe mooi menselijke wetten ook beschreven zijn, hoe rechtsgeleerden ook hun hoofd moe hebben gepiekerd om de juiste woordkeus te vinden, het blijven menselijke wetten. en telkens weer worden menselijke wetten aangepast aan de omstandigheden, of naar nieuwere gevoelens geredigeerd. Zo is het niet met Gods Wet. "Gods wet is volmaakt, bekerende de harten."

Wanneer dan ook het volk daar vergaderd was voor het aangezicht des Heeren, stond de ark des Verbonds in het midden. Hier in dit gedeelte wordt voor de laatste keer de ark genoemd in het boek Jozua. De ark was voor dit merkwaardige gebeuren uit de tabernakel gehaald. Het was mede een bewijs dat hoezeer het volk de Heere ook vertoornd had, Hij nog met Zijn gunst in hun midden wilde wonen. De twee oorspronkelijke stenen tafelen werden in de ark bewaard. En nu geeft de Heere het volk bovendien nog dat zij hier op deze plaats de wet konden zien, geschreven op deze stenen. We moeten niet vergeten dat het ganse vorige geslacht, aan wie de Heere veertig jaren tevoren Zijn wet had gegeven, was gestorven. Slechts een paar waren er nog in het leven van dat geslacht.

De kinderen moeten maar eens opzoeken wie die paar mensen waren. Maar in ieder geval, hier stond een nieuwe generatie. En niets van wat nu door de Heere geopenbaard werd, was tevoren door hen gezien.

Dan moeten we veertig jaren terug, toen de Heere Zijn wetten en inzettingen gegeven had. Wat hier plaats greep was min of meer een herhaling van wat toen gebeurd was. Hoe groot was 's Heeren goedheid over dat volk. Hij had eens een verbond met hen gemaakt en nu herhaalt Hij dat Hij dezelfde God is, die vloek en zegen aan hen voorhoudt en hen als het ware op het hart bond om Hem te gehoorzamen. Ja, dat ze door genade de Heere en Zijn inzettingen mochten liefhebben, maar ook mochten zien hoe Hij hen grotelijks had bevoorrecht boven al die andere volken rondom.

En omdat Christus de straf gedragen heeft voor schuldige zondaren en hun zonde

verzoende en hen in de gemeenschap Gods kon terugbrengen, moest de vrucht zijn dat ze hun dankbaarheid openbaarden voor het ontvangen van Gods Wet. Daarom heeft de Heere Jezus, toen Hij Zijn discipelen de Trooster (de Heilige Geest) beloofde, tot hen gezegd: "Indien gij Mij liefhebt, zo bewaart Mijn geboden."

Vanzelf komt de vraag op: Was nu al dit volk waarachtig tot God bekeert? Waren ze werkelijk en wezenlijk kinderen des Verbonds in geestelijke zin?

En dan moeten we helaas onomwonden zeggen: "Nee." Bij velen was het maar een uiterlijk vertoon. Misschien een beroering van hun consciëntie, maar geen waarachtig Godswerk. Daarom zou dat eenmaal in de dag der dagen tegen hen getuigen. De Heere kon zeggen: Wat heb Ik nog meer aan Mijn wijngaard te doen." Hij had alles gedaan wat nodig was. En dat zij, maar ook wij van nature ons hart verhardden, daarvan kunnen we de heilige God in de hemel de schuld niet geven.

Jozua mocht ook deze arbeid verrichten in de mogendheid des Heeren, Hij was daartoe afgezonderd opdat tot in de navolgende geslachten, ja, zolang de wereld bestaat, 's Heeren Naam van kind tot kind zou worden voortgeplant. Maar tevens opdat zij die hun nek verhardden zullen ervaren geen vrede te hebben en ook nimmer zullen verkrijgen. O, dat we het leren mochten met de dichter van Psalm 19: 4: "Des Heeren Wet nochtans verspreidt volmaakter glans, dewijl zij 't hart bekeert." De Heere opene daarvoor onze harten.

3. Nu onze laatste gedachte, namelijk: **Jozua leest de wet.**

Als gans Israël daar nu stond met zijn oudsten en ambtslieden en zijn rechters aan beide zijden van de ark, die gedragen werd door de Levitische priesters, dan zien we dat de ene helft stond aan de zijde van de berg Gerizim en de andere helft aan de zijde van de berg Ebal. Toen alles ordelijk geregeld was (want God is een God van orde), moest Jozua het laatste gedeelte van zijn arbeid hier ter plaatse verrichten. Luister maar: "En daarna las hij overluid al de woorden der wet, de zegening en de vloek, naar alles wat in het wetboek geschreven staat."

O, zie in uw gedachten de schare daar staan. Daar waren de mannen, die het leger vormden. De priesters en Levieten die het werk des Heeren moesten verrichten voor het geestelijk heil van het volk. Daar stonden de vrouwen, de moeders, en vanzelf ook al het jonge volk, maar ook de kleine kinderen. Vergeet maar nooit om uw kinderen op jonge leeftijd mee te nemen naar Gods huis. Het zou tot hun eeuwig heil kunnen zijn. En vergeet niet, als we tenminste getrouw trachten te zijn als de opvoeders van onze kinderen te vragen aan onze kinderen: Heb je er nog wat van gehoord en verstaan vandaag? Of vraagt u nooit wat?

Dat is niet goed, beste vrienden. Een kinderhart is ook een zondig hart, maar het is nog zo pril en dikwijls meer vatbaar voor indrukken van dood en eeuwigheid dan als we ouder en ouder worden. Jonge boompjes buigen gemakkelijker dan oude afstervende bomen. en alhoewel we weten dat de Heere de macht heeft om in de ouderdom tot bekering te brengen, toch en zie het maar in Gods heilig getuigenis, de meesten die in Gods Woord genoemd worden, zijn in de jonge jaren of in de lente van het leven tot de Heere gebracht. Het is profijtelijk, ook voor eigen hart en leven.

En het is ook profijtelijker voor Gods kerk op aarde als er nog jonge mensen tot waarachtige bekering komen. In de weg der middelen kan de Heere hen soms jaren willen gebruiken als slijk aan Zijn heilige vinger. En als we op oude leeftijd tot bekering komen, o wat zullen we de verknoeiide jaren moeten betreuren.

Ook de vreemdelingen die in het midden van Israël woonden waren tegenwoordig bij het uitspreken van zegen en vloek. Ook voor hen was die boodschap bestemd.

Dat is meteen een boodschap voor onze tijd: De Heere zal de volheid der heidenen inzamelen. Hij heeft de macht en het vermogen en de wil om ook uit hen tot waarachtige bekering te brengen en hen te zegenen vanuit Zijn eeuwig trouwverbond dat van geen wijken noch wankelen weet.

O, hoe erg zal het zijn, als wij, die onder Waarheid zijn grootgebracht, onze nek verhard en verloren moeten gaan, omdat we 's Heeren Woord en Wet niet ter harte hebben genomen en mensen die uit de duisternis komen, gebracht mogen worden tot Gods wonderbaar licht en Evangelie. Laten we Gods goedheid, in het geven van Zijn waarschuwingen openbaar komende, toch niet verachten. Maar Hij moge geven te leren smeken om Zijn Woord te onderzoeken en Zijn wetten en inzettingen te leren liefkrijgen, tot Zijn eer en onzer zielen zaligheid.

Maar er is nog wat anders ten opzichte van die vreemdelingen. Immers wij allen moeten een vreemdeling worden op de wereld. Het is niet zo best, wie we ook zijn, als we ons hier zo thuisvoelen, en zoveel vreugde zoeken in de dingen van de wereld. Zong David niet in Psalm 119 vers 19: "Ik ben een vreemdeling op aarde."

Nee dat was werkelijk niet omdat David uit en van zichzelf een Godzoeker was. Het was, omdat hem genade bewezen was en zijn hart (hoezeer het soms ook afweek), een verlangen had om meer en meer zijn vreemdelingschap te mogen inleven. Hoe kon dat dan gebeuren? Wel. luister naar wat hij de Heere eerbiedig vroeg: "Verberg Uwe geboden voor mij niet." Hij begeerde te wandelen - krachtens het nieuwe leven - in de inzettingen des Heeren de tijd zijner inwoning op aarde. Als we daar niets van hebben, dan zijn we nog verkleefd aan de wereld en het hare. Daarom moge onze bede met hem worden (Psalm 119: 27: "Geef mij de weg Uwer bevelen te verstaan, opdat ik Uw wonderen betrachte."

Jozua gaat voor al het volk de wetten en inzettingen des Heeren duidelijk voorlezen. Hij leest met luider stem. Natuurlijk kon hij niet alle mensen die daar waren, en dat waren er honderdduizenden, bereiken. Naar Mozes bevel, alreeds tevoren gegeven, hebben de Leviëten geholpen, zodat ieder kon horen wat 's Heeren rechten en inzettingen waren. Lees voor uzelf eens na wát er voorgelezen werd. U kunt het vinden in Deut. 27 vanaf het 14e vers. Klaar en duidelijk houdt de Heere, in de orde van de tien geboden, het volk voor wat Zijn billijke eis was. Hoe zij zouden leven en gehoorzamen aan de God des levens. Telkens weer begint een nieuw vers met het schrikkelijke woord "vervloekt." O, dat we het zien mochten voor ons eigen leven op aarde. We zijn vervloekt als we weigeren te gehoorzamen. Beseften we meer hoe ernstig het leven is, dan zouden we ook meer ter harte nemen wat de Heere dat volk, dat hij apart gezet had, voorhield.

De Heere had de vorige generatie Zijn wetten en inzettingen gegeven. Hier herhaalt de Heere voor de oren van de nieuwe generatie, dat Zijn heilige geboden onveranderlijk van kracht zijn. Vandaar dat ook al het volk na elke oordeelsmededeling "Amen" moest zeggen. Het zal waar en zeker zijn wat de Heere zegt. Als we niet luisteren en weerspanning zijn, dan zal Gods vloek ons treffen, omdat God een rechtvaardig en heilig God is, die geen gemeenschap kan hebben met het kwade.

Hierna volgt in Deuteronomium 28 een opsomming van 's Heeren zegeningen voor het volk, als ze (en dat is alleen door genade mogelijk) in Zijn wegen en inzettingen mochten wandelen.

We moeten wel bedenken dat de Heere het hen hier niet voorhoudt om in een weg van wettische gerechtigheid de zegen des Heeren te verdienen. In genen dele. De eerste veertien verzen geven ons een inzicht van wat God eisen mag, maar ook wat Hij geven wil. Ja, hoe Hij, die beter wist dan enig mens hoe het in werkelijkheid met de

mens gesteld is, slechte mensen er op wijst, hoe zalig het is om naar Hem te horen. Vanaf vers vijftien waarschuwt de Heere hen opnieuw met grote ernst wat de rampzalige gevolgen van de zonde zijn. als ze op eigengekozen wegen zullen wandelen. Ja, daarin verhard en blijven voortgaan.

O nimmer konden ze zeggen niet geweten te hebben wat het bittere loon der zonde is. Maar ook nimmer konden ze zeggen niet geweten te hebben hoe kostelijk de Heere zou zorgen, als ze Hem mochten nawandelen door bezaaide en onbezaaide wegen. Jozua, de vertegenwoordiger van de meerdere Jozua, mocht hen dit alles voorhouden. En zie, als we dan lezen hoe de Heere Jezus gesproken en gepredikt heeft, hoe Hij opkwam voor de ere Zijns Vaders, maar ook de zaligheid beloofde aan gans verlorenen die door genade tot de Heere zouden komen, dan kunnen we alleen maar des te meer er op wijzen dat Hij zegen en vloek ons heeft voorgehouden tot op deze dag. En dat we Hem, de grote Jozua, de gezegende des Vaders moeten leren volgen, om daarin te openbaren dat we de Heere en Zijn wetten en inzettingen van harte hebben liefgekreken. Dat we uit de nood van ons hart zouden bidden of Hij ons bewaren wilde van de paden des inbrekers. Om niet met een gestolen Jezus het pad op te gaan. Integendeel.

Maar om ook in onze handel en wandel te mogen openbaren wat we nu samen willen zingen uit Psalm 119 vers 83:

*"Wat vreê heeft elk, die Uwe wet bemint!
Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten.
Ik, Heer, die al mijn blijdschap in U vind,
Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten;
'k Doe Uw geboón oprecht en welgezind;
Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten.*

Geliefden,

Wat zou het schrikkelijke gevolg zijn voor het volk als ze de boodschap die Jozua mocht brengen, niet ter harte zouden nemen? Wel, die zou vreselijk zijn. Hoort maar wat Mozes zegt in Deuteronomium 28: De Heere zou hen verstrooien onder de volken der aarde. En verhard zouden ze voortgaan en andere goden dienen. Goden van hout en steen. Hun voetzool zou geen rust hebben. Want de Heere zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der ogen en matheid der ziel. Ja nog meer. "Des morgens zouden ze zeggen, och, dat het avond ware! En des avonds zult gij zeggen: Och, dat het morgen ware."

Er volgt nog meer dat ook voor ons ter overdenking waardig is. Maar genoeg zo ver in deze predicatie. Laten we maar liever nog een ogenblik zien wat de gevolgen zijn voor ons die onder het licht van Gods Woord leven.

Zegen en vloek hield de Heere voor aan Israëls volk. Ook ons houdt Hij zegen en vloek voor. Enerzijds overlaadt Hij ons nog dag aan dag met zegeningen. Maar als we alleen maar behoefte hebben aan tijdelijke zegeningen, dan zullen hier en in de dag der eeuwigheid ons geen geestelijke zegeningen ten deel vallen. Ja, dan waarschuwt de Heere zo ernstig, dat we zullen beginnen buiten te staan. En dan kunnen we nooit meer terug. Daarom geve de Heere ons toch te letten op de tekenen der tijden en op de aanstaande nood, die over de hele wereld komen zal. En dan zal de kerk in haar uiterlijke openbaring niet gespaard worden.

Laten we toch mogen leren te handelen met onze ziel. Dan zullen we wel aan de weet komen dat we tegen God op het hoogste misdään hebben en van het heilspoor zijn afgegaan. Dan zullen we moeten leren hoe ver we met de wereld meegezakt zijn en

allerlei zonden, ook al doen we er zelf nog niet aan mee, door ons worden goedgepraat. Maar, bedenk, God is een jaloers God op Zijn eer. En Hij behandelt ons eerlijk en oprecht. Hij hield Israëls volk voor hoe groot Zijn zegeningen zouden zijn, indien ze in Zijn paden mochten wandelen. Maar Hij deelt ook mee, dat als we de ongerechtigheid liefhebben, we ook in onze ongerechtigheid zullen sterven. Geve Hij daarvoor een haasten en spoeden om ons levens wil. De dag gaat als kaf voorbij.

Maar ook Gods volk, de levende kerk, moge toch 's Heeren waarschuwingen ter harte nemen, Want wat is het gevolg van ons meezakken met de wereld? We hebben het u zo even al laten horen: Dan zal er bezwijking der ogen zijn en een matheid der ziel. O, toets u er aan en vraagt uzelf eens af: Hoe ga ik door dit leven? Is het maar een tijdelijke woonplaats voor me? Of ben ik er zo aan verkleefd dat het geestelijke leven totaal ingezonken is en er ook weinig of geen smeking meer uit ons hart komt naar de hemel, om Zijn hulp in dit leven? Om waardiglijk te leren wandelen naar de roeping waarmee Hij al Zijn volk en kinderen roept?

Ja, dat het waarheid mocht worden voor het eerst of bij vernieuwing, wat David mocht ervaren: "Ik weet, Heere, dat Uwe gerichten de gerechtigheid zijn, en dat Gij mij uit getrouwheid verdrukt hebt." Wat een gezegend voorrecht zou dat zijn. Amen.

Zingen: Psalm 111 vers 5:

*'t Is trouw, al wat Hij ooit beval;
 Het staat op recht en waarheid pal,
 Als op onwrikb're steunpilaren;
 Hij is het, die verlossing zond
 Aan al Zijn volk; Hij zal 't verbond
 Met hen in eeuwigheid bewaren.*

11. Jozua mag door genade Gods belofte vervullen

Zingen: Psalm 5: 4 en 12

Lezen: Jozua 14: 6-15

Zingen: Psalm 111: 4, 5 en 6

Zingen: Psalm 106: 26

Zingen: Psalm 139: 10

Geliefde medereizigers naar de eeuwigheid,

De dichter van Psalm 95 vers 6 zingt:

'k Heb aan dit volk, dat Mij vergat,

Een lange tijd verdriet gehad,

Ja veertig jaar hun hoon verdragen.

Door de Heere Zelf was dit volk verlost uit de handen van Farao, de goddeloze koning van Egypte. Hij heeft hun, na vele wederwaardigheden om der zonden wil, toch veilig geleid door de woestijn. Ze zijn Kanaän genaderd. En wanneer ze nu door genade mochten terugblikken dan kan het niet anders of ze zouden moeten getuigen: Wat heeft de Heere vele uitredingen gegeven aan een onwaardig volk.

Hebben wij ook wel eens mogen ervaren dat de Heere veel verdriet van ons gehad heeft? En waar heeft ons dat gebracht? Nee, we willen niet zeggen dat de uitredingen en de vele tegenslagen op zichzelf ons op de rechte plaats brengen. Want we kunnen allen weten dat als de Heere er Zelf niet in meekomt, oordeel noch zegen helpt. Dan verharden we ons onder de slagen of we misbruiken de zegeningen die de Heere gegeven heeft.

Naar 's Heeren bevel heeft Mozes twaalf verspieters uitgezonden, uit elke stam één. Zij zijn gegaan; hebben het land doorwandeld; ze zijn in Eskol geweest, vanwaar ze druiven konden meenemen. Het is een wonder als er nog eens een arme ziel is die eens een druifje uit Eskol mag krijgen. Dat gebeurt niet elke dag. Verdienen kunnen we zoiets niet. Als we er wat van mogen ontvangen is het enkel genade.

Na veertig dagen mochten ze terugkeren en rapport uitbrengen. En ze moeten vertellen dat het een land is van melk en honing. Echter vol met ongeloof en verachting van Gods daden die Hij tevoren zo rijkelijk bewezen heeft, gaat een groot deel der verspieters al de gevaren opnoemen. Och, ze hadden nooit werkelijk de Heere nodig gehad. Maar Gode zij dank, twee hebben wat anders aan Mozes verteld. Zij geven een kostelijk getuigenis en waren er van overtuigd dat, indien de Heere meeging, Hij zeker voor hen zou zorgen.

Gods levend Sion mocht in onze tijd wel begeren dat er meer van dat waarachtige geschonken geloofsvertrouwen was. Geloofsvertrouwen, hetwelk de Heere zo rijkelijk aan Jozua en Kaleb had geschonken waarvoor ze dan ook vrijmoedig mochten uitkomen. Jozua, één van beide die goed van God sprak, heeft een rijk gezegend leven gehad. Vele jaren heeft hij het volk mogen leiden. Hij mocht dat doen in de kracht en de mogendheid des Heeren, Die - en dat is wel uitgekomen in Jozua's leven - trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen het werk Zijner handen. Hij had een biddend leven gekregen. Hij was een gekende van eeuwigheid. In de tijd is dat in zijn leven en werken wel openbaar gekomen. Hij was door Goddelijke genade een navolger Gods als een geliefd kind. Zalig voorrecht.

Jozua heeft grote verantwoordelijkheid te dragen gekregen. Maar weet u wat zo gelukkig was? Jozua behoefde het niet alleen te doen. Hij heeft alle tirannen mogen verslaan. De overwinning was niet Jozua's glorie; de overwinning was des Heeren!

Nu, na al de jaren van ingespannen arbeid, teleurstellingen, maar ook rijke openbaringen van Gods gunst, is hij oud geworden. Oud en welbedaagd. We zullen allen toch wel toe moeten stemmen dat het een grote en onwaardeerbare zegen is als we oud worden, we nog in het bezit mogen zijn van onze verstandelijke vermogens en we bovendien ook nog een helder inzicht hebben in de dingen die gedaan moeten worden. Maar we weten toch ook wel dat al geeft de Heere ons een gezegende leeftijd, een goede gezondheid en een helder verstand en we hebben niet meer, dan kunnen we met al de uiterlijke gaven des Heeren de eeuwigheid niet aandoen.

Dat lag bij Jozua totaal anders. Hij was door Goddelijke bearbeiding een gezegend kind des Heeren. Hij was tot in de ouderdom nog groen en fris en kon getuigen dat de Heere zijn deel was.

Oudjes onder ons, kunt u dat ook zeggen? Ook al krijgen we niet zoveel als Jozua van de Heere ontvangen heeft, het is toch een zegen als we bij het klimmen der jaren mogen weten dat er Eén is die voor ons instaat bij dagen en bij nachten, voor tijd en eeuwigheid. Al moeten we er bijvoegen dat het heus niet altijd zonnenschijn is in het zieleleven. Want de dagen der duisternis zullen vele zijn.

Bovendien was Jozua niet op eigen voordeel uit. Iets wat ons zeker in deze vermaterialiseerde wereld wel eens mocht aanspreken. Want dikwijls trekt uiterlijke voorspoed en uiterlijk gewin ook Gods kinderen van Gods wegen en inzetten af. Een ieder mocht met deze zaken maar eens tot zichzelf inkeren.

Jozua zocht niet het beste deel van het land voor zichzelf uit. Hij verdeelde dat in oprechtheid des harten naar het bevel van de grote Eigenaar. En die Eigenaar was de almachtige God, Die alles geschapen heeft en nog draagt door het Woord Zijner kracht. De Heere had aan Abraham al een belofte gedaan ten aanzien van het land Kanaän en aan Mozes daarover onderricht gegeven. En nu mocht Jozua 's Heeren opdracht uitvoeren. en die God was het, Die het volk rust gaf van alle vijanden en een woonplaats om tijdelijk te vertoeven op aarde. Zo is het nog. God heeft elk mens de plaats zijner woning aangewezen. En soms door totaal ongedachte wegen komt de mens daar, waar hij uit zichzelf wellicht nooit begeerd had heen te gaan.

Door het lot bepaalde de Heere welk deel elke stam toegewezen zou krijgen. Toch maakte de Heere één uitzondering. En wel voor die andere man, die evenals Jozua getrouw was gebleven en eerbiedig de Heere had mogen vrezen. Voor hem die een grote steun voor Jozua had mogen zijn, al die tijd totdat ze nu in het land der belofte aangekomen waren. We willen dit met 's Heeren hulp eens wat nader bezien.

Ons tekstwoord kunt u lezen in het boek Jozua het 14e hoofdstuk, het 13e vers. Waar we Gods Woord aldus lezen:

"Toen zegende hem Jozua, en hij gaf Kaleb, den zoon van Jefunne, Hebron ten erfdeel."

We willen met u spreken over het feit *dat Jozua door Gods genade Zijn belofte vervullen mag.*

Een viertal gedachten vragen onze aandacht:

Ten eerste: Kalebs pleitgrond.

Ten tweede: Kalebs vraag.

Ten derde: Jozua geeft Gods zegen.

Ten vierde: Gods gave.

Om dan met een woord van toepassing te mogen besluiten.

Onze eerste gedachte is: **Kalebs pleitgrond.**

Mijne hoorders, Kaleb was een Keneziet, een afstammeling uit de stam van Juda. Een gekende des Heeren van eeuwigheid en toegebracht in de tijd, in het uur der minne. Deze Kaleb was 40 jaren oud als hij uitgezonden werd met de andere elf mannen om het land Kanaän te verspieden. Toen hij veilig terug mocht komen, gaf hij met Jozua een totaal ander beeld van het land dat ze bezocht hadden, dan de overigen. u weet uit Gods Woord dat dit die anderen duur is komen te staan.

Dat Kaleb een godvruchtig en gelovig getuigenis mocht geven en zijn vertrouwen alleen op de Heere Heere mocht stellen, was niet iets dat uit het gevallen Adamskind Kaleb voortkwam. Nee, Kaleb had dat van zichzelf niet. Ook in hem woonde geen goed en was hij niet beter dan de andere verspieders. Maar doordat de Heere hem gegeven had wat die anderen misten, kon hij vrijmoedig getuigen dat de Heere een waarmaker van Zijn Woord was. Dat was toen zo en dat is nu nog zo. Niet in de weg van voorkomende waarheden, maar in de weg waarin de Heere Zelf Zijn Woord geeft en dat dan ook op Zijn tijd waarmaakt. In eigen kracht zou hij dat nooit gekund hebben. Dat was het grote en allesbeslissende verschil met die andere mannen. Zij leefden niet door het ware zaligmakende geloof. En hun historisch geloof schoot te kort om de Heere op Zijn Woord te vertrouwen. Vandaag de dag is dat nog niet anders.

Bovendien, ook al heeft de Heere één van Zijn kinderen wat beloofd en duidelijk gemaakt door de bediening van de Heilige Geest, dan is er nog altijd het gevaar dat een mens, als 's Heeren genade niet in de dadelijke beoefening is, gaat twifelen. Maar in het geval van Kaleb en Jozua was dat anders. Zij geloofden de Heere op Zijn Woord. Maar hoe gemakkelijk hadden zij in de strikken van satan kunnen vallen. Die andere tien mannen zeiden allerlei slechts van het land en waren vol met vrees en hitsten het volk op om te rebelleren. Dan is er wel geloofsmoed nodig om toch staande te blijven en niet mee te zakken met de anderen. Kaleb echter was het eigendom des Heeren. Hij was een gekochte met het bloed van Christus, hij was een verkorene van eeuwigheid en in de tijd toegebracht. Naar het eeuwig welbehagen des Vaders mocht hij dan ook in de weg des Heeren gaan en het oog richten naar boven vanwaar ook voor hem alleen alle hulp kon komen.

Hoe kunnen we weten dat Kaleb niet alleen uiterlijk anders was dan de anderen? Hebben we een degelijke grond om te geloven dat hij een kind des Heeren was? Ja, die grond hebben we. De Heere Zelf heeft die duidelijk in Zijn Woord geopenbaard. We kunnen het lezen in Numeri 14 vers 24, waar de Heere Mozes heeft laten neerschrijven: "doch Mijn knecht Kaleb, omdat een andere geest met hem geweest is, en hij volhard heeft Mij na te volgen."

Hoort u het? Een andere geest was met hem. Hij had een nieuwe geest ontvangen. Dat was het wonder van vrije genade. Van nature was hij, als alle anderen, een kind des toorns. Van nature was hij ook bezet met de geest van de satan. Maar God Zelf heeft hem getrokken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

O wonder, de Heere heeft hem getrokken door de bediening van de Heilige Geest en zijn hart vernieuwd, waardoor hij niet anders kon dan achter de Heere aankomen. En daar is Kaleb goed mee geweest, Gods Geest kwam inwoning maken in zijn hart. Dat is die Geest die wederbaart en in alle waarheid leidt. Een Geest die ontdekkend werkt en plaats maakt voor de genade die alleen op grond van Christus' kruisverdiensten ook aan Kaleb kon worden geschonken. Die Geest heeft hem geloof geschonken dat sterker is dan de dood. Het geloof dat de wereld overwint. Het was om het kort te zeggen de Geest der genade en der gebeden.

Die tien andere verspieders hadden alleen maar naar de grootte en sterkte der steden en naar de geduchte legers gekeken. Bovendien hadden ze reuzen gezien. en nu willen en kunnen we niet zeggen dat Gods kinderen nooit reuzen zien. Wie een weinig ingeleid wordt in eigen nietigheid en kleinheid, o, die ziet wat reuzen op de weg. Die ziet wat struikelblokken. Wat kan dan vreze soms het hart vervullen. Die andere verspieders keken naar de omstandigheden, maar Kaleb mocht zien op Hem, Die woont en troont in de hemel. Op Hem, Die boven de omstandigheden staat. Bij Kaleb was dat totaal anders geworden. Hij was door genade een geestelijk mens geworden, die behoefte had om achter de Heere aan te komen en ook vrijmoedig voor de naam en de zaak des Heeren mocht uitkomen. Het was zijn zielservaring die u kunt terugvinden in Psalm 89: "Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent; o Heere! zij zullen in het licht Uws aanschijns wandelen. Zij zullen zich den gansen dag verheugen in Uw Naam, en door Uw gerechtigheid verhoogd worden. Want Gij zijt de heerlijkheid hunner sterkte; en door Uw welbehagen zal onze hoorn verhoogd worden. Want ons schild is van den Heere, en onze koning is van den Heilige Israëls."

Kaleb heeft ervaren wat deze woorden betekenden. Zijn vastigheid lag door het geloof in de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Dat kon alleen maar omdat hij was uitgehouwen uit de oude stam Adam en ingeplant in Christus, de ware Levensboom. Nu moeten we echter wel bedenken dat in Gods kinderen zelf geen kracht is tegen die grote menigten die soms tegen het zielsleven opstaan. Uit zichzelf kon Kaleb ook niets. Maar de Heere was met hem. Hij was zijn deel en lot. Dit alles is in Kalebs leven rijkelijk openbaar geworden. Ja, het werd gezien in zijn leven wat de Heere is voor een waarlijk arme van geest.

Alhoewel vele jaren lang Kalebs naam niet meer werd genoemd kunnen we toch wel aannemen dat hij een trouwe vriend van Jozua gebleven is. Dat blijkt ook wel in hetgeen we wat later in deze predicatie hopen te ontfouwen. We kunnen dan ook gerust aan u mededelen, dat Kaleb door ontvangen genade een getrouwe dienaar en afgezant des Heeren is geweest. De Heere heeft deze man een kostelijke belofte gegeven in Numeri 14 vers 24.

Hoor maar: "Zo zal Ik hem brengen tot het land, in hetwelk hij gekomen was, en zijn zaad zal het erfelijk bezitten." Met andere woorden, de Heere beloofde hem dat het land, waarop hij als verspieder de voet gezet had en waarop hij getreden had, zijn erfdeel zou worden. En dan wel een speciaal gedeelte van het land Kanaän. En niet alleen voor hem, maar ook voor zijn nageslacht, namelijk voor zijn kinderen en kindskinderen tot in verre geslachten. Veertig jaar heeft hij met het volk moeten gaan door een huilende wildernis. O, zag hij op de omstandigheden, dan kon hij wel klagen met de dichter van Psalm 90 vers 7: "Want wij vergaan door Uw toorn; en door Uw grimmigheid worden wij verschrikt."

Maar o wonder van eeuwige liefde. God heeft hem overal door- en uitgeholpen en eindelijk de voet laten zetten op het land, waar hij zoveel jaren van tevoren als een knecht des Heeren zijn weg had bewandeld. Maar de belofte was nog niet vervuld. En daar heeft hij naar uitgezien bij dagen en bij nachten. O, hoe moedeloos kan een waar kind des Heeren soms zijn als de vervulling van de belofte maar achterwege blijft. De dichter wist daar ook van: "Zouden Zijn beloftenissen; immer haar vervulling missen?"

Och, er wordt veel over belofte gesproken. Bij sommige mensen regent het beloften. Ze hebben overal wat voor. De Heere strooit er echter niet mee. Hij deelt ze uit naar Zijn wil en welbehagen aan hen die nederig naar Hem hebben leren vragen. Wees daarom voorzichtig om u wat toe te eigenen wat de Heere u niet gegeven heeft. Want

het is o zo verleidelijk om iets dat in onze gedachten komt, aan te nemen als een belofte des Heeren. Maar Zijn beloften worden alleen gegeven in een weg die voor het vlees onmogelijk schijnt. In een weg die afgesloten is en waarin onze eigen hoop en verwachting vergaan is.

Gelukkige Kaleb echter. Hij heeft de Heere op Zijn Woord mogen geloven en heeft ook geduld leren beoefenen. Ook al iets wat wel meer praktisch zou mogen zijn in het leven van Gods volk. Als wij eens hartelijk gebeden hebben, dan menen we soms dat de Heere nu wel spoedig Zijn Woord zal vervullen. Maar onthoudt het: God komt niet op onze tijd. Hij komt op Zijn tijd maar ook op Zijn wijze. Want Gods wegen zijn niet na te rekenen. Gods wegen zijn onnaspeurlijke wegen. En gelukkig dan degenen, die met Gods knecht mag leren zeggen: "Ik zal uitzien naar de Heere." Dan dwingen we niet en dan zeuren we niet, maar dan mag het wel eens beleefd worden: "Mijn ziel wacht ongestoord; Ik hoop in al mijn klachten, op Zijn onfeilbaar woord." Hebben wij daar wel eens wat van? Of verdenken we de Heere van onrecht en hardheid als het ons tegenloopt? Daar zullen we het nooit best mee hebben. We moeten leren (en Kaleb had dat geleerd): 's Heeren tijd is de beste tijd.

Maar in de van God gegeven belofte lag een pleitgrond voor Kaleb. Hij wist: God zal Zijn Woord waarmaken. En de Heere heeft dat ook gedaan. Hij heeft Zijn kind niet bedrogen. Integendeel, Hij vervulde op Zijn tijd wat Hij beloofd had. Zeker, het is een beproevingsweg voor Kaleb geweest. Toch heeft de Heere al die jaren dat Hij Zijn belofte nog niet vervuld had, goed voor Zijn kind gezorgd. Immers van hem is wel waar geworden wat de Heere Zelf getuigt over degene, die Hem eerbiedig mogen vrezen: "De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal wassen als een cederboom op Libanon. Die in het huis des Heeren geplant zijn, dien zal gegeven worden te groeien in de voorhoven onzes Gods. In den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn, om te verkondigen, dat de Heere recht is; Hij is mijn Rotssteen, en in Hem is geen onrecht."

Kaleb, mijn lieve vrienden, was geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd. God had hem door Mozes Zijn belofte vermaakt. Want toen hij veertig jaren oud was en zijn broederen, die met hem opgegaan waren om het land te bezien, het hart des volks deden versmelten vanwege hun goddeloze en ongelovige taal, volhardde hij de Heere *zijn* God na te volgen.

Ik wil hier vooral de nadruk leggen op het woordje "zijn." Want laten we eerlijk met elkander handelen. Hoevelen zijn er die in onze dagen kunnen zeggen dat de Heere hun God is? Dat had Kaleb echt niet gestolen. Hij had het eerlijk van God gekregen om getrouw te mogen zijn en achter de Heere aan te komen.

Maar toen gebeurde er ook wat. Luister maar: "Toen zwoer Mozes te dienzelfen dage, zeggende: Indien niet het land, waarop uw voet getreden heeft u en uwe kinderen ten erfdeel zal zijn in eeuwigheid, dewijl gij volhard hebt de Heere mijn God na te volgen."

Nu zijn meer dan veertig jaren voorbij gegaan, maar Kaleb - alhoewel nu 85 jaren oud - is 's Heeren belofte niet vergeten. Bovendien - en de Heere plaatst dat ook niet voor niets in Zijn heilig Woord - was hij nog zo sterk als toen hij 40 jaren oud was. Dat kan iedereen niet zeggen. Ja, als we eerlijk met onszelf mogen leren handelen, dan zullen we moeten getuigen dat bij ons de afbraak en de vermindering van krachten al veel eerder begint. Ja, ook in deze was de Heere zeer goed voor Zijn knecht geweest.

Ten eerste was hij niet met het andere volk in de woestijn omgekomen.

Ten tweede was hij nu in het beloofde land aangekomen en hij zou ook nu nog niet sterven voor en voordat de Heere Zijn belofte had vervuld. O, die man had zulk een

gezegende pleitgrond, want de Heere Zelf had bij monde van Mozes hem de belofte voor zijn erfbezitting gegeven. En de Heere heeft die belofte vervuld ook. Hij was de God van Kalebs leven tot in de ouderdom en de grijsheid toe. Een voorrecht dat we niet klein mogen achten. Hij zou zijn erfbezitting ontvangen voor zijn dood en tot roem van Gods genade.

2. Maar nu onze tweede gedachte: **Kalebs vraag.**

Als we daarover wat willen zeggen, dan is het eerste wel, dat we mogen erkennen dat Kalebs vraag niet uit ongelof is voortgekomen. Immers zijn vertrouwen was in de Heere, Die hem tot hiertoe geleid had. En boven dat alles betuigt Gods woord dat hij volhard had. En luister dan maar naar de Heere Jezus Zelf, die in de evangeliën ons voorhoudt: "Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden." En ik hoop toch niet dat het nodig is om te zeggen dat het hier gaat over de volharding der heiligen. Want die volharding is ook een vrucht uit de zoen- en kruisverdiensten van de Zaligmaker, Die Zijn volk zo uitnemend heeft liefgehad. En Die dan ook in de ure wanneer het nodig is, Zijn uitverkoren kerk die volharding schenkt welke alleen maar door dit moeitevolle leven leiden kan naar de gewesten der eeuwige heerlijkheid. En in Romeinen 2 belooft de Koning der kerk dezulken heerlijkheid, eer, onverderfelijkheid en het eeuwige leven. Kaleb kon wel zingen met Gods knecht:

*"Uw dierb're gunst is m' altoos bijgebleven;
'k Zal, voor Gods oog, naar Zijn bevelen leven;
Zo word' door mij Zijn naam altoos verheven;
Zo word' Zijn lof vergroot."*

Ja, menigmaal heeft de Heere hem Zijn gunst betoond. Maar nu zag hij ernaar uit dat de Heere Zijn belofte van meer dan veertig jaren geleden wilde vervullen. Och, het ware te wensen dat de Heere ons het geduld van Kaleb gaf. Nooit hebben we er iets van gelezen, dat hij murmureerde of dat hij ongeduldig werd. En nu is dan de tijd gekomen dat hij de vraag doen kan en mag die al die jaren op antwoord heeft gewacht. Is dat geen voortreffelijke gestalte als we op de Heere mogen leren wachten? Voorwaar, het zou er in ons leven beter uitzien, indien we maar meer achteraan mogen komen. En als het Gods tijd is dan komt de vraag wel, niet brutaal eisend, maar gelovig wijzend naar wat de Heere Zelf uit vrije gunst heeft willen beloven.

Zoals we reeds zagen, deed de Heere die belofte alreeds nadat Kaleb teruggekomen was uit het land Kanaän en weer moest meetrekken door de woestijn. Maar hier geldt toch wel: "Eenmaal sprak God tot mij een woord, tot tweemaal toe heb ik het gehoord."

Want in Deuteronomium 1 heeft Mozes op bevel des Heeren, weer verklaard dat Kaleb in de erfbezitting zou komen. Nu vervult de Heere alles op Zijn tijd en ook Jozua mag er van weten. Hij mag straks in de middellijke weg de belofte Gods inlossen. Hier zien we dan ook weer openbaar komen, hoe Jozua als een type van de meerdere Jozua, Gods Raad en wil mag uitvoeren. En hij heeft dat niet in een onwillige bui gedaan. Hij heeft dat gedaan met zijn gehele hart en met blijdschap in zijn ziel. Zo zal Koning Jezus, als een ziel waarlijk hunkerende mag uitzien, voorzeker Zijn belofte inlossen en Zijn volk het profijt geven van hetgeen Hij verworven heeft op de vloekheuvel van Golgótha. Ja, Die de dood inging om de weg weer te openen en Zijn kinderen een plaats te bereiden in het land hierboven, waar geen leed en ongeval meer zal zijn.

Waar de duivel nooit meer kan fluisteren: "God luistert toch niet naar u." Waar hij ook niet kan zeggen: "Het is al zo lang geleden. De Heere heeft u allang vergeten." Waar

hij ook geen twijfel in de ziel van Zijn gunstgenoten kan strooien en waar hij er voor altijd tussenuit moet. Geloof me, de duivel wint het niet, maar de Heere wint het altijd. Maar voordat Jozua nu de zegen mag geven aan Kaleb, de zoon van Jefunne, moet er eerst nog wat gebeuren. Wat dan? Wel, Kaleb moet en mag er om vragen. De Heere werkt altijd ordelijk. En er moet nood zijn en behoefte om de vervulling te ontvangen. Daarom moet de ziel ootmoedig leren vragen of de Heere Zijn Woord wil waarmaken. Niet dat Kaleb de Heere niet vertrouwde. Maar juist omdat zijn vertrouwen op de Heere Heere gesteld was, mocht hij vrijmoedig met zijn vraag voor de dag komen. En de uitkomst zou kostelijk zijn. Door het geloof bekrachtigd en ziende op de God zijns levens, stelt hij nu de vraag, waarvan de vervulling in 's Heeren hand ligt. Uitvoerig herinnert hij er Jozua aan wat er gepasseerd was in de tijd toen hij met de andere verspieders terugkwam. Hoe de Heere hem door middel van Mozes had beloofd een deel van het land te geven om daar erfelijk te wonen. Hij heeft er daarbij op mogen wijzen, hoe hij, toen hij terugkwam, aan Gods zijde mocht staan en goed van de Heere mocht spreken. Hij mag dan ook vrijmoedig getuigen: "Gelijk als het in mijn hart was." Nee, het was geen verstandszaak bij hem. De Heere had het in zijn hart gelegd. Vandaar dat hij ook trouw had mogen blijven.

Kaleb pleit hier dus niet op eigen deugden en goede hoedanigheden. Integendeel. Hij mag er op wijzen hoe de Heere hem (en ook Jozua) in het leven had behouden en hen velerlei zegeningen gegeven had en ook lessen had geleerd. En dan verbergt hij niets en maakt hij ook niets mooier. Iets wat wij van onze zijde zo graag doen. Maar hij verhaalt in zijn vraag de feiten zo ze daar lagen.

Het was 45 jaren geleden dat de Heere tot Mozes sprak, zo zegt hij tot Jozua. Het volk heeft toen nog achtendertig jaren in de woestijn gewandeld. Alle rebellen en opstandelingen waren gestorven door het oordeel des Heeren. Zeven jaar hebben ze nu strijd gevoerd. Nu was het grotendeels in hun handen. Hoort wat er dan volgt: "En nu, zie, ik ben heden 85 jaren oud. Ik ben nog heden zo sterk, gelijk als ik was ten dage, toen Mozes mij uitzond; gelijk mijn kracht toen was, alzo is nu mijne kracht, tot de oorlog en om uit te gaan en om in te gaan."

Mijn vrienden, al was hij oud, hij vroeg niet om een renteniersleventje. Hij wist goed genoeg dat hier en daar nog haarden van verzet waren. Ja, dat er nog gestreden zou moeten worden om de laatste vijanden te verdrijven en de erfenis in bezit te kunnen nemen. Och, de Heere houdt niet van luie mensen. Hij verbindt Zijn zegen ook niet aan luiheid. Maar God had hem nu tot deze ouderdom bekrachtigd en hij was gewillig om te doen wat nog gedaan moest worden voor hij stierf. Die man beleefde er wat van in de goede zin des woords: "Werk zolang het dag is, de nacht komt dat niemand werken kan."

En nu komt de eigenlijke vraag. Hij vraagt om het bergachtige gebied waarin de stad Hebron gelegen was. En ook daar had hij een rede voor. Het is alsof hij zegt: "Jozua, herinnert u zich nog dat nu zoveel jaren geleden, toen Mozes onze leidsman nog mocht zijn, hij namens de Heere mij juist dat deel des lands beloofd heeft?" Hij zegt tegen Jozua: "U hebt het zelf gehoord."

Jozua was er dus bij toen Kaleb die belofte kreeg. Hij weet echter ook dat er nog strijd gevoerd zal moeten worden, want daar in Hebron en in de bijbehorende steden waren nog steeds de Enakieten. Omdat de Heere met hem was kon hij de vraag stellen; hoewel hij wist dat het niet zonder strijd zou gaan. Hij is door genade dankbaar dat hij nog zo gezond, krachtig en wel bij zijn vermogen is om de strijd te leiden die nog gestreden moest worden. Hij zegt zo eenvoudig: "Gelijk als de Heere gesproken

heeft."

O, wat een kinderlijk vertrouwen komt hierin openbaar. En dan is het oude gezegde zo waar: In het geloof is geen twijfel. In de gelovige zijn menigmaal veel twijfels en ellendigheden. Maar als de Heere Zijn belofte in het hart van een in zichzelf onwaardige geeft, dan zal Hij die ook Zelf waarmaken. Daarom was Kaleb op zo'n gezegende plaats en mocht hij in alle ootmoed de vraag aan Jozua voorleggen. Hij wist Wie het hem beloofd had.

We weten allen wel dat mensen elkaar veel kunnen beloven en helaas dikwijls niet vervullen. Ook kan het zijn dat we iemand aan een gedane belofte herinneren, maar waarin als het ware doorklinkt: Bent u eigenlijk nog wel van plan om uw belofte waar te maken.

Bij Kaleb lag dat anders. Hij sprak vanuit de wetenschap dat de Heere hem Hebron beloofd had. Dat Hebron waar Abraham gewoond had. Dat was in de tijd toen Lot gekozen had voor het goddeloze Sodom. En nu het grote verschil: Abraham is daar bij Hebron rijkelijk gezegend geworden; de Heere was zijn voor- en achtertocht. Zijn Bewaarder Die niet sliep noch sluimerde. Immers, wat God geeft is goed. Maar arme Lot, met zijn hang naar de wereld en de geneugten van deze aarde. Hij heeft geen voordeel van Sodom gehad. Integendeel, het was nog door Gods genade dat hij uit het oordeel werd weggehaald, voordat Sodom en de andere steden door de Heere vernietigd werden. Maar Lot had alles verspeeld. Nee, de wereld laat niets over. Als we er maar ogen voor mogen krijgen om het te zien, en ook oren om het te horen.

Abraham koos naar menselijke maatstaven heus niet het beste op de wereld. De Heere ging evenwel mee. Dat was meer waard dan alles waarop Lot gehoopt heeft. Zo heeft nu Kaleb, verenigd met Gods wil, ook om Hebron mogen vragen. Mogelijk mocht hij zich herinneren hoe de Heere daar geweest was met vader Abraham. In elk geval was deze man tevreden met wat de Heere gaf. En dan zijn we op een goede plaats. Dat geldt trouwens voor een ieder. Wat is het nodig om te leren tevreden te zijn met wat de Heere over ons beschikt. Gewis, we zouden niet altijd wat te mopperen en te protesteren hebben.

Er waren nog meer herinneringen aan Hebron. Want daar bij Hebron had Abraham een erfbegravenis verkregen op wettige wijze. Daar lag zijn eigen lichaam, daar is Sara begraven; ook Izak en Jacob. Tevens hun vrouwen Rebekka en Lea. Allemaal mensen die de Heere hebben mogen vrezen. Ja, God zorgt dan ook nog wel voor een plaatsje, waar ons stof mag rusten tot de jongste dag. Dan is het graf geen verschrikking meer, maar een rustplaats, totdat de Heere de doden, klein en groot, oproept voor Zijn Troon in die grote dag der dagen.

David heeft jaren later zeven jaren in Hebron mogen regeren. Ook dit alles lag in het heilig raadsbesluit des Heeren. En verder willen we nog vermelden dat Hebron als één der vrijsteden is aangewezen. Daar was dus plaats voor een ellendige. En zonder daar nu verder op in te gaan, hebben we toch één vraag: Zijn we al in de enige vrijstad Christus geborgen?

Dat is nodig hoor, voor het voor eeuwig te laat is. We kunnen wel denken dat we nog lang te leven hebben en dat bekering nog wel wat uitstel kan leiden. Bedrieg u echter niet. Ons leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. Zalig daarom die het buiten de vrijstad niet meer kan uithouden, maar een vluchteling daarheen wordt. Als dat echt waar is, zal de Heere u in die vrijstad brengen. Dan bent u voor eeuwig veilig. Zie, om deze stad en de onderhorige plaatsen vroeg de oude Kaleb.

Sommige verklaarders zeggen dat zijn naam betekende "kloekmoedig." Als dit zo is,

dan is dat wel uitgekomen. Alleen willen we er dit bijvoegen. Dan had hij die kloekmoedigheid niet van zichzelf. Dan heeft de Heere hem die geschonken. Zo heeft Kaleb zijn eenvoudige, op recht gegronde vraag mogen doen. En wat is nu het gevolg geweest? Wel, dat is onze derde gedachte.

3. Jozua geeft aan Kaleb Gods zegen.

Immers het staat er zo uitdrukkelijk: "Toen zegende hem Jozua." Ja, Kaleb heeft daar genadeloon ontvangen. En zijn nageslacht heeft in die zegening mogen delen. Ouders en grootouders, hebt u ook nog geestelijke zegeningen ontvangen? Wat zou het een wonder zijn als u dan door Gods genade en trouw nog zou mogen zien: "En het nageslacht Zijn grootheid zingen."

Immers, Kalebs nageslacht is straks ook afgedwaald. Maar nu mochten ze delen in de zegen die de Heere aan hun vader en grootvader gaf. Hoeveel te kostelijker zou het zijn indien we nog werkzaamheden voor onze kinderen aan de troon der Genade mochten hebben of verkrijgen. Immers, Hij, Die in de hemel woont is nog dezelfde God. Hij kan het waarmaken: "Zijn trouw rust zelfs op het late nageslacht." We leven in een tijd zwanger van de oordelen Gods. En toch moet en zal de Heere er nog mensen uithalen om Zijn naam groot te maken.

O, Hij binde het op onze zielen om ook nog een verbeurde zegen te smeken van de troon der Genade voor ons arme opkomende geslacht. We kunnen als ouders, zo jagen naar een goede opleiding voor onze kinderen. Voor een mooie positie in het leven, maar als we hun arme ziel vergeten, och, wat hebben ze dan. En wat zal het vreselijk zijn als ze in de dag des oordeels tegen ons moeten getuigen: Vader, moeder, u hebt ons nooit gewaarschuwd. Een houding als van Eli, die zijn zonen niet eens zuur aankeek, is niet zo best. Integendeel, we zullen er de Heere niet in mee hebben.

Als we nu zien naar wat plaats vond tussen Jozua en Kaleb, dan kunnen we er dit van zeggen: Jozua heeft die vraag van Kaleb niet brutaal gevonden. Als dat zo geweest zou zijn, dan had hij nooit Gods zegen aan Kaleb kunnen meedelen. Want de Heere komt niet in een weg, waarin we als rechthebbende schepselen ook nog wat te vertellen hebben. De Heere vermaakt Zijn zegen aan hen die arm zijn en klein. Bovendien weet Jozua goed dat de Heere Zijn belofte aan Kaleb vermaakt had. We kunnen dan ook gerust zeggen dat Jozua blij was met de vraag van Kaleb. En zo is de meerdere Jozua nu blij met een ware arme bedelaar. Die heeft Hij nog nooit afgewezen. Is dat niet een eeuwig wonder? Immers, wat hebben we verdiend?

Niets anders dan de hel en de eeuwige dood. Maar wie verbroken mag worden en verslagen van hart, nee, die heeft Hij nog nimmer afgewezen. Zo gaat Jozua nu Kaleb de zegen des Heeren meedelen. Jozua weet dat de gunst des Heeren meer waard is dan de uitgezochteste spijze. Hij weet ook dat de Heere om Zijns Zoons wil met zijn oude vriend Kaleb is. En wat een zegen is het, als twee mensen het over zulke zaken met elkaar eens zijn. De hemelen van boven hebben daar gedropen van de zegeningen van de drieënige God. Daar is zalige overeenstemming geweest. Ze waren samen dicht bij de Heere. Bij de God, Die zoveel wonderen had verricht en in hun ouderdom en grijsheid hen niet verliet, maar liet merken dat Hij met hen was.

Och, zou onze nood als nietige stervelingen niet zodanig moeten zijn, dat we de Heere en Zijn geestelijke zegeningen niet meer zouden kunnen missen? Weet, dat Hij dan nog altijd dezelfde is.

En dan is Jozua maar een zwakke afschaduw van de meerdere Jozua, Die Boven woont. Want Zijn zegeningen, indien Hij die wil uitdelen aan een wederhorig kroost, zullen de eeuwigheid verduren. Maar omdat Jozua weet bij hemels licht, dat de Heere

alles wel zal maken en Hij Degene is, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit zal laten varen de werken Zijner handen, mag hij ook als Gods instrument gebruikt worden om Kaleb de begeerte van zijn hart te geven.

Werd aan alle stammen via het lot de plaats aangewezen waar ze woonstede mochten maken, zo werd Kaleb hiervan uitgezonderd. Alhoewel hij tot de stam van Juda behoorde, die ook haar land door het lot kreeg toegewezen, valt hem het grote voorrecht te beurt dat Gods zegen op kennelijke wijze aan hem wordt toebedeeld. Jozua mag hem immers de begeerte zijns harten geven. Kaleb en zijn familie hebben zich gevestigd in dit deel van het land dat de Heere aan Abraham al tot een eeuwige erve had gegeven.

Bovendien vloeide daar uit voort - maar dat is alleen hier maar een opmerking - dat Kaleb later als de strijd gestreden is, aan zijn dochter een zegen mocht geven in de vorm van hoge en lage waterwellingen. Afgezien van de geestelijke inhoud die hierin ligt, mogen we zeggen: Als de Heere een geestelijke zegen geeft, dan is het onmogelijk dat Gods volk daar karig over denkt en er karig van uitdeelt. Omdat het in onze tijd geestelijk zo dor is, is het ook helaas zo weinig te vinden dat er nog eens aan anderen wat meegedeeld mag worden van wat de Heere gedaan heeft.

Hoe anders was het met Kaleb. Zijn dochter had een dor land en vroeg om een vruchtbare plaats. Vol liefde heeft Kaleb het haar dan ook gegeven. En als 's Heeren gunst eens meer door ons begeerd werd in de rechte zin en de Heere kon eens meer aan Zijn volk kwijt, dan zou de mond ook meer opengaan, om iemand die in het dorre moet wonen, of uitgedroogd en benard daar henen leven moet, eens te wijzen op de enige Bron van zegeningen.

Nu weten we wel dat alles van de zijde des Heeren moet komen. Kaleb moest 45 jaren wachten voordat de Heere Zijn belofte vervulde. Maar het gebeurde. En Jozua mag hem des Heeren zegen geven. Die zegen had hij nodig, geliefden. Want Kaleb moest de strijd weer in. De Enakieten moesten het land nog uitgejaagd worden. In hem was geen kracht tegen de grote menigte. Dat was toen zo in het leven van Gods kerk en dat is nu nog zo. Zal de vijand overwonnen mogen worden, dan zal dat alleen in de kracht en mogendheid des Heeren kunnen geschieden.

Bovendien kunnen we hier opmerken dat Kaleb een nauw leven had. Hij gevoelde het. Zonder de zegen des Heeren kon hij niet verder. Hoort immers zijn ootmoedige mededeling aan Jozua: "of de Heere met mij ware, dat ik hen verdreef." Hij had God nodig in de strijd tegen de vijanden. Kan dat van ons ook gezegd worden? Of, indien de Heere ons genade schonk, zijn we zo teruggezakt in onszelf dat we wel zonder die zegen en hulp verder kunnen? Dan zullen we geen rijk leven hebben en zullen er weinig Godsontmoetingen plaats hebben. En dat is ten nadele van ons zielsleven. Het is ook niet profijtelijk voor onze medereizigers naar de eeuwigheid. Want een hoogmoedig leven stoot af. Daarentegen trekt een ootmoedig leven aan.

Het kostelijke in dit alles is hierbij dat Kaleb weet wat de Heere beloofd heeft. De Heere was het immers Zelf geweest die hem beloofd had dat Hij voor zijn aangezicht zou gaan en de strijd voor hem zou strijden. Toch blijft hij een bedelende Kaleb, omdat hij weet dat aan de zegen des Heeren alles gelegen is en hij zonder die zegen niet verder kan. Ootmoedig heeft hij op de Heere mogen wachten. Op Gods tijd heeft hij zijn erfdeel ontvangen. Hier op aarde en later ook in de hemel, waar geen vijanden hem ooit meer konden deren.

Jozua, als een type van Christus, heeft hem de zegen gegeven. Wanneer heeft er hier nog eens iemand iets van de Koning der kerk nodig? U mocht het antwoord mogen

geven tussen God en uw ziel. Het zou ons in de middellijke weg leren zo laag te bukken aan Zijn voeten, dat we meer en meer zouden leren, wat Kaleb geleerd had: "Zonder Mij kunt gij niets doen."

4. Nu onze laatste gedachte: Gods gave.

Wat zegt de heilige schrift? Luister: "En hij gaf Kaleb, de zoon van Jefunne, Hebron ten erfdeel." Uitvoerig heeft de Heere in Deuteronomium al meegedeeld dat Hij Kaleb zou geven wat de begeerte zijns harten was. Hij verkreeg die, omdat het een ootmoedige begeerte was. Wij vragen zo dikwijls iets, zonder dat het met ootmoedigheid gepaard gaat. Is het dan wonder dat de Heere het niet geeft, of als Hij het toch geeft, dat Hij dat doet in Zijn ongunst? En daar zijn we heus niet goed mee. Daarom is de les om ootmoed te betrachten, zo noodzakelijk om te leren. En uit en van onszelf doen we dat nooit. Daarom moeten we in alles leren kennen dat Gods werk een eenzijdig werk is. En dit is zeker. Iemand die door genade Hem, de meerdere Jozua nodig krijgt, die zal nooit beschaamd uitkomen in de eeuwigheid.

En nu gaat dit altijd met strijd gepaard. Want de Heere beproefd Zijn werk. Dat kunnen we ook in Kalebs leven zien. Alhoewel er strijd aan verbonden was, mocht hij vast betrouwen dat God een Waarmaker van Zijn Woord was. Hij mag dan ook Hebron en het omliggende land en gebergte straks bezitten en zijn nageslacht mag er ook nog het profijt van plukken.

Hebben we al iets van de hemel ontvangen, waarvan we biddend mogen begeren of de Heere het ook aan onze kinderen wil geven? Och, gingen we als ouderen, de kinderen en de jonge mensen meer voor op de weg die de Heere Zijn kerk leert, gewis de Heere zou er zijn zegen aan verbinden en ons nageslacht zou er in deze tijden waarin de Heere zo kennelijk met Zijn oordelen op aarde is, het profijt van hebben. In ieder geval mogen we dit zeggen: Zoals Jozua aan Kaleb zijn erfdeel mocht geven, zo zal de Koning der Kerk, Christus Jezus, de gekruisigde Borg en Zaligmaker, Zijn Sion geestelijke en eeuwige zegeningen geven.

Na de strijd (indien het de wettige strijd geweest mag zijn), zal de Heere haar de eeuwige overwinning schenken en een eeuwig erfdeel in de hemel. Hier is het land der ruste niet. Hier blijft zorg en moeite hun deel. Zalig dan om van Hem op rechtsgronden dat deel te ontvangen, dat Hij verworven heeft. Die erfenis die bewaard wordt in de hemel.

Hebron, de plaats toegewezen aan Kaleb, werd een vrijstad voor arme vluchtelingen, die door de bloedwreker op de hielen gezeten werden. Maar zo is het hemelse Hebron de eeuwige vrijstad voor hen, die de wettige strijd hebben leren strijden. Die alleen als arme zondaren door genade in dat Huis mogen komen. Het Huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Aan het einde van ons teksthofdstuk staat zo kenmerkend geschreven: "En het land rustte van de krijg." Wel, Kaleb heeft dat mogen meemaken, doordat de Heere Zijn Woord had waargemaakt en hem gaven gegeven heeft die blijvend zijn. Voor hem gold: "U is een beter lot bereid, Uw Heilzon is aan het dagen."

Zoals Jozua hem zijn erfdeel gaf, zo heeft de enige Zaligmaker hem een beter erfdeel gegeven. Jozua kon door Goddelijke opdracht Kaleb geven wat de Heere vele jaren tevoren beloofd had. Hoeveel te meer dan Sions betalende Borg, Die hemelse gaven uitgiet. Ja, Die wederhorigen altijd bij Hem zal laten wonen. De Heere lere ons de wettige strijd. En wonder, Hij betaalt uit, mild en overvloedig. Niet omdat Kaleb zo goed was of dat er ook maar enige waarde ligt in Gods kind, maar Hij geeft om armen met goederen te vervullen.

Om dan met de dichter te mogen instemmen, wat we nu samen willen zingen uit

Psalm 106 en daarvan het 26e vers:

*Geloofd zij Isrels grote God.
Zijn gunst schenk' ons dit heilgenot;
Zo zullen wij Zijn goedheid danken.
Dat al wat leeft, Hem eeuwig eer'!
Al 't volk zegg' Amen op mijn klanken;
Juich, aarde, loof den Opperheer!*

's Heeren macht en genade is oneindig groot. Maar het onderscheid tussen hen die God dienen en hen die Hem niet dienen, is ook groot. Kaleb behoorde door genade bij de dienaren des Heeren. Dat heeft hem nooit berouwd. En de Heere heeft hem tijdelijke, geestelijke en eeuwige zegeningen geschonken. En voor hem is het einde van de reis gekomen. De beloften Gods zijn in zijn leven vervuld geworden en de Heere heeft de ere ontvangen. Maar waar behoren wij nu bij? Duizenden zijn uit Egypte gegaan, maar nooit in Kanaän gekomen.

O, schrikkelijke realiteit. Wel uit Egypte, maar niet in Kanaän. Ze hebben de wonderen en goedertierenheden des Heeren gezien. Ze hebben Zijn straffende hand gevoeld. En toch zijn de meesten in het ongeloof gestorven. Gelukkig dat volk dat met Kaleb eens van de vruchten van het land Kanaän gegeten heeft. Maar als we werkelijk de waarde van Gods werk hebben leren zien en hebben mogen uitzien (krachtens de geschonken belofte) naar de vervulling van wat de Heere beloofd heeft, dan zullen we toch wat moeten leren van wat Kaleb door genade heeft ontvangen. Hij heeft ook veertig jaar mee moeten zwerven. Als een wonder van Gods soevereine gunst heeft hij de erfenis ontvangen. Hij kwam in Kanaän. Zijn geslacht heeft het gezien dat God een Waarmaker is van Zijn Woord en dat alles alleen door de arbeid, het leiden en de dierbare dood van Zijn enige Zoon. De Zaligmaker van arme Kalebs en Jozua's, die uit genade zijn zalig geworden.

Het volk Israël is in later eeuwen menigmaal gestraft en in ballingschap gezonden naar Babel. Maar wie hier nu een rechte balling mag worden, die zal straks het beloofde land bereiken om daar voor eeuwig te mogen blijven. De Heere lere ons smeken om Zijn genade, maar geve Zijn volk te beoefenen wat 's Heeren knecht zong:

*"Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad,
zij, die Zijn Naam beminnen erfelijk wonen."*

Daar is Kaleb voor eeuwig van Kaleb verlost en daar zal al dat volk komen, dat zich hier als onwaardigen heeft leren kennen. Om dan altijd de meerdere Jozua de lof, eer, aanbidding en dankzegging te mogen toebrengen. Amen.

Zingen: Psalm 139 vers 10:

*Hoe dierbaar zijn m' Uw wonderdaán!
Zij zijn onmoog'lijk na te gaan.
Hoe menigvuldig zijn z', o Heer!
Zou ik die tellen? 'k Zou veeleer
't Getal der kor'len zands bepalen.
Uw wond'ren zijn niet af te malen.*

12. Jozua's laatste levensdagen en zijn einde

Zingen: Psalm 3: 2

Lezen: Jozua 24: 13-33

Zingen: Psalm 73: 12, 13 en 14

Zingen: Psalm 89: 1

Zingen: Psalm 72: 11.

Geliefden,

Wanneer we nu aan het einde van deze serie predicaties gekomen zijn, willen we eerst een korte terugblik geven over de grote daden des Heeren en hoe Hij middellijk Jozua, de zoon van Nun, de knecht des Heeren, heeft willen gebruiken om zijn opdracht te volvoeren. Enkele kenmerkende feiten willen we noemen: Toen de vijf koningen der Amorieten trachtten Gibeon in te nemen en het volk te verdelgen, omdat ze hadden geprobeerd vrede te maken met Israël, kwam dat volk in grote nood. Ze bedelden dan ook bij Jozua of hij hun toch helpen wilde. In 's Heeren kracht heeft Jozua dat met zijn leger mogen doen. Maar bovenal hebben we te bedenken dat de Heere Zelf ingreep. Hij liet grote hagelstenen op de vijanden regenen, zodat daardoor er meer stierven dan door het zwaard. Maar toen de dag zou gaan dalen, waren alle vijanden nog niet vernietigd. Dat is de tijd geweest dat Jozua mocht zeggen: "Zon, sta stil te Gibeon, en gij maan, in het dal Ajalons!"

Die heidense volken aanbaden naast andere afgoden, ook zon en maan. Maar nu laten zon en maan hen in de steek. Zo gaat het met allen, die hun betrouwen stellen op allerlei afgoden en die de Heere niet nodig hebben.

Het zuiden van het land was nu in de handen van het volk Israël. Spoedig daarna is ook het noorden bevrijd van de goddeloze en zedeloze koningen. Het land werd verdeeld naar Goddelijk bevel. Helaas heeft het volk niet alle vijanden verdelgd. Deze zijn hen dan ook later tot een valstrik geworden.

Verder zijn door de Heere de vrijsteden aangewezen. Ze waren voor hen die goor de bloedwreker werden nagejaagd. U kunt weten dat dit en beeld is van de ware vrijstad Christus. Immers, God is de hoogste en rechtvaardige Bloedwreker. Hij straft de zonden en ongerechtigheden met de hoogste straf. Dat is de straf die een zondaar eeuwig lijden moet in de hel naar ziel en lichaam. Maar, o wonder, wie nu in de vrijstad Christus geborgen mag worden, die is voor eeuwig veilig.

Nu komt echter het levenseinde van Jozua nader. En na vele wederwaardigheden geeft hij in zijn ouderdom zijn testament aan het volk. Ook hierin kwam hij uit als een geoefend kind des Heeren. Hij weet dat de aflegging van zijn aardse tabernakel aanstaande is. Straks gaat Jozua sterven en voor eeuwig naar de hemel. Daarom willen we nu aan het einde van dit boek nog een en ander trachten te zeggen over wat hij sprak en hoe de Heere hem heeft weggenomen.

Onze tekst kunt u vinden in het boek Jozua, het 24e hoofdstuk de verzen 29 en 30:

"En het geschiedde na deze dingen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des Heeren, stierf, oud zijnde honderdentien jaren. En zij begroeven hem in de landpaal zijns erfdeels, te Timnath-Serah, welke is op een berg van Efraïm, aan het noorden van den berg Gaäs."

We willen met u spreken over: "Jozua's laatste levensdagen en zijn einde."

Een drietal gedachten willen we overdenken:

1. De dingen waarover hij sprak.
 2. Een gezegend einde.
 3. Begraven in zijn erfdeel.
- Om dan met een woord van toepassing te besluiten.

Ten eerste dan: De dingen waarover hij sprak.

We kunnen zien in onze tekst, dat, voor hij stierf, er nog het een en ander gebeurde. Immers we kunnen lezen: "En het geschiedde na deze dingen." Welke dingen waren dat? Wel, de Heere had nog allerlei boodschappen voor de oudsten des lands en het volk. Die mededelingen en waarschuwingen moest Jozua nog aan hen overbrengen alvorens de Heere hem zou wegnemen. Wij als mensen zouden misschien kunnen zeggen: Waar maakte Jozua zich aan het einde van zijn leven nog zo druk over? Had hij, door Gods genade bekrachtigd niet lang en veel gearbeid Had hij het volk niet voorgedaan in de wegen des Heeren? Had hij hen niet al de jaren dat hij hen leiden mocht uit de woestijn in Kanaän, de bevelen des Heeren voorgehouden? Had hij niet getrouwelijk het leger geleid en had hij daarvoor zijn hulp niet bij de Heere gezocht? Had hij niet in oprechte Godsvreze een nauwe wandel gehad? Was hij het volk niet tot een gezegend voorbeeld geweest? En bovenal was hij in zijn doen en laten en in zijn spreken niet een type geweest van de meerdere Jozua, Die eenmaal Zijn volk zou brengen in het Kanaän der ruste dat boven is?

Ja, dat is allemaal juist. Toch zijn er nog verschillende zaken, die hij in opdracht des Heeren, nog aan het volk mocht en moest voorhouden. Nooit zouden ze kunnen zeggen: We zijn niet gewaarschuwd; nooit zouden ze kunnen zeggen dat Jozua hen bij het licht des hemels niet geweest had op wat de Heere gedaan had. Nee, hij stelt zichzelf niet in de middelpunt. Door genade was hij een nederige man, die ook in alle nederigheid en afhankelijkheid nu nog het een en ander van het grootste gewicht aan het volk mag meedelen. In onze bekrompen eenzijdigheid kunnen we Jozua alleen zien als een gevierde aanvoerder van het leger, dat Israëls volk tot de overwinning mocht leiden. Maar dan vergissen we ons toch. In zijn leiding geven was hij een waardig opvolger van zijn grote voorganger Mozes, zodat hij niet alleen een leidsman was, maar eveneens een profeet en middelaar.

Hij ging te Sichem het volk samenroepen. Daar gaat hij spreken. Sichem heeft in de geschiedenis van Israël een voorname rol gespeeld. Daar zijn de hoogtepunten van Gods genade openbaar gekomen. Daar zijn ook dieptepunten te zien van een volk dat de Heere zo spoedig weer verliet. Wie lust heeft om het eens na te speuren, die zal tot zijn verwondering bemerken dat Sichem grote historische betekenis voor Israël gehad heeft. Dat lag alles in Gods heilige raad besloten. En ook in deze voerde de Heere Zijn Goddelijk welbehagen uit.

Sichem was door zijn gunstige ligging een gewichtig middelpunt van het Palestijnse handelsleven. Het was één der belangrijkste steden van het West-Jordaanland. Hier heeft de Heere Zich aan Abraham geopenbaard, lang voordat Jacob en zijn zaad naar Egypte verhuisden. Op deze plaats heeft Jacob de door Rachel gestolen terafim en de oorringen, die als amuletten dienst deden, begraven. Hier bevond zich ook het graf van Jozef. Zie Jozua 24 vers 32.

Ten tijde van de Richteren was Sichem het centrum van de Baälsviering. Daar stond toen ook een tempel van Baäl-Berith, een tempel gewijd dus aan Baäl. In deze plaats en u ziet hierin hoe in de historie veel kan veranderen, hield het volk een grote vergadering om er over te beraadslagen of zij Rehabeam als koning van Israël zouden erkennen. Zo zou er meer te noemen zijn. We bevelen u ...aan: Lees uw Bijbel.

Maar nu, voordat Jozua naar de hemel mag, moet hij hier het volk toespreken. Hij doet dat hier meer als Gods profeet dan als leider van het volk.

Allereerst gaat hij het volk voor in het gebed. "Zij stelden zich voor het aangezicht van God", zo lezen we aan het begin van Jozua 24. Meteen een vraag aan ons allen: Als er vergaderingen gehouden moeten worden, hetzij door de overheid, hetzij door de kerk, vergeten we dan niet om 's Heeren aangezicht te zoeken? We weten allen dat het wat dat betreft met de overheid droevig gesteld is. Men erkent de God des Levens niet meer. Men is zelf wijs genoeg om besluiten te nemen.

Dat een natie daarmee steeds verder van de Heere afdwaalt, behoeft onzes inziens geen betoog. Nee, het is niet tot ons voordeel dat in de meeste gemeenteraden, in zittingen van de Staten en Kamers, God buiten de deur wordt gehouden. Men kan zich immers zelf wel redden.

Maar Da Costa dichtte al meer dan honderd jaren geleden: "Geen nood, wij redden het zonder Hem; maar... die het zeggen, zinken." Dat is de ontstellende realiteit als we God niet meer nodig hebben. Maar ook in het kerkelijke leven, kerkeraadsvergaderingen, classicale vergaderingen en synoden is het hoogst noodzakelijk dat door middel van een ernstig gebed wordt gevraagd om des Heeren leiding. Wat kunnen we immers zonder Hem beginnen? Niets.

Het wonder van die volksvergadering te Sichem was dat Jozua niet de leiding had, maar de Heere. Jozua mag als Zijn knecht een overzicht geven van wat de Heere gedaan had voor dit volk, dat de Heere zo menigmaal vergeten had. En toch en dat was het wonder van Zijn soevereiniteit, had Hij hen gedragen en geholpen tot op deze stonde.

Jozua nu, waarin kennelijk de Geest des Heeren woonde, voelt zijn einde naderen, maar voordat hij sterft mag hij hen nogmaals de Wet en de Getuigenis des Heeren voorhouden. Hij weet dat het afleggen van zijn aardse tabernakel aanstaande is en hij evenals Petrus als het ware een geestelijk testament mag nalaten voor het „volk. Lees het maar wat Petrus schreef in zijn tweede algemene zendbrief, hoofdstuk 1 vers 12 tot en met 15: "Daarom zal ik niet verzuimen u altijd daar van te vermanen, hoewel gij het weet en in de tegenwoordige waarheid versterkt zijt. En ik acht het recht te zijn, zo lang ik in dezen tabernakel ben, dat ik u opwekke door vermaning; also ik weet, dat de aflegging mijns tabernakels haast zijn zal, gelijkerwijs ook onze Heere Jezus Christus mij heeft geopenbaard. Doch ik zal ook naarstigheid doen bij alle gelegenheid, dat gij na mijne uitgang van deze dingen gedachtenis moogt hebben."

Is dit niet een duidelijke boodschap, die Petrus van 's Heerenwege aan het volk mag meedelen? Wel we menen dat Jozua soortgelijke gedachten heeft gehad, door de bediening van de Heilige Geest. Dat hij daarom door de Heere aangespoord is om van deze dingen te getuigen voor hij de weg zal gaan van alle vlees.

Lees nu voor uzelf het eerste gedeelte van ons teksthofdstuk eens aandachtig door en geve de Heere het ook zo te mogen leren verstaan, dat het tot ons geestelijk en eeuwig heil kan strekken. Jozua wijst er op hoe kostelijk Gods leiding is geweest in het leven van het voorgeslacht. Eens, eeuwen geleden, heeft de Heere Abraham door vrije genade van gene zijde der rivier (namelijk uit het Ur der Chaldeeën) gehaald. Ja, hem uit het heidendom getrokken en gebracht tot Zijn wonderbaar licht. Voorts sprak hij over het leven van de aartsvaders Izak en Jacob, welke laatste door honger gedreven, naar het land van Egypte toog, om daar te vertoeven. Maar omdat het leven voor het uitverkoren volk onmogelijk werd in dat land en ze tot God geschreeuwd hadden, heeft Hij Mozes en Aäron gezonden. Ja, de Heere plaagde Egypte, alhoewel de inwoners van dat land zich verhardden, tot het ogenblik dat men het volk bedelde om

te vertrekken. De Heere had hen uit het diensthuis uitgeleid. Toen men bij de zee kwam en alles verloren scheen, baande de Heere door de woeste baren een pad. En Farao en zijn heir verdronken in het Rode Meer.

Jozua wijst hen op de vuur- en wolkkolom. Hoe de Heere hen verdedigde tegen Moab, tegen Balak, tegen Sion en Og, de koningen der Amorieten. O, hij heeft heel veel kostelijke dingen te zeggen en memoreert onder andere dat Biléam geroepen werd om het volk te vloeken. Maar Biléam kon het niet, omdat God het niet horen wilde. en Hij was het die verlossing zond. Dan keert hij zich naar de tijd waarin ze nu leefden. Hij houdt hen nogmaals voor hoe de Heere de strijd voor hen streed en hen Jericho in handen gaf. Ja, hij noemt al de volken die tegen hen gestreden hadden. Maar dat de Heere ze allen in hun hand gegeven had. De Heere zond horzelen, die de vijanden verdreven als kaf voor de wind. Groot waren des Heeren wonderdaden geweest. En het volk moest niet denken dat zij zo stoutmoedig de overwinning bevochten hadden. Nee, de Heere zegt bij monde van Jozua: "Niet door uw zwaard noch door uwen boog." Met andere woorden: Jozua eist niet de eer voor zichzelf op. Ook niet voor het volk. Het is alsof u hem hoort zeggen: "Ziet, wat grote dingen de Heere gedaan heeft." De Heere had ze een land gegeven waaraan ze niet gearbeid hadden. Steden die ze niet gebouwd hadden. Ze mochten eten van de wijngaarden en olijfbomen,' die ze niet geplant hadden. Hoort u de nederigheid van 's Heeren knecht? Hoort u hoe hij vol liefde het volk herinnert aan de goedertieren- heden des Heeren? Het is hier wel op zijn plaats wat de dichter zingt:

*"Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden;
Vergeet ze niet; 't is God, die z' u bewees."*

Hij beveelt ze aan om Gods daden te gedenken en de Heere in erkentenis te houden. en die aanbeveling en waarschuwing was wel nodig. Want Jozua had ook mensenkennis gekregen en had een open oog gehad voor Gods daden, maar ook voor de zonden van het volk. Want wat was gebleken? Dat er onder het volk altijd nog waren die, wellicht in het geheim, de afgoden dienden van hun voorvaderen van de tijd toen ze nog aan gene zijde van de rivier leefden. Voor God was het niet verborgen. Jozua wist het ook. Daarom gevoelt hij zich heilig gedrongen om hen ernstig te waarschuwen. Hij kijkt hier ook naar de toekomst en zegt als een getrouwe profeet des Heeren wat hen te wachten staat als ze de Heere niet eerbiedig vrezen. Want Hij is waardig gediend, geëerd en gevreesd te worden met een heilige vreze.

Hij waarschuwt dan ook voor de afgoden van het land waarin ze mogen wonen. En hij zegt er dan ook bij, dat de Heere hen dan niet verder helpen zal, maar hen over zal geven ten verderve. Dan zullen die volken die nog over zijn, hen tot een valstrik zijn. We kunnen maar al te goed uit Israëls historie weten hoe spoedig het volk verviel in deze afschuwelijke zonden. Ja, al kwamen ze tijdelijk tot inkeer, telkens weer verhardden ze hun harten en deden naar hun goddeloze begeerten. Staat er niet geschreven: "En zij vergaten God."

Maar te midden van de waarschuwingen heeft Jozua nog een boodschap. Hij mag die met vrijmoedigheid brengen, omdat het volk er getuige van geweest was al de jaren dat Jozua hun leidsman was geweest. Hoort: "Maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen."

O, zeker, op dat ogenblik was het volk geroerd en ze beloofden van alles en nog wat. Hoor maar wat ze zeggen: "Het zij verre van ons, dat wij de Heere verlaten zouden om andere goden te dienen."

En ze vertellen er bij dat ze goed gehoord hebben wat de Heere in het verleden

allemaal voor hen gedaan heeft. Ja, ze antwoorden: "Wij zullen ook de Heere dienen, want Hij is onze God."

Kostelijke taal zoudt u zo denken. Ware het niet dat de Heere er wat anders bij moest laten vermelden. En dat was niet zo mooi. Dat was verschrikkelijk. Jozua moet hen zeggen: "O volk, verbeeldt u toch niet dat u dat kunt, want u zult de Heere niet kunnen dienen." Ja, hij zegt hen tevens het oordeel aan als ze God verlaten. De Heere zal Zich dan omkeren en Hij zal hen kwaad doen. Ja, Hij zal hen verdoen uit het land.

Jozua roept hen als het ware smekend toe om in de wegen des Heeren te wandelen. Daarbij mag hij zichzelf ten voorbeeld stellen. Dat was heus geen ijdele verwaandheid en hoogheid van gevoelen. Hij wist immers dat de Heere Zijn God was. Hij had ervaren dat in het houden van Gods geboden grote loon ligt. Al deze dingen zijn ook waarschuwingen voor ons. Heeft de Heere niet goedertieren met ons gehandeld? Is Hij nog niet tot op deze dag een God, Die ons nog velerlei gunsten bewijst in uitwendige zin? Kunnen we werkelijk over God klagen? Och, dat we met Jeremia over onszelf leerden klagen vanwege onze zonden. En denk er wel aan dat er geschreven staat: "Zo zij ontheiligen wat Ik heb voorgeschreven, dan mogen zij gewis voor Mijne straffen beven."

Daarom, is ook nu wederkeer nodig. Het is nodig om de paden der zonde te verlaten. Helaas het lijkt er meer en meer op dat het oordeel der verharding gekomen is. Dan zal het oordeel der verwoesting zeker komen. We hebben het schrikwekkende voorbeeld van Israëls volk. Het merendeel heeft nooit de nood gevoeld om voor God te buigen. Het merendeel is nooit door de Heilige Geest door Gods Wet ontdekt aan eigen schuld en zonden. Daarom is ook het merendeel straks niet alleen tijdelijk, maar voor eeuwig ondergegaan. Laat het toch een boodschap voor ons allen zijn, want God laat niet met zich spotten.

En zij die toen waarlijk tot inkeer mochten komen, hebben ervaren dat de Heere goed is voor een slecht mens. Dat was Hij toen. En als u door Gods inwinnende genade daar gebracht moogt worden, dan zal de Heere het ook nu nog doen. Want Hij is de Onveranderlijke en Getrouwe.

Nadat Jozua gesproken had, heeft hij wederom een gedenksteen opgericht. Nauwkeurig wordt het ons meegedeeld. Niet alleen dat hij dit deed, maar hij schreef ook op wat hij van Godswege te zeggen had, omdat het voor de navolgende geslachten (en ook voor ons en onze kinderen) een les zou zijn.

Och, dat we door Gods genade er naar mochten luisteren. U kunt het vinden in het 26e vers van ons teksthoofdstuk: "En Jozua schreef deze woorden in het wetboek Gods; en hij nam een groten steen, en hij richtte dien daar op onder de eik, die bij het heiligdom des Heeren was." En in vers 27 benadrukt hij nog eens het grote belang van "al deze dingen."

Luister maar; en Jozua zeide tot het ganse volk: "Ziet, deze steen zal ons tot een getuigenis zijn, want hij heeft gehoord als de redenen des Heeren, die Hij tot ons gesproken heeft. Ja, hij zal tot een getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij uwen God niet liegt."

Hoort u wel, dat Jozua niet zegt: "Ik heb tot u gesproken." Hij was de mond Gods tot het volk. De Heere had gesproken. Het wetboek Gods getuigt er van. Ook de steen geeft getuigenis. Een vraag aan ons allen: Hoeveel heeft de Heere gesproken door Zijn daden, of ook door de mond van Zijn knechten? Kon het volk Israël later zeggen: We hebben het niet geweten? Nee. En wij, die ons daar ook zo gemakkelijk achter verschuilen, kunnen ook niet zeggen dat de Heere ons Zijn wegen, Zijn wetten en inzettingen niet heeft bekend gemaakt.

Och, dat dan "al deze dingen" ook ons nog een waarschuwing mochten zijn en het de Heere behagen mocht om het in onze harten in te prenten. Dan worden we bang van de zonde. Niet in de eerste plaats om de gevolgen, maar omdat ze een heilig en goeddoend God vertoornen. Toen Jozua zijn arbeid gedaan had en zijn laatste preek gehouden had, zond hij het volk heen, een ieder naar zijn erfdeel. Al deze dingen moesten aan het volk worden verteld, voordat Jozua heenging.

2. En nu onze tweede gedachte: **Een gezegend einde.**

Israëls volk heeft Jozua's afscheidswoord gehoord. Hoevelen hebben het ter harte genomen? De Heere alleen weet het. Jozua wist wel dat velen maar meelopers waren en dat er ook anderen waren die heel gemakkelijk een belofte deden. Maar zal het wel zijn met ons op reis naar de eeuwigheid, dan zullen we hier door Gods genade de onberouwelijke keuze moeten doen. Dat is niet de keuze van het brede pad van de wereld, maar van het smalle pad achter de Heere aan. Jozua kende dat pad. In diepe afhankelijkheid heeft hij zijn tijd dat hij hier op aarde woonde, achter de Heere mogen aanlopen. In biddend opzien is hij zijn weg gegaan. En hij heeft ervaren: "Mijne genade is U genoeg; want mijn kracht wordt in zwakheid volbracht."

Zullen we zalig mogen sterven, dan zullen we ook moeten leren om zalig te leven, namelijk dicht bij de Heere en in afhankelijkheid van Hem onze wegen leren gaan. Jozua heeft rijke genade gekregen en mogen wandelen achter zijn Heere en Zaligmaker aan. Zo heeft hij ook getroost mogen sterven, om in te gaan in het Koninkrijk, in het Huis met de vele woningen, waar de Heere Jezus voor hem en allen die Zijn verschijning in onverderfelijkheid hebben leren liefkrijgen, een plaats heeft bereid. Zalig voorrecht om dat te mogen weten en behoefte te hebben om nabij God te zijn. Hadden we er meer van, er zou ook meer goed van de Heere gesproken kunnen worden, gelijk Jozua dat heeft mogen doen voor zijn sterven. Maar nu is de tijd angebroken dat de Heere hem thuis haalt.

Dat was niet onbekend voor Jozua. Zoals de Heere soms Zijn volk voorbereidt om gereedschap van vertrekking te maken, zo was ook Jozua voorbereid. Dat blijkt uit hoofdstuk 23, waarin hij zijn toespraak begon en die hij voortzette in hoofdstuk 24, waarbij het verbond vernieuwd werd. Dat was een groot wonder van de hemel, omdat zij dat niet verdienden. Bovendien is het wel uitgekomen dat het bij velen maar uitwendig was en dat men helaas de woorden van het verbond wel in de mond nam, maar ze niet in het hart had. Om het kort te zeggen: De meesten waren wel op de erve van het verbond, maar nooit wezenlijk ingelijfd in het verbond.

Daarom, laat ons toch voorzichtigheid betrachten in onze tijd. Het is zo gemakkelijk om over verbond en bondeling te spreken, maar als we nooit werkelijk de Heere nodig gekregen hebben hoe is het dan mogelijk om wezenlijk te zijn overgegaan in het verbond, met medeweten van onze eigen ziel?

Maar in hoofdstuk 23 laat hij het volk, de oudsten hun hoofden, hun richters en ambtslieden al weten hoe het met hem gesteld is. Hij zegt: "Ik ben oud geworden en wel bedaagd." En in vers 14 drukt hij zich nog meer positief uit. Hij zegt daar zo eenvoudig maar in oprechtheid des harten: "En ziet, ik ga heden in de weg der ganse aarde."

Maar het gaat er Jozua ook hier niet om in het middelpunt te staan. Hij gebruikt dit alleen om te komen tot wat hij het volk wil voorhouden. Hoort maar: "En gij weet in uw ganse hart en in uw ganse ziel, dat er niet enig woord gevallen is van al die goede woorden, welke de Heere, uw God, over u gesproken heeft; zij zijn u allen overkomen, er is van dezelve niet een enig woord gevallen."

Gezegend wonder dat Jozua door het geloof op deze manier mocht spreken, maar ook tegelijkertijd het volk wijst op zijn grote verantwoordelijkheid. En zeker, onder de indruk van het moment, heeft het volk beloofd in 's Heeren wegen te zullen wandelen. Het was dan ook wel een indrukwekkend moment. En zo kunnen er in ons leven indrukwekkende tijden en dingen zijn, waardoor de mens op zo'n ogenblik zich voorneemt om in Gods wegen te wandelen. Maar hoe brachten zij het er later af? En hoe brengen wij het er af? We kunnen door ziekten en sterfgevallen diepe indrukken hebben in onze consciëntie. Maar... als de Heere er niet in meekomt, och we vergeten liever zo gauw mogelijk wat we in een ure van angst en vreze - of wanneer de Heere kennelijk spreekt in de omstandigheden van ons leven - hebben beloofd.

Later is dat volk dan ook op treurige wijze afgeweken. Ja, het zou openbaar komen dat de meesten niet wezenlijk in het verbond waren ingelijfd. Dat ze veel liever begeerden om te wandelen in de weg der heidense volken. Als u rondom u heen kijkt, ja, als de Heere u een blik gunt in uw eigen hart, zult u moeten bekennen: Wij zijn niet beter dan Israëls volk, hoeveel voorrechten we ook mogen hebben ontvangen. Uitwendig heeft Israël de Heere gediend. Ten tijde dat Jozua leefde en ook al de dagen van de oudsten lange tijd nadat Jozua was gegaan de weg van alle vlees.

We weten echter allen wel hoe het gegaan is in de tijd der Richteren. De vraag reist wellicht bij u: was er dan helemaal geen volk van God? O zeker, de Heere heeft altijd een erfdeel. Hij heeft altijd gezorgd dat er een overblijfsel is. Dat was in die tijd zo en dat is in onze tijd ook zo. Want als er geen overblijfsel meer was naar de verkiezing der genade en als de Heere er niet meer toebrengt, dan is het einde aller dingen nabij. Er zijn meerdere getuigenissen in Gods eeuwig blijvend Woord dat er ook in de tijd na Jozua mensen waren, die door genade de Heere hartelijk mochten liefhebben en voor wie het waar geworden is: "Gij zult mij leiden door Uw raad, , en daarna zult Gij mij opnemen in Uw heerlijkheid."

De oudjes zeiden meermalen - en enkele malen hebben we het met eigen ogen mogen aanschouwen - dat een nauw leven een ruim sterven geeft. Denk maar aan de Godsgezant Paulus. Als hij reeds dicht bij de marteldood is, schrijft hij zijn jonge vriend Timotheüs een brief, om hem op te scherpen en te bemoedigen in de strijd. Maar dan deelt hij ook mee wat zijn vooruitzicht is. En daarin kunnen we horen dat hij verlangend uitzag om altijd bij de Heere te zijn. Het was van minder belang waar hij dan ook voor zijn dood nog door moest. Hij mocht zien op hetgeen de Heere hem had bereid. Hoort maar (2 Tim. 4 vers 6 tot 8): "Want ik word nu tot een dankoffer geofferd, en de tijd mijner ontbinding is aanstaande. Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal: en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben." Kostelijk getuigenis in het aangezicht van de dood. Weet u waar de Bron van dit alles lag. Wel, hij zegt tegen deze zelfde jonge vriend in 1 Tim. 6 vers 6: "Doch de zaligheid is een groot gewin met vergenoeging."

En hoewel de levensomstandigheden van Jozua en Paulus totaal verschillend waren en de Heere hen ook zeer verschillend heeft geleid, ze kenden samen dat grote geheim dat ze des Heeren eigendom waren voor tijd en eeuwigheid. Beiden zijn uit genade zalig geworden. Beiden wisten door hartvernieuwende genade wat in Filip. 3 geschreven staat: "Ja, gewis, ik acht ook alle dingen schade te zijn om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijnen Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen."

Nee geliefden, Jozua behoefde niet bang te zijn om te sterven; integendeel hij was verblijd en gerust in de Heere. Dan kunt u sterven en dan moogt u sterven. Maar dan moeten we wel geleerd hebben hier te sterven voor het sterven wordt. Nu, we mogen met gerustheid zeggen: Jozua had een stervend leven mogen leiden en is getroost heengegaan, om altijd bij de Heere te zijn.

Als we eens een terugblik op zijn leven mogen slaan dan kunnen we er toch dit wel van zeggen: Vaderlijk had hij het volk mogen leiden, vaderlijk had hij voor hen gebeden, vaderlijk had hij hen vermaand, vaderlijk had hij hen gezegend met de zegeningen Gods.

Nu is hij 110 jaren oud. De Heere vermeldt nauwkeurig zijn leeftijd. En het was alreeds van eeuwigheid besloten dat dit het jaar van zijn sterven zou zijn. Of gelooft u niet dat de Heere de mate onzer dagen gesteld heeft? Jozua mocht dat wel geloven. Hij wist dat de Heere het altijd goed deed, ook ten opzichte van de dag van zijn dood. Hij stierf geen minuut te vroeg en ook geen seconde te laat. En het heerlijke was: "U is een beter lot bereid, Uw heelzon is aan het dagen."

Het was verreweg het beste voor hem, want met alle genade die hij ontvangen had, bleef hij een mens, omdragende een lichaam der zonde en des doods. Voor hem was de prikkel uit het sterven weggenomen. Zegt Gods Woord het ons niet van hen, die de Heere mogen vrezen, als ze gaan sterven: "Dood waar is uw prikkel? Hel waar is uw overwinning? De prikkel nu des doods is de zonde, en de kracht der zonde is de wet. Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze He ere Jezus Christus." En als dan de grote dag des Heeren komt, zal het openbaar komen: "Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen."

Jozua had de door de Heere opgelegde taak met liefde in zijn hart vervuld. En nu is niet volgens Jozua de arbeid ten einde, maar de Heere vindt het genoeg. Daarom is Jozua los van dit aardse leven. Jozua gaat naar Huis. Naar de plaats waar geen tranen, geen ziekte en dood meer zijn, omdat er geen zonde meer zijn. En God heeft alle tranen van zijn ogen afgewist. Hij mag gaan naar de plaats waar hij geen leiding meer hoeft te geven. Waar hij in aanbidding de Heere voor eeuwig zal dienen. Ja, in het eindoordeel zal zijn stof uit de aarde opwaken en met de ziel verenigd worden om volmaakt de Heere te dienen dag en nacht in Zijn tempel. Soms ziet men in het leven van een kind des Heeren, dat hij of zij nog zo moeilijk afscheid van dit leven kan nemen. Over de vrees die er in zo'n ziel kan zijn, hopen we in de toepassing nog wat te mogen zeggen. Maar u ontmoet het soms dat men meent nog niet gemist te kunnen worden. en soms, naar menselijke maatstaven gerekend, lijkt dat ook wel zo. Maar de werkelijkheid is anders.

In de eerste plaats heeft de Heere ons niet nodig om Zijn Raad en welbehagen te volvoeren. Ook al heeft men soms een zeer verantwoordelijke plaats in kerk en maatschappij gekregen. De Heere zal wel voor vervangers zorgen als het Hem behaagt.

En in de tweede plaats blijkt het wel of het nu Mozes was of Jozua of iemand anders, niemand is onmisbaar. De Heere heeft het stuur van het wereldgebeuren in Zijn hand. en ook in de kerk zal Hij Zelf, als het tenminste recht ligt bij Zijn Sion, wel openbaren dat Hij regeert en Zijn almacht toont.

Vele jaren had Jozua mogen dienen. Hij heeft gediend met vallen en opstaan. Maar de Heere had hem een ootmoedige en nederige geest gegeven en als er wat verkeert ging, mocht Hij altijd weer bij de Heere terecht komen. Was het in het leven van 's Heeren volk maar meer zo, dan zouden we ook alle dingen gemakkelijker en rustiger in Zijn

getrouwe handen kunnen overgeven. en dat in de wetenschap dat de Heere een nauwlettend oog op Zijn Sion heeft. En als het Zijn tijd is, mogen ze horen: "Komt gij gezegenden Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk, hetwelk voor u bereid is van de grondlegging der wereld", Matth. 25 vers 34. Nu zingt reeds lang Jozua de zoon van Nun, de knecht des Heeren, in volmaaktheid het lied van Mozes en het Lam. Hij mag dat doen met al de gezaligden. En dat voor eeuwig.

Mijn lieve vrienden, zijn we niet jaloers op zulk een sterven? Want dat betekent eeuwig erven hetgeen bereid is voor hen die God in oprechtheid hebben mogen leren vrezen. Daarom mocht Gods volk een weinig moed houden. Het zal niet altijd duren. Hun vader telt de uren. Dan zijn ze verlost van zichzelf, van alle vijanden van binnen en van buiten en van de dood, de koning der verschrikking. Maar als de Heere bij zijn kinderen de vreze des doods wegneemt - en dat is voorzeker waar geweest bij Jozua - dan is de dood geen ,betaling voor de zonde, maar een doorgang tot het eeuwige leven. Toen Jozua gestorven was, moest er echter nog wat gebeuren: Zijn stoffelijk overschot moest nog begraven worden.

3. Dat is onze laatste gedachte: **Begraven in zijn erfdeel.**

Als we ons nog houden aan de inzetten Gods dan verbranden we de stoffelijke resten van onze geliefden niet, maar dan leggen we hun ontzielde lichaam in het stof der aarde, waar het ligt tot de dag der opstanding. Ook begrafenissen worden verschillend ,uitgevoerd. Als er in de wereld een bedelaar begraven wordt zal er meestal niet veel belangstelling voor zijn. Het was maar een bedelaar. Nagenoeg niemand interesseert zich er voor. Als één van de groten der aarde ter aarde besteld wordt, dan is het soms met veel pracht en praal. Maar de dode ziet er niets van en hoort er ook niets van. Het kan gebeuren als een geliefd kind des Heeren ter aarde wordt besteld, dat menigeen daar heen gaat. Dat kan een blijk van liefde zijn. En dat is goed.,Laat het echter niet ontaarden in verafgoding.

Ik lees van een begrafenis in Handelingen 8. Stefanus, de diaken, was gestenigd door het verwoede gespuis. Ze dachten God een dienst te doen. Voor hij stierf mocht hij al in de hemel zien. "Hij zag de heerlijkheid Gods, en Jezus staande ter rechterhand Gods." Hoe is die man begraven? Of hebben ze zijn lichaam als van de moordenaars weggeworpen opdat het roofgevogelte er zich aan zou verzadigen? Nee, God zorgt voor de vromen. Hij zorgt ook voor hun begrafenis. Lukas mag dan ook vermelden: "Enige Godvruchtige mannen droegen Stefanus tezamen ten grave en maakte rouw over hem." Dat was geen groot getal, maar een klein aantal Godvrezende mensen. Wat een gezegende begrafenis. Bovendien was er rouw, echte rouw! Vele mensen worden gecondoleerd met het verlies van een dierbare die ze moesten afstaan aan de dood. Maar zo gauw men de deur uit is praat men weer over wat anders. Een mens zonder genade heeft er helemaal geen zin in om aan de dood te worden herinnerd.

Over de omstandigheden waaronder Jozua's lichaam in het stof der aarde is gelegd, weten we niets. Maar de Heere zorgde voor de begrafenis, omdat het Zijn knecht was. Daarom wordt ons de plaats ook nauwkeurig aangeduid. "En zij begroeven hem in de landpale zijns erfdeels, te Timnath-Serah, hetwelk is op enen berg Efraïms, naar het noorden van de Berg Gaal.

Ook Jozua had een erfdeel van de Heere gehad. Deze eenvoudige man had niet het mooiste en het beste gebied voor zichzelf uitgezocht. Hij had zijn woonplaats in het grensgebied. Een plaats waar altijd het gevaar bestond dat de vijand onverwacht een inval zou doen. Jozua had de pinnen van zijn tent niet vast in de aarde geslagen. De Heere wist de plaats zijner woning. Dat was voor hem genoeg. We weten ook niet of

er geen gedenksteen op zijn graf geplaatst is, maar de Heere geeft een opschrift dat duidelijk doet uitkomen wat deze dienaar was geweest. De Heere noemt hem "Jozua, de zoon van Nun, de knecht des Heeren."

Dit spreekt over twee dingen. In de eerste plaats was hij de zoon van Nun. Hij was een mens van gelijke beweging als alle anderen. Hij was van Adams geslacht, maar door God uitverkoren om tot die schare te behoren die niemand tellen kan. En in de tweede plaats was hij de knecht des Heeren. Wat een schone naam. Daarin lag Jozua's leven en dienen getekend.

Velen komen hier op aarde nooit verder dan een knecht van satan te zijn. En dan moeten ze ook met hun eigenaar de eeuwigheid in. Verstaan we wel hoe ontzettend dat is. En is het dan geen eeuwig wonder als we een knecht des Heeren mogen worden door de genade en de gaven die de Heere Zelf uitdeelt naar dat het van node is? Voorwaar, de Heere doe ons maar verstaan dat in ons geen goed woont. En wat er in het leven openbaar mag komen van de vreze Gods is enkel soevereine genade. Dan wonen we niet in de hoogte. Maar dan mogen we wel eens ervaren dat de laagste plaats de beste plaats is.

Maar let op. Ook van het nageslacht van Jozua gold: "Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezem." Denk maar aan de tijd van Simson. Toen heersten de Filistijnen daar. En dat was niet om het goeddoen van het volk. Maar dat was de straffende hand des Heeren. Hierin kunnen we ook zien dat al waren Jozua's kinderen mogelijk allen wel kinderen des Heeren, het nageslacht moest leren dat genade geen erfgoed is. Wel is het zo dat de Heere menigmaal in de lijn der geslachten Zijn genade wil verheerlijken. Maar het moet een persoonlijke zaak worden. We kunnen werkelijk niet naar de hemel, omdat we bekeerde ouders of grootouders of broers of zusters hebben gehad. Het is vrije gunst alleen.

Jozua's stof is begraven in zijn erfdeel. De Heere laat het ons duidelijk weten. Hieruit blijkt ook al weer dat de Heere ook voor het dode lichaam zorgt. En eens zal het waar worden voor hen die Zijn verschijning in onsterfelijkheid hebben liefgekreten: "Het lichaam wordt gezaaid in verderfelijkheid, het wordt opgewekt in onverderfelijkheid; het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht", 1 Korinthe 15 vers 42, 43.

Toen Jozua's ziel het lichaam verliet is zijn ziel regelrecht naar de gewesten der eeuwige zaligheid gegaan om daar altijd bij de Heere te zijn. O, deze knecht, gering in eigen oog. is nu eeuwig van het knechtschap verlost en eeuwig bij Hem, Die hem gekocht heeft met Zijn gezegend hartebloed. Nu al zo lang mag hij met al Gods lievelingen de Koning prijzen dag en nacht in Zijn tempel. Hij heeft nu voortaan eeuwig rust, een zalige rust.

Hij bracht anderen in de rust van het aardse Kanaän, maar de Heere Jezus, de meerdere Jozua bracht hem in de eeuwige rust waar geen duivel ooit meer de vrede kan verstoren. Hij had mogen wachten op het ogenblik dat de Heere hem de volle zaligheid zou schenken. Hij heeft zijn wens verkregen. O, zien we het wonder? Hij die op Gods bevel Israëls volk in het beloofde land mocht brengen, werd nu door engelenhanden gedragen in het hemelse Kanaän, om altoos de Koning de lof, eer, aanbedding en dankzegging toe te brengen. en zijn stof ligt begraven in de aarde, totdat de bazuin zal blazen en de doden zullen opstaan. Wat zal dat zijn. Daar kunnen wij met ons beperkt begrip ons geen voorstelling van vormen. Het grote verschil zal evenwel zijn of we dan met Jozua een plaats aan de rechterhand zullen verkrijgen, of dat we met de bokken ter linkerhand zullen moeten staan om voor eeuwig verwezen te worden naar de poel die brand van vuur en sulver.

Paulus heeft een zalig voorrecht gehad. Hij heeft mogen ervaren wat de Heere straks in die grote dag zal doen. Hoort maar wat hij aan de Thessalonicensen schrijft in hoofdstuk 4 vers 16 en 17: "Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuin Gods nederdalen van de hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan. Daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen tezamen met hen opgenomen worden in de wolken, de Heere tegemoet, in de lucht; en zo zullen wij. altijd met de Heere wezen."

Gelukkige Jozua, die met al het geheiligde volk van Gods trouw mag zingen. Ja, dan kan het (als we op de rechte plaats gebracht worden) wel eens zijn, dat we nu samen willen zingen uit Psalm 89 en daarvan het 1e vers:

*'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên;
Uw waarheid t' allen tijd' vermelden door mijn reên.
Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, In eeuwigheid zal rijzen;
Zo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken.*

Jozua wordt met ere genoemd in het Woord des Heeren. Stef anus noemt hem in zijn rede voor de Joodse Raad. In het geslachtsregister in 1 Kronieken 7 vers 27 is zijn naam opgetekend. En in 1 Koningen 16 vers 34 verhaalt de Heere hoe Hij bij monde van Jozua had laten waarschuwen om Jericho niet te herbouwen. Maar in de dagen van Achab deed een zekere Hiël het toch. De straf die Jozua moest aankondigen heeft de beide zonen van deze man getroffen. Wat is een mens toch hard. Gewaarschuwd. Eén zoon gedood. Dan gestopt met bouwen? Nee, doorgaan. Zo gaat, als God er zich niet mee bemoeit, de mens door in de zonde tot het bittere einde. Ook in het boek Richteren wordt het volk meermalen door de Heere herinnerd aan Zijn knecht. Dit is een teken dat de Heere wil hebben dat zij Hem, de allerhoogste God niet zullen vergeten, maar ook hen niet die de woorden des Heeren hadden gesproken.

Het belangrijkste en het grootste is wel dat Jozua's naam opgetekend was in het Boek des Levens. Dezulken zullen in der eeuwigheid niet verloren gaan. En over zijn lichaam droeg de Heere zorg. Zijn graf is een geheiligd graf, omdat het geheiligd is door de meerdere Jozua. De Heere Jezus heeft door Zijn dierbaar lijden en sterven de weg geopend voor de ganse uitverkoren Kerk en daar was Jozua, de zoon van Nun, de knecht des Heeren ook bij. Bovendien kwam de Koning der Kerk zegevierend uit het graf, opdat wat Hij gedaan en geleden heeft, ten nutte mocht zijn van arme zondaren. De duivel had het graf wel laten verzegelen, maar Christus is machtiger dan de duivel en al zijn trawanten. En duidelijk had hij het voorzegd dat Hij na drie dagen zou opstaan. Jozua's stoffelijk overschot moet echter wachten totdat de grote dag komt. Dan mag hij met een vernieuwd lichaam, zonder zonde, verenigt met de ziel, altijd God grootmaken zonder enige stoornis. Zijn geloof is nu verwisseld in aanschouwen. Hij is nu eeuwig vrij en voor eeuwig thuis bij Hem Die hem kocht met Zijn dierbaar hartebloed.

Hoe staat het echter met ons? Zijn wij door geboorte en opvoeding hier op aarde bij de kerk aangesloten en hebben we niet meer? Dan zijn we helaas als het volk dat de Heere opgevoerd heeft uit Egypte. Dan hebben we wel een uiterlijke band met de kerk, maar zijn we geen levend lidmaat. en dat zal toch moeten zal het wel zijn op reis naar de eeuwigheid.

Kinderen, je zult allen de geschiedenis van Jozua wel kennen, maar heb je weleens

behoefte gehad om de God van Jozua tot je deel te krijgen? Zult u er om vragen als u 's avonds neerknielt voor uw gebed? Jonge mensen, u leeft in een moeilijke tijd. De duivel gaat rond als een briesende leeuw, zoekende wat hij zou mogen verslinden. Och, u mocht de Heere vragen om uw ogen te openen, u te bewaren voor de zonde en de meerdere Jozua nodig te krijgen. Want weet, onverwacht kan de Heere u uit het leven wegnemen. En dan vragen we u met al de liefde van ons hart: Zijt gij dan bereid?

Vaders en moeders, Jozua was een mens. En wat hij had dat had hij gekregen door vrije genade. Maar diezelfde man kon zeggen dat hij en zijn huis de Heere zouden dienen. O, zijn uw kinderen nog op uw hart gebonden. Zijn er nog wel eens werkzaamheden aan de Troon der genade? Niet alleen voor uw kinderen (en mogelijk hebt u ook kleinkinderen) maar het is voor ons allen nodig dat de Heere ons leert hoe groot onze zonden en ellenden zijn. Anders kon er nooit wat van verstaan worden "hoe ik van al mijn zonden en ellenden verlost kan worden."

En ouderen, de dag is gedaald. De avond is gekomen. Waar is de reis heen? We moeten de God van Jozua tot ons deel krijgen hoor, anders gaat het voor eeuwig verkeerd.

Zijn er hier nog vermoeide en belaste zondaren en zondaressen? O, dat u meer en meer aan de Genadetroon gebonden mocht worden; Dat het uw uitroep mocht worden: "Ik laat u niet los, tenzij Gij mij zegent." Hij kan redden van de toekomstige toorn. De meerdere Jozua heeft genoeg in Zijn schatkamers om uit te delen aan wederhorigen. En er is een volk dat heeft mogen leren; buiten Hem, die meerdere Jozua kan ik niet leven en ook niet sterven. Weet dat Paulus van Hem mocht zeggen dat Hij de overste Leidsman hunner zaligheid is. Hij is de enige Hogepriester. Die heilig en onnozel was, onbesmet en afgescheiden van de zondaren. Die hoger dan de hemelen is geworden. Vanwaar Hij neerziet op de verbrokene van hart en de verslagene van geest.

Hoe voortreffelijk Jozua ook geweest moge zijn in zijn leven en ambtsbediening, hij was een onvolmaakt en zondig mens. Hij had ook te kampen met de zwakheden zijns vleses. Toch is hij voor ons een gezegend voorbeeld van Hem, Die kon en nog kan doen wat Jozua niet kon. Jozua leidde het volk in het land Kanaän. Christus Jezus leidt in de eeuwige Rust, alwaar geen nacht meer zal zijn. Daarom is het voor ons allen nodig om geen rust te hebben voor en voordat we mogen weten:

*"Welzalig is de mens die het mag gebeuren
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren."*

En als er dan straks geen tijd meer zal zijn, zal al dat volk met Abraham, Izak en Jakob, Mozes, Jozua en allen die Zijn verschijning hebben liefgekregen, eeuwig de meerdere Jozua zien, Die de zaligheid verwierf en op aarde toepast in de harten van hen, Die Hij geleerd heeft dat alleen Zijn genade hen heeft voor- en toebereid. Om dan altijd bij Hem te zijn. *Zo vertroost dan elkander met deze woorden. Amen.*

Zingen: Psalm 72: 11:

*Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;
Men loov' Hem vroeg en spa;
De wereld hoor' en volg' mijn zangen,
Met Amen Amen, na.*